

COMP
SPÓŁKA AKCYJNA

ul. Jutrzenki 116
02-230 Warszawa

Raport RS 2017

Informacje zawarte w Raporcie za rok 2017 r. zostały sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (j.t. Dz. U. 2014 poz. 133, ze zm.) oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Zarząd Spółki **Comp S.A.**
podaje do wiadomości **roczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej**
zawierające skonsolidowane sprawozdanie finansowe
według **Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej**
obejmujący okres **od 01.01.2017 do 31.12.2017**
w walucie: **PLN**

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe	3
Oświadczenia osób działających w imieniu Comp S.A.	4
Pismo Prezesa Zarządu.....	5
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za okres 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.....	6
Oświadczenie o zgodności z MSSF	6
Wprowadzenie do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.....	7
Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz sposobu sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.	25
Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów	50
Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej	51
Zestawienie Zmian w Skonsolidowanym Kapitale Własnym	53
Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych	54
Noty objaśniające do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	56
1. Noty objaśniające do Skonsolidowanego Sprawozdania z Sytuacji Finansowej	56
2. Noty objaśniające do należności i zobowiązań warunkowych	99
3. Noty objaśniające do Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów	102
4. Pozostałe noty objaśniające	113
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comp S.A. w 2017 r.	134
Oświadczenie Comp S.A. o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2017 roku	175
Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Comp S.A. za 2017 rok	182

Załączniki:

Opinia z badania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Raport z badania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Sprawozdanie finansowe prezentuje dane za okres 1 stycznia 2017 – 31 grudnia 2017 r. i dane porównywalne za okres 1 stycznia 2016 – 31 grudnia 2016 r. w odniesieniu do Skonsolidowanego Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów i Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych oraz Zestawienia Zmian w Skonsolidowanym Kapitale Własnym oraz dla Skonsolidowanego Sprawozdania z Sytuacji Finansowej dane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku.

Wybrane dane finansowe za okres 1 stycznia 2017 – 31 grudnia 2017 roku

WYBRANE DANE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	w tys. zł		w tys. EURO	
	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
I Przychody netto ze sprzedaży	541 053	542 745	127 467	124 037
II Zysk (strata) z działalności operacyjnej	22 850	25 152	5 383	5 748
III Zysk (strata) brutto	7 563	8 996	1 782	2 056
IV Zysk (strata) netto	677	(5 074)	159	(1 160)
V Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	172	(6 467)	41	(1 478)
VI Całkowity dochód	(1 169)	(3 845)	(275)	(879)
VII Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	15 619	22 115	3 680	5 054
VIII Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(27 883)	(43 207)	(6 569)	(9 874)
IX Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	10 449	(11 911)	2 462	(2 722)
X Przepływy pieniężne netto, razem	(1 815)	(33 003)	(428)	(7 542)
XI Średnia ważona liczba akcji	4 781 909	4 781 909	4 781 909	4 781 909
XII Rozwodniona liczba akcji	4 781 909	4 781 909	4 781 909	4 781 909
XIII Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,04	(1,35)	0,01	(0,31)
XIV Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,04	(1,35)	0,01	(0,31)

WYBRANE DANE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	w tys. zł		w tys. EURO	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
XV Aktywa razem	848 769	820 267	203 498	185 413
XVI Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	401 244	376 852	96 201	85 184
XVII Zobowiązania długoterminowe	92 782	105 710	22 245	23 895
XVIII Zobowiązania krótkoterminowe	308 462	271 142	73 956	61 289
XIX Kapitał własny	447 525	443 415	107 297	100 229
XX Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	420 743	422 909	100 876	95 594
XXI Kapitał podstawowy (akcyjny)	14 795	14 795	3 547	3 344
XXII Liczba akcji	5 918 188	5 918 188	5 918 188	5 918 188
XXIII Rozwodniona liczba akcji	5 918 188	5 918 188	5 918 188	5 918 188
XXIV Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	75,62	74,92	18,13	16,94
XXV Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	75,62	74,92	18,13	16,94

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR wg średniego kursu Narodowego Banku Polskiego w następujący sposób:

Kurs EURO przyjęty do obliczania wybranych danych finansowych wynosi:

Dane w zł	okres bieżący	okres porównywalny
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu przyjęty do obliczenia danych z pozycji od XV do XXI	4,1709	4,4240
	01.01.2017 do 30.09.2017	01.01.2016 do 30.09.2016
Kurs średni obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie - przyjęty do obliczenia danych z pozycji od I do X	4,2447	4,3757

Oświadczenia osób działających w imieniu Comp S.A.

Działając w imieniu Comp S.A. oświadczamy,

- że wedle naszej najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową, finansową i skonsolidowany wynik finansowy Grupy Kapitałowej Comp S.A. oraz sprawozdanie z działalności emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki i Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.
- że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, w tym będących podstawą sporządzenia danych porównywalnych, zamieszczonych w prezentowanym sprawozdaniu, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełnili warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Comp S.A.

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	

Pismo Prezesa Zarządu

Szanowni Właściciele, Akcjonariusze Comp S.A.,

po raz pierwszy mam przyjemność zwracać się do Państwa w nowej dla mnie roli - Prezesa Zarządu Comp S.A.

Działalność Grupy w 2017 roku oceniam pozytywnie. Obydwa kluczowe segmenty Grupy, segment IT oraz segment retailowy pokazały satysfakcjonujące wyniki i zdolność do budowania wyjątkowej pozycji rynkowej w dłuższej perspektywie, co pozytywnie odczuwamy w nadchodzących latach.

Poprzedni rok był kolejnym rokiem inwestycji we wszystkich kierunkach ważnych dla przyszłości Grupy Kapitałowej Comp S.A. (Grupy). Dzięki naszemu doświadczeniu i pomysłom na rozwój produktów i usług mamy bardzo dobrą pozycję strategiczną w kluczowych dla Grupy niszach, a mianowicie w niszy bezpieczeństwa informatycznego i elektronicznego, w tym bezpieczeństwa specjalnego oraz na rynku produktów fiskalnych. Mamy zasłużoną pozycję lidera na tych rynkach i produkty oraz rozwiązania gotowe do nowych wyzwań, jakie niesie ze sobą zmieniające się otoczenie w najbliższych latach. Jest to wynik trafnych i znaczących inwestycji, jakie na rozwój nowych produktów, usług i unikalnych rozwiązań poczyniła Grupa również w 2017 roku. Owoce tych wieloletnich decyzji będą intensywnie zbierane począwszy od drugiej połowy bieżącego roku, gdy spodziewamy się znacznej aktywności handlowej w dziedzinie bezpieczeństwa oraz w rynku fiskalnym, wskutek planowanych zmian regulacyjnych. W 2017 roku rozwinęliśmy perspektywy projektu M/platform budowanego od kilku lat. W obecnym roku widać pierwsze finansowe efekty inwestycji w ten kluczowy dla długofalowych perspektyw Grupy projekt. Wyrażam przekonanie, że działalność Comp S.A. przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa jej klientów a upowszechnienie projektu M/platform pomoże w wyrównywaniu szans małych i średnich przedsiębiorców z wielkimi firmami sieciowymi, zgodnie ze strategią zrównoważonego rozwoju.

W tym roku skoncentrujemy się na wykorzystaniu szans wypracowanych także w ubiegłym roku oraz na zapewnieniu niezbędnego finansowania na ich realizację.

Menadżerowie Comp S.A. dali wyraz swojemu zaufaniu w długofalowe perspektywy wartości Grupy inwestując, w ramach spółki CE Management Group, własne środki w akcje Comp S.A. Jestem przekonany, że począwszy od tego roku Grupa wejdzie w wieloletni trend wzrostu ekonomicznej wartości, w oparciu o budowany przez lata potencjał organizacji w sektorze IT i Retail, wykorzystując również sprzyjające warunki rynkowe. W imieniu naszej społeczności chciałbym serdecznie podziękować Akcjonariuszom za powierzone zaufanie, wszystkim naszym Partnerom i Kontrahentom za lojalną współpracę, za wkład każdego z osobna w nasz przyszły sukces.

Wszystkiego dobrego,

Robert Tomaszewski
Prezes Zarządu Comp S.A.

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z
Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za okres
01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.**

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”) przyjętymi przez UE. MSSF i MSR obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („IFRIC”).

Sprawozdanie obejmuje okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz dane porównawcze zgodnie z MSR 1.

Walutą sprawozdawczą jest polski złoty, ze względu na fakt, że zdecydowana większość skonsolidowanych przychodów Grupy Kapitałowej Comp S.A. wyrażonych jest w tej walucie.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Comp S.A.

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	

Wprowadzenie do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego

Zarząd Comp S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Jutrzenki 116, prezentuje skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., na które składa się:

- Wprowadzenie do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego;
- Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę **848.769 tys. zł**;
- Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 roku wykazujący zysk netto w wysokości **677 tys. zł** oraz ujemne całkowite dochody ogółem w wysokości **1.169 tys. zł**;
- Zestawienie Zmian w Skonsolidowanym Kapitale Własnym wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę **4.110 tys. zł**;
- Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 roku o kwotę **1.815 tys. zł** (łącznie z działalnością zaniechaną);
- Dodatkowe informacje i objaśnienia.

W sprawozdaniu wszystkie kwoty podano w tysiącach zł (PLN), o ile nie zaznaczono inaczej.

Walutą sprawozdania jest polski złoty, ze względu na fakt, że większość przychodów Grupy Kapitałowej Comp S.A. (zwanej dalej także Grupą Kapitałową, Grupą) wyrażonych jest w tej walucie.

INFORMACJE O JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ

Nazwa Spółki	Comp Spółka Akcyjna
Siedziba	02-230 Warszawa, ul Jutrzenki 116
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr Rejestru Przedsiębiorców	0000037706
Nr identyfikacji podatkowej	522-00-01-694
REGON	012499190
Strona internetowa	www.comp.com.pl

Przedmiotem działalności podstawowej Comp S.A. wg PKD jest działalność związana z informatyką:

- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki - działalność przeważająca - 62.02.Z,
- produkcja maszyn i sprzętu biurowego, z wyłączeniem komputerów i urządzeń peryferyjnych - 28.23.Z,
- naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych- 33.13.Z,
- sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania - 46.51.Z,
- sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych - 46.66.Z,
- działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej - 61.10.Z,
- działalność związana z oprogramowaniem - 62.01.Z,
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi - 62.03.Z,
- pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych - 62.09.Z,
- naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych - 95.11.Z.

Przedmiotem działalności drugorzędnej Comp S.A. jest między innymi:

- produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych (dział 26.20),
- produkcja sprzętu (tele) komunikacyjnego (dział 26.30),
- produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia (dział 28.99),
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (dział 72.19),
- wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery (dział 77.33),
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji (dział 85.59)
- sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego (dział 46.52).

Czas trwania Spółki - Jednostki Dominującej zgodnie ze statutem jest nieograniczony.

W okresie sprawozdawczym Spółka posiadała oddziały samobilansujące:

- Oddział Nowy Sącz, mieszczący się przy ul. Nawojowskiej 118 w Nowym Sączu,
- Oddział w Warszawie - IT, mieszczący się przy ul. Jutrzenki 116 w Warszawie.

Sprawozdanie Jednostki Dominującej jest sprawozdaniem połączonym Spółki i jej oddziałów.

Jednostka dominująca oraz pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej zostały utworzone na czas nieoznaczony, z wyjątkiem jest Spółki prawa greckiego Elzab Hellas AE, która została utworzona na 50 lat.

Przygotowanie sprawozdania finansowego oparte było na założeniu, że Jednostka Dominująca i spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej będą kontynuować działalność w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności. Dalsze informacje na temat kontynuacji działalności znajdują się w notcie nr 65.

Akcjonariusze lub Rada Nadzorcza mają prawo do zmiany sprawozdania przed jego zatwierdzeniem przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

SKŁAD ORGANÓW SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. Zarząd działał w składzie:

- Jacek Papaj – Prezes Zarządu,
- Andrzej Olaf Wąsowski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Morawski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Wilk – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Wawer – Członek Zarządu.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd działa w składzie:

- Robert Tomaszewski – Prezes Zarządu,
- Andrzej Olaf Wąsowski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Morawski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Wilk – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Wawer – Członek Zarządu.

W dniu 1 czerwca 2017 r. Członek Rady Nadzorczej pan Sławomir Lachowski złożył rezygnację z mandatu członka Rady Nadzorczej, ze skutkiem na koniec dnia zakończenia obrad zwołanego na dzień 30 czerwca 2017 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Zarząd Comp S.A. poinformował o tym w raporcie bieżącym nr 10/2017 z dnia 1 czerwca 2017 roku.

W dniu 1 czerwca 2017 r. Prezes Zarządu - pan Jacek Papaj - złożył rezygnację z mandatu członka zarządu i pełnienia funkcji prezesa zarządu z dniem zakończenia obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, zwołanego na dzień 30.06.2017 r.

W tym samym dniu Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A., pan Robert Tomaszewski złożył rezygnację z mandatu członka Rady Nadzorczej i pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, ze skutkiem na koniec dnia zakończenia obrad zwołanego na dzień 30 czerwca 2017 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

W dniu 1 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powierzeniu dotychczasowemu Przewodniczącemu Rady Nadzorczej Spółki, panu Robertowi Tomaszewskiemu, funkcji Prezesa Zarządu Comp S.A. Uchwała weszła w życie w dniu 1 lipca 2017 r., tj. z początkiem dnia następującego po dniu zakończenia obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raportach bieżących z dn. 1 czerwca 2017 roku nr 11/2017, 12/2017 i 13/2017

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza działała w składzie:

- Robert Tomaszewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Należyty - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Tomasz Marek Bogutyn - Członek Rady Nadzorczej,
- Sławomir Lachowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej,
- Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej,
- Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 30 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Comp S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki na dotychczasową, wspólną kadencję panów Jacka Włodzimierza Papaja i Jerzego Bartosiewicza. Zgromadzenie powierzyło panu Jackowi Papajowi funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 21/2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej jest następujący:

- Jacek Papaj - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Należyty - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jerzy Bartosiewicz - Członek Rady Nadzorczej,
- Tomasz Marek Bogutyn - Członek Rady Nadzorczej,
- Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej,
- Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej,
- Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej spółki dominującej nie uległ zmianie.

Skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w dniu 31 grudnia 2017 r.:

- Jacek Klimczak - Przewodniczący Komitetu Audytu,
- Włodzimierz Hausner - Członek Komitetu Audytu,
- Kajetan Wojnicz - Członek Komitetu Audytu.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

Komitet Audytu działa na zasadach określonych przez odpowiednie przepisy prawa.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Kapitał zakładowy Comp S.A. na dzień bilansowy wynosił 14.795.470 zł i dzieli się na 5.918.188 akcji, o wartości nominalnej po 2,50 zł każda.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)	
Prawo do dywidendy	od daty nabycia
Akcje zwykłe	5 918 188
W tym akcje własne*	456 640
Ograniczenia praw do akcji	-
Liczba akcji razem	5 918 188
Kapitał zakładowy razem	14 795 470 zł
Wartość nominalna 1 akcji	2,50 zł

* akcje własne w posiadaniu Jednostki Dominującej.

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej dzieli się na 5.918.188 akcji, w tym:

- 47.500 Akcji Serii A,
- 1.260.000 Akcji Serii B,
- 150.527 Akcji Serii C,
- 210.870 Akcji Serii E,
- 91.388 Akcji Serii G,

- 555.000 Akcji Serii H,
- 445.000 Akcji Serii I,
- 607.497 Akcji Serii J,
- 1.380.117 Akcji Serii K,
- 1.170.289 Akcji Serii L.

Spółka Comp S.A. na dzień bilansowy jest w posiadaniu 456.640 szt. akcji własnych Spółki. Akcje te stanowią 7,72% kapitału zakładowego Spółki i uprawniają do 456.640 głosów na WZA Spółki, co stanowi 7,72 % udziału w głosach na WZA. Spółka zależna od Comp S.A. - Comp Centrum Innowacji posiada 679.639 akcji Spółki Comp S.A. stanowią 11,48% kapitału zakładowego Spółki i uprawniają do 679.639 głosów na WZA Spółki, co stanowi 11,48 % udziału w głosach na WZA. Akcje te traktowane są jako akcje własne, Comp S.A. i jednostki zależne nie wykonują prawa głosu na WZA.

STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU PODSTAWOWEGO NA DZIEŃ BILANSOWY 31 GRUDNIA 2017 ROKU WEDŁUG INFORMACJI PRZESŁANYCH DO SPÓŁKI PRZEZ AKCJONARIUSZY ORAZ INNYCH DOSTĘPNYCH PUBLICZNIE ŹRÓDEŁ.

Na dzień sporządzenia niniejszego raportu oraz na dzień jego publikacji wymienieni poniżej akcjonariusze posiadali bezpośrednio lub pośrednio, pakiety powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comp S.A.

Akcjonariat Comp S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku w podziale na liczbę akcji oraz głosów z nich wynikających:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% ogólnej liczby akcji	liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Comp S.A. wraz z jednostkami zależnymi*	1 136 279	19,20%	1 136 279	19,20%
MetLife OFE zarządzane przez MetLife PTE S.A.	864 987	14,62%	864 987	14,62%
ALTUS TFI S.A.	607 140	10,26%	607 140	10,26%
Jacek Papaj**	603 951	10,20%	603 951	10,20%
Nationale-Nederlanden OFE	500 000	8,45%	500 000	8,45%
Pozostali akcjonariusze	2 205 831	37,27%	2 205 831	37,27%
Łącznie	5 918 188	100,00%	5 918 188	100,00%

* Comp S.A. i jednostki zależne nie wykonują prawa głosu na WZ

** Akcjonariusz pełnił funkcję Prezesa Zarządu do dnia 30.06.2017 r., od 30.06.2017 r. Pan Jacek Papaj pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

Według wiedzy Zarządu Spółki, w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 roku, nastąpiły poniższe zmiany w stanie posiadania akcji i głosów przez podmioty posiadające (bezpośrednio, lub pośrednio) powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki Comp S.A.

- **ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**

W dniu 10 lutego 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. zawiadomienie o przekroczeniu progu 10% w ogólnej liczbie głosów w Spółce. Przekroczenie 10% progu nastąpiło na skutek rozliczenia w dniu 7 lutego 2017 roku transakcji nabycia przez ALTUS TFI S.A. na rynku regulowanym 174.561 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadały łącznie 571.361 akcji Spółki, co stanowiło 9,65% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 571.361 głosów, co stanowiło 9,65% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 7 lutego 2017 roku fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadały łącznie 745.922 akcji Spółki, stanowiących 12,60% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 745.922 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 12,60% w ogólnej liczbie głosów.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 3/2017.

W dniu 7 grudnia 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (w imieniu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez ALTUS TFI S.A.) zawiadomienie o zmniejszeniu udziału o co najmniej 2% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Przed zmianą udziału fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadały łącznie 733.053 akcji Spółki, co stanowiło 12,39% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 733.053 głosów, co stanowiło 12,39 % w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 1 grudnia 2017 roku fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadają łącznie 607.140 akcji Spółki, stanowiących 10,26% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniają akcjonariusza do 607.140 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowi 10,26% w ogólnej liczbie głosów.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 46/2017.

- **Jacek Papaj**

W dniu 12 lipca 2017 roku wpłynęło do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A., zawiadomienie o zawarciu transakcji zbycia akcji. Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusz w dniu 12 lipca 2017 r. dokonał zbycia w transakcji pakietowej na rynku regulowanym 200.000 akcji na okaziciela Spółki Comp S.A., stanowiących 3,38% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Przed zawarciem transakcji zbycia akcji pan Jacek Papaj posiadał łącznie 817.811 akcji zwykłych na okaziciela, co stanowiło 13,82% kapitału zakładowego Spółki oraz odpowiadających 817.811 głosom stanowiących 13,82% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Po zawarciu przedmiotowej transakcji akcjonariusz posiada: 617.811 akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 10,44% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 617.811 głosom, stanowiących 10,44% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Wedle wiedzy Zarządu Comp S.A. akcjonariusz pan Jacek Papaj nie posiada podmiotów zależnych posiadających akcje Comp S.A. Akcjonariusz nie zawierał umów, których przedmiotem było przekazanie uprawnień do wykonywania prawa głosu.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 25/2017 oraz w raporcie bieżącym nr 26/2017.

W dniu 7 grudnia 2017 roku wpłynęło do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A. zawiadomienie o zawarciu transakcji zbycia akcji. Zgodnie z zawiadomieniem Akcjonariusz w dniu 6 grudnia 2017 r. dokonał zbycia w transakcji pakietowej na rynku regulowanym 4.350 akcji Spółki Comp S.A.

Przed zawarciem transakcji zbycia akcji pan Jacek Papaj posiadał łącznie 617.811 akcji zwykłych na okaziciela, co stanowiło 10,44% kapitału zakładowego Spółki oraz odpowiadających 617.811 głosom stanowiących 10,44% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comp S.A.

Po zawarciu przedmiotowej transakcji akcjonariusz posiadał 613.461 akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 10,37% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 613.461 głosom, stanowiących 10,37% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 47/2017.

W dniu 21 grudnia 2017 roku wpłynęły do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A. dwa zawiadomienia o zawarciu transakcji zbycia

akcji. Zgodnie z zawiadomieniami akcjonariusz w dniu 19 grudnia 2017 r. zbył 3.460 akcji Spółki i w dniu 21 grudnia 2017 r. zbył 6.050 akcji Spółki Comp S.A.

Przed zawarciem ww. transakcji zbycia akcji pan Jacek Papaj posiadał łącznie 613.461 akcji zwykłych na okaziciela, co stanowiło 10,37% kapitału zakładowego Spółki oraz odpowiadających 613.461 głosom stanowiących 10,37% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Po zawarciu przedmiotowych transakcji akcjonariusz posiada 603.951 akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 10,20% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 603.951 głosom, stanowiącym 10,20% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raportach bieżących nr 52/2017 oraz 53/2017.

- **CE Management Group sp. z o.o.**

Wedle otrzymanego zawiadomienia, akcjonariuszem Comp S.A. jest spółka CE Management Group sp. z o.o., posiadająca – na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania – 138 462 akcje Comp S.A.

Spółka CE Management Group sp. z o.o. jest spółką celową założoną dla potrzeb nabycia od 1% do 9,99% akcji Spółki Comp S.A. w okresie 12 miesięcy od zawarcia porozumienia o powołaniu spółki. O otrzymaniu zawiadomienia o zawarciu porozumienia w przedmiocie powołania w/w spółki celowej Comp S.A. informował raportem bieżącym nr 2/2017 z dn. 10 lutego 2017 roku.

Wszystkie transakcje związane z akcjami Spółki Comp S.A. przeprowadzone w okresie sprawozdawczym przez CE Management Group sp. z o.o., o których został poinformowany Zarząd Spółki, zostały opisane poniżej:

- **Raport bieżący 9/2017**

W dniu 30 maja 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza - spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 29 maja 2017 roku transakcji kupna 18.062 akcji Spółki.

Akcje te uprawniały akcjonariusza do 18.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,31% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 9/2017.

- **Raport bieżący 17/2017**

W dniu 6 czerwca 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza - spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 6 czerwca 2017 roku transakcji kupna 18.300 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 18.062 akcje Spółki, co stanowiło 0,31% kapitału zakładowego Spółki. Akcje te uprawniały akcjonariusza do 18.062 głosów, co stanowiło 0,31% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 6 czerwca akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 36.362 akcji Spółki, co stanowiło 0,61% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 36.362 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,61% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 17/2017.

- **Raport bieżący 19/2017**

W dniu 28 czerwca 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 27 czerwca 2017 roku transakcji kupna 9.638 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 36.362 akcji Spółki, co stanowiło 0,61% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 36.362 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,61% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 27 czerwca akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 46.000 akcji Spółki, co stanowiło 0,78% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 46.000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,78% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 19/2017.

○ **Raport bieżący 30/2017**

W dniu 31 lipca 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 28 lipca 2017 roku transakcji kupna 72.062 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 46.000 akcji Spółki, co stanowiło 0,78% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 46.000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,78% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 28 lipca 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 118.062 akcji Spółki, co stanowiło 1,99% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniały akcjonariusza do 118.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 1,99% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 30/2017.

○ **Raport bieżący 33/2017 oraz 36/2017**

W dniach 8 sierpnia oraz 4 września 2017 roku do Spółki wpłynęły zawiadomienia o ustanowieniu przez CE Management Group sp. z o.o. zastawu rejestrowego na 46.000 akcjach Spółki Comp S.A. oraz 72.062 akcjach Spółki Comp S.A. będących w posiadaniu CE Management Group sp. z o.o.

O powyższym Zarząd Comp S.A. informował w raportach bieżących nr 33/2017 oraz nr 36/2017.

○ **Raport bieżący 39/2017**

W dniu 20 września 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółka CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 18 września 2017 roku transakcji kupna 10.000 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 118.062 akcji Spółki, co stanowiło 1,99% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 118.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 1,99% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 18 września 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 128.062 akcji Spółki, co stanowiło 2,16% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 128.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 2,16% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 39/2017.

○ **Raport bieżący 41/2017**

W dniu 31 października 2017 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie o ustanowieniu przez CE Management Group sp. z o.o. zastawu rejestrowego na 10.000 akcjach Spółki Comp S.A., będących w posiadaniu CE Management Group sp. z o.o.

O powyższym Zarząd Comp S.A. informował w raporcie bieżącym nr 41/2017.

○ **Raport bieżący 48/2017**

W dniu 7 grudnia 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 6 grudnia 2017 roku transakcji kupna 4.350 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 128.062 akcji Spółki, co stanowiło 2,16% kapitału zakładowego Spółki. Akcje te uprawniały akcjonariusza do 128.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 2,16% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 6 grudnia 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 132.412 akcji Spółki, co stanowiło 2,24% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 132.412 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 2,24% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 48/2017.

o **Raport bieżący 54/2017**

W dniu 21 grudnia 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 21 grudnia 2017 roku transakcji kupna 6.050 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 132.412 akcji Spółki, co stanowiło 2,24% % kapitału zakładowego Spółki. Akcje te uprawniały akcjonariusza do 132.412 głosów, co stanowiło 2,24% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 21 grudnia 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiada 138.462 akcji Spółki, co stanowił 2,34% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawnia akcjonariusza do 138.462 głosów, co stanowi 2,34% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 54/2017.

Według zawiadomienia otrzymanego od CE Management Group sp. z o.o., udziałowcami w spółce CE Management Group sp. z o.o. są m.in. członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Comp S.A., tj. Robert Tomaszewski, Krzysztof Morawski, Jarosław Wilk, Andrzej Wawer i Tomasz Bogutyn.

Stan posiadania udziałów i głosów przez ww. osoby w spółce CE Management Group sp. z o.o. na 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania, wynosi:

- Pan Robert Tomaszewski posiada 22.300 udziałów dających 28,19% głosów;
- Pan Krzysztof Morawski posiada 5.100 udziałów dających 6,45% głosów;
- Pan Andrzej Wawer posiada 5.100 udziałów dających 6,45% głosów;
- Pan Jarosław Wilk posiada 2.100 udziałów dających 2,65% głosów;
- Pan Tomasz Bogutyn posiada 6.100 udziałów dających 7,71% głosów.

Akcjonariat Comp S.A. na dzień publikacji niniejszego sprawozdania w podziale na liczbę akcji oraz głosów z nich wynikających:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% ogólnej liczby akcji	liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Comp S.A. wraz z jednostkami zależnymi*	1 136 279	19,20%	1 136 279	19,20%
MetLife OFE zarządzane przez MetLife PTE S.A.	864 987	14,62%	864 987	14,62%
ALTUS TFI S.A.	607 140	10,26%	607 140	10,26%
Jacek Papaj	603 951	10,20%	603 951	10,20%
Nationale-Nederlanden OFE	500 000	8,45%	500 000	8,45%
Pozostali akcjonariusze	2 205 831	37,27%	2 205 831	37,27%
Łącznie	5 918 188	100,00%	5 918 188	100,00%

* brak możliwości wykonywania prawa głosu na WZ przez Comp S.A. i jednostki zależne.

Od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego (tj. od 31 grudnia 2017 r.) do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania podmiotów posiadających (bezpośrednio, lub pośrednio) powyżej 5% na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Wiedza Zarządu Spółki w zakresie zmian w akcjonariacie, jakie zaszły w okresie od przekazania ostatniego raportu okresowego, oparta jest na:

- informacjach publikowanych w raportach rocznych przez Otwarte Fundusze Emerytalne jak i informacjach uzyskanych od Powszechnych Towarzystw Emerytalnych,
- listach obecności Akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w ostatnim, przed datą publikacji niniejszego sprawozdania, Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.,
- informacjach otrzymanych od akcjonariuszy, u których zaszły zmiany w ilości posiadanych akcji Spółki;
- informacjach otrzymanych od osób pełniących funkcje zarządcze oraz osób blisko z nimi związanych w zakresie transakcji dokonywanych przez te osoby na akcjach Spółki.

POZOSTAŁE INFORMACJE

Żadna z akcji Spółki nie daje specjalnych uprawnień kontrolnych.

Stosownie do zapisów art. 362 par. 4 i art. 364 par. 2 Ksh, Comp S.A., ani spółka zależna Comp Centrum Innowacji sp. z o.o., nie wykonują praw udziałowych z akcji własnych Comp S.A.

Żadna z pozostałych akcji Spółki nie jest objęta jakimkolwiek ograniczeniem odnośnie wykonywania prawa głosu, takim jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Spółce nie są znane żadne ograniczenia związane z przenoszeniem prawa własności papierów wartościowych za wyjątkiem ograniczeń związanych z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa.

INFORMACJE O ZMIANIE KLASYFIKACJI AKTYWA PRZEZNACZONEGO DO SPRZEDAŻY

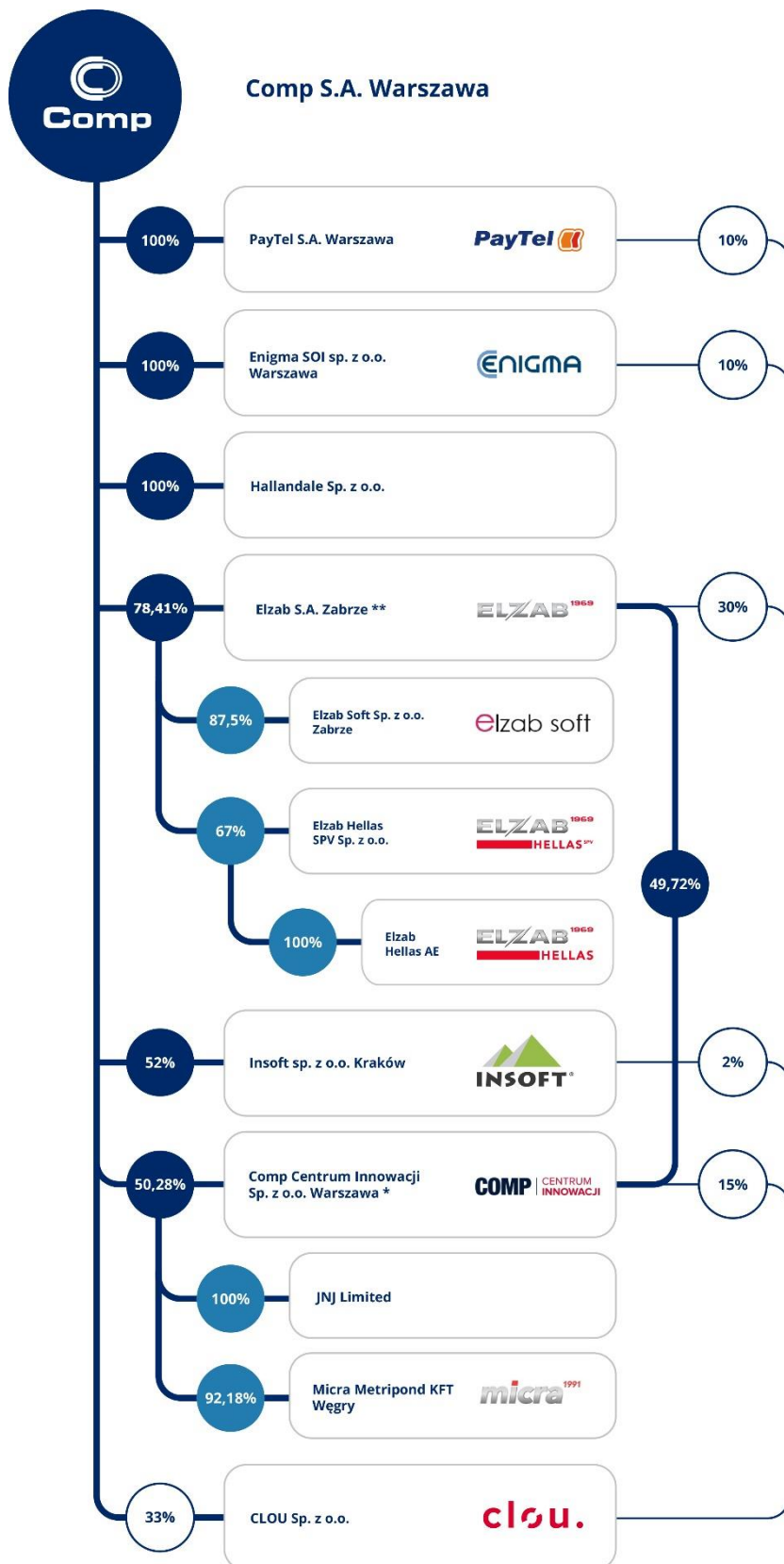
Jednostka Dominująca dokonała reklasyfikacji prezentacji aktywów i zobowiązań spółki zależnej PayTel S.A. jako aktywów przeznaczonych do sprzedaży w związku ze spełnieniem warunków dotyczących reklasyfikacji. Jednocześnie, działalność prowadzoną przez PayTel S.A., Jednostka Dominująca wykazała jako działalność zaniechaną. Jednostka dominująca dokonała przekształcenia danych porównawczych w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. wyodrębniając działalność zaniechaną.

Jednostka Dominująca dokonała reklasyfikacji prezentacji aktywów i zobowiązań spółki zależnej Hallandale Sp. z o.o., dotychczas prezentowanych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży do odpowiednich pozycji aktywów i zobowiązań ponieważ nie spełniają one na dzień 31 grudnia 2017 warunków o klasyfikacji tych aktywów jako aktywa przeznaczone do sprzedaży.

Szczegółowe informacje dotyczące tych zmian znajdują się w notcie nr 22. niniejszego sprawozdania finansowego.

INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ COMP S.A.

Spółki w Grupie Kapitałowej Comp S.A. - stan na 31 grudnia 2017 roku

* udział pośredni 91,63%

** udział pośredni wraz z akcjami własnymi ZUK Elzab S.A.

	udział procentowy Comp S.A. w kapitale	Udział procentowy Comp S.A. w głosach
Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.	100,00	100,00
Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.*	89,26 (50,28)	89,26 (50,28)
JNJ Limited***	89,26	89,26
Micra Metripod KFT***	82,28	82,28
Insoft Sp. z o.o.	52,00	52,00
Zakłady Urządzeń Komputerowych Elzab S.A.**	75,89 (78,41)	75,66 (78,16)
Elzab Soft Sp. z o.o.***	68,60	68,39
Elzab Hellas SPV Sp. z o.o.***	52,53	52,36
Elzab Hellas AE ***	52,53	52,36
PayTel S.A.****	100,00	100,00
Clou Sp. z o.o.*	91,31 (33,00)	91,31 (33,00)
Hallandale Sp. z o.o.*****	100,00	100,00

* w nawiasie prezentowany jest udział bezpośredni

** w nawiasie prezentowany udział pośredni wraz z akcjami własnymi ZUK Elzab S.A.

*** prezentowany jest udział tylko pośredni

**** spółka przeznaczona do sprzedaży

***** spółka została połączona z Comp S.A. w dniu 9 marca 2018 r.

Comp S.A. jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej, w skład której wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wchodziły następujące podmioty:

Spółki zależne:

Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 116,
Sąd Rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym:	0000160395
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	011149535
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	526-10-29-614
Strona internetowa:	www.enigma.com.pl

Przedmiotem działalności Spółki Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. jest projektowanie i produkcja specjalistycznych urządzeń elektronicznych i kryptograficznych, wdrażanie i sprzedaż systemów służących do ochrony informacji oraz usługi analityczne i doradcze w zakresie bezpieczeństwa informacji.

Oprócz powyższej działalności spółka zależna wchodzi na nowe rynki związane z elektro-mobilnością – projekt Vozilla – wypożyczalnia samochodów elektrycznych we Wrocławiu.

Na dzień bilansowy Comp S.A. jest w posiadaniu 51.437 udziałów Spółki Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. co daje 100% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników oraz 100% udziału w kapitale zakładowym.

Zakłady Urządzeń Komputerowych Elzab S.A. (ZUK Elzab S.A.) (spółka bezpośrednio zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka akcyjna
Siedziba:	41-813 Zabrze, ul. Kruczkowskiego 39
Sąd Rejestrowy:	Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym:	0000095317
Nr identyfikacji podatkowej:	648-00-00-255
REGON:	270036336
Strona internetowa:	www.elzab.com.pl

ZUK Elzab S.A. specjalizuje się w projektowaniu, produkcji i dystrybucji szerokiej gamy kas fiskalnych, urządzeń i systemów kasowych, urządzeń i akcesoriów służących do rejestracji i zarządzania sprzedażą, takich jak: wagi elektroniczne, sprawdzarki cen, drukarki nefiskalne, drukarki etykiet, szuflady kasowe, modemy kasowe i multipleksery.

W dniu 21 grudnia 2017 r. spółka ZUK Elzab S.A. zawarła – w ramach dwóch transakcji pakietowych na rynku regulowanym – transakcje zbycia łącznie 768.093 akcji zwykłych na okaziciela, o łącznej wartości nominalnej 1.045 tys. zł, stanowiących 4.76% kapitału zakładowego i uprawniających do 768.093 głosów, co stanowi 4.72% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, po średniej jednostkowej cenie zbycia 7,00 złotych za jedną akcję.

Przed zawarciem powyższej transakcji spółka ZUK Elzab S.A. posiadała łącznie 1.173.755 akcji zwykłych na okaziciela stanowiących 7,27% kapitału zakładowego i uprawniających do 1.173.755 głosów, co stanowiło 7,21% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

W wyniku zbycia akcji własnych spółka ZUK Elzab S.A. posiada łącznie 405.662 sztuk akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 2,51% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 405.662 głosom, stanowiących 2,49% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Przyczyną i celem zbycia ww. papierów wartościowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność spółki.

Szczegółowe informacje o ilości akcji, głosów oraz udziale procentowym Comp S.A. w ZUK Elzab S.A. na dzień bilansowy znajduje się w tabelach poniżej.

IŁOŚĆ AKCJI I UDZIAŁ PROCENTOWY W KAPITALE AKCYJNYM	Ilość akcji	Udział procentowy
Akcji zwykłe ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A.	12 228 189	75,77 %
Akcji imienne ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A.	18 450	0,12 %
Razem akcje ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A.	12 246 639	75,89 %
Akcje własne posiadane przez ZUK Elzab S.A.	405 662	2,51 %
Akcje ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A. wraz z akcjami własnymi ZUK Elzab S.A.	12 652 301	78,41 %

IŁOŚĆ GŁOSÓW I UDZIAŁ PROCENTOWY W GŁOSACH	Ilość głosów	Udział procentowy
Akcji zwykłe ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A.	12 288 189	75,10 %
Akcji imienne ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A.	92 250	0,56 %
Razem akcje ZUK Elzab S.A. posiadane przez Comp S.A.	12 320 439	75,66 %

Opisane powyżej akcje dają łącznie 78,41 % udział w kapitale ZUK Elzab S.A. oraz 75,66% udział w głosach na WZA ZUK Elzab S.A., po uwzględnieniu akcji własnych posiadanych przez ZUK Elzab S.A., z których nie można wykonywać prawa głosu.

Spółka ZUK Elzab S.A. sporządza sprawozdanie skonsolidowane, do którego włączone są konsolidowana metodą pełną, spółki Elzab Soft Sp. z o.o., Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. oraz Elzab Hellas AE.

Elzab Soft Sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od ZUK Elzab S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	41-813 Zabrze, ul. Kruczkowskiego 39
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym	0000151637
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	273856637
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	648-22-58-880
Strona internetowa	www.elzabsoft.pl

Elzab Soft Sp. z o.o. jest spółką świadczącą usługi informatyczne dla Elzab S.A. oraz dostarczającą oprogramowanie do urządzeń fiskalnych. Dodatkowo oferta Elzab Soft Sp. z o.o. została rozszerzona o produkty dla gitarzystów sprzedawane pod marką GLAB.

Spółka Zakłady Urządzeń Komputerowych Elzab S.A. posiada 7.000 udziałów w spółce zależnej Elzab Soft Sp. z o.o. stanowiących 87,5% kapitału zakładowego oraz 87,5% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników.

Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od ZUK Elzab S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	41-813 Zabrze, ul. Kruczkowskiego 39
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym:	0000630321
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	365072123
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	701-06-00-722

Elzab Hellas AE (spółka bezpośrednio zależna od Elzab Hellas SPV Sp. z o.o.)

Forma prawna:	Spółka akcyjna
Siedziba:	Dodonis 2 i Leof. Amfitheas 181, Paleo Faliro, Attyka, Grecja kod pocztowy 17563
Nr w rejestrze sądowym:	[G.E.MI]: 140024701000
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	800762684

Spółka Zakłady Urządzeń Komputerowych Elzab S.A. posiada 67 udziałów w spółce zależnej Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. stanowiących 67% kapitału zakładowego oraz 67% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników.

Spółka Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. posiada 100% udziału w kapitale akcyjnym spółki Elzab Hellas AE (spółka akcyjna) z siedzibą w Grecji.

Celem grupy Elzab Hellas SPV jest dostarczanie urządzeń fiskalnych i нефiskalnych bezpośrednio na rynek Grecki.

Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 116
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym	0000405829
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	145923703
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	522-29-93-429

Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. jest spółką mającą na celu prowadzenie działalności w zakresie zarządzania innymi podmiotami (działalność holdingowa) oraz działalność w zakresie informatyki (projektowanie i produkcja sprzętu i oprogramowania oraz prowadzenie działalności handlowej w tym eksportowej). Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. jako centrum badań i rozwoju wykonuje usługi polegające na rozwoju i wdrażaniu nowych produktów i usług dla całej Grupy Kapitałowej Comp S.A. oraz centrum działalności eksportowo-importowej Grupy Kapitałowej. Z punktu widzenia długofalowych interesów spółki szczególnego znaczenia nabierają projekty prowadzone przez Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., w tym szczególnie rozwój zintegrowanej platformy sprzedaży usług – projekt m/platform.

Według stanu na dzień bilansowy, pośredni i bezpośredni udział spółki Comp S.A. w kapitale zakładowym i w głosach na Zgromadzeniu Wspólników w spółce zależnej Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., wynosił 89,26%.

Micra Metripod KFT (spółka bezpośrednio zależna od Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	6800 Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zsilinszky E. u 70. Pf.:140 Węgry
Sąd Rejestrowy:	Registry Court of Csongrád county
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym:	06-09-007361
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	-
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	12644779-2-06
Strona internetowa:	www.micra.hu

Micra Metripod KFT realizuje produkcję i sprzedaż wag kalkulacyjnych, metkujących, elektronicznych, urządzeń do krojenia wędlin. Spółka świadczy również usługi serwisowe w zakresie sprzedawanych produktów.

Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. posiada 92,18% udziału w spółce zależnej Micra Metripod KFT stanowiących 92,18% kapitału zakładowego oraz 92,18% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników.

JNJ Limited (spółka bezpośrednio zależna od Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	Jebel Ali Free Zone (Dubaj)
Numer identyfikacyjny:	106467

Spółka JNJ Limited głównie prowadzi działalność handlową w zakresie informatyki (sprzedaż usług i produktów w tym technologii). Rynkiem zbytu są kraje Azji, Afryki i niektóre kraje europejskie.

Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. posiadała 1.000 udziałów w spółce zależnej JNJ Limited o wartości nominalnej 10 AED, stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz 100% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników.

Insoft Sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	31-227 Kraków, ul. Jasna 3A
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym	0000197667
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	350576588
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	677-00-52-651
Strona internetowa	www.insoft.com.pl

Przedmiotem działalności Spółki Insoft jest produkcja i wdrażanie oprogramowania wspomagającego działalność handlową. Spółka specjalizuje się w systemach sprzedaży detalicznej i systemach CRM wspomagających obsługę klienta. Oprogramowanie systemów sprzedaży projektowane w Insoft jest komplementarne wobec urządzeń oferowanych przez Comp S.A. i umożliwia dostarczanie klientom z sektora handlu i usług kompleksowych rozwiązań.

Comp S.A. posiada 520 udziałów Insoft Sp. z o.o. co daje 52% udział w kapitale zakładowym Insoft Sp. z o.o. oraz 52% udział w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Insoft Sp. z o.o.

Clou Sp. z o.o. (spółka zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 118,
Sąd Rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym:	0000565882
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	361966562
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	701-04-94-390

Clou Sp. z o.o. została powołana dla efektywniejszej koordynacji i obsługi wszystkich działań marketingowych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej – Comp S.A., Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., ZUK Elzab S.A., Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o., Insoft Sp. z o.o. oraz PayTel S.A.

Na dzień bilansowy Comp S.A. jest w posiadaniu 4.521 udziałów spółki Clou Sp. z o.o. co daje 33% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników oraz 33% udziału w kapitale zakładowym. Udział Comp S.A. w kapitale zakładowym i w głosach na Zgromadzeniu Wspólników w spółce Clou Sp. z o.o. wraz z udziałami pośrednimi wynosi 91,31%.

Spółka jest konsolidowana metodą pełną.

PayTel S.A. (spółka bezpośrednio zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka akcyjna
Siedziba:	Warszawa 02-230, Jutrzenki 118
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	141802150
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	527-26-06-618
Strona internetowa	www.paytel.pl

PayTel S.A. jest spółką świadczącą specjalistyczne usługi na rynku płatności elektronicznych: obsługi płatności masowych oraz sprzedaży produktów i usług, w tym usług przedpłaconych telefonii GSM i VoIP, pobierania opłat za rachunki i przetwarzania elektronicznych transakcji płatniczych.

W dniu 15 marca 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy spółki PayTel S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 2.000.301 zł poprzez emisję 3.694 akcji imiennych zwykłych serii L o wartości nominalnej 541,50 zł każda. Cena emisyjna, zgodnie z umową, została zapłacona 16 marca 2017 r. Całą emisję objęła Jednostka Dominująca.

W dniu 14 czerwca 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy spółki PayTel S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 1.721.428,50 zł poprzez emisję 3.179 akcji imiennych zwykłych serii M o wartości nominalnej 541,50 zł każda. Cena emisyjna, zgodnie z umową, została zapłacona 16 czerwca 2017 r. Całą emisję objęła Jednostka Dominująca.

W dniu 13 września 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy spółki PayTel S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 1.400.319,00 zł poprzez emisję 2.586 akcji imiennych zwykłych serii N o wartości nominalnej 541,50 zł każda. Cena emisyjna, zgodnie z umową, została zapłacona 14 września 2017 r. Całą emisję objęła Jednostka Dominująca.

W dniu 28 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy spółki PayTel S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 923.257,50 zł poprzez emisję 1.705 akcji imiennych zwykłych serii O o wartości nominalnej 541,50 zł każda. Cena emisyjna, zgodnie z umową, została zapłacona 5 grudnia 2017 r. Całą emisję objęła Jednostka Dominująca.

Na dzień bilansowy Comp S.A. posiada 77.180 sztuk akcji o wartości nominalnej 541,50 zł każda w spółce zależnej PayTel S.A. stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz 100% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Aktywa i zobowiązania spółki prezentowane są jako aktywa przeznaczone do sprzedaży a wyniki prezentowane jako działalność zaniechana.

Hallandale Sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od Comp S.A.)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	02-230 Warszawa, ul Jutrzenki 118
Sąd Rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym:	0000510982
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	147266971
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	525-25-87-881

Przedmiotem działalności Hallandale Sp. z o.o. jest działalność w zakresie dystrybucji rozwiązań informatycznych klasy SIEM w zakresie bezpieczeństwa korporacyjnego.

Na dzień bilansowy, spółka Comp S.A. posiada 100 udziałów w spółce zależnej Hallandale Sp. z o.o., o wartości nominalnej 50 zł stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz 100% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników.

Wyniki Spółek/Grup Kapitałowych zgodne z MSSF z Grupy Kapitałowej włączone do sprawozdania skonsolidowanego

WYNIKI PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ COMP S.A. ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017			
	Sprzedaż	Zysk (strata) operacyjny	Zysk (strata) netto	Amortyzacja
Comp S.A.	369 207	7 353	(4 323)	10 072
Podmioty zależne konsolidowane metodą pełną:				
Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.	96 411	12 747	11 174	7 459
Grupa Kapitałowa ZUK Elzab S.A.	95 818	10 985	1 747	4 488
Insoft Sp. z o.o.	5 174	527	432	112
Grupa Kapitałowa Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	8 231	(5 658)	(7 547)	1 160
Hallandale Sp. z o.o. *	10	(3 572)	(2 918)	-
PayTel S.A.**	27 662	(4 600)	(6 019)	4 523
Clou Sp. z o.o.	4 921	220	182	52

* spółka została połączona z Comp S.A. w dniu 9 marca 2018 r.

** spółka prezentowana w działalności zaniechanej

Zysk netto przypadający na udziałowców niekontrolujących łącznie wynosi 505 tys. zł, z czego 900 tys. zł przypada na udziałowców niekontrolujących Grupy Kapitałowej ZUK Elzab S.A., -615 tys. zł na udziałowców niekontrolujących Grupy Kapitałowej Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., 207 tys. zł na udziałowców niekontrolujących Insoft Sp. z o.o. a na udziałowców niekontrolujących Clou Sp. z o.o. 13 tys. zł.

Nie występują ograniczenia możliwości przekazywania funduszy Jednostce Dominującej przez jednostki zależne w formie dywidend, spłaty pożyczek, zaliczek poza ograniczeniami wynikającymi z przepisów prawa.

INFORMACJE O POZOSTAŁYCH SPÓŁKACH
Inkubator B+R Sp. z o.o. (spółka pozostała niekonsolidowana)

Forma prawna:	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba:	41-813 Zabrze, ul. Kruczkowskiego 39
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym	0000702786
Statystyczny numer identyfikacyjny REGON:	368701973
Numer identyfikacji podatkowej NIP:	6482785183

W dniu 6 grudnia 2017 r. spółka zależna ZUK Elzab S.A. nabyła 2 udziały w spółce Inkubator B+R Sp. z o.o. stanowiących 20,0% kapitału zakładowego oraz 20,0% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników.

Celem działalności spółki Inkubator B+R Sp. z o.o. jest utworzenie, z wykorzystaniem środków UE pozyskanych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, Centrum Prototypowania i Testowania Urządzeń oraz uruchomienie platformy pozyskiwania i rozwijania przedsiębiorstw technologicznych typu start-up, które pomogą w rozwijaniu stosowanych obecnie technologii na etapie konstruowania i produkcji urządzeń.

INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH BEZPOŚREDNIO PODPORZĄDKOWANYCH COMP S.A. stan na dzień 31 grudnia 2017 r.											
Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona)	zastosowana metoda konsolidacji	data objęcia kontroli / współkontroli / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	jednostkowa wartość bilansowa udziałów (akcji)	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1	Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o	ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	Działalność w zakresie oprogramowania oraz produkcja urządzeń kryptograficznych	jednostka zależna	pełna	15.06.2005	58 601	-	58 601	100,00	100,00
2	ZUK Elzab S.A. (Spółka sporządza sprawozdanie skonsolidowane)	ul. Kruczkowskiego 39 41-813 Zabrze	Projektowanie, produkcja i dystrybucja kas fiskalnych, urządzeń i systemów kasowych, urządzeń i akcesoriów służących do rejestracji i zarządzania sprzedażą	jednostka zależna	pełna	14.04.2011	35 209		35 209	75,89 (78,41)**	75,66
3	Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	Działalność w zakresie zarządzania innymi podmiotami (działalność holdingowa) oraz działalności w zakresie informatyki (produkcja sprzętu i oprogramowania)	jednostka zależna	pełna	06.12.2011	68 423	-	68 423	50,28 (89,26)*	50,28
4	Insoft Sp. z o.o.	ul. Jasna 3A 31-227 Kraków	Produkcja i wdrażanie oprogramowania wspomagającego działalność handlową	jednostka zależna	pełna	14.04.2011	2 955	-	2 955	52,00	52,00
5	Hallandale Sp. z o.o.***	ul. Jutrzenki 118 02-230 Warszawa	działalność w zakresie dystrybucji rozwiązań informatycznych klasy SIEM w zakresie bezpieczeństwa korporacyjnego	jednostka zależna	pełna	29.09.2014	9 680	(2 789)	6 891	100,00	100,00
6	PayTel S.A.	ul. Jutrzenki 118 02-230 Warszawa	Świadczenie specjalistycznych usług elektronicznych i finansowych	jednostka zależna	pełna (klasyfikowana jako aktywo przeznaczone do sprzedaży)	27.01.2012	30 740	-	30 740	100,00	100,00
7	Clou Sp. z o.o.	ul. Jutrzenki 118 02-230 Warszawa	Działalność w zakresie marketingu	jednostka zależna	pełna	28.12.2016	226	-	226	33,00 (92,73)*	33,00
Razem:							205 834	(2 789)	203 045		

* wraz z udziałem pośrednim

** pośrednio wraz z akcjami własnymi ZUK Elzab SA

*** spółka została połączona z Comp S.A. w dniu 9 marca 2018 r.

**UDZIAŁY LUB AKCJE W PODMIOTACH ZALEŻNYCH COMP S.A.
WYBRANE DANE FINANSOWE SPÓLEK**

Lp.	a	b							c			d		e	f	g	h	
		kapitał własny jednostki							zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki			należności jednostki						
		nazwa podmiotu	kapitał zakładowy	należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	kapitał zapasowy	pozostały kapitał własny, w tym:			- zobowiązania długoterminowe	- zobowiązania krótkoterminowe	- należności długoterminowe	- należności krótkoterminowe	aktywa jednostki, razem					przychody ze sprzedaży
zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto																	
1	Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.	69 585	25 719	-	32 679	11 187	-	11 174	66 715	12 704	54 011	27 259	234	27 025	136 300	96 411	-	-
2	ZUK Elzab S.A. (dane skonsolidowane)	87 141	22 143	-	60 063	4 935	1 435	1 747	94 549	3 676	90 873	44 325	-	44 325	181 690	95 818	-	-
3	Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (dane skonsolidowane)	109 946	117 942	-	3 874	(11 870)	(5 806)	(7 547)	80 233	324	79 909	23 857	10	23 847	190 179	8 231	-	-
4	Insoft Sp. z o.o.	4 622	50	-	4 140	432	-	432	847	492	355	619	-	619	5 469	5 174	-	104
5	Hallandale Sp. z o.o.*	6 469	10	-	9 663	(3 204)	(286)	(2 918)	92	-	92	-	-	-	6 561	10	-	-
6	PayTel S.A.**	3 937	41 793	-	-	(37 856)	(31 837)	(6 019)	30 462	4 092	26 370	9 328	-	9 328	34 399	27 662	-	-
7	Clou Sp. z o.o.	843	685	-	-	158	(24)	182	852	10	842	1 155	-	1 155	1 695	4 921	-	-

* spółka została połączona z Comp S.A. w dniu 9 marca 2018 r.

** spółka prezentowana jako aktywno dostępne do sprzedaży / działalność zaniechana

Kapitały udziałowców niekontrolujących łącznie wynoszą 26.782 tys. zł, z czego 22.805 tys. zł przypada na udziałowców niekontrolujących Grupy Kapitałowej ZUK Elzab S.A.

Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz sposobu sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Skonsolidowane Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny niektórych aktywów trwałych i wyceny instrumentów finansowych.

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w roku 2017

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Comp S.A. za 2017 rok:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 12 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Grupy Kapitałowej.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy oraz zmiany do standardów zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji – zatwierdzone w UE w dniu 27 lutego 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 i MSR 28 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w

dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów.

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów. Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy. Szersza analiza dla wybranych nowych standardów została przedstawiona poniżej.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Standard został wydany przez RMSR w dniu 24 lipca 2014 roku i jest standardem zastępującym MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. MSSF 9 określa wymogi w zakresie ujmowania i wyceny, utraty wartości, zaprzestania ujmowania oraz rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja i wycena - MSSF 9 wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, która uzależniona jest od charakterystyki przepływów pieniężnych oraz modelu biznesowego związanymi z danymi aktywami. Takie jednolite podejście oparte na zasadach zastępuje istniejące wymagania oparte na regulach zgodnie z MSR 39. Nowy model skutkuje również ujednoczeniem modelu utraty wartości w stosunku do wszystkich instrumentów finansowych.

Utrata wartości - MSSF 9 wprowadza nowy model utraty wartości ustalonej w oparciu o oczekiwane straty, który wymaga bieżącego uznawania oczekiwanych strat kredytowych. W szczególności, nowy standard wymaga, aby jednostki ujmowały oczekiwane straty kredytowe w momencie kiedy instrumenty finansowe są ujmowane po raz pierwszy oraz ujmowały wszelkie oczekiwane straty z całego okresu życia instrumentów w szybszy niż dotychczas sposób.

Rachunkowość zabezpieczeń - MSSF 9 wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Nowy model stanowi znaczącą zmianę rachunkowości zabezpieczeń, która ma na celu dostosowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem.

Własne ryzyko kredytowe - MSSF 9 usuwa zmienność wyniku finansowego, powodowaną przez zmiany ryzyka kredytowego zobowiązań wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej. Ta zmiana oznacza, że zyski na zobowiązaniach spowodowane pogorszeniem własnego ryzyka kredytowego jednostki nie są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa zamierza stosować nowy standard od daty wejścia w życie. Standard zawiera nowe wytyczne, które odnoszą się do klasyfikacji i wyceny aktywów oraz modyfikuje ujęcie transakcji zabezpieczających. Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, z punktu widzenia Zarządu, najistotniejszą zmianą jest wprowadzenie pojęcia oczekiwanych strat kredytowych. Zarząd przeanalizował potencjalny wpływ standardu w szczególności co do potencjalnej utraty wartości należności handlowych, które nie są wymagalne na dzień 1 stycznia 2018 roku.

W ocenie Grupy wprowadzenie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny Grupy, za wyjątkiem skutków zastosowania MSSF 9 w obszarze utraty wartości. Na dzień 1 stycznia 2018 roku odpisy z tytułu utraty wartości wzrosną, a kapitały własne zmniejszą się o kwotę 45 tys. zł (po uwzględnieniu wpływu podatku dochodowego).

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Grupy, która podlega nowym zasadom kalkulacji strat kredytowych są należności handlowe. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa będzie przeprowadzała analizę spłacalności należności handlowych. Na podstawie danych historycznych o wykorzystanych odpisach aktualizujących należności od jednostek niepowiązanych dla okresu ostatnich trzech lat wyliczono średni wskaźnik spłacalności, który wynosi 0,04%.

Szacunkowy wpływ zastosowania standardu został przedstawiony w poniższej tabeli:

Pozycja w sprawozdaniu	stan na 31.12.2017	Korekta wynikająca z MSSF 9	stan na 01.01.2018
Należności handlowe	157 352	(45)	157 307
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 834	9	6 843
Zyski zatrzymane	195 289	(54)	195 235

Dodatkowo Zarząd przeprowadził analizę dotyczącą zmian klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych zgodnie z MSSF 9 i MSR 39 na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2018 roku.

Wynik analizy przedstawia się następująco:

Pozycja w sprawozdaniu	Kategoria wyceny wg MSR 39	Kategoria wyceny wg MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39	Korekta wynikająca z MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-
Akcje notowane	Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	2 993	-	2 993
Należności handlowe	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	157 352	(45)	157 307
Pozostałe należności	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	7 209	-	7 209
Obligacje	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	2 382	-	2 382
Środki pieniężne zastrzeżone i lokaty	Środki pieniężne	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	11 403	-	11 403
Pozostałe środki pieniężne	Środki pieniężne	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	24 536	-	24 536
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	547	-	547
Kredyty bankowe i pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	76 115	-	76 115
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	110 670	-	110 670
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	22 079	-	22 079
Zobowiązania handlowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	92 377	-	92 377

	zamortyzowanym koszcie				
Pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu	6 236	-	6 236

Dodatkowy odpis ujęty w momencie początkowego zastosowania MSSF 9 wynikał w całości ze zmiany w założeniach co do rozpoznania przyszłych strat związanych z każdym aktywem finansowym. Zmiana kategorii wyceny różnych aktywów finansowych nie miała wpływu na ich wartość bilansową w momencie początkowego zastosowania standardu.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Standard został wydany przez RMSR w dniu 28 maja 2014 roku (z dniem 11 września 2015 roku RMSR odroczyła datę wejścia w życie MSSF 15 na 1 stycznia 2018 roku a z dniem 12 kwietnia 2016 roku RMSR doprecyzowała ten standard). Standard ten określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów. Standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami (główne wyjątki dotyczą umów leasingowych, instrumentów finansowych oraz umów ubezpieczeniowych). Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby odzwierciedlić transfer towarów lub usług na rzecz klientów oraz w takiej kwocie, które odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), do którego spółka spodziewa się uzyskać prawo w zamian za towary lub usługi. Standard dostarcza również wytyczne ujmowania transakcji, które nie były szczegółowo regulowane przez dotychczasowe standardy (np. przychody z usług czy modyfikacje umów) jak i dostarcza obszerniejsze wyjaśnienia na temat ujmowania umów wieloelementowych.

Grupa zamierza stosować nowy standard od daty wejścia w życie. Niemniej jednak Grupa przeprowadziła stosowną analizę wpływu standardu na sprawozdanie finansowe. Zgodnie w wytycznymi standardu analiza obejmowała:

- Krok 1: Zidentyfikowano umowy z klientami
- Krok 2: Zidentyfikowano obowiązki dotyczące wykonania umowy
- Krok 3: Określono cenę transakcji
- Krok 4: Przydzielono cenę transakcji do zobowiązań związanych z realizacją kontraktu (w przypadkach gdzie było to możliwe)
- Krok 5: Przyporządkowano przychody w momencie, gdy jednostka spełniała zobowiązanie do wykonania świadczenia

Zgodnie z MSSF 15 jednostka ujmuje przychód w momencie spełnienia zobowiązania do świadczenia, tj. gdy "kontrola" dotycząca towarów lub usług leżących u podstaw określonego obowiązku wykonania zostaje przeniesiona na klienta.

W MSSF 15 dodano znacznie bardziej nakazowe wytyczne dotyczące specyficznych scenariuszy. Grupa opracowała modelowe rozwiązania dla określonej grupy kontraktów. Dotyczy to przede wszystkim kontraktów serwisowych w których Grupa świadczy usługi rozszerzone w stosunku do podstawowych serwisów oferowanych przez producentów. W przypadku zakupu tych usług od firm zewnętrznych, przy zachowaniu kontroli ich wykonania po stronie Grupy zarówno przychody jak i koszty z tytułu tych usług będą rozpoznawane w czasie ich świadczenia. W przypadku umów wieloelementowych złożonych, których istotny element stanowi usługa wykonywana w czasie – rozpoznanie przychodu nastąpi na podstawie przygotowanych kalkulacji / budżetów kontraktów uwzględniających zarówno przychody i koszty, jak również harmonogram wykonania usług.

MSSF 15 nakłada wymóg identyfikacji odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia oraz określenia, czy poszczególne transakcje z danym kontrahentem charakteryzują się odrębnością. Grupa na gruncie MSR 18 dokonuje takiej oceny, czy świadczone usługi na rzecz dostawców stanowią „możliwą do zidentyfikowania korzyść” dla tego dostawcy i otrzymywane z tego tytułu wynagrodzenie jest związane ze sprzedanymi towarami (tj. czy wpływa na koszt własny sprzedaży, czy stanowi pozycję przychodową). W ocenie Grupy MSSF 15 nie spowoduje zmian w tym obszarze w stosunku do praktyki jaką stosuje Grupa pod MSR 18.

Na podstawie tej analizy wyliczono potencjalny wpływ standardu na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2018 roku.

Wynik analizy przedstawia się następująco:

Pozycja w sprawozdaniu	Wartość korekty
Aktywa razem	6 606
A Aktywa trwałe	142
V Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	142
B Aktywa obrotowe	6 464
VIII Pozostałe aktywa krótkoterminowe	6 464
PASYWA razem	6 606
A Kapitał własny	(606)
VI Zyski zatrzymane	(606)
B Zobowiązania długoterminowe	2 056
VII Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	2 056
C Zobowiązania krótkoterminowe	5 156
VII Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	5 156

Zarząd stoi na stanowisku, iż poza szerszym obowiązkiem ujawnienia informacji na temat transakcji przychodowych Grupy, nie przewiduje się aby zastosowanie MSSF 15 miało znaczący wpływ na sytuację finansową lub/i wyniki finansowe Grupy.

MSSF 16 „Leasing”

Standard został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.

Na dzień zatwierdzania sprawozdania finansowego Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia standardu MSSF 16 Leasing na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona w 2018 roku.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy Kapitałowej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę Kapitałową na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Grupy Kapitałowej, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA SZACUNKACH I PROFESJONALNYM OSĄDZIE

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystuje szacunki, oparte na założeniach i osądach, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów. Założenia oraz szacunki dokonane na ich podstawie opierają się na historycznym doświadczeniu i analizie różnych czynników, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości pozycji, których dotyczą. W niektórych istotnych kwestiach Zarząd opiera się na opiniach niezależnych ekspertów.

Główne założenia i szacunki, które są znaczące dla Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej dotyczą:

- **Test na utratę wartości**

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa Comp S.A. dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i aktywów niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dodatkowo w sprawozdaniu Grupy Kapitałowej występują znaczące aktywa niematerialne niemortyzowane (wartości firmy oraz znaki towarowe i niezakończone prace rozwojowe). Dla tych aktywów Spółka co najmniej co rocznie przeprowadza testy na utratę wartości przy wykorzystaniu modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Założenia przyjęte w modelach zawierają istotne kluczowe założenia szacunkowe. Szczegółowe informacje dotyczące przeprowadzonych testów na utratę wartości firmy znajdują się w notcie nr 2c.

- **Koszty świadczeń pracowniczych**

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (nagrody jubileuszowe, renty inwalidzkie itp.) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuarialną przeprowadzaną corocznie. Założenia do obliczania rezerw emerytalnych na dzień 31 grudnia 2017 r. zostały zamieszczone w notcie 27

- **Rzeczowe aktywa trwale i wartości niematerialne – odpisy amortyzacyjne**

Zarządy spółek Grupy Kapitałowej dokonują corocznej weryfikacji wartości końcowej, metody amortyzacji oraz przewidywanych okresów użytkowania środków trwałych podlegających amortyzacji. Przyjęte metody amortyzacji odzwierciedlają sposób zużycia pozyskanych korzyści ekonomicznych z danego środka trwałego. Dla środków trwałych i wartości niematerialnych, które w ocenie zarządów spółek wykorzystywane są w równomiernym stopniu stosuje się metodę amortyzacji liniowej. Odpisy amortyzacyjne ustala się poprzez oszacowanie okresów użytkowania i równomierne rozłożenie wartości podlegającej umorzeniu. Ocenia się, że okresy użytkowania aktywów przyjęte przez spółki Grupy Kapitałowej dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Założenia co do przyjętych okresów amortyzacji aktywów trwałych opisano w zasadach rachunkowości części „Rzeczowe aktywa trwale” oraz „Wartości niematerialne”.

- **Rezerwy na zobowiązania**

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów (w przypadku gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny). Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na zobowiązania znajdują się w notach 27, 27a, 35 i 35a.

- **Umowy rodzące obciążenia**

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych

przewidywanych w ramach umowy. Wśród umów rodzących obciążenia mogą wystąpić w spółach Grupy Kapitałowej głównie umowy serwisowe i zobowiązania pogwarancyjne.

- **Oszacowanie rezerw na gwarancje**

Rezerwy na oczekiwane koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów, zgodnie z najlepszym szacunkiem zarządu co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w okresie gwarancji. Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na naprawy gwarancyjne znajduje się w notcie nr 27, 27a, 35 i 35a.

- **Rozpoznawanie przychodów w umowach o budowę (umowach wdrożeniowych)**

Oszacowanie wyniku umowy wdrożeniowej: przychody i koszty są ujmowane poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji działań na koniec okresu sprawozdawczego, mierzonego w oparciu o proporcję poniesionych kosztów z tytułu prac wykonanych do tej pory w stosunku do szacowanych całkowitych kosztów kontraktu, chyba że taka metodologia nie będzie reprezentatywnie przedstawiała stopnia zaawansowania prac. Zmiany w wykonanych pracach, roszczenia i premie są również brane pod uwagę, jeżeli można wiarygodnie oszacować ich koszty i ich otrzymanie jest prawdopodobne. Szczegółowe informacje dotyczące umów wdrożeniowych znajduje się w notcie nr 10.

- **Realizowalność aktywów z tytułu podatku odroczonego**

Grupa Kapitałowa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Szczegółowe informacje przedstawiono w notcie nr 6.

- **Odpisy aktualizujące wartość należności**

Na dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej Grupa Kapitałowa dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych. Informacje dotyczące odpisów aktualizujących wartość składników majątku znajdują się w notcie nr 41.

Grupa Kapitałowa nie zidentyfikowała istotnych obszarów wymagających zastosowania profesjonalnego osądu, które w sposób istotny miałyby wpływ na dane prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Comp S.A. zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 17 lutego 2005 r. podjętej w oparciu o art.45 i 55 Ustawy o Rachunkowości zdecydowała o zastosowaniu od 1 stycznia 2005 r. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości / Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzania sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego.

ZAKRES I METODA KONSOLIDACJI

Informacje o Grupie Kapitałowej

Poniższe podmioty Grupy Kapitałowej:

- Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.
- ZUK Elzab S.A.
- Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.

prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Spółki Insoft Sp. z o.o., Clou Sp. z o.o., PayTel S.A. oraz Hallandale Sp. z o.o. prowadzą księgi rachunkowe zgodnie z wymogami Polskich Standardów Rachunkowości („PSR”) zdefiniowane przez Ustawę o rachunkowości

(„Ustawa”). Sprawozdania finansowe tych podmiotów sporządzane dla celów konsolidacji Grupy zawierają szereg korekt niezawartych w księgach rachunkowych, wprowadzonych w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych do zgodności ze standardami i interpretacjami wydanymi przez Komitet Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet do Spraw Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Dla celów konsolidacji Spółki sporządzają Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów w układzie kalkulacyjnym.

W swoich sprawozdaniach finansowych Spółki wykazują zdarzenia gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów prezentowane jest w układzie kalkulacyjnym. Okres sprawozdawczy wszystkich spółek Grupy Kapitałowej pokrywa się z okresem sprawozdawczym Jednostki Dominującej.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej za rok 2017 zastosowano metodę pełną konsolidacji w przypadku następujących podmiotów zależnych:

- Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.,
- Insoft Sp. z o.o.,
- ZUK Elzab S.A. (spółka sporządza sprawozdanie skonsolidowane),
- Elzab Soft Sp. z o.o. (spółka zależna od spółki ZUK Elzab S.A.),
- Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. (spółka zależna od spółki ZUK Elzab S.A.),
- Elzab Hellas AE (spółka zależna od spółki Elzab Hellas SPV Sp. z o.o.),
- Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.,
- JNJ Limited (spółka zależna od Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.),
- Micra Metripond KFT (spółka zależna od Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.),
- PayTel S.A.,
- Clou Sp. z o.o.,
- Hallandale Sp. z o.o.

Zmiany w składzie Grupy Kapitałowej

W okresie między 1 stycznia a 31 grudnia 2017 r. nie nastąpiły zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Pozostałe informacje

Wynik finansowy Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2017 obejmuje wszystkie osiągnięte i przypadające na jej rzecz przychody oraz związane z tymi przychodami koszty zgodnie z zasadami memoriału, współmierności przychodów i kosztów oraz ostrożnej wyceny.

Zapisy księgowe są prowadzone w sposób ciągły. Odpowiednie pozycje w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej zamknięcia aktywów i pasywów są ujęte w tej samej wysokości w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej otwarcia następnego roku obrotowego. W księgach rachunkowych i wyniku finansowym Grupy Kapitałowej ujęto wszystkie przypadające na okres obrachunkowy przychody oraz wszystkie koszty związane z ich uzyskaniem, niezależnie od terminu ich zapłaty.

ZASADY KONSOLIDACJI

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów

kapitałowych wyemitowanych przez Grupę Kapitałową w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru oraz wynikają z informacji dotyczących zdarzeń i okoliczności, które istniały na dzień połączenia ale nie były wcześniej znane. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy Kapitałowej na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmuje się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy Kapitałowej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy Kapitałowej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Konsolidacja jednostek zależnych

Przez jednostki zależne rozumie się jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Uznaje się, że kontrola występuje wówczas, gdy spełnione są kryteria:

- Jednostka Dominująca ma władzę nad przedmiotem inwestycji, dającą mu zdolność kierowania jej istotnymi działaniami (szczególnie działaniami mającymi wpływ na zwroty z tytułu uczestniczenia w jednostce przez Jednostkę Dominującą),
- Jednostka Dominująca ma prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowanych środków w podmiot inwestycji,
- Jednostka Dominująca ma możliwość użycia swojej władzy nad podmiotem inwestycji poprzez określenie kwoty zwrotów z tytułu uczestniczenia w niej.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy Kapitałowej.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy Kapitałowej. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznana początkowo skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów.

Zmiany w udziale w jednostce zależnej niepowodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy Kapitałowej jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką

modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy Kapitałowej.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie Kapitałowej oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów niesprawujących kontroli. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie Kapitałowej po zbyciu, uznawana jest za początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest jednostką, na którą Jednostka Dominująca wywiera znaczący wpływ, niebędąca jednostką zależną ani udziałem we wspólnym przedsięwzięciu Jednostki Dominującej. Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji z zakresu polityki finansowej i operacyjnej prowadzonej działalności gospodarczej; nie oznacza on jednak sprawowania kontroli bądź współkontroli nad tą polityką.

Ujęcie jednostek stowarzyszonych w sprawozdaniu skonsolidowanym

Wyniki finansowe, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych ujmuje się w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, za wyjątkiem sytuacji kiedy inwestycja zakwalifikowana jest jako przeznaczona do sprzedaży, kiedy to ujmowana jest zgodnie z MSSF5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana”. Zgodnie z metodą praw własności inwestycje w jednostkę stowarzyszoną wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie historycznym, ze stosowną korektą o zaistniałe po dacie przejęcia zmiany udziału Grupy Kapitałowej w aktywach netto jednostki stowarzyszonej minus wszelkie utraty wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy Kapitałowej w tych jednostkach (w tym wszelkie udziały długoterminowe, które w zasadzie stanowią część inwestycji netto Grupy Kapitałowej w jednostkę stowarzyszoną) ujmuje się wyłącznie jeśli Grupa Kapitałowa zaciągnęła wiążące zobowiązania prawne lub zwyczajowe lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach całej wartości inwestycji. Jakkolwiek nadwyżkę udziały Grupy Kapitałowej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmuje się niezwłocznie w Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów.

Zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą Kapitałową a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do wartości udziału Grupy Kapitałowej w odpowiedniej jednostce stowarzyszonej.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy Kapitałowej, której Spółka jest podmiotem dominującym, w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wyceniana według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Przy sprzedaży części przedsiębiorstwa, do której przypisana jest wartość firmy, odpowiednia jej część uwzględniana jest przy wyliczaniu zysku bądź straty na sprzedaży.

KAPITAŁ WŁASNY UDZIAŁOWCÓW (AKCJONARIUSZY) NIEKONTROLUJĄCYCH

Kapitał udziałowców (akcjonariuszy) niekontrolujących ustala się jako sumę części kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, które należą do innych udziałowców aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej.

Zysk (strata) netto jednostek zależnych w części należącej do udziałowców (akcjonariuszy) innych niż jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej stanowi zysk udziałowców (akcjonariuszy) niekontrolujących.

PRZYCHODY

Przychody ze sprzedaży obejmują niewątpliwie należne lub uzyskane kwoty netto ze sprzedaży. Ujemowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne obciążenia związane ze sprzedażą.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ujemowane są w momencie dostarczenia towarów/materiałów i przekazania prawa własności (przeniesienia ryzyka i korzyści).

Sprzedaż licencji i oprogramowania

Przychody ujemowane są w momencie gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży licencji rozpoznawane są gdy na klienta przeniesione zostaną wszystkie prawa i obowiązki związane z produktem oraz w momencie gdy klient potwierdził i zaakceptował odbiór licencji bądź oprogramowania.

Usługi serwisowe

Przychody z tytułu usług serwisowych Spółka ujemuje w okresie w którym usługi zostały wykonane.

Kontrakty wdrożeniowe długoterminowe (umowy o budowę)

W przypadku, gdy wynik kontraktu długoterminowego może być wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty są rozpoznawane w odniesieniu do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu na dzień bilansowy. Stopień zaawansowania mierzony jest zwykle jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktu, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Wszelkie zmiany w zakresie prac, rozszczenia oraz premie są rozpoznawane w stopniu, w jakim zostały one uzgodnione z klientem.

W przypadku, kiedy wartość kontraktu nie może być wiarygodnie oszacowana, przychody z tytułu tego kontraktu są rozpoznawane w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że koszty poniesione z tytułu kontraktu zostaną nimi pokryte. Koszty związane z kontraktem rozpoznawane są jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty kontraktu przekroczą przychody, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujemowana jako koszt okresu.

Nadwyżka przychodów zarachowanych nad zafakturowanymi z tytułu realizacji kontraktów długoterminowych prezentowana jest w odrębnej pozycji Sprawozdania z Sytuacji Finansowej (Aktywa A.IX i B.V).

W roku obrotowym Grupa Kapitałowa Comp S.A. realizowała szereg kontraktów długoterminowych IT. Zgodnie z MSR 11 przychody z tego typu kontraktów są uznawane zgodnie ze stopniem ich zaawansowania.

Zgodnie z tą metodą, przychody ustalone i odpowiadające im koszty są ujemowane w Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów za dany okres. W przypadku nadwyżki przychodów rzeczywiście

zafakturowanych nad ustalonymi, wartość różnicy odnoszona jest na pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – rozliczenia międzyokresowe przychodów, a następnie rozliczana stosownie do ponoszonych kosztów.

Za okres rozliczenia kontraktów przyjmuje się okresy raportowe (kwartały).

Stopień zaawansowania kontraktu może być ustalony na dwa sposoby:

1. według udokumentowanego zaawansowania prac na kontrakcie (możliwe dokumenty: protokoły odbioru kolejnych etapów pracy, rozliczenie czasów pracy na kontrakcie),
2. w przypadku braku możliwości oceny stopnia zaawansowania prac możliwe jest przyjęcie założenia, że stopień zaawansowania kontraktu jest proporcjonalny do poniesionych w danym okresie kosztów.

Na każdym etapie rozliczania kontraktu w przypadku rozpoznania straty na nim – niezwłocznie ujmuje się ją w wynikach.

Kontrakty wieloelementowe

Specyfiką zawieranych kontraktów jest to, że często są to kontrakty wieloelementowe i zazwyczaj różnorodne, które wymagają szczegółowej analizy interpretacji celem zapewnienia prawidłowego ujęcia w sprawozdaniu finansowym. Właściwe ujęcie przychodów wynikających z kontraktów wieloelementowych polega na ocenie, czy dostarczane produkty i usługi powinny być rozliczane jako samodzielne elementy, dla których przychód jest rozpoznawany niezależnie, czy też kontrakt powinien być rozpoznawany jako nierozzerwalna całość. W przypadku wyodrębnienia w ramach kontraktu sprzedaży niezależnych elementów, cena kontraktu jest alokowana do poszczególnych jego elementów, w oparciu o ich relatywną wartość godziwą bądź koszt prognozowany powiększony o marżę.

Niezakończone usługi

Przychody z wykonania niezakończonej usługi, ustala się na dzień bilansowy proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi, jeżeli stopień ten można ustalić w sposób wiarygodny. Grupa Kapitałowa ustala stopień zaawansowania prac na podstawie:

- stosunku poniesionych kosztów do planowanej całkowitej wartości kosztów, niezbędnej do wykonania kontraktu,
- liczby przepracowanych godzin bezpośrednich wykonania usługi.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Dywidendy przyznane zaliczkowo ujmowane są w momencie zrealizowania wypłaty.

Dotacje

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Grupa spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje rządowe ujmuje się w wynik systematycznie, za każdy okres, w którym Grupa ujmuje wydatki jako koszty, których kompensatę ma stanowić dotacja. W szczególności dotacje, których podstawowym warunkiem udzielenia jest zakup, budowa lub inny rodzaj nabycia aktywów trwałych, ujmuje się jako odroczone przychody w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i odnosi się na wynik systematycznie w uzasadnionych kwotach przez okres ekonomicznej użyteczności związanych z nimi aktywów.

Dotacje rządowe należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmują się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.

Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustaloną z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

KOSZTY

Spółki Grupy Kapitałowej prowadzą ewidencję kosztów w układzie rodzajowym oraz w układzie kalkulacyjnym. Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmuje koszty bezpośrednio z nimi związane oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich.

Dla kontraktów rozliczanych w czasie na kontach rozliczeń międzyokresowych kosztów prowadzona jest szczegółowa analityka pozwalająca wyodrębnić koszty prowadzenia poszczególnych projektów. Koszty niezwiązane bezpośrednio z konkretnymi zleceniami, odnoszone są na wynik finansowy w momencie ich poniesienia.

Na wynik finansowy Grupy Kapitałowej wpływają ponadto:

- Pozostałe koszty operacyjne pośrednio związane z działalnością spółek Grupy Kapitałowej w zakresie m.in. strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych, utworzenia i rozwiązania rezerw na przyszłe ryzyko, kar, grzywien i odszkodowań, otrzymania lub przekazania darowizn,
- Koszty finansowe z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi,
- Straty nadzwyczajne powstałe na skutek trudnych do przewidzenia zdarzeń niezwiązanych z ogólnym ryzykiem prowadzenia Grupy poza jej działalnością operacyjną.

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego okresu czasu, aby mogły być zdane do użytkowania, są doliczane do kosztów wytworzenia takich środków trwałych, aż do momentu oddania tych środków trwałych do użytkowania. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków a związane z powstawaniem środków trwałych pomniejszają wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów w okresie, w którym zostały poniesione.

KOSZTY PRZYSZŁYCH ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH

Płatności do programów emerytalnych określonych składek obciążają Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów w momencie kiedy stają się wymagalne. Płatności do programów państwowych traktowane są w taki sam sposób jak programy określonych składek.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. w Jednostce Dominującej została wykonana wycena aktuarialna rezerw na koszty przyszłych świadczeń emerytalnych.

Stopa przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu odpraw emerytalnych ustalona została na poziomie 0,6%, jako wypadkowa zwrotu z długoletnich obligacji skarbowych o rentowności 3,3% rocznie i przewidywanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 2,7% CPI.

PODATKI

Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w okresach następnych, zrealizowanych podatkowo przychodów i kosztów z poprzednich okresów (różnice przejściowe) oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu (różnice stałe). Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

Rozliczeniom podatkowym podlegają wszelkie niewątpliwe i możliwe do zidentyfikowania różnice przejściowe, wpływające na płatności podatku dochodowego, które powodują powstanie tych różnic, a więc w ustaleniu których w ich podstawie występują różnice między wartością księgową, a wartością podatkową aktywów i pasywów.

Mogą to być w szczególności różnice z wyceny aktywów, w których aktywowane są wyniki na transakcjach dokonywanych między jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. Eliminacja zatrzymanego w zapasach towarów, produktów, środków trwałych i innych składnikach aktywów wyniku finansowego osiągniętego na danej transakcji powoduje powstanie różnicy przejściowej z wyceny.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem (funduszem) własnym, odnosi się również na kapitał (fundusz) własny.

Podatek od towarów i usług

Podatek od towarów i usług (VAT) nie jest ujmowany w przychodach, kosztach i aktywach, z wyjątkiem sytuacji gdy podatek ten nie jest możliwy do odzyskania. Wtedy ujmowany jest jako część kosztów nabycia aktywa lub jako część danego kosztu.

Należności i zobowiązania są wykazywane z podatkiem od towarów i usług (w wartości brutto).

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Aktywa zaprezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej w pozycji „Budynki i budowle”, to własne obiekty budowlane oraz inwestycje w obcych obiektach budowlanych stanowiące aktywowany koszt adaptacji wynajmowanych pomieszczeń dla potrzeb Spółek.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych jak również dla celów jeszcze nieokreślonych, prezentowane są w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej według kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz dla określonych aktywów o koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami określonymi w zasadach rachunkowości Grupy Kapitałowej. Amortyzacja dotycząca tych środków trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi własnych aktywów trwałych.

Maszyny, urządzenia, oraz pozostałe środki trwałe prezentowane są w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Środki transportu wyceniane są na dzień przyjęcia do użytkowania w cenie nabycia. Zakładany jest pięcioletni okres eksploatacji środków transportu i ustalana wartość rezydualna w wysokości 20 % ceny nabycia. Stosuje się amortyzację liniową przez zakładany okres użytkowania od wartości 80% ceny nabycia.

Do wartości początkowej zalicza się również uzasadnioną część kosztów finansowania zewnętrznego zgodnie z wytycznymi MSR 23.

Koszty modernizacji uwzględnia się w wartości bilansowej środków trwałych wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych dla Spółki, a koszty poniesione na modernizację można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki ponoszone na naprawę i konserwację środków trwałych odnosi się w ciężar wyniku finansowego w okresach sprawozdawczych, w których zostały poniesione.

Amortyzację wylicza się dla wszystkich środków trwałych, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, przez oszacowany okres ekonomicznej przydatności tych środków, używając metody liniowej, przy zastosowaniu następujących rocznych stawek amortyzacji:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Środki transportu	14 - 40%	2,5 do 8 lat
Komputery	20 - 50%	2 do 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	20%	5 lat
Maszyny i urządzenia	5-50%	2 do 20 lat
Budynki	1,5 - 10%	10 do 66 lat
Inwestycje w obcych obiektach budowlanych	10%	10 lat lub okres obowiązywania umowy
Urządzenia biurowe	10 - 50%	2 do 10 lat

Podstawę naliczenia amortyzacji stanowi wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną, określoną jako wartość po planowanym okresie użytkowania i powiększoną o planowane koszty likwidacji środka trwałego.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów.

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych w budowie zalicza się odsetki od zobowiązań finansujących wytworzenie lub nabycie środków trwałych naliczone do dnia przekazania tych środków do użytkowania.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeśli spełniają kryterium rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne ujmowane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółki Grupy Kapitałowej ustalają, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane corocznie. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

W stosunku do niektórych wartości niematerialnych i prawnych o niskiej wartości początkowej (w zależności od ich charakteru) dokonano jednorazowego odpisu amortyzacyjnego w miesiącu następnym po przyjęciu do użytkowania.

Typowe stawki amortyzacji stosowane dla wartości niematerialnych wynoszą:

Typ	Stawka amortyzacyjna*	Okres
Nabyte oprogramowanie komputerowe	20% - 50%	2- 5 lat
Koszty zakończonych prac rozwojowych	20% -33%	3 – 5 lat
Inne	10% - 20%	5 – 10 lat

* W przypadkach, kiedy okres czerpania pożytków z danego aktywa nie jest ograniczony (w okresie możliwym do przewidzenia), aktywo takie nie jest amortyzowane. W celu wyceny takiego aktywa stosowane są testy pod kątem utraty wartości.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialne, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania są poddawane testowi na utratę wartości co roku, również w przypadku braku przesłanek wskazujących na utratę wartości. Test ten przeprowadzany jest na poziomie poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Koszty badań i prac rozwojowych

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy:

- realizowany jest ściśle określony projekt (np. oprogramowanie lub nowe procedury),
- prawdopodobne jest, że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne,
- koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów w okresie, w którym zostały poniesione.

Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych prac rozwojowych nie przekracza 10 lat.

Koncesje, patenty, licencje i znaki towarowe (firmowe)

Koncesje, patenty i licencje ujmowane są w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Znaki firmowe ujęte w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej zostały sklasyfikowane przez Grupę Kapitałową, jako aktywa o nieokreślonym czasie użytkowania. Grupa Kapitałowa poddaje te składniki aktywów corocznym testom na utratę wartości i w przypadku jej utraty, dokonuje się odpisów aktualizujących wartość.

UTRATA WARTOŚCI

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy Kapitałowej dokonują przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów bądź też zespołu aktywów generujących przepływy pieniężne, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Zgodnie z nomenklaturą MSR 36 najmniejszy możliwy do określenia zespół aktywów generujący wpływy pieniężne, będące w znacznym stopniu niezależnymi od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów, definiowany jest jako ośrodek wypracowujący środki pieniężne (CGU – Cash Generating Unit).

Najwyższym poziomem testowania pod kątem utraty wartości, do którego przypisane są aktywa, których wpływy pieniężne uzależnione są od wpływów innych aktywów jest segment operacyjny.

Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

- Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest kwotą możliwą do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów (lub zespołów ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne) na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia,
- wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne i została wyznaczona dla powyższych Spółek na bazie metody zdyskontowanych przepływów gotówkowych (ang. discounted cash flow - DCF).

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

W momencie gdy utrata wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Testom na utratę wartości poddawana jest co najmniej co rocznie wartość firmy oraz aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania. W przypadku wystąpienia przesłanek co do utraty wartości, aktywa te poddawane są testom za każdym wystąpieniem przesłanek.

Odpis z tytułu utraty wartości firmy nie ulega odwróceniu.

ZAPASY

Zapasy są wykazywane według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych niż cena sprzedaży netto. Na koszty wytworzenia składają się koszty materiałów bezpośrednich oraz w stosownych przypadkach koszty wynagrodzeń bezpośrednich oraz uzasadniona część kosztów pośrednich.

Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.).

Poszczególne grupy zapasów są wyceniane w następujący sposób:

Materiały	cena nabycia - import cena zakupu - zakupy krajowe
Półprodukty i produkty w toku	koszt wytworzenia
Produkty gotowe	koszt wytworzenia
Towary	cena nabycia - import cena zakupu - zakupy krajowe

Do kosztów wytworzenia produktu nie zalicza się kosztów:

- wynikających z niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- ogólnego zarządu, niezwiązanych z doprowadzaniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje na dzień wyceny,
- magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- sprzedaży produktów.

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników majątku obrotowego dokonane w związku z trwałą utratą ich wartości lub spowodowane wyceną doprowadzającą ich wartość do cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania, pomniejszają wartość pozycji w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej i zalicza się je odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów odnoszone jest w pozostałe koszty operacyjne.

Spółki Grupy Kapitałowej dokonują oceny zapasów materiałowych na podstawie analizy ich przydatności do bieżącej realizacji projektów oraz pod kątem zabezpieczenia potrzeb serwisowych.

Zapasy dotyczące działalności produkcyjnej (materiały do produkcji, podzespoły i produkty gotowe) podlegają odpisom aktualizującym wycenianym metodą szacunkową statystyczną w zależności od czasu ich przechowywania w magazynie.

Materiały ocenione jako kompletnie nieprzydatne podlegają złomowaniu (np. zaniechana produkcja, zmiany konstrukcyjne).

Wyroby gotowe i towary handlowe podlegają ostrożnej wycenie (wg możliwych do uzyskania cen rynkowych) na dzień bilansowy, w szczególności na koniec I półrocza oraz na koniec roku.

Wyroby gotowe, które uległy zniszczeniu - zwroty z testów, badań, akwizycji, inne przyczyny są złomowane, po wcześniejszym odzyskaniu niektórych elementów dla celów serwisowych.

Stosowane metody rozchodu

Rozchód zapasów wycenia się w zależności od rodzaju zapasów i ich przeznaczenia:

- w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) tych składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia. (dla towarów i produktów),
- metodą średniej ważonej dla materiałów do produkcji oraz produktów fiskalnych
- metodą FIFO dla materiałów przeznaczonych do realizacji zleceń serwisowych.

AKTYWA FINANSOWE

Jednostka Dominująca i podmioty zależne zaliczają swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: pożyczki i należności oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej dochodów przez wynik finansowy. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nie wystąpiły w żadnym z prezentowanych okresów sprawozdawczych.

Klasyfikacja aktywów finansowych opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia, a następnie poddaje się ją weryfikacji na każdy dzień bilansowy, jeśli jest wymagane lub dopuszczone przez MSR 39.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie albo jest instrumentem pochodnym niestanowiącym instrumentu zabezpieczającego,
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; jeżeli zezwala na to MSR 39.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do sprzedaży lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe powstałe na skutek wydania drugiej stronie środków pieniężnych, towarów lub usług, inne niż pozyskane z zamiarem ich sprzedaży w krótkim terminie, klasyfikowane są jako pożyczki udzielone i należności własne. Prezentowane jako aktywa trwałe lub obrotowe w zależności od terminu zapadalności.

Nabycia i zbycia aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień transakcji, tj. dzień, w którym Grupa Kapitałowa zobowiązała się do nabycia lub zbycia aktywów.

Pożyczki udzielone i należności własne wyceniane są według zamortyzowanej ceny nabycia ustalonej metodą efektywnej stopy procentowej.

Należności własne ujmuje się początkowo w wartości godziwej a następnie wycenia w wysokości zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej pomniejszonego o odpisy aktualizujące. W przypadku należności z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany. Pozostałe należności są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty.

Ustalenie odpisów aktualizujących wartość należności następuje w chwili, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności a okres przeterminowania wynosi powyżej 180 dni.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. tworzy odpisy aktualizujące wartość należności dla konkretnych kontrahentów po uprzedniej ich analizie z uwzględnieniem przesłanek co do realności zapłaty. Grupa może również tworzyć odpisy aktualizujące zbiorczo na liczne ale małe kwoty należności.

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Składniki aktywów trwałych klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży jeśli jednostka zamierza odzyskać ich wartość bilansową w drodze sprzedaży.

Jako grupę do zbycia rozumie grupę aktywów, które zostają w całości przeznaczone do zbycia wraz z bezpośrednio powiązanymi z tymi aktywami zobowiązaniami, w drodze pojedynczej transakcji sprzedaży lub transakcji o innym charakterze. Przeznaczenie do zbycia ma miejsce, zgodnie z par. 7 i 8 MSSF 5, wtedy gdy składnik aktywów (lub grupa aktywów) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie, z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz sprzedaż ta jest wysoce prawdopodobna.

Wysoce prawdopodobna sprzedaż oznacza w praktyce, że przedstawiciele odpowiedniego poziomu kierownictwa są zdecydowani do wypełnienia planu sprzedaży aktywów, oraz że aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty. Składnik aktywów musi być również oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej.

Ponadto zgodnie z MSSF 5 planowany termin zakończenia procesu sprzedaży powinien być nie dłuższy niż jeden rok, a ewentualne znaczące zmiany w planie sprzedaży lub też odstąpienie od sprzedaży jest mało prawdopodobne. Jednak na skutek nieprzewidzianych zdarzeń może dojść do przedłużenia okresu realizacji sprzedaży. Sytuacja taka nie wyklucza klasyfikacji składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży pod warunkiem, że czynniki wywołujące opóźnienie znajdują się poza kontrolą Grupy Kapitałowej oraz gdy Grupa jest zdecydowana wypełnić swój plan sprzedaży.

DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Działalność zaniechana to element jednostki gospodarczej, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz:

- a) stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności;
- b) jest częścią pojedynczego, skoordynowanego planu zbycia odrębnej, ważnej dziedziny działalności lub geograficznego obszaru działalności; lub
- c) jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. W przypadku identyfikacji działalności jako zaniechanej Grupa wykazuje tę działalność w rachunku zysków i strat odrębnie od działalności kontynuowanej. Grupa przekształca wówczas również informacje dotyczące poprzednich prezentowanych okresów obrotowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ujmowane są w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej według wartości nominalnej. Dla celów Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zalicza się gotówkę w kasie, środki zgromadzone na rachunkach bieżących w bankach oraz inne instrumenty o wysokim stopniu płynności. Dla potrzeb Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych Grupa Kapitałowa przyjęła zasadę nie ujmowania w saldzie środków pieniężnych ich ekwiwalentów kredytów w rachunkach bieżących oraz niepłynnych środków pieniężnych.

KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał własny stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutów lub umów spółek.

Kapitał zakładowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie Jednostki Dominującej i wpisanej w rejestrze sądowym. Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmują się jako należne wkłady na poczet kapitału.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku lub z przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny. W kapitale zapasowym wydzielony jest kapitał tworzony z odpisów z zysku i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych.

Udziały lub akcje własne wyceniane są w cenie nabycia i wykazywane w kwocie ujemnej w kapitale własnym.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się:

- różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- odroczony podatek dochodowy od powstałych różnic z aktualizacji wyceny,
- wartość z przeszacowania środków trwałych,
- odroczony podatek z tyt. przejściowych różnic w wartości bilansowej i podatkowej przeszacowanych aktywów.

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Kapitałem podstawowym Grupy Kapitałowej jest kapitał podstawowy Jednostki Dominującej.

Pozycje kapitału własnego jednostek zależnych inne niż kapitał podstawowy, w części, w jakiej Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, są dodawane do odpowiednich pozycji kapitałów własnych Jednostki Dominującej.

Do kapitału własnego Grupy Kapitałowej włączone są tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów przez Jednostkę Dominującą. W szczególności chodzi tu o przyrost kapitałów z tytułu osiągniętego wyniku finansowego oraz aktualizacji wyceny.

Na skonsolidowany wynik netto jednostek Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją składa się wynik netto Jednostki Dominującej, wynik netto jednostki zależnej w części, w jakiej Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki zależnej oraz udział w zyskach w jednostkach stowarzyszonych w części, w jakiej Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki stowarzyszonej.

REZERWY

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Jednostka spodziewa się zwrotu poniesionych kosztów objętych rezerwą, na przykład na podstawie umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten ujmowany jest jako osobny składnik aktywów, przy założeniu że prawdopodobieństwo jest bardzo wysokie.

Spółki Grupy Kapitałowej rozpoznają rezerwy na umowy rodzące obciążenia, jeżeli nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków przewyższają nad korzyściami, które – według przewidywań – będą uzyskane na ich mocy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem zarządu co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Spółki Grupy Kapitałowej w okresie gwarancji.

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zobowiązania finansowe, z wyjątkiem pozycji zabezpieczanych, wycenia się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości skorygowanej ceny nabycia. Zobowiązania finansowe przeznaczone do sprzedaży oraz instrumenty pochodne o charakterze zobowiązań wycenia się w wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe (w tym kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania) wycenia się po koszcie zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego i alokacji kosztu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności zobowiązania finansowego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.

LEASING

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy Kapitałowej i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Płatności leasingowe zostały podzielone na część odsetkową oraz część kapitałową, tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone do Skonsolidowanego Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, chyba że można je przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy Kapitałowej dotyczącymi kosztów obsługi zadłużenia.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu z uwzględnieniem wyszacowanej wartości rezydualnej na koniec okresu umowy leasingu.

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Rozliczenia międzyokresowe kosztów biernie dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się:

- wartość wykonanych na rzecz jednostki świadczeń, które nie zostały zafakturowane, a na mocy umowy wykonawca nie był zobowiązany do jej zafakturowania,
- wartość niewykorzystanych urlopów pracowniczych,
- koszty wynagrodzeń wypłaconych po zakończeniu roku, dotyczące roku poprzedniego.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych:

- środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów (funduszy) własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty

zwiększają stopniowo pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł,

- nadwyżki zafakturowanych przychodów nad zarachowanymi.

Rozliczenia międzyokresowe czynne dokonywane są, jeżeli koszty poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Do czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się:

- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- z góry zapłacone czynsze,
- koszty rozwojowe projektów, których realizacja jest w toku, a przyszłe korzyści ekonomiczne wysoko prawdopodobne,
- pozostałe koszty poniesione w okresie sprawozdawczym dotyczące przyszłych okresów,

WALUTY OBCE

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (zł) są księgowane po kursie waluty obowiązującym w dniu poprzedzającym dzień dokonania transakcji – wystawienia faktury. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień. Aktywa i pasywa niepieniężne wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej. Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut są odnoszone bezpośrednio w Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, za wyjątkiem przypadków, gdy powstały one wskutek wyceny aktywów i pasywów niepieniężnych, w przypadku których zmiany wartości godziwej odnosi się bezpośrednio na kapitał.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, jednostka przewiduje możliwość wykorzystywania walutowych transakcji forward oraz opcji.

Do przeliczenia sprawozdania finansowego Micra Metripod KFT, wyrażonego w węgierskich forintach (HUF) przyjęto następujące kursy HUF do przeliczenia na PLN:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów średni kurs HUF ogłoszony przez NBP na 29.12.2017 r. – 1,3449 za 100 HUF;
- do przeliczenia pozycji ze Skonsolidowanego Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, ze Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych i zmiany stanu zapasów, należności, rezerw oraz zobowiązań za okres 01.01.2017 - 31.12.2017 r., średnią arytmetyczną średnich kursów HUF ogłoszonych przez NBP obowiązujących w ostatnim dniu miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. – 1,3723 za 100 HUF.

Do przeliczenia sprawozdania finansowego JNJ Limited, wyrażonego w dirhamach (AED), walucie Zjednoczonych Emiratów Arabskich, przyjęto następujące kursy AED do przeliczenia na PLN:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów średni kurs AED ogłoszony przez NBP na 27.12.2017 r. – 0,9591 za 1 AED;
- do przeliczenia pozycji ze Skonsolidowanego Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, ze Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych i zmiany stanu zapasów, należności, rezerw oraz zobowiązań za okres 01.01.2017 - 31.12.2017 r., średnią arytmetyczną średnich kursów AED ogłoszonych przez NBP obowiązujących w ostatnim dniu miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. – 1,0209 za 1 AED.

Do przeliczenia sprawozdania finansowego Elzab Hellas AE, wyrażonego w euro (EUR) przyjęto następujące kursy EUR do przeliczenia na PLN:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 29.12.2017 r. – 4,1709 za EUR;

- do przeliczenia pozycji ze Skonsolidowanego Sprawozdania z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów, ze Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych i zmiany stanu zapasów, należności, rezerw oraz zobowiązań za okres 01.01.2017 - 31.12.2017 r., średnią arytmetyczną średnich kursów EUR ogłoszonych przez NBP obowiązujących w ostatnim dniu miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. – 4,2447 za EUR

RAPORTOWANIE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Grupa Kapitałowa Comp S.A. prezentuje segmenty działalności wg układu produktowego, co jest zgodne z regulami stosowanymi do wewnętrznego raportowania.

ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk na jedną akcję jest ilorazem wartości zysku netto za okres sprawozdawczy i średnioważonej liczby akcji wg stanu na dzień bilansowy.

Rozwodniony zysk netto na akcje jest ilorazem wartości zysku netto za okres sprawozdawczy i sumy średnioważonej liczby akcji w danym okresie sprawozdawczym oraz wszystkich potencjalnych akcji nowych emisji.

Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów

Treść	Nr noty	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
<u>DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA</u>			
A Przychody ze sprzedaży	43	541 053	542 745
I Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów		222 658	254 671
II Przychody ze sprzedaży produktów i usług		318 395	288 074
B Koszt własny sprzedaży	44	387 710	405 574
I Koszt własny sprzedaży towarów materiałów		173 416	205 650
II Koszt własny sprzedaży produktów i usług		214 294	199 924
C Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży (A-B)		153 343	137 171
D Pozostałe przychody operacyjne	45	12 554	19 455
E Koszty sprzedaży i dystrybucji	44	53 738	53 858
F Koszty ogólnego zarządu	44	73 593	67 416
G Pozostałe koszty operacyjne	46	15 716	10 200
H Zysk / (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E-F-G)		22 850	25 152
I Przychody finansowe	47	2 077	1 537
J Koszty finansowe	48	17 364	17 693
K. Udział w stratach/zyskach jednostek stowarzyszonych		-	-
L Zysk / (strata) brutto (H+I-J+K)		7 563	8 996
M Podatek dochodowy	49	1 573	7 575
I Bieżący		1 944	2 593
II Odroczony		(371)	4 982
N Zysk / (strata) netto z działalności gospodarczej (L-M)		5 990	1 421
<u>DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA</u>			
O Zysk / (strata) za rok obrotowy na działalności zaniechanej		(5 313)	(6 495)
P Zysk / (strata) netto (N+O)		677	(5 074)
z tego			
Przypadający/a na udziałowców niekontrolujących		505	1 393
Przypadający/a na akcjonariuszy Spółki Comp S.A.		172	(6 467)
<u>Inne składniki całkowitego dochodu</u>			
<i>które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>			
Skutki aktualizacji majątku trwałego		1	149
<i>które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków</i>			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1 847)	1 080
Q Inne składniki całkowitego dochodu razem		(1 846)	1 229
R Całkowite dochody ogółem (P+Q)		(1 169)	(3 845)
z tego:			
Przypadający/e na udziałowców niekontrolujących		505	1 393
Przypadający/e na akcjonariuszy Spółki Comp S.A.		(1 674)	(5 238)
Zysk / (strata) netto przypadający/a na akcjonariuszy Spółki Comp S.A.		172	(6 467)
Średnia ważona liczba akcji		4 781 909	4 781 909
Zysk / (strata) na jedną akcję (w zł)		0,04	(1,35)
Rozwodniona liczba akcji		4 781 909	4 781 909
Rozwodniony/a zysk / (strata) na jedną akcję (w zł)		0,04	(1,35)

Zysk / (strata) netto na działalności zaniechanej przypadający/a na akcjonariuszy Spółki Comp S.A.	(5 313)	(6 495)
Średnia ważona liczba akcji	4 781 909	4 781 909
Zysk / (strata) na działalności zaniechanej na jedną akcję (w zł)	(1,11)	(1,36)
Rozwodniona liczba akcji	4 781 909	4 781 909
Rozwodniony/a zysk / (strata) na działalności zaniechanej na jedną akcję (w zł)	(1,11)	(1,36)

Zysk / (strata) netto na działalności kontynuowana przypadający/a na akcjonariuszy Spółki Comp S.A.	5 485	28
Średnia ważona liczba akcji	4 781 909	4 781 909
Zysk / (strata) na działalności kontynuowanej na jedną akcję (w zł)	1,15	0,01
Rozwodniona liczba akcji	4 781 909	4 781 909
Rozwodniony/a zysk / (strata) na działalności kontynuowanej na jedną akcję (w zł)	1,15	0,01

Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej

AKTYWA	Nr noty	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Aktywa razem		848 769	820 267
A Aktywa trwale		512 338	509 172
I Rzeczowe aktywa trwale	1	69 851	71 627
II Wartości niematerialne	2	431 426	417 340
w tym: wartość firmy		272 801	275 064
III Nieruchomości inwestycyjne	3	-	3 176
IV Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (wycena metodą praw własności)	4	-	-
V Inwestycje w udziały i akcje	5	1	-
VI Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	2 546	5 981
VII Aktywa finansowe długoterminowe	7	1 729	5 269
VIII Należności z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	8	-	-
IX Pozostałe należności długoterminowe	9	419	279
X Umowy o budowę - część długoterminowa	10	2 779	5 245
XI Pozostałe aktywa długoterminowe	11	3 587	255
B Aktywa obrotowe		336 431	311 095
I Zapasy	12	58 841	50 466
II Należności handlowe	13,15	157 352	148 982
III Pozostałe należności krótkoterminowe	14,15	9 247	16 534
IV Należności z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	16	2 038	-
V Umowy o budowę - część krótkoterminowa	17	6 170	6 989
VI Bieżące aktywa podatkowe i inne aktywa o podobnym charakterze	18	14 851	13 898
w tym: bieżące aktywa podatkowe		5 915	2 107
VII Aktywa finansowe krótkoterminowe	19	4 743	10 089
VIII Pozostałe aktywa krótkoterminowe	20	15 505	16 791
IX Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	21	34 963	37 946
X Aktywa przeznaczone do sprzedaży	22	32 721	9 400

PASYWA	Nr noty	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016 dane przekształcone
PASYWA razem		848 769	820 267
A Kapitał własny	23	447 525	443 415
I Kapitał podstawowy	24	14 795	14 795
II Kapitał z nadwyżki wartości emisyjnej ponad wartość nominalną		290 516	290 516
III Należne wpłaty na poczet kapitału		-	-
IV Akcje własne		(80 885)	(80 885)
V Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny		239	238
VI Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		789	2 636
VII Zyski zatrzymane		195 289	195 609
VIII Kapitały udziałowców niekontrolujących		26 782	20 506
B Zobowiązania długoterminowe	25	92 782	105 710
I Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	26	1 211	11 754
II Rezerwy długoterminowe	27	1 355	2 654
III Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	6 834	7 542
IV Pozostałe zobowiązania długoterminowe	29	28	52
V Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	30	11 483	9 172
VI Zobowiązania finansowe długoterminowe	31	67 645	72 504
VII Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	32	4 226	2 032
C Zobowiązania krótkoterminowe	33	308 462	271 142
I Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	26,34	74 904	58 675
II Rezerwy krótkoterminowe	35	15 533	16 756
III Zobowiązania handlowe	36	94 000	106 624
IV Bieżące zobowiązania podatkowe i inne zobowiązania o podobnym charakterze	37	21 239	20 686
w tym: bieżące zobowiązania podatkowe		917	1 409
V Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	38	10 596	6 011
VI Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	39	43 612	39 572
VII Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	40	18 731	22 815
VIII Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	22a	29 847	3
Wartość księgowa		447 525	443 415
Liczba akcji		5 918 188	5 918 188
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		75,62	74,92
Rozwodniona liczba akcji		5 918 188	5 918 188
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		75,62	74,92

Zestawienie Zmian w Skonsolidowanym Kapitale Własnym

Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Kapitał podstawowy	Kapitał z nadwyżki wartości emisyjnej ponad wartość nominalną	Akcje własne	Kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Stan na początek okresu (BO)	14 795	290 516	(80 885)	238	2 636	195 609	422 909	20 506	443 415
Zmiany z tytułu całkowitych dochodów	-	-	-	1	(1 847)	172	(1 674)	505	(1 169)
- zysk/strata netto bieżącego okresu	-	-	-	-	-	172	172	505	677
- różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	(1 847)	-	(1 847)	-	(1 847)
- pozostałe	-	-	-	1	-	-	1	-	1
Pozostałe zmiany kapitałów	-	-	-	-	-	(492)	(492)	5 771	5 279
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	(96)	(96)
- pozostałe (w tym sprzedaż akcji własnych przez ZUK Elzab S.A. i skutkiem tego zmniejszenie udziału w tej spółce)	-	-	-	-	-	(492)	(492)	5 867	5 375
Stan na koniec okresu (BZ)	14 795	290 516	(80 885)	239	789	195 289	420 743	26 782	447 525

Dane porównywalne:

rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	Kapitał podstawowy	Kapitał z nadwyżki wartości emisyjnej ponad wartość nominalną	Akcje własne	Kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Stan na początek okresu (BO)	14 795	290 516	(80 885)	89	1 556	202 398	428 469	20 454	448 923
Zmiany z tytułu całkowitych dochodów	-	-	-	149	1 080	(6 467)	(5 238)	1 393	(3 845)
- zysk/strata netto bieżącego okresu	-	-	-	-	-	(6 467)	(6 467)	1 393	(5 074)
- skutki aktualizacji majątku trwałego	-	-	-	149	-	-	149	-	149
- inne całkowite dochody	-	-	-	-	1 080	-	1 080	-	1 080
Pozostałe zmiany kapitałów	-	-	-	-	-	(322)	(322)	(1 341)	(1 663)
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	(1 438)	(1 438)
- pozostałe	-	-	-	-	-	(322)	(322)	97	(225)
Stan na koniec okresu (BZ)	14 795	290 516	(80 885)	238	2 636	195 609	422 909	20 506	443 415

Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych

Treść	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
I Zysk (strata) netto	677	(5 074)
II Korekty razem	14 942	27 189
1 Zysk (strata) z udziałów (akcji) w jednostkach stowarzyszonych oraz będących spółkami handlowymi jednostkach współzależnych	-	-
2 Amortyzacja	27 108	22 732
3 Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	334	388
4 Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	8 771	7 138
5 Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	(2 558)	2 828
6 Zmiana stanu rezerw	(2 119)	(2 864)
7 Zmiana stanu zapasów	1 782	2 391
8 Zmiana stanu należności	(18 645)	14 030
9 Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z za wyjątkiem pożyczek i kredytów	(1 426)	(10 920)
10 Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(9 035)	(22 956)
11 Podatek odroczoney	180	4 197
12 Podatek bieżący wykazany w Sprawozdaniu z Zysków i Strat i Innych Całkowitych Dochodów	1 944	2 593
13 Podatek zapłacony	1 806	2 055
14 Inne korekty z działalności operacyjnej	6 800	5 577
III Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	15 619	22 115
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
I Wpływy	8 093	1 607
1 Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	6 653	695
2 Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	-	-
3 Z aktywów finansowych	1 420	912
- zbycie aktywów finansowych	100	-
- dywidendy i udziały w zyskach	-	-
- spłata udzielonych pożyczek	5	151
- odsetki	705	77
- inne wpływy z aktywów finansowych	610	684
4 Inne wpływy inwestycyjne	20	-
II Wydatki	35 976	44 814
1 Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	29 716	38 756
2 Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	-	2
3 Na aktywa finansowe	6 114	5 892
- nabycie aktywów finansowych	6 114	5 248
- udzielone pożyczki	-	644
4 Inne wydatki inwestycyjne	146	164
III Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	(27 883)	(43 207)
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
I Wpływy	124 343	68 239
1 Wpływ netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	6 123	-
2 Kredyty i pożyczki	72 948	67 622
3 Emisja dłużnych papierów wartościowych	36 000	-
4 Inne wpływy finansowe	9 272	617
II Wydatki	113 894	80 150
1 Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
2 Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	96	1 541
3 Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
4 Spłaty kredytów i pożyczek	59 694	65 187

5 Wykup dłużnych papierów wartościowych	36 000	-
6 Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
7 Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	8 625	5 356
8 Odsetki	9 444	8 000
9 Inne wydatki finansowe	35	66
III Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	10 449	(11 911)
D Przepływy pieniężne netto razem (AIII+/-BIII+/-CIII)	(1 815)	(33 003)
E Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	(1 815)	(33 003)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
F1 Środki pieniężne na początek okresu	37 946	70 831
F2 Środki pieniężne na początek okresu - działalność zaniechana	60	178
F3 Środki pieniężne na początek okresu RAZEM	38 006	71 009
G1 Środki pieniężne na koniec okresu	34 963	37 946
G2 Środki pieniężne na koniec okresu - działalność zaniechana	1 228	60
G3 Środki pieniężne na koniec okresu RAZEM	36 191	38 006
- o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

Noty objaśniające do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego

1. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Nota nr 1

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1. Środki trwałe	68 674	64 453
a) Grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	50	344
b) Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	23 792	24 222
c) Urządzenia techniczne i maszyny	14 732	23 153
d) Środki transportu	23 637	9 894
e) Środki trwałe serwisowe	2 996	2 742
f) Inne środki trwałe	3 467	4 098
2. Środki trwałe w budowie	1 177	7 174
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	69 851	71 627

Środki trwałe w budowie to nakłady na urządzenia techniczne, które będą wykorzystywane przy produkcji urządzeń fiskalnych to licencja, wdrożenie i obsługa prawna hurtowni danych w SAP oraz nakłady na formy wtryskowe, które będą wykorzystywane przy produkcji obudowy urządzeń fiskalnych., nakłady na infrastrukturę sieciową (głównie sprzęt i oprogramowanie).

Na 31 grudnia 2017 r. występują następujące zabezpieczenia na rzeczowym majątku trwałym spółki zależnej ZUK Elzab S.A.:

- zabezpieczenie pożyczki na termomodernizację zaciągniętej w WFOŚiGW - hipoteka umowna KW GL1Z/00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 1 880 tys. zł,
- zastaw rejestrowy na wykrawarce marki PX1225 STRIPPIT INC na rzecz ING BANK ŚLĄSKI - zabezpieczenie kredytu na zakup maszyny- na wartość 1 320 tys. zł.

Pozostałe informacje dotyczące zabezpieczeń na rzeczowym majątku trwałym znajdują się w nocie 42c.

Zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych na 31 grudnia 2017 r. wynoszą 544 tys. zł (głównie to modernizacje budynków, zakup sprzętu elektronicznego oraz maszyn i urządzeń do produkcji, notebooków oraz modernizacji linii produkcyjnej).

W 2017 r. nie wystąpiły rzeczowe aktywa trwałe, których wartość brutto zaliczono do kosztów zewnętrznego finansowania.

Nota nr 1a

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Własne	44 977	60 775
b) Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu*	24 874	10 852
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	69 851	71 627

* Grupa Kapitałowa Comp S.A. w ramach umów leasingu finansowego i umów o podobnym charakterze użytkuje samochody oraz urządzenia techniczne i maszyny.

Nota nr 1b

Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- środki trwale serwisowe	- inne środki trwale	Środki trwałe, razem
1 Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	344	32 200	54 463	16 016	9 585	12 626	125 234
2 Zwiększenia	-	1 088	5 262	17 484	1 893	936	26 663
a) Zakup	-	-	2 904	171	384	618	4 077
b) Przyjęcie z inwestycji	-	879	2 104	-	-	3	2 986
c) Przemieszczenia z innych pozycji aktywów*	-	-	9	-	1 508	-	1 517
d) Modernizacja	-	197	12	-	-	8	217
e) Przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego	-	-	-	17 307	-	305	17 612
f) Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	210	-	-	-	210
g) Pozostałe	-	12	23	6	1	2	44
3 Zmniejszenia	294	267	24 976	3 246	403	262	29 448
a) Sprzedaż	294	-	95	1 712	-	55	2 156
b) Likwidacja	-	-	706	193	66	6	971
c) Przemieszczenia do innych pozycji aktywów**	-	-	34	-	335	-	369
d) Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	199	24 124	90	-	186	24 599
e) Korekta różnic kursowych z tytułu przeliczenia	-	-	-	1	-	3	4
f) Rozliczenie umów leasingu	-	-	-	1 199	-	-	1 199
g) Pozostałe	-	68	17	51	2	12	150
4 Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	50	33 021	34 749	30 254	11 075	13 300	122 449
5 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	7 978	31 310	6 079	6 843	8 528	60 738
6 Zwiększenie	-	1 344	3 448	2 563	1 514	1 524	10 393
a) Amortyzacja za okres (odpis bieżący)	-	1 334	3 278	2 553	1 436	1 517	10 118
b) Korekta różnic kursowych z tytułu przeliczenia	-	-	-	1	-	-	1
c) Inne	-	10	170	9	78	7	274
7 Zmniejszenie	-	93	14 741	2 059	278	219	17 390
a) Sprzedaż	-	-	180	1 052	-	41	1 273
b) Likwidacja	-	-	702	96	65	6	869
c) Przemieszczenia do innych pozycji aktywów	-	-	-	-	213	-	213
d) Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	71	13 833	75	-	157	14 136
e) Rozliczenie umów leasingu	-	-	-	804	-	-	804
f) Pozostałe	-	22	26	32	-	15	95
8 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	9 229	20 017	6 583	8 079	9 833	53 741
9 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	43	-	-	43
10 Zwiększenie (utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości)	-	-	107	-	-	-	107

11 Zmniejszenie	-	-	107	9	-	-	116
12 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	34	-	-	34
13 Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	50	23 792	14 732	23 637	2 996	3 467	68 674

* Jest to głównie przemieszczenie z magazynu na środki trwale serwisowe w związku z przeznaczeniem na wykorzystanie do usług serwisowych (kwota 1.422 tys. zł).

** Jest to przemieszczenie do magazynu w związku z planowaną sprzedażą.

Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- środki trwale serwisowe	- inne środki trwale	Środki trwale, razem
1 Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	344	29 261	44 726	15 402	9 318	10 892	109 943
2 Zwiększenia	-	3 072	10 824	5 123	1 122	1 758	21 899
a) Zakup	-	66	1 185	64	400	1 067	2 782
b) Przyjęcie z inwestycji	-	29	2 041	-	-	-	2 070
c) Przemieszczenia z innych pozycji aktywów*	-	-	211	59	704	678	1 652
d) Aktualizacja wartości	-	1	-	-	-	-	1
e) Modernizacja	-	2 930	-	5	-	6	2 941
f) Przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego	-	-	7 376	4 974	-	-	12 350
g) Pozostałe	-	46	11	21	18	7	103
3 Zmniejszenia	-	133	1 087	4 509	855	24	6 608
a) Sprzedaż	-	-	118	1 637	-	3	1 758
b) Likwidacja	-	133	969	63	772	21	1 958
c) Przemieszczenia do innych pozycji aktywów	-	-	-	-	83	-	83
d) Rozliczenie umów leasingu	-	-	-	2 809	-	-	2 809
4 Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	344	32 200	54 463	16 016	9 585	12 626	125 234
5 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	6 767	27 147	6 001	6 042	7 125	53 082
6 Zwiększenie	-	1 342	5 227	2 918	1 573	1 417	12 477
a) Amortyzacja za okres (odpis bieżący)	-	1 334	5 216	2 572	1 573	1 411	12 106
b) Inne	-	8	11	346	-	6	371
7 Zmniejszenie	-	131	1 064	2 840	772	14	4 821
a) Sprzedaż	-	-	104	1 032	-	3	1 139
b) Likwidacja	-	131	960	37	731	11	1 870
c) Przemieszczenia do innych pozycji aktywów	-	-	-	-	41	-	41
d) Rozliczenie umów leasingu	-	-	-	1 770	-	-	1 770
e) Pozostałe	-	-	-	1	-	-	1
8 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	7 978	31 310	6 079	6 843	8 528	60 738

9 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	35	-	-	35
10 Zwiększenie (utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości)	-	-	-	8	-	-	8
11 Zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
12 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	43	-	-	43
13 Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	344	24 222	23 153	9 894	2 742	4 098	64 453

* Jest to przemieszczenie z magazynu na środki trwałe serwisowe w związku z przeznaczeniem na wykorzystanie do usług serwisowych (kwota 704 tys. zł) oraz głównie przemieszczenie ze nakładów na formy wtryskowe do produkcji urządzeń fiskalnych ze środków trwałych w budowie do grupy inne środki trwałe w związku z przyjęciem ich do użytkowania (kwota 599 tys. zł).

Grupa jako leasingobiorca**Nota nr 1c**

Leasing operacyjny:

Leasing operacyjny dotyczy głównie wynajmu powierzchni biurowych i obejmuje okresy od 6 do 11 lat z możliwością ich przedłużenia. Część umów wynajmu powierzchni biurowych zawartych jest bezterminowo z kilkumiesięcznym okresem wypowiedzenia. Umowy leasingu operacyjnego samochodów są zawierane najczęściej na okres 3 lat z możliwością wykupu składników majątku objętych leasingiem po cenie rynkowej, po wygaśnięciu umowy. Opłaty serwisowe ponoszone są przez leasingobiorcę. Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie ma możliwości zakupu wynajmowanych powierzchni biurowych po wygaśnięciu umowy. Opłaty z tytułu wynajmu powierzchni biurowych i leasingu operacyjnego samochodów ujęte jako koszty w latach 2017 i 2016 zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

LEASING OPERACYJNY I UMOWY O PODOBNYM CHARAKTERZE	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Opłaty z tytułu wynajmu powierzchni biurowych	2 311	3 697
2 Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego samochodów	1 027	765
Suma opłat	3 338	4 462

WARTOŚĆ NIEODWOŁYWALNYCH OPŁAT Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO I UMÓW O PODOBNYM CHARAKTERZE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) w okresie 1 roku	5 547	7 094
b) powyżej 1 roku do 3 lat	6 090	9 269
c) powyżej 3 do 5 lat	2 640	3 820
d) powyżej 5 lat	-	637
Suma opłat	14 277	20 820

Nota nr 1d

Leasing finansowy

Grupa Kapitałowa Comp S.A. użytkuje głównie samochody, terminale oraz kilka maszyn produkcyjny w ramach leasingu finansowego. Okres obowiązywania umowy leasingu wynosi od 3 do 4 lat. Zawarte umowy leasingu finansowego umożliwiają zakup wynajmowanego sprzętu na koniec obowiązywania umowy po cenie znacząco niższej niż rynkowa. Zobowiązania Grupy Kapitałowej Comp S.A. wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone zazwyczaj wekslami lub/i prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową.

WIEKOWANIE ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
- w okresie 1 roku	10 596	6 011
- powyżej 1 roku do 3 lat	10 673	7 549
- powyżej 3 do 5 lat	810	1 623
- powyżej 5 lat	-	-
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	22 079	15 183

Nota nr 2

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Koszty prac rozwojowych*	103 161	86 565
a) Koszty zakończonych prac rozwojowych	41 056	31 093
b) Koszty niezakończonych prac rozwojowych	62 105	55 472
2 Wartość firmy**	239 622	239 622
3 Wartość firmy z konsolidacji	33 179	35 442

4 Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:***	14 095	13 649
a) Oprogramowanie komputerowe	11 765	10 139
5 Znaki firmowe	36 237	36 237
6 Inne wartości niematerialne	5 132	5 825
Wartości niematerialne razem	431 426	417 340

*Poniesione w Jednostce Dominującej koszty prac rozwojowych dotyczą prac nad oprogramowaniem własnym oraz projektami rozwojowymi. W spółkach Grupy Kapitałowej poniesiono nakłady na projekty związane z kryptografią i oprogramowaniem własnym oraz projektami urzędzeń fiskalnych.

** Szczegóły dotyczące wartości firmy znajdują się w notcie 2c. Wartość firmy nie podlega amortyzacji tylko corocznemu testowi na utratę wartości.

***Koncesje oraz licencje obejmują przede wszystkim licencje na systemy komputerowe oraz oprogramowanie narzędziowe i program sprzedażowy, wykorzystywane w działalności spółek Grupy Kapitałowej, program zintegrowany SAP.

Wszystkie wartości niematerialne ujmowane są jako aktywa oraz amortyzowane według zasad opisanych w istotnych zasadach polityki rachunkowości lub poddawane testom na utratę wartości.

Nie wystąpiły koszty prac rozwojowych, które nie zostały zakwalifikowane do aktywów i byłyby prezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów.

W Grupie Kapitałowej Comp S.A. wartość zobowiązań dotyczących zakupu wartości niematerialnych wynosi 2.029 tys. zł i dotyczy głównie zakupów związanych z pracami rozwojowymi w toku zakupu licencji na systemy komputerowe, oprogramowanie narzędziowe oraz systemów do obsługi produkcji.

Nota nr 2a

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Własne	431 426	417 340
2 Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	-
Wartości niematerialne razem	431 426	417 340

Nota nr 2b

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	a		b	c	d		e	f	Wartości niematerialne, razem
	koszty zakończonych prac rozwojowych	koszty niezakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	wartość firmy z konsolidacji	patenty, licencje i podobne wartości,	- w tym: oprogramowanie komputerowe	znaki firmowe	inne wartości niematerialne	
1 Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	56 607	55 473	239 622	35 443	39 467	31 099	36 237	10 807	473 656
2 Zwiększenia	17 607	24 049	-	8	5 710	5 485	-	423	47 797
a) Zakupy	-	5 589	-	-	5 682	5 468	-	423	11 694
b) Wytworzenie	-	18 418	-	-	-	-	-	-	18 418
c) Przeniesienie zakończonych prac rozwojowych	16 217	-	-	-	7	-	-	-	16 224
d) Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	1 390	-	-	-	-	-	-	-	1 390
e) Pozostałe	-	42	-	8	21	17	-	-	71
3 Zmniejszenia	1 996	17 236	-	2 271	5 140	31	-	4 060	30 703
a) Sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-	50	50
b) Przeniesienie zakończonych prac rozwojowych	-	16 721	-	-	-	-	-	7	16 728
c) Całkowite umorzenie	1 995	368	-	-	26	26	-	-	2 389
d) Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	2 271	5 100	-	-	3 989	11 360
e) Pozostałe	1	147	-	-	14	5	-	14	176
4 Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	72 218	62 286	239 622	33 180	40 037	36 553	36 237	7 170	490 750
5 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	25 514	1	-	1	25 818	20 960	-	4 982	56 316
6 Zmiany umorzenia w okresie	5 648	-	-	-	124	3 828	-	(2 944)	2 828
a) Odpis bieżący	7 418	-	-	-	4 001	3 855	-	1 095	12 514
b) Sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-	(50)	(50)
c) Całkowite umorzenie	(1 770)	-	-	-	(26)	(26)	-	-	(1 796)
d) Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	(3 846)	-	-	(3 989)	(7 835)
e) Pozostałe	-	-	-	-	(5)	(1)	-	-	(5)
7 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	31 162	1	-	1	25 942	24 788	-	2 038	59 144
8 Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Zwiększenie (utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości)	-	180	-	-	-	-	-	-	180
10 Zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	180	-	-	-	-	-	-	180

12 Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	41 056	62 105	239 622	33 179	14 095	11 765	36 237	5 132	431 426
---	---------------	---------------	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	----------------

Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	a		b	c	d		e	f	Wartości niematerialne, razem
	koszty zakończonych prac rozwojowych	koszty niezakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	wartość firmy z konsolidacji	patenty, licencje i podobne wartości,	- w tym: oprogramowanie komputerowe	znaki firmowe	inne wartości niematerialne	
1 Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	51 179	42 734	239 622	35 442	36 029	30 085	36 237	6 107	447 350
2 Zwiększenia	12 002	20 451	-	1	3 505	1 014	-	7 728	43 687
a) Zakupy	-	7 565	-	1	3 343	914	-	2 534	13 443
b) Wytworzenie	7 891	8 488	-	-	-	-	-	-	16 379
c) Przemieszczenia z innych pozycji aktywów	4 106	4 398	-	-	157	98	-	5 194	13 855
d) Pozostałe	5	-	-	-	5	2	-	-	10
3 Zmniejszenia	6 574	7 712	-	-	67	-	-	3 028	17 381
a) Sprzedaż	1	74	-	-	-	-	-	620	695
b) Przemieszczenia do innych pozycji aktywów	6 490	5 988	-	-	-	-	-	98	12 576
c) Całkowite umorzenie	83	1 645	-	-	9	-	-	-	1 737
d) Pozostałe	-	5	-	-	58	-	-	2 310	2 373
4 Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	56 607	55 473	239 622	35 443	39 467	31 099	36 237	10 807	473 656
5 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	20 727	1	-	-	21 420	17 313	-	5 512	47 660
6 Zmiany umorzenia w okresie	4 787	-	-	1	4 398	3 647	-	(530)	8 656
a) Odpis bieżący	6 155	-	-	-	4 403	3 645	-	68	10 626
b) Sprzedaż	(1)	-	-	-	-	-	-	(598)	(599)
c) Całkowite umorzenie (likwidacja)	(71)	-	-	-	(9)	-	-	-	(80)
d) Pozostałe	(1 296)	-	-	1	4	2	-	-	(1 291)
7 Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	25 514	1	-	1	25 818	20 960	-	4 982	56 316
8 Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Zwiększenie (utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	31 093	55 472	239 622	33 171	12 395	10 139	36 237	5 825	413 815

Nota nr 2c

WARTOŚCI NIEMATERIALNE O NIEOKREŚLONYM OKRESIE UŻYTKOWANIA

WARTOŚĆ FIRMY	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
SEGMENT IT	99 822	99 814
Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.	33 171	33 171
Wartość firmy z połączeń w sprawozdaniu jednostkowym Comp S.A.	66 643	66 643
Hallandale Sp. z o.o.*	8	-
SEGMENT RETAIL	172 979	175 250
Wartość firmy z połączeń w sprawozdaniu jednostkowym Comp S.A.	98 911	98 911
Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (wcześniej SCO Retail Sp. z o.o.)	12 614	12 614
Wartość firmy na nabyciu Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa przez Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	7 104	7 104
Wartość firmy z połączeń w sprawozdaniu Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.*	54 350	54 350
PayTel S.A.***	-	2 271
Razem	272 801	275 064

* spółka prezentowana jako przeznaczona do sprzedaży w roku 2016

** dotyczy nabycia spółki JNJ Poland Sp. z o.o.

*** spółka prezentowana jako przeznaczona do sprzedaży w roku 2017

W roku sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w wartości firmy.

Znaki firmowe

	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
SEGMENT RETAIL		
Nabycie znaku Novitus S.A.	19 104	19 104
Nabycie znaku ZUK Elzab S.A.	13 358	13 358
Nabycie znaku Insoft Sp. z o.o.	3 775	3 775
Razem	36 237	36 237

Nieokreślony okres użytkowania dla znaków firmowych wynika między innymi z wieloletniej obecności na rynku, z ograniczonej konkurencji i stosunkowo wysokich barier wejścia na rynek, co gwarantuje generowanie przepływów pieniężnych w długim okresie czasu. Dodatkowo intencją Zarządu Comp S.A. jest wzmocnienie marek a nie ich zaniechanie po określonym czasie zaś koszty przedłużenia rejestracji znaków są nieistotne.

KOSZTY NIEZAKOŃCZONYCH PRAC ROZWOJOWYCH	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Segment IT	19 310	18 289
Segment Retail	42 795	37 183
Koszty niezakończonych prac rozwojowych razem	62 105	55 472

Testy na utratę wartości

Zgodnie z polityką Grupy, Zarząd Jednostki Dominującej dokonuje na dzień 31 grudnia corocznego testu na utratę wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, do których przypisana jest wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania. Przeprowadzenie testu z tytułu utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwanej ośrodka lub grupy ośrodków, do których przypisana jest wartość firmy. Zarząd Jednostki Dominującej wyodrębnia ośrodki generujące przepływy pieniężne w Grupie Kapitałowej na poziomie segmentów operacyjnych, do których zalicza segmenty IT oraz Retail, które są jednocześnie segmentami operacyjnymi i sprawozdawczymi. Do segmentów została przypisana powstała w poprzednich okresach wartość firmy oraz wartości niematerialne i prawne o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wartość firmy jest testowana na poziomie segmentu IT oraz segmentu Retail.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. przeprowadziła testy na utratę wartości aktywów na dzień 31.12.2016 dla ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Przeprowadzone testy nie wskazały utraty wartości.

Testy z tytułu utraty wartości przeprowadzone były poprzez oszacowanie wartości użytkowej Segmentów za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF). Przepływy finansowe dla poszczególnych segmentów zastosowane w modelu bazują na danych realizacyjnych na koniec 2017 roku, budżecie na rok 2018 oraz na szacunkach na lata 2019-2022.

W perspektywie 5 lat, segment Retail kieruje się głównie dwoma czynnikami wzrostu: nowym rynkiem fiskalnym on-line oraz wielopłaszczyznowym rozwojem projektu m/platform.

Wg zatwierdzonych przez Radę Ministrów projektów:

1. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące,
2. Ustawy o zmianie ustawy o VAT oraz ustawy Prawo o miarach, od 2018 roku wprowadzone zostają urządzenia fiskalne on-line, które docelowo w ciągu kilku najbliższych lat mają zastąpić wszystkie obecnie funkcjonujące na rynku.

Proces wymiany będzie stopniowy i zakłada z jednej strony obowiązkową wymianę urządzeń na kasy on-line dla branż, które zdaniem organów kontrolnych najbardziej narażone są na nieprawidłowości (od stycznia 2019 roku), a z drugiej zakończenie sprzedaży (wprowadzenia do obrotu) kas z papierową kopią paragonów od stycznia 2019 r., a z elektroniczną kopią paragonów od stycznia 2023. Od tej daty w sprzedaży miałyby pozostać jedynie kasy on-line. Dodatkowo po wejściu w życie projektowanych ustaw nastąpi całkowity zakaz wymiany pamięci w kasach z papierową kopią paragonów.

Drugim czynnikiem jest rozwój projektu m/platform, którego dynamiczny rozwój opierać się głównie na upowszechnieniu rynku on-line.

Prognozy Segmentu IT opierają się na dotychczasowej prowadzonej działalności – w szczególności w zakresie bezpieczeństwa kwalifikowanego / specjalnego, bezpieczeństwa komercyjnego, rozwiązań sieciowych oraz rozwiązań systemów informatycznych. Bazując na analizie ex-post i biorąc pod uwagę uwarunkowania zewnętrzne zaplanowano stabilny wzrost przychodów i zysku operacyjnego w kolejnych latach prognozy.

Wartość rezydualna w modelu została oszacowana przy założeniu wzrostu o 2% wypracowanej marży po okresie prognozy. Stopa dyskontowa zastosowana do wyliczenia wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału, który wynosił 9,0%. Dodatkowo przeprowadzono analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- Wzrost i spadek WACC o 0,5 p.p.
- Spadek sprzedaży o 5 %.

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy braku zmian pozostałych czynników.

Poniższa tabela prezentuje kluczowe założenia przyjęte dla każdej jednostki, w trakcie prognozy wynoszącej 5 lat.

Ośrodek	Marża brutto	Stopa wzrostu sprzedaży	Stopa dyskontowa
Segment RETAIL	32%	12%	9,0%
Segment IT	22%	4%	9,0%

W wyniku przeprowadzonej analizy wrażliwości - wpływu zmiany przychodów ze sprzedaży (-5%) oraz wskaźnika WACC (+/- 0,5 p.p.) na nadwyżkę wartości użytkowej nad aktywami uzyskano następujące wartości

- w obydwu Segmentach Retail oraz IT w przypadku zmiany parametrów o wymienione wartości nie stwierdza się utraty wartości Segmentu.

Nota nr 3

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Stan na początek okresu	3 176	-
a) Zwiększenia	-	3 176
- przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	3 176
b) Zmniejszenia	3 176	-
- sprzedaż	3 138	-
- odpisy aktualizujące	38	-
Stan na koniec okresu	-	3 176

Do dnia 30 czerwca 2017 r. spółka zależna ZUK Elzab S.A. posiadała nieruchomość inwestycyjną w Suchym Lesie dostępną do natychmiastowej sprzedaży.

W miesiącu lipcu 2017 r. nieruchomość została zbyta za cenę 3.170 tys. zł. Wartość księgową nieruchomości wynosiła 3.138 tys. zł.

Nota nr 4**INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH**

Pozycja nie występuje.

Nota nr 5**INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE**

W dniu 6 grudnia 2017 r. spółka zależna ZUK Elzab S.A. nabyła 2 udziały w spółce Inkubator B+R Sp. z o.o. stanowiących 20,0% kapitału zakładowego oraz 20,0% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników. Wartość bilansowa udziałów to 1 tys. zł.

Nota nr 6

KOMPENSATY AKTYWÓW ZE ZOBOWIĄZANAMI Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 652	14 248
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15 940	15 809
Saldo aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 546	5 981
Saldo rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 834	7 542

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

Nota nr 6a

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO PRZED KOMPENSATĄ	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1. Stan na początek okresu:	13 999	15 465
a) Odniesionych na wynik finansowy	13 975	15 441
b) Odniesionych na kapitał własny	-	-
c) Odniesionych na wartość firmy	24	24
2. Zwiększenia	11 876	12 230
a) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	10 446	11 049
- utworzenie rezerw i odpisów	6 327	7 267
- niewypłacone wynagrodzenia	1 321	1 331
- niezrealizowane na dzień bilansowy ujemne różnice kursowe	25	51
- doszacowane koszty kontraktów długoterminowych	-	570

- oszacowane koszty finansowe obligacji	-	247
- koszty przyspieszonej amortyzacji	3	5
- naliczone odsetki	483	342
- inne*	2 287	1 236
b) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	1 430	1 181
c) Odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
d) Odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową	-	-
e) Odniesione na wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
3. Zmniejszenia	14 223	13 447
a) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	12 342	12 974
- rozwiązanie rezerw	7 658	9 842
- zrealizowanie zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	1 510	1 508
- zrealizowanie ujemnych różnic kursowych z ubiegłych okresów	59	14
- zrealizowanie doszacowanych kosztów kontraktów długoterminowych	805	447
- zrealizowanie naliczonych odsetek	-	366
- zrealizowanie przyspieszonej amortyzacji	-	5
- zrealizowanie naliczonych odsetek	210	206
- inne	2 100	586
b) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	1 881	473
c) Odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
d) Odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową	-	-
e) Odniesione na wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
4. Stan na koniec okresu:	11 652	14 248
a) Odniesionych na wynik finansowy	11 628	14 224
b) Odniesionych na kapitał własny	-	-
c) Odniesionych na wartość firmy	24	24

*W pozycji tej w roku 2017 znajdują się głównie: wyceny akcji Hyperion S.A., od faktur sprzedaży wystawionych w poprzednich latach, zobowiązań z tytułu leasingu oraz wyceny kontraktów forward, zaś w roku 2016 jest to podatek odroczone od przychodów przyszłych okresów oraz od faktur sprzedaży wystawionych w poprzednich latach..

Nota nr 6b

STAN AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO PRZED KOMPENSATĄ	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	10 198	12 343
- z tytułu rezerw i odpisów	5 030	6 610
- niewypłacone wynagrodzenia	1 061	1 250
- niezrealizowane na dzień bilansowy ujemne różnice kursowe	16	50
- doszacowane koszty kontraktów długoterminowych	308	1 113
- koszty przyspieszonej amortyzacji	-	-
- naliczone odsetki	3	-
- inne*	1 064	791
b) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	2 716	2 529
c) Odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
d) Odniesione na wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	24	24
Stan na koniec okresu:	11 652	14 248

* W pozycji tej w roku 2017 znajdują się głównie: wyceny akcji Hyperion S.A., od faktur sprzedaży wystawionych w poprzednich latach, zobowiązań z tytułu leasingu oraz wyceny kontraktów forward, zaś w roku 2016 jest to podatek odroczone od przychodów przyszłych okresów oraz od faktur sprzedaży wystawionych w poprzednich latach..

Nota nr 7

AKTYWA FINANSOWE DŁUGOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1. Pożyczki udzielone długoterminowe	632	665
a) Jednostki powiązane	-	-
b) Pozostałe jednostki	632	665

2. Środki pieniężne nie płynne	976	1 262
a) Depozyty zabezpieczające	976	1 262
b) Inne środki pieniężne	-	-
c) Lokaty pieniężne	-	-
3. Pozostałe inwestycje	121	3 342
a) Akcje Hyperion S.A. *	0	3 130
b) Akcje Regnon S.A. **	46	46
c) Inne inwestycje	75	166
Aktywa finansowe długoterminowe, razem	1 729	5 269

*Szczegółowy opis dotyczący nabycia akcji Hyperion S.A. znajduje się w notcie 64b

**Akcje Regnon S.A. o wartości nominalnej 46 tys. zł stanowiące 0,0024% udziału w kapitale zakładowym spółki.

Nota nr 7a

UDZIELONE POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Stan na początek okresu	665	1 358
a) Zwiększenia	14	665
- aktualizacja wartości	14	-
- udzielenie	-	665
b) Zmniejszenia	47	1 358
- odpis aktualizacyjny	47	-
- przemieszczenie pożyczki do części krótkoterminowej	-	1 358
Stan na koniec okresu	632	665

W roku 2016, w pozycji „przemieszczenie pożyczki do części krótkoterminowej” zostało zaprezentowane przeniesienie pożyczek udzielonych spółce Noa Tech Sp. z o.o.

Nota nr 7b

UDZIELONE POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Powyżej 1 roku do 3 lat	632	665
b) Powyżej 3 roku do 5 lat	-	-
c) Powyżej 5 lat	-	-
d) Należności przeterminowane	-	-
Należności długoterminowe z tytułu udzielonych pożyczek, razem (netto)	632	665
e) Odpisy aktualizujące wartość pożyczek długoterminowych	-	-
Należności długoterminowe z tytułu udzielonych pożyczek, razem (brutto)	632	665

Nota nr 7c

ZMIANA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NIEPŁYNNYCH	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Stan na początek okresu	1 262	1 789
a) Zwiększenia	290	375
- wpłata na depozyt, gwarancje pod kontrakt	290	375
b) Zmniejszenia	576	902
- zwrot depozytu, gwarancji pod kontrakt	576	902
Stan na koniec okresu	976	1 262

Środki pieniężne nie płynne – depozyty, to lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy stanowiące zabezpieczenie pod gwarancje kontraktowe. Zostały zakwalifikowane do aktywów trwałych w związku z ich niską płynnością. Lokat tych nie można rozwiązać do czasu zakończenia okresu gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych.

Nota nr 7d

ŚRODKI PIENIĘŻNE NIEPŁYNNE (STRUKTURA WALUTOWA)	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) W walucie polskiej	976	1 262
b) W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Środki pieniężne nie płynne, razem	976	1 262

Nota nr 8**NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWEGO Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO**

Pominięto – pozycja nie występuje.

Nota nr 9

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1. Kaucje	417	277
a) Jednostki powiązane	-	-
b) Pozostałe jednostki	417	277
2. Pozostałe należności	2	2
a) Jednostki powiązane	-	-
b) Pozostałe jednostki	2	2
Pozostałe należności długoterminowe, razem	419	279

Nota nr 9a

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Powyżej 1 roku do 3 lat	127	170
b) Powyżej 3 roku do 5 lat	78	-
c) Powyżej 5 lat	213	109
d) Należności przeterminowane	1	-
Pozostałe należności długoterminowe, razem (netto)	419	279
f) Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności długoterminowych	-	-
Pozostałe należności długoterminowe, razem (brutto)	419	279

Nota nr 9b**ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE**

Pominięto – pozycja nie występuje.

Nota nr 9c**POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)**

Pominięto – pozycja nieistotna

Nota nr 10

UMOWY O BUDOWĘ – CZĘŚĆ DŁUGOTERMINOWA	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1. Kaucje z tytułu umów o budowę	909	405
2. Kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków	1 870	4 840
3. Kwoty sum zatrzymanych	-	-
Umowy o budowę – część długoterminowa, razem	2 779	5 245

Część krótkoterminowa Umów o budowę przedstawiona jest w nocie nr 17.

W roku 2017 Grupa Kapitałowa Comp S.A. realizowała kilka kontraktów długoterminowych IT. Zgodnie z MSR 11 przychody z tego typu kontraktów są uznawane zgodnie ze stopniem ich zaawansowania.

Zgodnie z tą metodą, przychody ustalone i odpowiadające im koszty są ujmowane w Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów za dany okres. W przypadku nadwyżki przychodów rzeczywiście zafakturowanych nad ustalonymi, wartość różnicy odnoszona jest na pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – rozliczenia międzyokresowe przychodów, a następnie rozliczana stosownie do ponoszonych kosztów.

W odmiennej sytuacji, czyli nadwyżki przychodów ustalonych nad zafakturowanymi, różnica odnoszona jest w pozostałe aktywa krótkoterminowe - rozliczenia międzyokresowe czynne w oczekiwaniu na przyszłe odbiory prac i fakturowanie poniesionych już kosztów.

Za okres rozliczenia kontraktów przyjmuje się okresy raportowe (kwartały).

Stopień zaawansowania kontraktu może być ustalony na dwa sposoby:

1. według udokumentowanego zaawansowania prac na kontrakcie (możliwe dokumenty: protokoły odbioru kolejnych etapów pracy, rozliczenie czasów pracy na kontrakcie),
2. w przypadku braku możliwości oceny stopnia zaawansowania prac możliwe jest przyjęcie założenia, że stopień zaawansowania kontraktu jest proporcjonalny do poniesionych w danym okresie kosztów.

Na każdym etapie rozliczania kontraktu w przypadku rozpoznania straty na nim – niezwłocznie ujmuje się ją w wynikach.

Poniższe zestawienie przedstawia podstawowe dane o kontraktach realizowanych w Spółce w 2017 i w 2016 roku:

UMOWY O BUDOWĘ	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych rozpoznane w okresie sprawozdawczym	10 655	24 729

Dla wszystkich projektów niezakończonych na dzień bilansowy od początku ich trwania		
Przychody z tytułu kontraktów rozpoznane	27 394	38 347
Koszty poniesione z tytułu realizacji kontraktów	23 398	35 218
Zyski z tytułu kontraktów	3 996	3 129
Rezerwy na potencjalne straty na kontraktach	-	-
Zafakturowane przychody z tytułu realizacji kontraktów	23 840	27 871

Nota nr 11

POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Rozliczenia międzyokresowe czynne	3 587	255
a) Koszty gwarancji i prowizji	3	1
b) Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne*	3 584	254
2 Inne aktywa długoterminowe	-	-
Pozostałe aktywa długoterminowe, razem	3 587	255

* głównie wsparcie serwisowe projektu oraz koszty emisji obligacji (część długoterminowa).

Nota nr 12

ZAPASY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1. Towary	21 337	16 183
2. Materiały	17 826	17 703
3. Produkty gotowe	11 776	9 674
4. Półprodukty i produkty w toku	7 902	6 906
Zapasy razem	58 841	50 466

Nota nr 12a

<i>stan na 31.12.2017</i>	okres				<i>razem</i>
ZAPASY - WIEKOWANIE	<i>do roku</i>	<i>od roku do trzech lat</i>	<i>powyżej trzech lat</i>	<i>odpis aktualizujący</i>	
1. Towary	14 548	10 167	342	3 720	21 337
2. Materiały	14 733	2 850	2 011	1 768	17 826
3. Produkty gotowe	9 094	2 334	986	638	11 776
4. Półprodukty i produkty w toku	6 345	1 535	247	225	7 902
Wartość zapasów, razem	44 720	16 886	3 586	6 351	58 841

<i>stan na 31.12.2016</i>	okres				<i>razem</i>
ZAPASY - WIEKOWANIE	<i>do roku</i>	<i>od roku do trzech lat</i>	<i>powyżej trzech lat</i>	<i>odpis aktualizujący</i>	
1. Towary	13 579	2 528	381	305	16 183
2. Materiały	13 892	3 830	1 777	1 796	17 703
3. Produkty gotowe	6 614	3 278	379	597	9 674
4. Półprodukty i produkty w toku	4 292	2 409	348	143	6 906
Wartość zapasów, razem	38 377	12 045	2 885	2 841	50 466

Nota nr 12b

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH ZAPASY	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Stan na początek okresu	2 841	2 083
a) Zwiększenia	4 641	1 577
- utworzenie odpisu	4 641	1 577
b) Zmniejszenia	1 131	819
- rozwiązanie odpisu	1 091	813
- wykorzystanie odpisu	40	6
Stan na koniec okresu	6 351	2 841

Nota nr 13

NALEŻNOŚCI HANDLOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Należności do 12 miesięcy	150 386	148 886
a) W jednostkach powiązanych	-	-
b) W pozostałych jednostkach	150 386	148 886
2 Należności powyżej 12 miesięcy	6 966	96
a) W jednostkach powiązanych	-	-
b) W pozostałych jednostkach	6 966	96
Stan na koniec okresu	157 352	148 982

Nota nr 13a

NALEŻNOŚCI HANDLOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	68 917	72 594
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	41 928	45 587
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	10 270	3 365
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	9 330	11 780
e) Powyżej 1 roku	6 966	1 453
f) Należności przeterminowane	19 941	14 203
Należności handlowe, razem (netto)	157 352	148 982
g) Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych do 12 miesięcy	1 211	1 211
h) Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych powyżej 12 miesięcy	3 606	2 520
Należności handlowe, razem (brutto)	162 169	152 713

Nota nr 13b

NALEŻNOŚCI HANDLOWE PRZETERMINOWANE Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIESPŁACONE W OKRESIE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	12 857	8 905
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 440	1 776
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 478	850
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 754	100
e) Powyżej 1 roku	1 412	2 572
Należności handlowe przeterminowane, razem (netto)	19 941	14 203
f) Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych przeterminowanych do 12 miesięcy	1 211	1 211
g) Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych przeterminowanych powyżej 12 miesięcy	3 606	2 520
Należności handlowe przeterminowane, razem (brutto)	24 758	17 934

W ocenie Spółek Grupy Kapitałowej, spłata przeterminowanych należności, na które nie został utworzony odpis aktualizacyjny, po zweryfikowaniu sytuacji dłużników, nie jest zagrożona. W przypadku istotnych przeterminowanych należności zostały podpisane porozumienia.

Nota nr 13c

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH NALEŻNOŚCI HANDLOWE	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Stan na początek okresu	3 731	3 125
a) Zwiększenia	2 805	931
- utworzenie odpisu	2 804	869
- inne	1	62
b) Zmniejszenia	1 719	325
- rozwiązanie odpisu	157	253
- wykorzystanie odpisu	76	71
- inne*	1 486	1
Stan na koniec okresu	4 817	3 731

* przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży

Nota nr 14

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Należności z tytułu sprzedaży składników niefinansowego majątku trwałego	3 285	14
a) W jednostkach powiązanych	186	-
b) W pozostałych jednostkach	3 099	14
2 Kaucje gwarancje i wadła	1 057	928
a) W jednostkach powiązanych	-	-
b) W pozostałych jednostkach	1 057	928
3 Zaliczki przekazane	3 366	8 009
a) W jednostkach powiązanych	-	-
b) W pozostałych jednostkach	3 366	8 009
4 Pozostałe należności	1 539	7 583
a) W jednostkach powiązanych	-	5 854
- od znaczącego inwestora*	-	5 852
- od pozostałych jednostek	-	2
b) W pozostałych jednostkach	1 539	1 729
Pozostałe należności krótkoterminowe, razem	9 247	16 534

* szczegółowe informacje znajdują się w notcie nr 60.

Nota nr 14a

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPLATY	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	306	8 439
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 592	3 305
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	197	537
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 107	1 638
f) Pozostałe należności przeterminowane	2 045	2 615
Pozostałe należności, razem (netto)	9 247	16 534
g) Odpisy aktualizujące wartość należności pozostałych	1 993	783
Pozostałe należności, razem (brutto)	11 240	17 317

Nota nr 14b

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI PRZETERMINOWANE Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIESPŁACONE W OKRESIE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	187	26
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	703	58
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	1 145
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	1 353
e) Powyżej 1 roku	1 155	33
Pozostałe należności przeterminowane, razem (netto)	2 045	2 615
f) Odpisy aktualizujące wartość należności pozostałych przeterminowanych	1 993	783
Pozostałe należności, przeterminowane, razem (brutto)	4 038	3 398

Nota nr 14c

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Stan na początek okresu	783	879
a) Zwiększenia	1 364	206
- utworzenie odpisu	1 357	205
- inne	7	1
b) Zmniejszenia	154	302
- rozwiązanie odpisu	104	83
- wykorzystanie odpisu	50	219
Stan na koniec okresu	1 993	783

Nota nr 15

NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) W walucie polskiej	127 561	124 481
b) W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	45 848	45 549
b1. jednostka/waluta (USD)	1 736 874	226 410
w tys. zł.	6 047	946
b2. jednostka/waluta (EUR)	8 891 700	9 674 587
w tys. zł.	37 086	42 800
b3. jednostka/waluta /GBP	37 794	16 784
w tys. zł.	177	87
b4. jednostka/waluta (HUF)	66 566 158	112 880 085
w tys. zł.	896	1 606
b5. pozostałe waluty oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych w tys. zł.	1 642	110
Należności krótkoterminowe, razem	173 409	170 030

Nota nr 16

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO – KRÓTKOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Należności krótkoterminowe	2 038	-
2 Bieżąca część należności długoterminowych	-	-
Należności z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe, razem	2 038	-

W dniu 21 grudnia 2017 r. została zawarta umowa leasingu finansowego na kwotę 1,6 mln zł pomiędzy ZUK Elzab S.A. (finansujący) a firmą NORDIC PLUS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (korzystający). Przedmiotem leasingu są grunty o łącznej powierzchni 2,2518 ha, które przez cały okres leasingu pozostają własnością finansującego. Umowa zawarta została na okres 12 miesięcy liczony od 30.12.2017 do 3.01.2019. Z uwagi na różnice wynikające ze zmian poziomu stóp procentowych wartość umowy może ulec zmianie w toku trwania umowy.

Nota nr 17

UMOWY O BUDOWĘ - CZĘŚĆ KRÓTKOTERMINOWA	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-
2 Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	6 170	6 989
Umowy o budowę - część krótkoterminowa, razem	6 170	6 989

Nota nr 18

BIĘŻĄCE AKTYWA PODATKOWE I INNE AKTYWA O PODOBNYM CHARAKTERZE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Bieżące aktywa podatkowe (z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych)	5 915	2 107
2 Pozostałe bieżące aktywa o podobnym charakterze (z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń)	8 936	11 791
Bieżące aktywa podatkowe i inne aktywa o podobnym charakterze, razem	14 851	13 898

Nota nr 19

AKTYWA FINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Pożyczki krótkoterminowe	2 361	3 724
a) W jednostkach powiązanych	-	-
b) W pozostałych jednostkach	2 348	3 711
c) Pożyczki dla pracowników	13	13
2 Obligacje pożyczkowe	2 382	6 365
Aktywa finansowe krótkoterminowe, razem	4 743	10 089

Stopy oprocentowania pożyczek są w większości oparte o zmienne stopy na bazie. Wszystkie pożyczki krótkoterminowe są denominowane w PLN.

Pożyczki krótkoterminowe udzielone pozostałym jednostkom

W pozycji pożyczki krótkoterminowe znajdują się głównie pożyczki (wraz z odsetkami) udzielone Spółce PCE Nieruchomości Sp. z o.o. w wysokości 2.179 tys. zł.

W 2015 r. Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. udzieliła dwóch pożyczek, o łącznej wartości 1.000 tys. zł, Spółce PCE Nieruchomości Sp. z o.o., z terminem spłaty przedłużonym do 30 czerwca 2018 r.

W 2015 r. Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła dwóch pożyczek, o łącznej wartości 1.000 tys. zł, Spółce PCE Nieruchomości Sp. z o.o., z terminem spłaty przedłużonym do 30 kwietnia 2018 r.

Obligacje pożyczkowe

W pozycji tej znajdują się obligacje pożyczkowe wyemitowane przez:

- Spółkę NOTE S.A. serii B z terminem wykupu 23 listopada 2018, wartość należności 2.382 tys. zł.

Grupa Kapitałowa dokonywała odpisu aktualizującego wartość obligacji serii C wyemitowanych przez spółkę Małopolska Sieć Szerokopasmowa Sp. z o.o. w kwocie 6.571 tys. zł w roku 2016 oraz 375 tys. zł w roku 2017.

Nota nr 19a

POŻYCZKI O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPLATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	1 098	712
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5	152
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 098	718
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	126	1 054
e) Pożyczki przeterminowane	34	1 088
Pożyczki razem (netto)	2 361	3 724
f) Odpisy aktualizujące wartość pożyczek	1 215	1 215
Pożyczki, razem (brutto)	3 576	4 939

Nota nr 19b

POŻYCZKI PRZETERMINOWANE Z PODZIAŁEM NA NIESPLACONE W OKRESIE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	-	1 054
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	-
e) Powyżej 1 roku	34	34
Pożyczki przeterminowane, razem (netto)	34	1 088
f) Odpisy aktualizujące wartość pożyczek przeterminowanych	1 215	1 215
Pożyczki przeterminowane, razem (brutto)	1 249	2 303

Nota nr 19c

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH POŻYCZKI	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Stan na początek okresu	1 215	1 784
a) Zwiększenia	-	-
b) Zmniejszenia	-	569
- wykorzystanie odpisu	-	569
c) Różnice kursowe	-	-
Stan na koniec okresu	1 215	1 215

Nota nr 19d

OBLIGACJE POŻYCZKOWE Z PODZIAŁEM NA NIESPLACONE W OKRESIE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	3 972
b) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 382	2 393
Obligacje pożyczkowe razem (netto)	2 382	6 365
b) Odpisy aktualizujące wartość obligacji pożyczkowych	-	-
Obligacje pożyczkowe razem (brutto)	2 382	6 365

Nota nr 20

POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Rozliczenia międzyokresowe czynne	14 699	14 748
a) Czyny i media (najem)	26	736
b) Ubezpieczenia (w tym majątkowe, OC)	503	338
c) Przedpłacone prenumeraty	25	26
d) Opłaty licencyjne	72	65
e) Koszty dotyczące sprzedaży przyszłych okresów*	8 024	6 668
f) Przedpłacone usługi serwisowe	5 441	5 556
g) Inne	608	1 359
2 Pozostałe krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	806	2 043
Pozostałe aktywa krótkoterminowe, razem	15 505	16 791

*Koszty dotyczące sprzedaży przyszłych okresów, to koszty związane z realizacją krótkoterminowych kontraktów, które zostaną zafakturowane po dniu bilansowym.

Nota nr 21

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Środki pieniężne w banku i kasie	24 536	25 536
a) Środki pieniężne w kasie	230	256
b) Środki pieniężne na rachunkach	24 306	25 280
2 Lokaty krótkoterminowe (do 3 miesięcy)	9 891	11 896
3 Inne płynne aktywa pieniężne	536	514
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	34 963	37 946

Nota nr 21a

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY (STRUKTURA WALUTOWA)	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) W walucie polskiej	26 474	33 397
b) W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	8 489	4 549
b1. jednostka/waluta (USD)	736 203	243 548
w tys. zł.	2 563	1 018
b2. jednostka/waluta (EUR)	1 112 638	478 332
w tys. zł.	4 642	2 117
b3. jednostka/waluta (GBP)	2 375	15 170
w tys. zł.	11	77
b4. jednostka/waluta (HUF)	77 998 000	93 203 196
w tys. zł.	1 049	1 326
b5. pozostałe waluty oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych w tys. zł.	224	11
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	34 963	37 946

Nota nr 21b

ALOKACJA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
mBank S.A.	23 879	30 212
Raiffeisen Bank S.A.	3 345	2 429
BZ WBK S.A.	528	-
ERSTE Bank	1 090	1 645
Millenium Bank S.A.	572	1 479
PKO BP S.A.	4 925	1 341
ING Bank Śląski S.A.	126	392
Pekao S.A.	40	36
Deutsche Bank	123	125
PIRAEUS BANK	57	14
Raiffeisen Bank International AG	48	17
Kasa	230	256
Razem	34 963	37 946

Nota nr 22

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Aktywa związane z PayTel S.A.*	32 721	-
2 Aktywa związane z Hallandale Sp. z o.o.*	-	9 400
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, razem	32 721	9 400

* wartości prezentowane po wyłączeniach konsolidacyjnych

PayTel S.A.

Spółka PayTel S.A. została przeznaczona do sprzedaży w grudniu 2017 r., w wyniku podjęcia decyzji w Grupie Kapitałowej Comp (uchwały Zarządu Jednostki Dominującej) o zbyciu tych aktywów i uruchomienia aktywnego planu sprzedaży oraz otrzymanych wstępnych ofert zakupu akcji – od potencjalnych kontrahentów. Na początku 2018 r. chęć nabycia akcji spółki PayTel S.A. zgłosili kolejni kontrahenci. W 2018 r. trwały prace związane ze sprzedażą akcji spółki zależnej (m.in. proces badania spółki). Aktualnie Jednostka Dominująca oczekuje na złożenie wiążących ofert na zakup akcji PayTel S.A. od zainteresowanych kontrahentów.

W ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji transakcji sprzedaży w najbliższych miesiącach jest wysokie, jednocześnie Zarząd spodziewa się, że wartość potencjalnej transakcji będzie przewyższała wartość księgową aktywów przeznaczonych do sprzedaży. Zarząd na chwilę obecną nie posiada innych planów realizacji w/w aktywów.

AKTYWA PAYTEL S.A.	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
Aktywa razem	34 399	33 894
A Aktywa trwałe	20 039	20 312
I Rzeczowe aktywa trwałe	16 413	15 873
II Wartości niematerialne	1 311	1 517
III Inwestycje w udziały i akcje	69	69
IV Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 246	2 853
B Aktywa obrotowe	14 360	13 582
I Zapasy	456	430
II Należności handlowe	9 157	7 232
III Pozostałe należności krótkoterminowe	171	614
IV Bieżące aktywa podatkowe i inne aktywa o podobnym charakterze	924	3 273
- bieżące aktywa podatkowe (z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych)	-	-
V Pozostałe aktywa krótkoterminowe	2 424	1 524
VI Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1 228	509

PASYWA PAYTEL S.A. (Z WYŁĄCZENIEM KAPITAŁÓW WŁASNYCH)	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
Pasywa razem (z wyłączeniem Kapitałów Własnych)	30 462	29 983
A Zobowiązania długoterminowe	4 092	12 812
I Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	-	9 092
II Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	18	21
III Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	4 074	3 699
B Zobowiązania krótkoterminowe	26 370	17 171
I Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	7 738	-
II Rezerwy krótkoterminowe	273	222
III Zobowiązania handlowe	12 687	8 784
IV Bieżące zobowiązania podatkowe i inne zobowiązania o podobnym charakterze	173	195
- bieżące zobowiązania podatkowe (z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych CIT)	46	83
V Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	4 598	2 835
VI Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	-	-
VII Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	901	5 135

PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH SPÓŁKI PAYTEL S.A.	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 389	8 332
2 Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 311)	(10 475)
3 Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(359)	2 125
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	719	(18)

Hallandale Sp. z o.o.

Prezentacja pozycji bilansowych spółki Hallandale Sp. z o.o. została zmieniona z aktywów/zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży do odpowiednich pozycji bilansu.

W II połowie 2017 roku Comp S.A. podjął prace nad projektami z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego. W toku prac nad komercjalizacją projektów przeanalizowano możliwość wykorzystania istniejących zasobów w Grupie, tak aby uniknąć ewentualnych zakupów niezbędnych aktywów na potrzeby realizacji projektów w 2018 roku i w kolejnych latach. W wyniku ustaleń pod koniec 2017 roku Zarząd Comp S.A. podjął wstępną decyzję o wykorzystaniu aktywów spółki Hallandale Sp. z o.o. w swojej działalności operacyjnej, zaprzestając tym samym aktywnej sprzedaży aktywów ww spółki. W związku z powyższym rozpoczęto prace nad efektywnym sposobem wykorzystania aktywów spółki Hallandale Sp. z o.o. Na 31.12.2017 dokonano reklasyfikacji aktywów i zobowiązań spółki Hallandale Sp. z o.o. zgodnie ze zmianą intencji wykorzystywania tych aktywów i zaprzestaniem działań sprzedażowych. W wyniku formalnej decyzji w styczniu 2018 roku podjęto decyzję o inkorporacji spółki Hallandale Sp. z o.o. do Comp S.A.. Po uzyskaniu zgody NWZA Comp S.A. które odbyło się 13 lutego 2018 roku, proces inkorporacji nastąpił w marcu 2018 roku.

Nota nr 22a

ZOBOWIĄZANIA BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Zobowiązania PayTel S.A.*	29 847	-
1 Zobowiązania Hallandale Sp. z o.o.*	-	3
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży, razem	29 847	3

* wartości prezentowane po wyłączeniach konsolidacyjnych

Nota nr 22b

DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Spółka PayTel SA stanowi odrębną, ważną część działalności Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Ze względu na koncentrację działalności strategicznej Grupy Kapitałowej Comp S.A. na obszarach, w których funkcjonuje od wielu lat, Zarząd Comp S.A. zdecydował się przeznaczyć spółkę PayTel SA do sprzedaży (opisano powyżej w Nocie 22a) i tym samym wydzielić działalność spółki jako działalność zaniechaną.

PRZYCHODY, KOSZTY ORAZ WYNIK DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Przychody ogółem	28 762	21 429
PayTel S.A.	28 762	21 429
Koszt ogółem	34 176	28 516
PayTel S.A.	34 176	28 516
Podatek dochodowy	605	(694)
PayTel S.A.	605	(694)
Zysk/(Strata) za rok obrotowy na działalności zaniechanej	(5 313)	(6 495)
PayTel S.A.	(6 019)	(6 393)

korekty konsolidacyjne do wyniku PayTel S.A.

706

(102)

Nota nr 23

KAPITAŁ WŁASNY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Kapitał podstawowy - akcyjny	14 795	14 795
2 Kapitał z nadwyżki wartości emisyjnej ponad wartość nominalną - agio	290 516	290 516
3 Należne wpłaty na poczet kapitału	-	-
4 Akcje własne*	(80 885)	(80 885)
5 Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	239	238
a) Kapitał z aktualizacji wyceny	305	314
b) Odroczonego podatku dochodowego od kapitału z aktualizacji	(66)	(76)
6 Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	789	2 636
7 Zyski zatrzymane	195 289	195 609
a) Kapitał do wykorzystania celowego	170 766	136 950
- kapitał zapasowy tworzony ustawowo**	46 403	30 950
- kapitał rezerwowy	124 363	106 000
b) Kapitał do dyspozycji akcjonariuszy	24 523	58 659
- kapitał zapasowy z zysku netto***	57 920	74 268
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	(33 569)	(9 142)
- wynik finansowy roku bieżącego	172	(6 467)
8 Kapitały udziałowców niekontrolujących	26 782	20 506
Kapitał własny, razem	447 525	443 415

* Akcje własne spółki Comp S.A. będące w posiadaniu Spółki oraz jednostek zależnych Spółki.

** Zmiana kapitału zapasowego tworzony ustawowo w roku 2017 wynika z podziału zysku z lat ubiegłych oraz sprzedaży akcji własnych przez spółkę zależną ZUK Elzab S.A.

*** Zmniejszenie kapitału zapasowego z zysku netto wynika z utworzenia kapitału rezerwowego.

Nota nr 23a

KAPITAŁ ZAPASOWY WG KSH	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Kapitał z nadwyżki wart. emisyjnej ponad wartość nominalną - agio	290 516	290 516
2 Kapitał zapasowy tworzony ustawowo *	46 403	30 950
3 Utworzony zgodnie ze statutem, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	44 143	60 691
4 Z dopłat wspólników	-	-
5 Pozostały	13 777	13 577
Kapitał zapasowy wg Ksh, razem	394 839	395 734

* część kapitału zapasowego tworzony zgodnie z zapisami art. 396§ 1 Ksh.

W powyższej notcie zaprezentowano kapitał zapasowy według podziału przyjętego w Kodeksie Spółek Handlowych.

Nota nr 24

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
Akcje zwykłe	5 918 188	5 918 188
Akcje własne Spółki Comp S.A.*	1 136 279	1 136 279
Kapitał zakładowy razem (w PLN)	14 795 470	14 795 470
Wartość nominalna 1 akcji	2,5	2,5

*Akcje w posiadaniu Spółki Comp S.A. oraz Spółki Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. - podmiotu zależnego od Comp S.A. bez możliwości wykonywania praw zgodnie z zapisami art. 362 par. 4 i art. 364 par 2 Ksh.

Szczegółowe informacje dotyczące struktury kapitału zakładowego podano w Wprowadzeniu do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego w punkcie Kapitał Zakładowy Jednostki Dominującej.

Nota nr 25

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	1 211	11 754
2 Rezerwy długoterminowe	1 355	2 654
3 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 834	7 542
4 Pozostałe zobowiązania długoterminowe	28	52
5 Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	11 483	9 172
6 Zobowiązania finansowe długoterminowe*	67 645	72 504
7 Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	4 226	2 032
Zobowiązania długoterminowe, razem	92 782	105 710

*Szczegółowe informacje w notcie nr 31

Nota nr 25a

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) W walucie polskiej	92 058	103 775
b) W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	724	1 935
b1. jednostka/waluta (EUR)	155 024	150 395
w tys. zł.	647	665
b2. jednostka/waluta (HUF)	5 740 000	89 297 000
w tys. zł.	77	1 270
Zobowiązania długoterminowe, razem	92 782	105 710

Nota nr 26

DŁUGOTERMINOWE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów	278	10 392
2 Zobowiązania długoterminowe z tytułu pożyczek	933	1 362
a) Od jednostek powiązanych	-	-
b) Od pozostałych jednostek	933	1 362
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki, razem	1 211	11 754

W notcie 26 wykazano wartości zaciągniętych kredytów długoterminowych, których spłata nie przypada na najbliższy okres sprawozdawczy. Część przypadającą do spłaty w kolejnym okresie sprawozdawczym wykazano w zobowiązaniach krótkoterminowych.

Nota nr 26a

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW BANKOWYCH I POŻYCZEK

Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawcy	Waluta	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Zobowiązanie na dzień 31 grudnia 2017
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	ING Bank Śląski S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	20.05.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunków	10 000	9 309
Akredytywa – zamiennie z kredytem w ING Bank Śląski S.A.		PLN, USD, HUF	Marża	19.05.2019		2 000	-
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	mBank S.A.	PLN	WIBOR O/N + marża	29.06.2018	Weksel poręczony przez Comp S.A.	3 000	861

Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	BZ WBK S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	26.11.2018	Poręczenie Comp S.A.	3 000	1 558
Kredyt rewolwingowy	BZ WBK S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	30.11.2020	poręczenie Comp S.A. przelew wierzycelności	5 000	3 011
Linia kredytowa	mBank S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	16.07.2018	Weksel, cesja z kontraktu	8 318 (1.994 tys. EUR)	5 822
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	mBank S.A.	PLN	WIBOR O/N + marża	28.06.2018	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	30 000*	20 850
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	mBank S.A.	PLN	WIBOR O/N + marża	05.07.2018	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	5 034
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	Millenium Bank S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	28.02.2018	Weksel własny z deklaracją wekslową	8 000	7 486
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym – zamiennie z linią gwarancyjną w PKO BP S.A.**	PKO BP S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	15.06.2018	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, klauzula potrącalności z rachunków kredytobiorcy w PKO BP S.A., cesja wierzycelności	10 000	4 630
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	Raiffeisen Bank Polska S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	28.09.2018	Weksel własny z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunków, cesja wierzycelności	20 000	10 126
Linia kredytowa	ERSTE Bank Hungary Plc.	HUF	BUBOR 1M + marża	-	Hipoteka na nieruchomości	1 008 (100.000 tys. HUF)	-
Pożyczka	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	Stopa redyskonta weksli + marża	30.09.2019	Hipoteka na nieruchomości w Zabrze, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	1 493	697
Pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	Euribor 1M + marża	26.09.2019	-	634 (150 EUR)	634 (150 EUR)
Razem kredyty wielozadaniowe i pożyczki***						108 453	70 018

* Limit kredytu wynosi 25.000 tys. zł z możliwością podniesienia do 35.000 tys. zł wg odrębnej dyspozycji Spółki i za zgodą Banku. Zgodnie z wnioskiem Comp S.A. zgodnie z wnioskiem 13 grudnia 2018 została złożona w banku dyspozycja podniesienia limitu z kwoty 25 mln PLN do kwoty 30 mln PLN na czas 15.12.2017-31.01.2018. Wyżej wymieniona kwota podniesionego limitu kredytowego o 5 mln została spłacona 31 stycznia 2018 r.

** Maksymalna wartość zobowiązania to 10 mln zł.

*** Dodatkowo w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej w pozycji Zobowiązania z tytułu Kredytów Bankowych i Pożyczek prezentowane są zobowiązania z tytułu rachunku inwestycyjnego oraz środki pieniężne w drodze.

Dane porównywalne:

Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawcy	Waluta	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Zobowiązanie na dzień 31 grudnia 2016
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	ING Bank Śląski S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	06.05.2017	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	10 000	9 403
Akredytywa – zamiennie z kredytem w ING Bank Śląski S.A.		PLN, USD, HUF	Marża	05.05.2018		2 000	-

Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	mBank S.A.	PLN	WIBOR O/N + marża	29.06.2017	Weksel	3 000	-
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	BZ WBK S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	26.11.2017	Poręczenie Comp S.A. przelew wierzytelności	3 000	1 757
Kredyt rewolwingowy	BZ WBK S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	30.11.2019	poręczenie Comp S.A. przelew wierzytelności	5 000	3 796
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	mBank S.A.	PLN	WIBOR O/N + marża	30.06.2017	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	25 000	-
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	mBank S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	04.07.2017	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	5 364
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	Millenium Bank S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	28.02.2017	Weksel własny z deklaracją wekslową	8 000	7 305
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym – zamiennie z linią gwarancyjną w PKO BP S.A.	PKO BP S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	16.03.2017	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, klauzula potrącalności z rachunków kredytobiorcy w PKO BP S.A.	15 000	5 475
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	BZ WBK S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	30.09.2017	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	5 675
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	Raiffeisen Bank Polska S.A.	PLN	WIBOR 3M + marża	31.08.2018	Gwarancja korporacyjna Comp S.A.	9 500	9 092
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym	Raiffeisen Bank Polska S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	31.08.2017	Pełnomocnictwo do rachunków, cesja wierzytelności, obroty min 20 mln zł/kwartał, obroty proporcjonalnie do wykorzystania limitów kredytowych, dodatkowo kaucja 20% dla gwarancji powyżej 36 miesięcy	25 000	10 674
Linia kredytowa	ERSTE Bank Hungary Plc.	HUF	BUBOR 1M + marża	-	Hipoteka na nieruchomości	1 395 (100.000 tys. HUF)	-
Pożyczka	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	Stopa redyskonta weksli + marża	30.09.2019	Hipoteka na nieruchomości w Zabrze, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	1 493	1 094
Pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	Euribor 1M + marża	26.09.2019	-	665 (150 tys. EUR)	666 (150 tys. EUR)
Razem kredyty wielozadaniowe i pożyczki*						121 053	60 301

* Dodatkowo w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej w pozycji Zobowiązania z tytułu Kredytów Bankowych i Pożyczek prezentowane są zobowiązania z tytułu kart płatniczych i zobowiązania z tytułu rachunku inwestycyjnego oraz środki pieniężne w drodze.

W dniu 20 listopada 2017 r. Spółka Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. zawarła z mBank S.A. umowę o kredyt odnawialny na prefinansowanie kontraktu w wysokości 1.994.227,90 EUR z terminem spłaty do 16 lipca 2018 r..

W dniu 29 listopada 2017 r. Spółka Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. zawarła z BZ WBK S.A. umowę o multiliniję, w ramach której Bank udzielił Spółce kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 3000 tys. zł, z terminem spłaty do 26 listopada 2018 roku.

W dniu 30 listopada 2017 r. wygasł kredyt w rachunku bieżącym Spółki Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. zawarty z BZ WBK S.A.

W dniu 30 listopada 2017 r. wygasł kredyt odnawialny w rachunku bieżącym Spółki ZUK Elzab S.A. zawarty z BZ WBK S.A.. Umowa nie została przedłużona.

W dniu 22 stycznia 2018 spółka zależna ZUK Elzab S.A. zawarła z bankiem ALIOR Bank S.A. z siedzibą w (02-232) Warszawie pod adresem Łopuszańska 38D, umowę o kredyty do wysokości 20 mln zł w następującym podziale:

- kredyt na dowolny cel gospodarczy w wysokości 12,8 mln zł na okres 60 miesięcy, który zabezpieczony jest hipoteką na nieruchomości w Zabrzcu.
- kredyt nieodnawialny na finansowanie bieżącej działalności w wysokości 7,2 mln zł na okres 36 miesięcy, który zabezpieczony zostanie hipoteką na nieruchomości w Zabrzcu a także Sądowym Zastawem rejestrowym na zapasach spółki zależnej (towary, wyr. gotowe: kasy fiskalne, drukarki, wagi, skanery, czytniki) zlokalizowanych w Zabrzcu ul. Kruczkowskiego 39, o wartości minimum 6.150.000,00 zł oraz cesją rozproszoną należności z powiadomieniem o wartości 2.350.000,00 zł.

Warunki finansowe niniejszej umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Powyższy limit przeznaczony został na wykup obligacji spółki zależnej.

Po dacie bilansowej, w dniu 7 lutego 2018 r. spółka zależna ZUK Elzab S.A. zawarła aneks do umowy o kredyt w Banku Millennium w sprawie odnowienia umowy kredytowej na kwotę 8 mln zł zawartej w dniu 29 grudnia 2015 r. na okres do dnia 28 lutego 2019 r. Warunki finansowe niniejszej umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Powyższy limit przeznaczony został na finansowanie bieżącej działalności spółki zależnej.

Po dacie bilansowej, w dniu 16 marca 2018 spółka Comp S.A. podpisała umowę kredytową z Dell Bank International na finansowanie kontraktu handlowego z Arrow ECS Sp. z o.o. w kwocie 3.595 tys. zł na okres 3 lat. Warunki finansowe niniejszej umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Powyższy limit przeznaczony został na finansowanie bieżącej działalności.

Po dacie bilansowej, w dniu 16 marca 2018 r. ZUK Elzab S.A. zawarł z ING Commercial Finance Polska S.A. umowę świadczenia usług faktoringu, w ramach której Faktor nabywa, ewidencjonuje, inkasuje i rozlicza wierzytelności dotyczące sprzedaży towarów i usług przysługujących spółce zależnej do wysokości 2 mln zł w okresie od 16 marca 2018 r. do 15 marca 2019 r.

Po dacie bilansowej, w dniu 27 marca 2018 r. spółka zależna ZUK Elzab S.A. zaciągnęła pożyczkę na kwotę 2 mln zł od Spółki Multis Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie (02-757) przy ul. Pory 78. Warunki finansowe niniejszej pożyczki nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Zabezpieczeniem pożyczki jest zastaw rejestrowy na akcjach własnych spółki (w ilości 405.662) oraz poddanie się egzekucji zgodnie z art. 777 kpc.

Po dacie bilansowej, w dniu 14 marca 2018 r. spółka Comp S.A. podpisała aneks do umowy z bankiem PKO BP, przedłużający termin jej ważność do dnia 15 czerwca 2018r. Limit wierzytelności z tytułu umowy został ustalony do kwoty 10 mln PLN – wymiennie na kredyt, gwarancje lub kredyt i gwarancje równocześnie, ale tylko do poziomu 10 mln PLN.

Po dacie bilansowej, w dniu 18 kwietnia 2018 roku, na podstawie dyspozycji spółki Comp S.A., za zgodą mBank S.A. został podwyższony limit kredytu do kwoty 30.000 tys. zł. od dnia 20 kwietnia 2018 roku z terminem spłaty podwyższonego limitu do dnia 29 czerwca 2018 r.

Po dniu bilansowym, Spółka Enigma wypowiedziała umowy kredytowe zawarte z bankiem BZ WBK na kredyt rewolwingowy na finansowanie kontraktów w wysokości 5 mln zł., kredyt w rachunku bieżącym na kwotę 3 mln zł. oraz linię gwarancyjną na kwotę 3 mln zł. W kwietniu 2018 roku Spółka zaciągnęła kredyt w rachunku bieżącym w Banku Millenium na kwotę 20 mln złotych (w tym 7 mln zł do wykorzystania na gwarancje).

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Waluta	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Zobowiązanie na dzień 31 grudnia 2017
Inwestycyjny na zakup akcji własnych	mBank S.A.	PLN	WIBOR 3M + marża	28.06.2019	Weksel własny z deklaracją wekslową, zastaw finansowy na akcjach własnych, blokada rachunku inwestycyjnego	7 000	2 095
Inwestycyjny na zakup akcji własnych	mBank S.A.	PLN	WIBOR 3M + marża	30.09.2020	Weksel własny z deklaracją wekslową, zastaw finansowy na akcjach własnych, blokada rachunku inwestycyjnego	7 000	3 847
Inwestycyjny na zakup maszyny	ING Bank Śląski S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	30.04.2018	Zastaw rejestrowy na maszynie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	1 320	110
Razem kredyty inwestycyjne*						15 320	6 052

* Cała kwota zobowiązań z tytułu kredytów inwestycyjnych prezentowana jest jako zobowiązanie krótkoterminowe.

Dane porównywalne:

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Waluta	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Zobowiązanie na dzień 31 grudnia 2016
Inwestycyjny na zakup akcji własnych	mBank S.A.	PLN	WIBOR 3M + marża	30.06.2017	Weksel własny z deklaracją wekslową, zastaw finansowy na akcjach własnych, blokada rachunku inwestycyjnego	7 500	937
Inwestycyjny na zakup akcji własnych	mBank S.A.	PLN	WIBOR 3M + marża	28.06.2019	Weksel własny z deklaracją wekslową, zastaw finansowy na akcjach własnych, blokada rachunku inwestycyjnego	7 000	3 487
Inwestycyjny na zakup akcji własnych	mBank S.A.	PLN	WIBOR 3M + marża	30.09.2020	Weksel własny z deklaracją wekslową, zastaw finansowy na akcjach własnych, blokada rachunku inwestycyjnego	7 000	5 244
Inwestycyjny na zakup maszyny	ING Bank Śląski S.A.	PLN	WIBOR 1M + marża	30.04.2018	Zastaw rejestrowy na maszynie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	1 320	351
Razem kredyty inwestycyjne						22 820	10 019

* Część krótkoterminowa kredytów inwestycyjnych wynosiła 9.932 tys. zł.

W dniu 30 czerwca 2017 r. został spłacony kredyt inwestycyjny na zakup akcji własnych zawarty z mBank S.A.

WSKAŹNIKI FINANSOWE W UMOWACH KREDYTOWYCH

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wobec banków finansujących zostały wypełnione następujące kowenanty:

- zachowanie zasady pari-passu;
- przekazywanie istotnych informacji o sytuacji spółki;
- dostarczanie ewentualnych informacji dodatkowych - na życzenie banku;

Na dzień bilansowy nie zachowano następujących kowenantów:

- Raiffeisen Bank Polska S.A.:

„Wskaźnik płynności” – 1,09 (wartość referencyjna: nie mniej niż 1,2).

Do dnia publikacji sprawozdania Spółka otrzymała zgodę banku na czasowe przełamanie wskaźnika płynności do końca czerwca 2018.

- MBank S.A.:

„Wskaźnik DCRS” (liczony jako obsługa długu bieżącego /EBITDA) – 0,7 (wartość referencyjna: nie mniej niż 1,3). Spółka otrzymała zgodę na niedotrzymanie tego wskaźnika do końca czerwca 2018 r.

Mimo przełamania opisanych wskaźników Spółka nie widzi istotnego zagrożenia wypowiedzenia umów kredytowych przez banki a tym samym utraty płynności. Sytuacja gotówkowa monitorowana jest na bieżąco, a Zarząd Spółki pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami banków.

Wskaźniki do kowenantów liczone są na bazie danych skonsolidowanych

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE Z TYTUŁU LIMITÓW ZABEZPIECZEŃ POD GWARANCJE BANKOWE

Linie Gwarancyjne	Nazwa banku	Waluta	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Zobowiązanie na dzień 31 grudnia 2017
Linia gwarancyjna	Raiffeisen Bank Polska S.A.	PLN	marża	28.09.2018	Weksel, pełnomocnictwo do rachunków, cesja wierzytelności, częściowe depozyty - kaucja 20% dla gwarancji powyżej 36 miesięcy, dodatkowo kaucja 20% dla gwarancji powyżej 36 miesięcy	15 000	4 843
Linia gwarancyjna	mBank S.A.	PLN	marża	29.06.2018	Weksel, kaucja do 50 % dla gwarancji powyżej 18 miesięcy	15 000	5 093
Linia gwarancyjna - zamiennie z kredytem w ING Bank Śląski S.A.	ING Bank Śląski S.A.	PLN	marża	19.11.2018	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	2 000	-
Linia gwarancyjna - zamiennie z kredytem w PKO BP S.A.	PKO BP S.A.	PLN	marża	16.03.2018	Weksel własny z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku	10 000	-
Linia gwarancyjna	mBank S.A.	PLN	marża	30.06.2021	Weksel, poręczenie Comp S.A.	3 000	1 451
Linia gwarancyjna	BZ WBK S.A.	PLN	marża	26.11.2022	Weksel, poręczenie Comp S.A.	3 000	2 458

Dane porównywalne:

Linie Gwarancyjne	Nazwa banku	Waluta	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Zobowiązanie na dzień 31 grudnia 2016
Linia gwarancyjna	Raiffeisen Bank Polska S.A.	PLN	marża	31.08.2017	Pełnomocnictwo do rachunków, cesja wierzytelności, częściowe depozyty - kaucja 20% dla gwarancji powyżej 36 miesięcy, obroty min. 20 mln zł/kwartał, obroty proporcjonalnie do wykorzystania limitów kredytowych, dodatkowo kaucja 20% dla gwarancji powyżej 36 miesięcy	15 000	4 334
Linia gwarancyjna	mBank S.A.	PLN	marża	30.06.2017	Weksel, kaucja do 50 % dla gwarancji powyżej 18 miesięcy	15 000	5 294
Linia gwarancyjna - zamiennie z kredytem w ING Bank Śląski S.A.	ING Bank Śląski S.A.	PLN	marża	05.05.2018	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	2 000	-
Linia gwarancyjna - zamiennie z kredytem w PKO BP S.A.	PKO BP S.A.	PLN	marża	16.03.2017	Weksel własny z deklaracją wekslową, poddanie się egzekucji, klauzula potrącania z rachunku prowadzonego w PKO BP S.A.	15 000	-
Linia gwarancyjna	mBank S.A.	PLN	marża	28.06.2019	Weksel, poręczenie Comp S.A.	3 000	1 250
Linia gwarancyjna	BZ WBK S.A.	PLN	marża	26.11.2017	Weksel, poręczenie Comp S.A.	3 000	1 642

Nota nr 26b

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Powyżej 1 roku do 3 lat	1 211	11 754
b) Powyżej 3 do 5 lat	-	-
c) Powyżej 5 lat	-	-
d) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek, razem	1 211	11 754

Nota nr 27

REZERWY DŁUGOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	1 216	1 385
- Świadczenia emerytalne*	1 216	1 385
2 Rezerwy na naprawy gwarancyjne	139	153
3 Pozostałe rezerwy długoterminowe	-	1 116
Rezerwy długoterminowe, razem	1 355	2 654

*świadczenia emerytalne zostały zaprezentowane zgodnie z przeprowadzoną wyceną

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych – świadczenie emerytalne

Obecna wartość zobowiązań spółek Grupy Kapitałowej wynikających z wypłat odpraw emerytalnych została obliczona jako suma zdyskontowanych wartości wypłat w kolejnych latach. Podstawą do wyznaczenia kwoty zobowiązań były informacje otrzymane ze spółek oraz założenia dotyczące:

- liczby pracowników odchodzących w latach 2011- 2017,
- liczby zgonów,
- wieku pracowników,
- stażu pracy,
- czynnika dyskontującego.

Gdy staż ogółem był większy niż wiek pomniejszony o 18 lat, to został on ustalony na tym właśnie poziomie.

Współczynniki zgonów przyjęte zostały na podstawie Tablic Trwania Życia za rok 2016 (oddzielnie dla kobiet i dla mężczyzn) publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Przyjęto, że mężczyźni przechodzą na emeryturę w wieku 65 lat, a kobiety w wieku 60 lat.

Za wartość jednomiesięcznego wynagrodzenia, jako przyszłej odprawy emerytalnej (w rozumieniu przepisu art. 92.1. Par.1 Kodeksu Pracy) przyjęto wynagrodzenie z grudnia 2017 roku.

Stopa przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu świadczeń pracowniczych ustalona została na poziomie 0,6%, jako wypadkowa zwrotu z długoterminowych obligacji skarbowych o rentowności 3,3% rocznie i przewidywanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 2,7% CPI.

Nota nr 27a

ZMIANA STANU REZERW DŁUGOTERMINOWYCH	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Stan na początek okresu	2 654	3 447
a) Zwiększenia	202	589
- utworzenie rezerwy na świadczenia emerytalne	122	415
- utworzenie rezerwy na naprawy gwarancyjne	70	124
- przeniesienie z rezerw krótkoterminowych	10	-
- inne zwiększenia	-	50
b) Zmniejszenia	1 501	1 382
- wykorzystanie rezerwy na świadczenia emerytalne	21	31
- rozwiązanie rezerwy na świadczenia emerytalne	259	-
- wykorzystanie rezerwy na naprawy gwarancyjne	-	16
- rozwiązanie rezerwy na naprawy gwarancyjne	65	64
- przeniesienie do rezerw krótkoterminowych	1 135	21
- inne zmniejszenia	21	1 250
Stan na koniec okresu	1 355	2 654

Nota nr 28

ZMIANA STANU REZERW Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO PRZED KOMPENSATĄ	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1. Stan na początek okresu:	15 809	12 852
a) Odniesionej na wynik finansowy	13 372	10 421
b) Odniesionej na kapitał własny	76	70
c) Odniesionej na wartość firmy	2 361	2 361
2. Zwiększenia	6 894	5 634
a) Odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych	6 890	5 628
- amortyzacji majątku trwałego	1 874	2 336
- doszacowane przychody kontraktów długoterminowych	2 269	1 384
- niezrealizowane na dzień bilansowy dodatnie różnice kursowe	1	16

- z tytułu zmiany stawek podatkowych	2	-
- rozliczenie RMC w koszty księgowo uznanych wcześniej jako KUP	142	130
- inne*	2 602	1 762
b) Odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi - aktualizacja majątku trwałego	4	6
c) Odniesione na wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	-	-
3. Zmniejszenia	6 763	2 677
a) Odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	6 749	2 677
- skonsumowana część ulgi inwestycyjnej za lata poprzednie	12	12
- realizacji rezerw na amortyzację majątku trwałego	1 988	373
- realizacja doszacowanych w ubiegłych okresach przychodów, z kontraktów długoterminowych	2 730	626
- zrealizowanie dodatnich różnic kursowych powstałych w ubiegłych okresach	17	12
- rozliczenie RMC w koszty księgowo uznanych wcześniej jako KUP	99	91
- inne*	1 903	1 563
b) Odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	14	-
c) Odniesione na wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi - korekta wyceny niefinansowych aktywów trwałych	-	-
Stan na koniec okresu:	15 940	15 809
a) Odniesionej na wynik finansowy	13 513	13 372
b) Odniesionej na kapitał własny	66	76
c) Odniesionej na wartość firmy	2 361	2 361

* W pozycji „inne zwiększenia” i „inne zmniejszenia” zaprezentowane są głównie utworzone i rozwiązane rezerwy na odroczony podatek dochodowy z tytułu wyceny SCN kredytów i obligacji, wyceny odsetek od pożyczek, a także z tytułu uznanych i zrealizowanych kosztów pracy.

Nota nr 28a

STAN REZERW Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO PRZED KOMPENSATĄ	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych	13 513	13 372
- amortyzacji majątku trwałego	7 483	7 596
- doszacowane przychody kontraktów długoterminowych	1 520	1 981
- niezrealizowane na dzień bilansowy dodatnie różnice kursowe	-	16
- skonsumowana część ulgi inwestycyjnej za lata poprzednie	228	240
- z tytułu zmiany stawek podatkowych	2	-
- rozliczenie RMC w koszty księgowo uznanych wcześniej jako KUP	525	482
- inne*	3 755	3 057
b) Odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	66	76
- aktualizacja wartości aktywów	3	5
- różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową aktywów trwałych wycenianych przy przejściu na MSSF	63	68
- inne	-	3
c) Odniesione na wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	2 361	2 361
- przeszacowania aktywów przyłączonej spółki do wartości godziwej	2 361	2 361
Stan na koniec okresu:	15 940	15 809

* Głównie prezentowana jest tu wartość rezerwy na odroczony podatek od naliczonych odsetek od pożyczek, obligacji i poręczeń.

Nota nr 29

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Powyżej 1 roku do 3 lat	-	-
b) Powyżej 3 do 5 lat	-	-
c) Powyżej 5 lat	28	52
d) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Zobowiązania długoterminowe, razem	28	52

Nota nr 30

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Powyżej 1 roku do 3 lat	10 835	8 163
b) Powyżej 3 do 5 lat	648	1 009
c) Powyżej 5 lat	-	-
d) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu, razem	11 483	9 172

Nota nr 31

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE DŁUGOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Zobowiązania długoterminowe z tytułu weksli	-	-
2 Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	67 633	72 504
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	67 633	72 504
3 Inne zobowiązania finansowe	12	-
Zobowiązania finansowe długoterminowe, razem	67 645	72 504

Obligacje w trybie emisji niepublicznej Comp S.A.

Zestawienie obligacji na dzień bilansowy:

L.p.	Seria	Data emisji/objęcia	Termin wykupu	Kwota transakcji	Ilość
1	I ₁₇	28.07.2017	28.07.2018, 28.07.2019, 28.07.2020	36.000	36.000
2	I ₁₅	30.06.2015	29.06.2018, 28.06.2019, 30.06.2020.	50.000	50.000

Obligacje serii I₁₄

W dniu 28 lipca 2014 r., w trybie emisji niepublicznej, Jednostka Dominująca („Emitent”) wyemitowała 36.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela, niemających formy dokumentu, o wartości nominalnej i cenie emisyjnej jednej obligacji równej 1.000 zł i o łącznej wartości nominalnej 36 milionów zł. Termin wykupu przedmiotowych obligacji przypadał na dzień 28 lipca 2017 r., zaś wypłata odsetek następować będzie półrocznie. Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 6M powiększonej o marżę ustaloną na warunkach rynkowych.

W dniu 28 stycznia 2017 r. przypadał termin płatności V raty odsetek od obligacji wyemitowanych 28 lipca 2014 r. Kwota zapłaconych odsetek wyniosła 742 tys. zł.

W dniu 28 lipca 2017 r. Spółka wykupiła 36.000 sztuk obligacji serii I₁₄ o łącznej wartości nominalnej 36 milionów zł powiększonej o należne odsetki (VI rata) w wysokości 1.002 tys. zł.

W związku z procedurą wykupu obligacji serii I/2014, Spółka zawarła umowę o kredyt obrotowy w celu wykupu obligacji wyżej wymienionej serii, w kwocie 10 milionów zł, od dnia 14 lipca 2017 roku do dnia 28 lipca 2017 roku, z ostateczną datą jego spłaty na dzień 1 sierpnia 2017 roku. Kredyt uruchomiony został w dniu 14 lipca 2017 roku i spłacony został w całości w dniu 1 sierpnia 2017 roku. Poza tym Spółka skorzystała za zgodą banku, z możliwości uruchomienia dodatkowego kredytu w wysokości 10 milionów zł, w ramach linii kredytowej dostępnej w rachunku bieżącym. Wskazana kwota została uruchomiona na okres od dnia 14 lipca do dnia 1 sierpnia 2017 r.

Obligacje serii I₁₅

W dniu 30 czerwca 2015 r. trybie emisji niepublicznej, Jednostka Dominująca wyemitowała kolejną emisję 50.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela, niemających formy dokumentu, o wartości nominalnej i cenie emisyjnej jednej obligacji równej 1.000 zł i o łącznej wartości nominalnej 50 milionów zł. Termin wykupu przedmiotowych obligacji przypada na dni 29 czerwca 2018 r., 28 czerwca 2019 r. i 30 czerwca 2020 r. (odpowiednio 100, 200 i 700 zł z każdej obligacji), zaś wypłata odsetek następować będzie półrocznie zaczynając od 30 grudnia 2015r. Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 6M powiększonej o marżę ustaloną na warunkach rynkowych.

W dniu 30 czerwca i 27 grudnia 2017 r. przypadał termin płatności IV i V raty odsetek od obligacji wyemitowanych w dniu 30 czerwca 2015 r. Kwota zapłaconych odsetek wyniosła po 1.398 tys. zł dla każdej raty odsetek.

Obligacje serii I₁₇

W dniu 28 lipca 2017 roku, w trybie emisji niepublicznej, spółka Comp S.A. (dalej „Emitent”) dokonała emisji 36.000 zabezpieczonych obligacji na okaziciela, niemających postaci dokumentu serii oznaczonej jako I/2017, o wartości nominalnej i cenie emisyjnej jednej obligacji równej 1.000 zł i o łącznej wartości nominalnej 36 milionów zł. Cel emisji został określony jako: zrefinansowanie zadłużenia wynikającego z Obligacji serii I/2014 lub zadłużenia finansowego, które zostało zaciągnięte w celu zrefinansowania Obligacji serii I/2014. Obligacje oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M powiększonej o marżę w wysokości 3,8 procent w skali roku. Odsetki płatne są kwartalnie. Obligacje będą wykupywane w następujących dniach wykupu: 28 lipca 2018 r., 28 lipca 2019 r., 28 lipca 2020 r. poprzez płatność rat wykupu (odpowiednio 250 złotych, 350 złotych, 400 złotych na jedną obligację). Ponadto, warunki emisji Obligacji serii I/2017 przewidują od trzeciego okresu odsetkowego Opcję Wcześniejszego Wykupu na Żądanie Emitenta oraz Obowiązkowy Wcześniejszy Wykup w Wyniku Zwolnienia Zabezpieczenia.

W dniu 2 lutego 2018 roku, odbyło się Zgromadzenie Obligatariuszy obligacji serii I/2017, które wyraziło zgodę na zmianę warunków emisji Obligacji serii I/2017 m.in. w zakresie:

- ustanowienia przez Emitenta dodatkowego zabezpieczenia obligacji oraz usunięcia mechanizmu obligującego Emitenta do badania Wskaźnika Zabezpieczenia rozumianego jako wyrażony w procentach stosunek łącznej wartości akcji w kapitale spółki ZUK Elzab S.A. obciążonych zastawem rejestrowym na zabezpieczenie roszczeń obligatariuszy wynikających z obligacji do łącznej wartości wyemitowanych i niewykupionych obligacji; oraz
- usunięcia mechanizmu obligującego Emitenta do ustanawiania dodatkowego zabezpieczenia obligacji w razie spadku Wskaźnika Zabezpieczenia poniżej poziomu 130 % oraz
- usunięcia uprawnienia do zwalniania zabezpieczenia Obligacji w przypadku osiągnięcia Wskaźnika Zabezpieczenia na poziomie co najmniej 180%.

Zabezpieczenia

Mając na uwadze zmianę warunków emisji, o której mowa powyżej, Obligacje serii I/2017 zabezpieczone są:

- (i) hipoteką na prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w Nowym Sączu, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu - VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze NS1S/00088044/3 („Nieruchomość”) do sumy 54 mln zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia równym z hipoteką do sumy 75 mln zł na zabezpieczenie wyemitowanych przez Emitenta w dniu 30 czerwca 2015 roku obligacji serii I/2015,
- (ii) zastawami rejestrowymi na łącznie 5.118.777 akcjach w kapitale zakładowym spółki zależnej ZUK Elzab S.A. wraz z blokadami na rachunku papierów wartościowych,
- (iii) zastawem rejestrowym na prawach i wierzytelnościach z rachunku bankowego typu escrow prowadzonego dla Emitenta przez mBank S.A., szczegółowo opisanego w warunkach emisji. Każdy z ww. zastawów został ustanowionych do sumy najwyższej w wysokości 54 mln zł.

Co więcej, Emitent złożył na rzecz administratora zastawów oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego ograniczone do przedmiotów ww. zastawów. Warunki emisji obligacji przewidują możliwość częściowego zwalniania akcji stanowiących przedmiot zastawu spod zabezpieczenia na warunkach i zasadach szczegółowo w nich opisanych.

W związku z zabezpieczeniami opisanymi powyżej obligacji serii I/2017 oraz treścią warunków emisji wyemitowanych uprzednio obligacji serii I/2015, Emitent ustanowił stosowne zabezpieczenia dla obligacji serii I/2015 tj.:

- (i) hipotekę na prawie własności Nieruchomości do sumy 75 mln zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia równym z hipoteką do sumy 54 mln zł na zabezpieczenie obligacji serii I/2017
- (ii) zastawami rejestrowymi na łącznie 7.109.412 akcjach w kapitale zakładowym spółki zależnej ZUK Elzab S.A. wraz z blokadami na rachunku papierów wartościowych oraz
- (iii) zastawem rejestrowym na prawach i wierzytelnościach z rachunku bankowego typu escrow prowadzonego dla Emitenta przez mBank S.A., szczegółowo opisanego w umowie zastawniczej. Z uwagi

na łączną wartość nominalną obligacji serii I/2015, każdy z ww. zastawów został ustanowionych do sumy najwyższej w wysokości 75 mln zł.

Co więcej, Emitent złożył na rzecz administratora zastawów oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego ograniczone do przedmiotów ww. zastawów.

Obligacje w trybie emisji niepublicznej ZUK Elzab S.A.

Zarząd spółki zależnej ZUK Elzab S.A. w dniu 23 lutego 2015 r. podjął uchwałę o emisji obligacji ograniczonej do kwoty 50 milionów złotych stanowiącej maksymalną dopuszczalną łączną wartość wyemitowanych i niewykupionych obligacji oraz o przeprowadzeniu w ramach programu emisji pierwszej serii niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o łącznej wartości nominalnej do 20 milionów złotych.

W dniu 30 marca 2015 r. Zarząd spółki ZUK Elzab S.A. podjął uchwałę w sprawie zwiększenia kwoty emisji obligacji, ustalenia wysokości marży odsetkowej oraz ostatecznych Warunków Emisji. Na mocy uchwały, zwiększona została wartość nominalna obligacji do 25 milionów złotych.

W ramach pierwszej emisji, wyemitowanych zostało do 25.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii A/2015, nie mających formy dokumentu, o wartości nominalnej 1.000 złotych każda, o łącznej wartości nominalnej wszystkich obligacji w wysokości do 25 milionów złotych, po cenie emisyjnej równej wartości nominalnej, oprocentowanych według stopy procentowej równej w skali roku stopie bazowej WIBOR 6M powiększonej o marżę odsetkową ustaloną na poziomie rynkowym, o terminie wykupu w dniu 3 kwietnia 2018 r.

Obligacje zostały wyemitowane w ramach programu, jako papiery na okaziciela, w formie zdematerializowanej zgodnie z Ustawą o obligacjach z dnia 29 czerwca 1995 roku. Emisja obligacji nastąpiła zgodnie z art. 9 pkt 3 Ustawy o obligacjach (emisja niepubliczna) poprzez skierowanie propozycji nabycia obligacji do indywidualnych adresatów, w liczbie nie większej niż 149 osób. Obligacje nie są zabezpieczone. Cel emisji obligacji w rozumieniu art. 10 Ustawy o obligacjach nie został określony. Oferującym obligacje był MBank S.A., z którym w dniu 23 lutego 2015 r. Spółka ZUK Elzab S.A. zawarła umowę na program emisji obligacji.

Do dnia bilansowego, Spółka ZUK Elzab S.A. wypłaciła Obligatariuszom odsetki od obligacji w następujących terminach i wysokościach:

Terminy płatności odsetek od obligacji serii A:

Data ustalenia praw do odsetek	Data płatności odsetek	Kwota odsetek
23.09.2015	01.10.2015	17,35 zł
23.03.2016	01.04.2016	18,05 zł
23.09.2016	03.10.2016	17,94 zł
24.03.2017	03.04.2017	17,90 zł
22.09.2017	02.10.2017	18,00 zł

Zarząd spółki zależnej ZUK Elzab S.A. w terminie od dnia 08 lutego 2018 r. do dnia 15 lutego 2018 r. zawarł transakcje nabycia celem umorzenia 25.000 zwykłych, niezabezpieczonych, obligacji na okaziciela, serii oznaczonej jako A/2015, wyemitowanych przez spółkę zależną w 2015 roku w ramach programu emisji obligacji ograniczonego do kwoty 50 mln zł, zarejestrowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. pod numerem ISIN PLELZAB00069 i notowanych w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A.

Łączna wartość nominalna nabytych przez spółkę zależną obligacji własnych wynosi 25 mln zł, a średnia jednostkowa cena nabycia jednej obligacji wynosiła około 1 013,23 zł. Transakcje nabycia obligacji przeprowadzone zostały poza Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. na podstawie zlecenia udzielonego mBank S.A. z siedzibą w Warszawie oraz ich odsprzedaży na rzecz spółki zależnej ZUK Elzab S.A. Transakcja została dokonywana w celu restrukturyzacji zadłużenia spółki zależnej.

Nota nr 32

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE DŁUGOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	77	309
a) Rezerwy koszty kontraktów	77	309
2 Rozliczenia międzyokresowe przychodów	4 149	1 723

a) Dotacje	2 234	491
b) Przychody przyszłych okresów*	1 915	1 232
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe, razem	4 226	2 032

* Pozycja dotyczy zafakturowanych z góry usług serwisowych i wsparcia technicznego.

Nota nr 33

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	74 904	58 675
2 Rezerwy krótkoterminowe	15 533	16 756
3 Zobowiązania handlowe	94 000	106 624
4 Bieżące zobowiązania podatkowe i inne zobowiązania o podobnym charakterze	21 239	20 686
5 Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	10 596	6 011
6 Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	43 612	39 572
7 Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	18 731	22 815
8 Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	29 847	3
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	308 462	271 142

Nota nr 33a

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) W walucie polskiej	275 590	234 413
b) W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	32 872	36 729
b1. jednostka/waluta (USD) w tys. zł.	2 624 359 9 136	2 301 355 9 618
b2. jednostka/waluta (EUR) w tys. zł.	5 006 489 20 881	5 518 386 24 414
b3. jednostka/waluta (GBP) w tys. zł.	25 950 122	13 383 69
b4. jednostka/waluta (HUF) w tys. zł.	163 966 000 2 205	143 949 608 2 048
b5. pozostałe waluty oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych w tys. zł.	528	580
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	308 462	271 142

Nota nr 34

KRÓTKOTERMINOWE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów	74 506	58 277
a) Krótkoterminowych	65 722	45 761
b) Długoterminowych	8 784	12 516
2 Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu pożyczek	398	398
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	398	398
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki, razem	74 904	58 675

Szczegóły dotyczące kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółki z Grupy Kapitałowej znajdują się w nocie 26a.

Nota nr 34a

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	630	632
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	20 044	7 077
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	35 014	7 705
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	19 216	43 261

e) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek, razem	74 904	58 675

Nota nr 35

REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	10 735	10 680
a) Świadczenia emerytalne	10	28
b) Urlopy	4 202	4 311
c) Nagrody jubileuszowe	42	-
d) Nagrody i premie	6 481	6 341
2 Rezerwy na naprawy gwarancyjne	2 629	3 542
3 Pozostałe rezerwy krótkoterminowe*	2 169	2 534
Rezerwy krótkoterminowe, razem	15 533	16 756

*w pozycji „pozostałe rezerwy krótkoterminowe” zaprezentowane są między innymi 1,45 mln rezerwa na możliwe kary umowne utworzone rezerwy na działania marketingowe ok. 0,6 mln.

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych – urlopy

Wycena szacunkowa rezerw na koszty urlopów dokonywana jest wg przeliczenia ilości dni przewidzianych do wykorzystania w roku następnym zaległych urlopów, przemnożonych przez średnią kwotę wynagrodzenia za dzień pracy powiększona o należne składki ZUS.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Okres gwarancji udzielanej przez Grupę Kapitałową Comp S.A. nie przekracza 12 miesięcy, co powoduje, że zmiana wartości pieniądza w czasie nie ma istotnego wpływu na szacunek rezerw. Wartość rezerwy oszacowana jest w kwocie wynikającej z różnicy pomiędzy kwotą opłaty za serwis gwarancyjny od wszystkich sprzedanych w 2016 roku urządzeń objętych serwisem i obciążeń dotyczących urządzeń sprzedanych w 2017 roku i zainstalowanych u klienta końcowego. W 2017 roku wyksięgowano rezerwy utworzone w 2016 roku w wysokości nierozliczonego serwisu gwarancyjnego.

Rezerwy na nagrody i premie za 2017 rok

Nagrody w Grupie Kapitałowej są uznaniowe i wypłacane na podstawie decyzji Zarządów spółek. W wybranych obszarach wypłacane są premie zadaniowe.

Nota nr 35a

ZMIANA STANU REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Stan na początek okresu	16 756	18 895
a) Zwiększenia	31 650	28 577
- utworzenie rezerwy na urlopy	3 603	3 193
- utworzenie rezerwy na świadczenia emerytalne	-	12
- utworzenie rezerwy na nagrody i premie	10 693	9 596
- utworzenie rezerwy na naprawy gwarancyjne	13 634	12 914
- przeniesienie z rezerw długoterminowych	1 073	21
- utworzenie rezerwy na działania promocyjno-reklamowe	1 874	2 073
- inne zwiększenia	773	768
b) Zmniejszenia	32 873	30 716
- wykorzystanie rezerwy na urlopy	2 285	2 882
- rozwiązanie rezerwy na urlopy	1 213	121
- wykorzystanie rezerwy na nagrody i premie	9 714	9 759

- rozwiązanie rezerwy na nagrody i premie	799	1 071
- wykorzystanie rezerwy na naprawy gwarancyjne	11 326	12 166
- rozwiązanie rezerwy na naprawy gwarancyjne	2 335	2 037
- wykorzystanie rezerwy restrukturyzacyjnej	903	111
- rozwiązanie rezerwy restrukturyzacyjnej	51	-
- przeniesienie do rezerw długoterminowych	10	-
- wykorzystanie rezerwy na działania promocyjno-reklamowe	3 156	1 322
- rozwiązanie rezerwy na działania promocyjno-reklamowe	124	4
- inne zmniejszenia	957	1 243
Stan na koniec okresu	15 533	16 756

Nota nr 36

ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w okresie spłaty do 12 miesięcy	92 377	104 819
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	92 377	104 819
2 Zaliczki otrzymane na dostawy w okresie spłaty do 12 miesięcy	1 391	1 418
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	1 391	1 418
3 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	-	63
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	-	63
4 Zaliczki otrzymane na dostawy w okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	232	324
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	232	324
Zobowiązania handlowe, razem	94 000	106 624

Nota nr 36a

ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	57 711	70 162
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 178	15 223
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 008	58
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 995	136
e) Powyżej 1 roku	-	34
f) Zobowiązania przeterminowane	21 108	21 011
Zobowiązania handlowe, razem	94 000	106 624

Nota nr 36b

ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE PRZETERMINOWANE Z PODZIAŁEM NA ZOBOWIĄZANIA NIEZAPŁACONE W OKRESIE:	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	14 883	18 009
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 837	2 939
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	324	4
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	509	10
e) Powyżej 1 roku	555	49
Zobowiązania handlowe, przeterminowane razem	21 108	21 011

Nota nr 37

BIEŻĄCE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA O PODOBNYM CHARAKTERZE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Bieżące zobowiązania podatkowe (z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych CIT)	917	1 409
2 Pozostałe zobowiązania podatkowe i inne zobowiązania o podobnym charakterze:	20 322	19 277
a) z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych PIT	1 075	1 115
b) z tytułu podatku VAT	16 614	15 386

c) zobowiązania do ZUS	2 541	2 666
d) pozostałe zobowiązania publiczno-prawne	92	110
Bieżące zobowiązania podatkowe i inne zobowiązania o podobnym charakterze, razem	21 239	20 686

Nota nr 37a

BIEŻĄCE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA O PODOBNYM CHARAKTERZE - TERMINY PŁATNOŚCI	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>Termin płatności</i>
1 Podatek od towarów i usług	16 614	25.01.2016
2 Podatek dochodowy CIT	917	31.03.2016
3 Podatek dochodowy PIT	1 075	20.01.2016
4 ZUS	2 541	15.01.2016
5 PFRON	91	20.01.2016
6 Pozostałe zobowiązania publiczno-prawne	1	
Razem	21 239	

Nota nr 38

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	1 878	581
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 421	1 145
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 687	1 468
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	3 610	2 817
e) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu, razem	10 596	6 011

Nota nr 39

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	43 037	39 556
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	43 037	39 556
2 Inne zobowiązania finansowe	575	16
a) Wobec jednostek powiązanych	-	-
b) Wobec pozostałych jednostek	575	16
3 Fundusze wydzielone	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe, razem	43 612	39 572

Nota nr 39a

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE KRÓTKOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	525	631
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	253	1 356
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	32 297	226
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	10 537	37 359
e) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe, razem	43 612	39 572

Nota nr 40

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
1 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	401	880
2 Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	6 168	6 264
a) Wobec jednostek powiązanych	3	2
b) Wobec pozostałych jednostek	6 165	6 262
3 Rozliczenia międzyokresowe kosztów	5 133	10 220

a) Rezerwy na koszty kontraktów	1 307	5 185
b) Rezerwa na badanie bilansu	310	298
c) Rezerwa na pozostałe koszty	3 516	4 737
4 Rozliczenia międzyokresowe przychodów	7 029	5 451
a) Przychody przyszłych okresów	6 520	4 951
b) Otrzymane zaliczki	-	229
c) Inne	509	271
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe, razem	18 731	22 815

Rezerwy na koszty kontraktów

Ujęcie szacunku kosztów kontraktów, które w rozliczeniu kontraktu na dzień bilansowy dotyczą danego okresu, a nie były ujęte na podstawie dokumentów źródłowych. Szacunek wynika z budżetów kontraktów i zleceń i w przypadku kontraktów długoterminowych - obmiaru stopnia zaawansowania prac (szersze objaśnienia znajdują się w notcie nr 10).

Rezerwa na badanie bilansu

Rezerwa na badanie bilansu prezentowana jest według wartości zobowiązania wynikającego z umowy.

Rezerwa na pozostałe koszty

Rezerwa na pozostałe koszty prezentowane są według szacunków opartych o:

- otrzymane po dniu bilansowym faktury dotyczące okresu obrachunkowego,
- inne niezafakturowane na dzień bilansowy koszty, których oszacowanie jest możliwe na podstawie umów lub szacunek oparty jest o comiesięczne rozliczenia.

Przychody przyszłych okresów

Przychody przyszłych okresów w części dotyczącej realizowanej sprzedaży w każdym przypadku dotyczy zafakturowanych i zapłaconych z góry usług serwisowych (serwisów gwarancyjnych i pogwarancyjnych), dostarczanych licencji i usług wsparcia technicznego. Wycena opiera się na wartościach wynikających z dokumentów sprzedaży (faktur).

Nota nr 40a

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	7 302	6 782
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	647	8 998
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 955	3 541
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 751	3 487
e) Zobowiązania przeterminowane	3 076	7
Zobowiązania krótkoterminowe pozostałe, razem	18 731	22 815

Nota nr 40b

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE PRZETERMINOWANE Z PODZIAŁEM NA ZOBOWIĄZANIA NIEZAPŁACONE W OKRESIE:	<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
a) Do 1 miesiąca	14	5
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 447	-
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	21	-
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 584	-
e) Powyżej 1 roku	10	2
Zobowiązania krótkoterminowe pozostałe, przeterminowane razem	3 076	7

Nota nr 40c

ZMIANA STANU REZERW NA KOSZTY KONTRAKTÓW	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Stan na początek okresu	5 185	25 496
a) Zwiększenia	9 801	12 939
- utworzenie	9 570	12 939
- inne zwiększenia	231	-
b) Zmniejszenia	13 679	33 250
- wykorzystanie	12 992	22 794
- rozwiązanie	378	10 147
- inne zmniejszenia	309	309
Stan na koniec okresu	1 307	5 185

Nota nr 40d

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Stan na początek okresu	4 761	3 508
a) Zwiększenia	5 590	8 000
- utworzenie	5 574	7 963
- inne zwiększenia	16	37
b) Zmniejszenia	6 835	6 771
- wykorzystanie	6 467	6 752
- rozwiązanie	350	15
- inne zmniejszenia	18	4
Stan na koniec okresu	3 516	4 737

Nota nr 41**ODPISY AKTUALIZUJĄCE**

Główne składniki lub grupy składników aktywów, do których odnoszą się odpisy lub ich odwrócenie:

Nota nr 41a

DOKONANE ODPISY AKTUALIZACJI WARTOŚCI SKŁADNIKÓW MAJĄTKU	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
- należności handlowych	2 804	869
- zapasów	4 641	1 577
- pozostałych należności	1 357	205
- rzeczowe aktywa trwałe	-	8
- wartości niematerialne	180	-
Dokonane odpisy aktualizacji wartości składników majątku, razem	8 982	2 659

Główne zdarzenia i okoliczności, które doprowadziły do ujęcia odpisów z tytułu utraty wartości:

- konieczność dokonania odpisu aktualizującego należności wyniknęła z braku wpłat z tytułu należności handlowych od kontrahentów w okresie ponad 6 miesięcy po terminie bez wyraźnego uzasadnienia tego opóźnienia,

- odpisy aktualizujące wartość zapasów zostały dokonane metodą szacunkową statystyczną, polegającą na zastosowaniu zasady wiązania okresu pochodzenia zapasu z ustalonym procentem przeszacowania. W sumie odpis aktualizujący dla zapasów wycenionych tą metodą wyniósł 1.196 tys. zł. Odpisem aktualizującym obejmowane są także zapasy, które utraciły swoje cechy użytkowe, niezależnie od okresu utrzymywania ich na stanie magazynowym. Kwota odpisów aktualizujących zapasy dokonanych tą metodą wynosi 3.445 tys. zł.
- konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość prac rozwojowych w toku w wysokości 180 tys. zł wyniknęła z powodu nie dojścia do skutku przygotowywanego wspólnego przedsięwzięcia z partnerem biznesowym, które polegało na wspólnym opracowaniu i oferowaniu produktu na rynku.

Nota nr 41b

DOKONANE PRZYWRÓCENIA WARTOŚCI SKŁADNIKÓW MAJĄTKU	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
- należności handlowych	157	252
- zapasów	1 091	813
- pozostałych należności	104	83
Dokonane przywrócenia wartości składników majątku, razem	1 352	1 148

Główne zdarzenia i okoliczności, które doprowadziły do odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości:

- w przypadku należności handlowych nastąpiła ich spłata,
- w przypadku zapasów - zostały wykorzystane w produkcji lub zostały sprzedane w okresie sprawozdawczym lub zezłomowanie zbędnych zapasów.

2. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH

Nota nr 42

POZYCJE POZABILANSOWE	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
1 Należności warunkowe	1 000	1 000
a) Od jednostek powiązanych	-	-
b) Od pozostałych jednostek	1 000	1 000
2 Zobowiązania warunkowe	11 065	11 017
a) Na rzecz jednostek powiązanych	-	-
b) Na rzecz pozostałych jednostek	11 065	11 017
- udzielonych gwarancji należytego wykonania kontraktu	10 506	9 927
- udzielonych poręczeń	-	-
- gwarancje przetargowe	559	1 055
- gwarancje pozostałe	-	35
3 Inne zobowiązania	2 780	1 503
- gwarancje zapłaty	2 780	1 503
- inne	-	-
Pozycje pozabilansowe, razem	14 845	13 520

Dodatkowo Grupa Kapitałowa posiada weksle zabezpieczające płatności z tytułu leasingu, których wartość godziwą Spółka wycenia na 0 zł.

Nota nr 42a

Wykaz czynnych gwarancji wystawionych na zlecenie Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Gwarant	Beneficjent	Nr gwarancji	Rodzaj gwarancji	Kwota gwarancji	Ważność gwarancji		Kaucje gwarancyjne
						od	do	
1.	mBank S.A.	Ered3	MT020045KPA10	gwarancja zapłaty	914	2014-04-23	2018-10-31	-
2.		Hanford	MT490045KPB13	gwarancja zapłaty	616	2015-11-24	2018-10-31	-
3.		Orange	02281KPB09UE	należyte wykonanie	100	2009-07-08	2018-07-31	-
4.		Orange	02388KPB10	należyte wykonanie	100	2010-06-23	2018-07-31	-
5.		RCZSiUT	MT490037KPB14	należyte wykonanie	25	2014-05-04	2018-04-16	17
6.		MPiPS	MT490065KPB14	należyte wykonanie	253	2014-06-30	2019-01-31	51
7.		Digiservice	MT490146KPB14	należyte wykonanie	62	2014-10-24	2018-12-15	12
8.		MSZ	MT490175KPB14	należyte wykonanie	48	2014-12-18	2018-02-15	10
9.		KGP	MT490013KPB15	należyte wykonanie	45	2015-02-19	2018-04-16	9
10.		Insp.Uzbrojenia	MT490034KPB15	należyte wykonanie	795	2015-03-19	2018-08-16	159
11.		NFZ	MT490052KPB15	należyte wykonanie	34	2015-04-27	2018-07-16	7
12.		PGE Systemy	MT490085KPB15	należyte wykonanie	32	2015-07-01	2018-12-31	6
13.		Castellum	MT490103KPB15	należyte wykonanie	134	2015-07-29	2020-06-15	27
14.		WKD	MT490108KPB15	należyte wykonanie	211	2015-08-06	2021-12-27	42
15.		RCZSiUT	MT490147KPB15	należyte wykonanie	35	2015-09-23	2019-12-17	7
16.		ZMiGDP	MT490156KPB15	należyte wykonanie	149	2015-10-16	2021-01-04	30
17.		Woj. Podlaskie	MT490166KPB15	należyte wykonanie	664	2015-12-02	2021-02-28	133
18.		PHU Bychowo	MT490004KMB16	należyte wykonanie	39	2016-01-13	2018-02-28	-
19.		ARiMR	MT490007KPB16	należyte wykonanie	47	2016-01-21	2019-01-31	9
20.		PGE Systemy	MT490042KPB16	należyte wykonanie	19	2016-05-18	2019-08-31	4
21.		PGE Systemy	MT490097KPB16	należyte wykonanie	48	2016-10-03	2019-12-16	10
22.		RCZSiUT	MT490114KPB16	należyte wykonanie	208	2016-11-03	2019-01-24	42
23.		RCZSiUT	MT49096KPB17	należyte wykonanie	8	2017-07-04	2020-11-17	2
24.		RCZSiUT	MT49097KPB17	należyte wykonanie	8	2017-07-04	2020-12-15	1

25.		RCZSiUT	MT49104KPB17	należyte wykonanie	266	2017-07-25	2021-10-30	53
26.		Sophia	MT49153KPB17	należyte wykonanie	18	2017-10-03	2020-11-30	4
27.		Tramwaje Warszawskie	MT49179KTG17	przetargowa	30	2017-11-21	2018-01-31	-
28.		Skarb Państwa MF	MT49185KTG17	przetargowa	110	2017-12-05	2018-02-28	-
29.		Gm.Ostrow Wlkp	MT49193KTG17	przetargowa	40	2017-12-05	2018-01-31	-
30.		MSZ	MT49203KTG17	przetargowa	35	2017-12-12	2018-03-12	-
razem					5 093			635
1.	Raiffeisen	UM Łódź	CRD/G/0044408	należyte wykonanie	228	2012-12-04	2018-04-16	46
2.	Bank	Kanc. Kochański,Zięba	CRD/G/0048288	należyte wykonanie	45	2013-08-13	2018-12-31	9
3.	Polska	PBO KARTEL	CRD/G/0053336	należyte wykonanie	27	2014-05-12	2018-12-31	5
4.	S.A.	Gm. Solec Kujawski	CRD/G/0053883	należyte wykonanie	22	2014-06-05	2020-03-05	5
5.		Woj. Małopolskie	CRD/G/0054737	należyte wykonanie	127	2014-07-17	2020-12-21	25
6.		Integrated Solutions	CRD/G/0060019	należyte wykonanie	127	2015-05-06	2018-03-30	-
7.		ICM	CRD/G/0060537	należyte wykonanie	17	2015-06-01	2018-08-03	3
8.		Politechnika Gdańska	CRD/G/0061084	należyte wykonanie	17	2015-06-26	2018-09-28	-
9.		MNiSW	CRD/G/0063019	należyte wykonanie	21	2015-09-21	2021-03-31	4
10.		PBO Kartel	CRD/G/0065295	należyte wykonanie	24	2016-01-07	2022-06-30	16
11.		PBO Kartel	CRD/G/0065380	należyte wykonanie	2	2016-01-13	2021-02-26	1
12.		KGP	CRD/G/0067325	należyte wykonanie	261	2016-04-20	2019-05-31	52
13.		JW5499	CRD/G/0070894	należyte wykonanie	99	2016-11-03	2019-12-30	20
14.		Mawilux	CRD/G/0071215	należyte wykonanie	86	2016-11-25	2018-03-30	-
15.		KRUS	CRD/G/0071206	należyte wykonanie	27	2016-11-28	2019-01-31	-
16.		PIG	CRD/G/0071496	należyte wykonanie	43	2016-12-13	2020-11-03	29
17.		MF	CRD/G/0071832	należyte wykonanie	236	2017-01-05	2021-06-21	47
18.		Exatel	CRD/G/0075139	należyte wykonanie	185	2017-07-27	2020-08-21	37
19.		PWST-E Jarosław	CRD/G/0075986	należyte wykonanie	54	2017-09-20	2019-12-02	-
20.		Fast Group	CRD/G/0076063	należyte wykonanie	26	2017-09-26	2023-01-16	17
21.		Woj. Pomorskie	CRD/G/0076305	należyte wykonanie	44	2017-10-10	2023-02-24	9
22.		Gm. Srem	CRD/G/0076716	należyte wykonanie	65	2017-10-31	2020-08-17	-
23.		Woj. Wielkopolskie	CRD/G/0076715	należyte wykonanie	110	2017-10-31	2020-02-17	-
24.		PKP Intercity	CRD/G/0076921	należyte wykonanie	1 224	2017-11-21	2018-11-30	-
25.		UMWW	CRD/G/0077127	należyte wykonanie	52	2017-11-30	2020-02-17	-
26.		Pow. Wolsztyński	CRD/G/0077093	należyte wykonanie	80	2017-11-28	2023-05-02	16
27.		Fujitsu	CRD/G/0077654	gwarancja zapłaty	1 250	2017-12-28	2018-02-15	-
28.		Min. Rozwoju	CRD/G/0075761	przetargowa	30	2017-09-13	2018-01-31	-
29.		COI	CRD/G/0075819	przetargowa	50	2017-09-18	2018-02-28	-
30.		ZUS	CRD/G/0076424	przetargowa	85	2017-10-23	2018-02-19	-
31.		ZUS	CRD/G/0076427	przetargowa	139	2017-10-23	2018-02-19	-
32.		ZUS	CRD/G/0076426	przetargowa	15	2017-10-23	2018-02-19	-
33.		NCBJ	CRD/G/0076443	przetargowa	25	2017-11-07	2018-01-31	-
razem					4 843			341

Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Gwarant	Beneficjent	Nr gwarancji	Rodzaj gwarancji	Kwota gwarancji	Ważność gwarancji		Kaucje gwarancyjne
						od	do	
1	mBank S.A.	NBP	MT49068KPB16	należyte wykonanie	34	2016-12-16	2018-01-30	-
2		KGP	MT49148KTG17	należyte wykonanie	9	2017-09-27	2017-12-22	-
3		MSWiA	MT49152KPB17	należyte wykonanie	148	2017-10-02	2018-01-21	30
4		KGP	MT49163KPB17	należyte wykonanie	137	2017-10-09	2019-02-22	-
5		KGP	MT49165KTG17	należyte wykonanie	5	2017-10-19	2018-02-09	-
6		KGP	MT49170KTG17	należyte wykonanie	100	2017-10-26	2018-01-19	-
7		KGP	MT49177KTG17	należyte wykonanie	9	2017-11-17	2018-01-07	-
8		KGP	MT49180KPB17	należyte wykonanie	22	2017-11-20	2018-01-14	-
9		CIRF	MT49182KTG17	należyte wykonanie	14	2017-11-27	2018-02-16	-
10		KGP	MT49181KPB17	należyte wykonanie	31	2017-11-23	2021-01-30	6
11		Orizon	MT49191KTG17	należyte wykonanie	25	2017-12-04	2018-05-04	-
12		SA Wrocław	MT49195KTG17	należyte wykonanie	50	2017-12-04	2018-03-30	-

13	COI	MT49194KTG17	należyte wykonanie	13	2017-12-07	2018-02-23	-	
14	MF	MT49196KTG17	należyte wykonanie	40	2017-12-05	2018-03-30	-	
15	COI	MT49198KTG17	należyte wykonanie	25	2017-12-13	2018-03-05	-	
16	KGP	MT49199KPB17	należyte wykonanie	86	2017-12-06	2020-01-30	17	
17	KGP	MT49204KPB17	należyte wykonanie	39	2017-01-08	2021-01-04	8	
18	KWP	MT49207KPB17	należyte wykonanie	15	2017-12-11	2018-01-22	-	
19	MRIF	MT49210KTG17	należyte wykonanie	30	2017-12-19	2018-03-10	-	
20	KGP	MT49216KTG17	należyte wykonanie	50	2017-12-28	2018-03-19	-	
21	COI	MT49215KTG17	należyte wykonanie	20	2017-12-20	2018-03-12	-	
22	KGP	MT49217KPB17	należyte wykonanie	489	2017-12-15	2018-03-30	-	
23	NBP	MT49221KPB17	należyte wykonanie	42	2017-12-21	2019-01-30	-	
24	PAŻP	MT49223KTG17	należyte wykonanie	18	2017-12-21	2018-03-30	-	
razem				1 451			61	
1	BZ WBK S.A.	IC	DOK4094GWB15AR	należyte wykonanie	75	2016-01-29	2020-01-28	-
2		KGP	DOK1533GWB16AR	należyte wykonanie	73	2016-06-30	2018-01-31	-
3		SP KGP	DOK1401GWB16JG	należyte wykonanie	287	2016-08-24	2018-12-12	-
4		KGP	DOK2179GWB16AR	należyte wykonanie	562	2016-07-29	2019-09-06	-
5		OZZW	DOK3214GWB16AR	należyte wykonanie	23	2016-11-03	2019-02-06	-
6		MF	DOK3420GWB16JO	należyte wykonanie	33	2016-11-18	2020-03-02	-
7		JW 5949	DOK3708GWB16JO	należyte wykonanie	220	2016-12-12	2019-11-30	-
8		RCZSiUT	DOK0767GWB17KI	należyte wykonanie	160	2017-02-28	2020-12-20	-
9		KGP	DOK2419GWB17AR	należyte wykonanie	89	2017-06-13	2019-12-19	-
10		KGP	DOK3213GWB17AR	należyte wykonanie	489	2017-08-17	2021-06-14	-
11		LeasePlan	DOK3492GWB17AA	należyte wykonanie	334	2017-08-17	2020-02-10	-
12		RCZSiUT	DOK3785GWB17AR	należyte wykonanie	44	2017-09-21	2019-11-30	-
13		KGP	DOK4200GWB17BD	należyte wykonanie	69	2017-10-20	2021-01-18	-
razem				2 458			-	

Nota nr 42b

Wykaz poręczeń wystawionych przez Grupę Kapitałową Comp S.A.

Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Beneficjent	Rodzaj zobowiązania	Kwota	Termin wygaśnięcia zobowiązania
1.	mBank S.A.	spłata wierzytelności z tytułu gwarancji Enigma SOI Sp. z o.o.	3 000	2021.06.30
2.	mBank S.A.	poręczenie kredytu Enigma SOI Sp. z o.o.	3 000	2018.06.28
3.	Bank Zachodni WBK S.A.	poręczenie kredytu Enigma SOI Sp. z o.o.	5 000	2020.11.30
4.	Bank Zachodni WBK S.A.	poręczenie kredytu Enigma SOI Sp. z o.o.	6 000	2027.11.26
5.	Raiffeisen Bank S.A.	świadczenie usług „MassDirectDebit” PayTel S.A.	400	2018.09.15
6.	Raiffeisen Bank S.A.	limit wierzytelności PayTel S.A.	11 000	2019.10.01
7.	Raiffeisen Bank S.A.	poręczenie kredytu PayTel S.A.	10 000	2018.10.01
8.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	913	2018.12.31
9.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 470	2018.12.31
10.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	622	2018.12.31
11.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 152	2019.06.30
12.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	421	2019.09.30
13.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	675	2019.12.31
14.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 521	2019.11.30
15.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	3 923	2019.11.30
16.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 938	2019.12.31
17.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 435	2020.01.31
18.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	975	2020.02.29
19.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 411	2020.03.15
20.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	782	2020.06.16
21.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	817	2020.06.30
22.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	902	2020.07.15
23.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	476	2020.08.15
Razem			57 833	

Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

Nie dotyczy

Nota nr 42c

Wykaz zastawów rejestrowych i hipotek Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Przedmiot zastawu / hipoteki	Zastawnik	Tytuł zastawu	Kwota wierzycelności zabezpieczona zastawem
1.	Zastaw na akcjach własnych Comp S.A.	mBank S.A.	umowa o kredyt inwestycyjny na zakup akcji własnych	7 000
2.	Zastaw na akcjach własnych Comp S.A.	mBank S.A.	umowa o kredyt inwestycyjny na zakup akcji własnych	7 000
3.	Zastaw na akcjach ZUK Elzab S.A.	BSWW Trust Sp. z o.o.	umowy o ustanowieniu zastawu rejestrowego na łącznie 7.109.412 akcji ZUK Elzab S.A. tytułem zabezpieczenia obligacji serii I/2015	75 000
4.	Zastaw na akcjach ZUK Elzab S.A.	BSWW Trust Sp. z o.o.	umowy o ustanowieniu zastawu rejestrowego na łącznie 5.188.777 akcji ZUK Elzab S.A. tytułem zabezpieczenia obligacji serii I/2017	54 000
5.	Nieruchomość w Hódmezővásárhely	ERSTE Bank Hungary Plc.	zabezpieczenie umowy kredytowej	110 MHUF
6.	nieruchomość w Zabrze	WFOŚiGW w Katowicach	zabezpieczenie umowy pożyczki na termomodernizację budynku	1 880
7.	wykwawarka marki PX1225 STRIPPIT INC	ING Bank Śląski S.A.	zabezpieczenie umowy o kredyt inwestycyjny na zakup maszyny	1 320

3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Nota nr 43

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY - STRUKTURA RZECZOWA	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Przychody netto ze sprzedaży usług	159 445	148 477
2 Przychody netto ze sprzedaży produktów	158 950	139 597
3 Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	222 658	254 671
Przychody ze sprzedaży, razem	541 053	542 745

Nota nr 43a

STRUKTURA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	%	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	%
1 Sprzedaż materiałów	18 984	4%	7 416	1%
2 Sprzedaż towarów	203 674	38%	247 255	46%
3 Sprzedaż produktów	158 950	29%	139 597	26%
4 Sprzedaż usług	159 445	29%	148 477	27%
Przychody ze sprzedaży, razem	541 053	100%	542 745	100%

Nota nr 43b**INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI**

Dla precyzyjnego odwzorowania rzeczywistego sposobu funkcjonowania Spółki i grupy oraz udostępnienia akcjonariuszom dobrego narzędzia do oceny działalności, raportowanie prowadzone jest w ramach dwóch obszarów: IT i Retail (Technologie Sprzedaży).

Wydzielenie dwóch segmentów sprawozdawczych, które są jednocześnie segmentami operacyjnymi, wynika z grupowania danych finansowych w dwóch liniach biznesowych Grupy:

- które angażują się w określoną działalność gospodarczą, z której mogą uzyskiwać przychody i koszty,
- których wyniki są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów i przy ocenie wyników działalności segmentu oraz
- w przypadku których dostępne są odrębne informacje finansowe.

Kryterium wydzielenia dwóch Segmentów opiera się na sposobie funkcjonowania na rynku oraz charakterze relacji z klientami. Głównym organem odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie jest Zarząd jednostki Dominującej.

Struktura Segmentów przedstawia się następująco:

Segmenty	Zakres działalności Segmentu	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017		Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	
		Udział w przychodach	Udział w wyniku operacyjnym	Udział w przychodach	Udział w wyniku operacyjnym
<i>Segment RETAIL</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie kompleksowych rozwiązań dla segmentu handlu i usług w zakresie urzędzeń fiskalnych i niefiskalnych, dostarczanie usług szkoleniowych dla klientów i partnerów. • Świadczenie kompleksowych usług outsourcingowych w zakresie prowadzenia infrastruktury IT, usług serwisowych sprzętu komputerowego i biurowego, prowadzenie serwisu fiskalnego. 	48%	122%	48%	122%
<i>Segment IT</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie kompleksowych usług projektowych, wdrożeniowych, doradczych i szkoleniowych dotyczących zarządzania bezpieczeństwem informatycznym. • Dostarczenie zoptymalizowanej i bezpiecznej infrastruktury sieciowej zapewniającej nieprzerwane funkcjonowanie procesów biznesowych przedsiębiorstwa oraz ochronę danych i zapewnienie odpowiednich warunków środowiskowych (bezpieczeństwo korporacyjne) • Dostarczanie kompleksowych rozwiązań informatycznych wraz z usługami konsultingowymi opartych o systemy pamięci masowych, systemy backupu i archiwizacji, sieci Storage Area Network oraz systemy wysokiej dostępności, zarządzanie projektami informatycznymi, doradztwo w zakresie systemów zarządzania jakością 	52%	56%	54%	53%
<i>Pozostałe</i>		0%	-79%	-2%	-76%

Do Segmentu Retail przypisane zostały następujące ośrodki zysków:

- Oddział Nowy Sącz – Centrum Technologii Sprzedaży wraz z Centrum Usług Serwisowych,
- Grupa Kapitałowa ZUK Elzab S.A.,
- Grupa Kapitałowa Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.
- Insoft Sp. z o.o.

Do Segmentu IT przypisano następujące ośrodki zysków:

- Oddział w Warszawie - IT, w ramach którego funkcjonują Piony:
  - Pion Systemów Sieciowych i Cyberbezpieczeństwa,
  - Pion Rozwiązań Systemowych,
  - Zaplecze Oddziału IT,
- Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.

Do Segmentu IT przypisano również Spółkę Hallandale, której zasoby od 1 kwartału 2018 roku zasilą Pion Systemów Sieciowych w Comp S.A.

W Segmencie Pozostałe prezentowane są przychody i koszty, których nie można przypisać do poszczególnych Segmentów, a których udział w przychodach Grupy Kapitałowej wynosi poniżej 10% oraz centralne koszty związane z funkcjonowaniem całej grupy kapitałowej w tym koszty marketingu centralnego Grupy Kapitałowej, skoncentrowane w Spółce Clou Sp. z o.o.

W tym miejscu prezentuje się również wyłączenia transakcji wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi Segmentami – tak, aby wyniki Segmentów uwzględniały wzajemnie świadczone sobie usługi.

Dla potrzeb klasyfikacji przychodów i przypisywania kosztów do działalności poszczególnych Segmentów oraz przypisania składników aktywów i zobowiązań do poszczególnych Segmentów prowadzona jest ewidencja księgowa wg obowiązującego w Grupie Kapitałowej schematu organizacyjnego. Raportowane wyniki Segmentów są spójne z wynikami prezentowanymi w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

Dla potrzeb kalkulacji wyników finansowych poszczególnych Segmentów prowadzona jest ewidencja księgowa:

- wg miejsc powstawania kosztów (MPK),
- przychodów i kosztów związanych z realizowanymi kontraktami handlowymi.

Analiza finansowa przeprowadzana jest na poziomie wyniku EBIT każdego Segmentu – wyliczono z kalkulacji przychody i koszty finansowe oraz podatek dochodowy.

Do Segmentów przypisane są wszystkie aktywa będące w ich użytkowaniu: środki trwałe, wartości niematerialne i prawne – w tym wartość firmy, należności i środki pieniężne. W Segmencie Pozostałe aktywa nieprzypisane do Segmentu IT lub Segmentu Retail. W tym miejscu prezentowana jest również jako aktywo przeznaczone do sprzedaży Spółka PayTel S.A. Decyzją Zarządu dane porównywalne dla segmentów działalności zostały zaprezentowane tak, aby uwzględnić to przypisanie.

Nakłady inwestycyjne wykazywane w Segmentach obejmują zarówno zewnętrzne jak i dokonywane w ramach Grupy Kapitałowej nakłady na: niefinansowe aktywa trwałe oraz prace badawczo rozwojowe. Na wartość prac badawczo-rozwojowych składają się zakupy zewnętrzne oraz prace własne związane z ich wytworzeniem.

Transakcje przeprowadzane pomiędzy segmentami operacyjnymi przeprowadzane są na zasadach rynkowych. Dla dokumentowania tych transakcji stosuje się faktury lub rachunki wewnętrzne (w przypadku transakcji przeprowadzanych pomiędzy segmentami wewnątrz jednej spółki). Obroty te w procesie sporządzania sprawozdania finansowego zostają wyłączone zgodnie z zasadami przyjętymi dla konsolidacji sprawozdań finansowych.

<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Segment IT</i>	<i>Segment Retail</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>RAZEM</i>
Przychody ze sprzedaży	302 417	273 636	4 930	580 983
Wyłączenia (transakcje wewnętrzne)	(19 143)	(14 096)	(6 691)	(39 930)
Przychody ze sprzedaży po wyłączeniach	283 274	259 540	(1 761)	541 053
Koszty operacyjne	288 302	246 626	23 030	557 958
Wyłączenia (transakcje wewnętrzne)	(19 634)	(14 243)	(9 040)	(42 917)
Koszty operacyjne po wyłączeniach	268 668	232 383	13 990	515 041
Inne koszty / przychody operacyjne	(1 729)	781	(2 214)	(3 162)
Zysk / (strata) na działalności operacyjnej (EBIT)	12 877	27 938	(17 965)	22 850
Przychody / koszty finansowe	x	x	x	(15 287)
Udział w zyskach / (stratach) jednostek stowarzyszonych	x	x	x	0
Zysk / (strata) brutto	x	x	x	7 563
Podatek dochodowy	x	x	x	1 573
Zysk / (strata) netto z działalności gospodarczej	x	x	x	5 990
Zysk / (strata) na działalności zaniechanej	x	x	x	(5 313)
Zysk / (strata) netto	x	x	x	677
Zysk / (strata) przypadający na udziałowców niekontrolujących	x	x	x	505

Zysk / (strata) przypadająca na akcjonariuszy Comp S.A.	x	x	x	172
Amortyzacja	12 395	10 023	214	22 632

<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>Segment IT</i>	<i>Segment Retail</i>	<i>Pozostale</i>	<i>RAZEM</i>
Aktywa segmentu	267 491	367 746	213 532	848 769

<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Segment IT</i>	<i>Segment Retail</i>	<i>Pozostale</i>	<i>RAZEM</i>
Niefinansowe aktywa trwałe (zakupy zewnętrzne i prace własne)	4 950	5 849	211	11 010
Zakupy spółek	-	1	6 044	6 045
Badania i rozwój (zakupy zewnętrzne i prace własne)	13 394	10 613	-	24 007
Nakłady inwestycyjne razem	18 344	16 463	6 255	41 062

Dane porównywalne:

<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>	<i>Segment IT</i>	<i>Segment Retail</i>	<i>Pozostale</i>	<i>RAZEM</i>
Przychody ze sprzedaży	301 864	288 254	16	590 134
Wylączenia (transakcje wewnętrzne)	(6 497)	(28 549)	(12 343)	(47 389)
Przychody ze sprzedaży po wylączeniach	295 367	259 705	(12 327)	542 745
Koszty operacyjne	298 381	259 094	19 161	576 636
Wylączenia (transakcje wewnętrzne)	(7 087)	(27 730)	(14 971)	(49 788)
Koszty operacyjne po wylączeniach	291 294	231 364	4 190	526 848
Inne koszty / przychody operacyjne	9 375	2 456	(2 576)	9 255
Zysk / (strata) na działalności operacyjnej (EBIT)	13 448	30 797	(19 093)	25 152
Przychody / koszty finansowe	x	x	x	(16 156)
Udział w zyskach / (stratach) jednostek stowarzyszonych	x	x	x	0
Zysk / (strata) brutto	x	x	x	8 996
Podatek dochodowy	x	x	x	7 575
Zysk / (strata) netto z działalności gospodarczej	x	x	x	1 421
Zysk / (strata) na działalności zaniechanej	x	x	x	(6 495)
Zysk / (strata) netto	x	x	x	(5 074)
Zysk / (strata) przypadający na udziałowców niekontrolujących	x	x	x	1 393
Zysk / (strata) przypadająca na akcjonariuszy Comp S.A.	x	x	x	(6 467)
Amortyzacja	9 712	9 650	261	19 623

<i>stan na 31.12.2016</i>	<i>Segment IT</i>	<i>Segment Retail</i>	<i>Pozostale</i>	<i>RAZEM</i>
Aktywa segmentu	242 263	353 820	224 184	820 267

<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>	<i>Segment IT</i>	<i>Segment Retail</i>	<i>Pozostale</i>	<i>RAZEM</i>
Niefinansowe aktywa trwałe	1 033	11 570	10 918	23 521
Zakupy spółek	-	11 002	755	11 757
Badania i rozwój (zakupy zewnętrzne i prace własne)	10 555	13 845	-	24 400
Nakłady inwestycyjne razem	11 588	36 417	11 673	59 678

Istotna większość przychodów Grupy Kapitałowej to przychody uzyskiwane w Polsce, a aktywność handlowa skoncentrowana jest na terenie Polski.

SEGMENTY GEOGRAFICZNE	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody uzyskane ze sprzedaży na rynek Polski:		
- wartościowo	518 507	490 142
- procentowo	95,83%	90,31%
Przychody uzyskane ze sprzedaży eksportowej na terenie Unii Europejskiej:		
- wartościowo	17 851	40 407
- procentowo	3,30%	7,44%
Przychody uzyskane ze sprzedaży eksportowej poza Unią Europejską:		
- wartościowo	4 695	12 196
- procentowo	0,87%	2,25%

Nota nr 44

KOSZTY OPERACYJNE WEDŁUG TYPÓW KOSZTÓW	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszt własny sprzedaży	387 710	405 574
1 Wartość sprzedanych usług	123 962	111 379
2 Wartość sprzedanych produktów	90 332	88 545
3 Wartość sprzedanych towarów i materiałów	173 416	205 650
Koszty wg rodzaju:		
a) Amortyzacja	22 632	19 623
b) Zużycie materiałów i energii	81 058	72 349
c) Usługi obce	131 180	114 637
- najem powierzchni biurowej	2 311	3 697
- koszty marketingu	3 577	4 573
- pozostałe*	125 292	106 367
d) Podatki i opłaty	3 553	3 521
e) Wynagrodzenia	94 752	87 886
f) Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	18 016	16 836
g) Pozostałe koszty rodzajowe	13 818	18 093
- podróże służbowe	1 780	1 915
- pozostałe**	12 038	16 178
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(17 179)	(6 874)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(6 205)	(4 873)
Koszty według rodzaju, razem	341 625	321 198
1 Koszty sprzedaży i dystrybucji	53 738	53 858
2 Koszty ogólnego zarządu	73 593	67 416
Koszty sprzedaży i ogólnozakładowe razem	127 331	121 274

* W pozycji „Usługi obce – pozostałe” prezentowane są głównie koszty bezpośrednie kontraktów i serwisu gwarancyjnego.

** W pozycji „Pozostałe koszty rodzajowe – pozostałe” prezentowane są głównie koszty świadczenia usług marketingowych, szkoleń i reklamy.

Nota nr 44a

AMORTYZACJA	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017			
	dotycząca kosztów sprzedaży	dotycząca kosztów ogólnego Zarządu	koszt wytworzenia produktów i usług	razem
1 Amortyzacja środków trwałych	1 572	3 153	3 974	8 699
2 Amortyzacja części zamiennych i komponentów	-	-	1 419	1 419
3 Amortyzacja wartości niematerialnych	5 260	2 404	4 850	12 514
Amortyzacja razem	6 832	5 557	10 243	22 632

AMORTYZACJA	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016			
	dotycząca kosztów sprzedaży	dotycząca kosztów ogólnego Zarządu	koszt wytworzenia produktów i usług	razem
1 Amortyzacja środków trwałych	1 642	3 334	3 007	7 983
2 Amortyzacja części zamiennych i komponentów	-	-	1 573	1 573
3 Amortyzacja wartości niematerialnych	1 129	3 981	4 957	10 067
Amortyzacja razem	2 771	7 315	9 537	19 623

Nota nr 45

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Rozwiązane rezerwy	1 446	12 411
a) Rozwiązanie rezerw na koszty kontraktów	456	11 270
b) Inne*	990	1 141
2 Pozostałe przychody operacyjne	7 082	6 900
a) Aktualizacja wartości należności handlowych	101	218
b) Aktualizacja wartości należności pozostałych	125	80
c) Aktualizacja wartości zapasów	277	-
d) Otrzymane odszkodowania	1 755	193
e) Przychody z dzierżawy / wynajmu	706	989
f) Inne**	4 118	5 420
3 Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	4 026	144
Pozostałe przychody operacyjne, razem	12 554	19 455

* Rozwiązane rezerwy – Inne to głównie rozwiązane rezerwy na naprawy gwarancyjne, na koszty sądowe i windykacji oraz świadczenia emerytalne

** Pozostałe przychody operacyjne – Inne w danych za rok 2016 to głównie, przychody z tytułu finansowania prac badawczo-rozwojowych projektu spółki zależnej przez NCBIR oraz rabaty, premie za sprzedaż.

Nota nr 46

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Utworzone rezerwy	174	2 685
a) Zawiązanie rezerw na karę umowną	-	2 116
b) Inne	174	569
2 Pozostałe koszty operacyjne	15 542	7 515
a) Odpisy aktualizujące należności handlowe	2 878	690
b) Odpisy aktualizujące należności pozostałe	176	191
c) Odpisy aktualizujące zapasy	4 050	944
d) Przekazane darowizny	203	123
e) Koszty napraw ubezpieczonego mienia	239	137
f) Odpis utraty wartości aktywów	1 360	8
g) Spisanie należności	28	20
h) Koszty spraw sądowych	164	202
i) Przeszacowanie wartości nieruchomości	38	-
j) Likwidacja składników majątku	504	260
k) Kary	264	410
l) Inne*	5 638	4 530
3 Strata ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	-	-
Pozostałe koszty operacyjne, razem	15 716	10 200

* „Pozostałe koszty operacyjne – Inne” to głównie, koszty refakturowane ok. 3,4 mln zł, spisane koszty prac rozwojowych.

Nota nr 47

PRZYCHODY FINANSOWE	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Przychody finansowe z tytułu dywidend i udziałów w zyskach	-	-
2 Przychody finansowe z tytułu odsetek	777	889
3 Inne przychody finansowe	1 300	604
4 Zysk ze sprzedaży inwestycji	-	44
Przychody finansowe, razem	2 077	1 537

Nota nr 47a

PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU DYWIDEND I UDZIAŁÓW W ZYSKACH

Pominięto - pozycja nie występuje.

Nota nr 47b

PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Odsetki z tytułu udzielonych pożyczek	157	121
a) Od jednostek powiązanych	-	-
b) Od pozostałych jednostek	157	121
2 Pozostałe odsetki	620	768
a) Od jednostek powiązanych	-	-
b) Od pozostałych jednostek *	620	768
Przychody finansowe z tytułu odsetek, razem	777	889

* Pozostałe przychody finansowe z tytułu odsetek to głównie odsetki od obligacji

Nota nr 47c

INNE PRZYCHODY FINANSOWE	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Dodatnie różnice kursowe	-	-
2 Aktualizacja wyceny	1 179	58
a) Aktualizacja wartości odsetek	48	34
b) Pozostała aktualizacja wartości*	1 131	24
3 Pozostałe	121	546
Inne przychody finansowe, razem	1 300	604

* Pozostała aktualizacja wartości to głównie wycena obligacji i kredytów wg skorygowanej ceny nabycia.

Nota nr 47d

ZYSK (STRATA) NA SPRZEDAŻY CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI UDZIAŁÓW JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH

Pominięto – pozycja nie występuje.

Nota nr 48

KOSZTY FINANSOWE	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Koszty finansowe z tytułu odsetek	9 034	7 511
2 Inne koszty finansowe	8 330	10 182
3 Strata ze sprzedaży inwestycji	-	-
Koszty finansowe, razem	17 364	17 693

Nota nr 48a

KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Odsetki od kredytów i pożyczek	2 528	2 235
a) Od jednostek powiązanych	-	-
b) Od pozostałych jednostek	2 528	2 235
2 Pozostałe odsetki*	6 506	5 276
a) Od jednostek powiązanych	-	-
b) Od pozostałych jednostek	6 506	5 276
Koszty finansowe z tytułu odsetek, razem	9 034	7 511

* Koszty finansowe z tytułu pozostałych odsetek to głównie odsetki od obligacji.

Nota nr 48b

INNE KOSZTY FINANSOWE	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Ujemne różnice kursowe	148	718
a) Zrealizowane	513	1 280
b) Niezrealizowane	(365)	(562)
2 Aktualizacja wyceny	3 224	7 956
a) Aktualizacja wartości inwestycji*	3 140	6 821
b) Pozostała aktualizacja wartości	84	1 135
3 Pozostałe	4 958	1 508
a) Prowizje i opłaty	508	918
b) Wykup opcji terminowych na zakup waluty	534	-
c) Inne**	3 916	590
Inne koszty finansowe, razem	8 330	10 182

* Kwota obejmuje odpis aktualizujący wartość akcji Hyperion S.A. (3.130 tys. zł)

** Pozostałe koszty finansowe – inne to głównie odpis na należności z tyt. pożyczki dochodzonej na drodze sądowej, koszty emisji obligacji, koszty usług finansowych, odpis aktualizujący odsetki od obligacji.

Nota nr 48c

ZYSK (STRATA) NA SPRZEDAŻY CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI UDZIAŁÓW JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH

Pominięto - pozycja nie występuje.

Nota nr 49

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk (Strata) brutto	7 563	8 996
Przychody niezaliczane do przychodów podatkowych (bez pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych) (-)	(12 922)	(14 349)
Przychody podatkowe niezaliczane do księgowych (+)	12 506	7 758
Koszty operacyjne niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (+)	43 953	56 452
Pozostałe przychody operacyjne niezaliczane do przychodów podatkowych (-)	(6 335)	(17 611)
Pozostałe koszty operacyjne niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (+)	4 698	5 123
Przychody finansowe niezaliczane do przychodów podatkowych (-)	(4 068)	(2 211)
Koszty finansowe niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (+)	13 225	10 169
Koszty stanowiące KUP niebędące kosztami rachunkowymi (-)	(40 424)	(32 148)
Koszty z lat ubiegłych zrealizowane podatkowo (-)	(17 113)	(23 075)
Straty z lat ubiegłych (-)	(1 585)	(241)

Inne (+/-)	(1 284)	(655)
Podstawa opodatkowania	10 228	13 651
Podatek dochodowy stanowiący zobowiązanie (19%)	1 944	2 593

Nota 49a

GLÓWNE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKU DOCHODOWEGO	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Podatek dochodowy	1 573	7 575
Bieżący podatek dochodowy	1 944	2 593
Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego	1 944	2 593
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego	-	-
Odroczony podatek dochodowy	(371)	4 982
Związany z powstaniem różnic przejściowych	(6 714)	(6 430)
Związany z odwróceniem się różnic przejściowych	6 343	11 412

Nota nr 49b

PODATEK EFEKTYWNY	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
Wynik brutto przed opodatkowaniem	7 563	8 996
Efektywna stawka podatkowa	21%	84%
Podatek według efektywnej stawki	1 573	7 575
Podatek według ustawowej stawki	1 437	1 710
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących (stanowiących) kosztów uzyskania według przepisów podatkowych	824	3 139
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych	(2 055)	(5 018)
Straty z lat ubiegłych	(302)	(46)
Straty bieżące	914	1 983
Podatek dochodowy z lat ubiegłych	-	-
Korekty konsolidacyjne i inne*	1 126	825
Odroczony podatek	(371)	4 982
Podstawa opodatkowania	10 228	13 651
Podatek według efektywnej stawki (bieżący)	1 944	2 593

* Kwota zawiera efekt podatkowy odliczeń od podatku dochodowego z tytułu różnic w stawkach podatkowych podmiotów zagranicznych oraz korekty konsolidacyjne.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Wg przepisów podatkowych obowiązującą jest stawka 19%. Obecne przepisy nie przewidują zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

Nota nr 50**Obliczanie zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą**

Zysk na jedną akcję zwykłą oblicza się dzieląc zysk za ostatnie 12 miesięcy przez średnią ważoną liczbę akcji zarejestrowanych do dnia bilansowego i mających prawo do dywidendy.

Średnia ważona liczba akcji jest obliczona jako średnia liczba akcji z 12 miesięcy mających prawo do dywidendy (wyłączone zostały akcje Comp S.A. będące w posiadaniu Jednostki Dominującej oraz spółki zależnej Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., prezentowane w sprawozdaniu skonsolidowanym, jako akcje własne).

Średnia ważona liczba akcji w _ r. wynosi 4.781.909 sztuk akcji.

		<i>Skonsolidowany</i>	<i>Jednostkowy</i>
Zysk (strata) za 12 miesięcy:	tys. zł.	172	(4 323)
Średnia ważona liczba akcji mających prawo do dywidendy:	szt.	4 781 909	4 781 909
Zysk (strata) na jedną akcję:	zł	0,04	(0,90)

Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą oblicza się dzieląc wynik za ostatnie 12 miesięcy przez średnią ważoną przewidywanej liczby akcji.

Obecnie Spółka nie planuje emisji nowych akcji.

Rozwodniona średnia ważona liczba akcji jest obliczona jako średnia liczba akcji z 12 miesięcy mających prawo do dywidendy.

		<i>Skonsolidowany</i>	<i>Jednostkowy</i>
Zysk (strata) za 12 miesięcy:	tys. zł.	172	(4 323)
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji mających prawo do dywidendy:	szt.	4 781 909	4 781 909
Zysk (strata) na jedną akcję:	zł	0,04	(0,90)

Obliczanie zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej:

		<i>Skonsolidowany</i>	<i>Jednostkowy</i>
Zysk z działalności kontynuowanej za 12 miesięcy:	tys. zł.	5 485	(4 323)
Średnia ważona liczba akcji mających prawo do dywidendy:	szt.	4 781 909	4 781 909
Zysk na jedną akcję:	zł	1,15	(0,90)

		<i>Skonsolidowany</i>	<i>Jednostkowy</i>
Zysk z działalności kontynuowanej za 12 miesięcy:	tys. zł.	5 485	(4 323)
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji mających prawo do dywidendy:	szt.	4 781 909	4 781 909
Zysk na jedną akcję:	zł	1,15	(0,90)

Obliczanie zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą dla działalności zaniechanej:

		<i>Skonsolidowany</i>
Zysk z działalności zaniechanej za 12 miesięcy:	tys. zł.	(5 313)
Średnia ważona liczba akcji mających prawo do dywidendy:	szt.	4 781 909
Zysk na jedną akcję:	zł	(1,11)

		<i>Skonsolidowany</i>
Zysk z działalności zaniechanej za 12 miesięcy:	tys. zł.	(5 313)
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji mających prawo do dywidendy:	szt.	4 781 909
Zysk na jedną akcję:	zł	(1,11)

Noty objaśniające do Skonsolidowanego Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych

Nota nr 51

Podział działalności Grupy Kapitałowej na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową przyjęty w Sprawozdaniu z Przepływu Pieniężnych.

I. W przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej ujmuje się:

- a) wynik finansowy netto;
- b) korekty przychodów i kosztów o kwoty, które nie wpłynęły lub nie zostały wydane, oraz korekty uzupełniające wydatki, które nie zostały uwzględnione w obliczaniu wyniku finansowego, a zwiększyły lub zmniejszyły wartość aktywów;
- c) Wprowadzone korekty można usystematyzować następująco:
  - eliminacja pozycji niepieniężnych, które nie stanowiły wydatków (amortyzacja, zmiana stanu rezerw);
  - uwzględnienie wydatków, które nie są kosztami danego okresy, gdyż zwiększyły wartość aktywów (wzrost zapasów) i eliminacja przychodów, które nie spowodowały wpływu środków pieniężnych (wzrost stanu należności);
  - wyłączeniu przychodów i kosztów, nie dotyczących działalności operacyjnej (np. zapłacone odsetki od kredytów, otrzymane dywidendy).

II. W przepływach środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej ujmuje się:

- a) wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych, akcji, udziałów i innych składników finansowego majątku trwałego oraz wpływy ze sprzedaży papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży;
- b) wpływy z tytułu otrzymanych dywidend;
- c) wpływy wynikające ze spłaty pożyczek długoterminowych udzielonych przez Spółkę innym podmiotom gospodarczym wraz ze spłatą odsetek od tych pożyczek;
- d) wpływy z tytułu odsetek od lokat bankowych;
- e) wydatki związane z nabyciem wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych, akcji, udziałów i innych składników finansowego majątku trwałego, papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży;
- f) wydatki związane z udzielaniem pożyczek długoterminowych innym podmiotom.

III. W przepływach środków pieniężnych z działalności finansowej ujmuje się:

- a) wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek zarówno długoterminowych jak i krótkoterminowych;
- b) wpływy z emisji akcji własnych, obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych zarówno długoterminowych jak i krótkoterminowych;
- c) wydatki związane z obsługą zaciągniętych kredytów i pożyczek, spłatą kredytów i pożyczek, spłatą odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- d) wydatki związane z obsługą emisji obligacji i dłużnych papierów wartościowych oraz wykupem obligacji, i dłużnych papierów wartościowych;
- e) wydatki związane z kosztami emisji akcji własnych;
- f) wpływy wynikające z "Pozostałych przychodów finansowych" z wyjątkiem odsetek od udzielonych pożyczek, odsetek od lokat bankowych oraz zysku ze sprzedaży papierów wartościowych, które są wykazywane w działalności inwestycyjnej;
- g) wydatki wynikające z "Pozostałych kosztów finansowych" z wyjątkiem strat ze sprzedaży papierów wartościowych, akcji i udziałów w innych jednostkach oraz niezrealizowanych ujemnych różnic kursowych.

Struktura środków pieniężnych została przedstawiona w nocie nr 21, amortyzacja w nocie nr 44a.

4. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

Nota nr 52 Instrumenty Finansowe

Nota nr 52a

Kategorie i klasy aktywów finansowych	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	-	3 130
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	-	-
Akcje Hyperion S.A.	-	3 130
Pożyczki i należności	169 936	168 945
Pożyczki udzielone	2 993	4 389
Należności handlowe	157 352	148 982
Pozostałe należności	7 209	9 209
Obligacje	2 382	6 365
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Środki pieniężne	35 939	38 699
Środki pieniężne zastrzeżone	976	1 262
Lokaty	10 427	12 410
Pozostałe środki pieniężne	24 536	25 027
Razem aktywa finansowe	205 875	205 299

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	547	16
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	543	-
Instrumenty pochodne – swapy IRS	4	16
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	307 477	308 870
Kredyty bankowe i pożyczki	76 115	70 429
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	110 670	112 060
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22 079	15 183
Zobowiązania handlowe	92 377	104 882
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 236	6 316
Razem zobowiązania finansowe	308 024	308 886

Według szacunków Zarządu Jednostki Dominującej wykazane powyżej wartości poszczególnych klas instrumentów finansowych nie odbiegają od ich wartości godziwej.

Szczegółowy opis znaczących zasad rachunkowości i stosowanych metod, w tym kryteriów ujęcia, podstaw wyceny oraz zasad rozpoznawania przychodów i kosztów w odniesieniu do poszczególnych kategorii aktywów finansowych, zobowiązań finansowych i instrumentów kapitałowych ujawniono w podstawowych zasadach polityki rachunkowości.

Nota nr 52b

Wpływ instrumentów finansowych na Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów

rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (w tym z tyt. wyceny wg zamortyzowanego kosztu)	(Utworzenie) /odwrócenie odpisów aktualizujących	Zyski/(straty) z tytułu wyceny do wartości godziewej i zyski (straty) z realizacji	Zyski/(straty) z tytułu sprzedaży instrumentów	Dodanie/ (ujemne) saldo różnic kursowych	Inne przychody /(koszty) finansowe	Zyski/(straty) z tytułu wyceny odniesione w kapitały	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	-	-	(3 130)	-	-	-	-	(3 130)
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Akcje notowane.	-	-	(3 130)	-	-	-	-	(3 130)
Pożyczki i należności	790	(1 960)	(376)	-	(485)	(1 433)	-	(3 464)
Pożyczki udzielone	192	-	-	-	-	(1 163)	-	(971)
Należności handlowe i pozostałe	115	(1 960)	-	-	(485)	(270)	-	(2 600)
Obligacje	483	-	(376)	-	-	-	-	107
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne	67	-	-	-	(577)	-	-	(510)
Środki pieniężne zastrzeżone i lokaty	59	-	-	-	(65)	-	-	(6)
Pozostałe środki pieniężne	8	-	-	-	(512)	-	-	(504)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	-	-	(531)	-	-	-	-	(531)
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe, swapy IRS	-	-	(531)	-	-	-	-	(531)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	(7 979)	-	-	-	914	(2 300)	-	(9 367)
Kredyty bankowe	(2 478)	-	-	-	-	(498)	-	(2 976)
Pożyczki uzyskane	(56)	-	-	-	358	-	-	302
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	(4 550)	-	-	-	-	(750)	-	(5 300)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(482)	-	-	-	-	59	-	(423)
Zobowiązania handlowe i pozostałe	(413)	-	-	-	556	(1 113)	-	(970)

rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (w tym z tyt. wyceny wg zamortyzowanego kosztu)	(Utworzenie) /odwrócenie odpisów aktualizujących	Zyski/(straty) z tytułu wyceny do wartości godziwej i zyski (straty) z realizacji	Zyski/(straty) z tytułu sprzedaży instrumentów	Dodanie/ (ujemne) saldo różnic kursowych	Inne przychody /(koszty) finansowe	Zyski/(straty) z tytułu wyceny odniesione w kapitały	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	-	-	(250)	-	-	-	-	(250)
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Akcje notowane.	-	-	(250)	-	-	-	-	(250)
Pożyczki i należności	1 167	(583)	(6 571)	-	427	(205)	-	(5 765)
Pożyczki udzielone	153	-	-	-	-	-	-	153
Należności handlowe i pozostałe	381	(583)	-	-	427	(205)	-	20
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	633	-	(6 571)	-	-	-	-	(5 938)
Obligacje	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne	82	-	-	-	483	-	-	565
Środki pieniężne zastrzeżone i lokaty	73	-	-	-	(14)	-	-	59
Pozostałe środki pieniężne	9	-	-	-	497	-	-	506
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	-	-	158	-	-	-	-	158
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe, swapy IRS	-	-	158	-	-	-	-	158
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	(8 693)	-	-	-	(1 628)	(1 012)	-	(11 333)
Kredyty bankowe	(2 361)	-	-	-	-	(336)	-	(2 697)
Pożyczki uzyskane	(46)	-	-	-	-	-	-	(46)
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	(5 880)	-	-	-	-	(672)	-	(6 552)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(404)	-	-	-	-	-	-	(404)
Zobowiązania handlowe i pozostałe	(2)	-	-	-	(1 628)	(4)	-	(1 634)

Nota nr 52c

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

stan na 31.12.2017

Aktywa finansowe	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej		
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	-	-	-	-	-
Akcje notowane	-	-	-	-	-

Zobowiązania finansowe	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej		
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe, swapy IRS	547	547	-	547	-

stan na 31.12.2016

Aktywa finansowe	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej		
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe	-	-	-	-	-
Akcje notowane	3 130	3 130	-	3 130	-

Zobowiązania finansowe	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej		
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne - terminowe kontrakty walutowe, swapy IRS	16	16	-	16	-

Dla pozostałych klas aktywów i zobowiązań finansowych wartość godziwa odpowiada ich wartości księgowej.

Metody wyceny do wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych notowanych na aktywnych rynkach ustalana jest na podstawie notowań rynkowych (Poziom 1). W pozostałych przypadkach wartość godziwa jest ustalana przy użyciu modeli, dla których dane wejściowe są obserwowalne (Poziom 2) lub nie są obserwowalne (Poziom 3).

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji, kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Instrumenty pochodne wykazywane są jako aktywa, w przypadku gdy ich wycena jest dodatnia oraz jako zobowiązania, w przypadku wyceny ujemnej.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych oraz należności z tytułu pożyczek wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy zastosowaniu stóp dyskontowych obliczonych na podstawie rynkowych stóp procentowych według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku na bazie kwotowań 1-miesięcznych i 3-miesięcznych powiększonych o marże właściwe dla poszczególnych instrumentów finansowych.

Aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy są akcje spółki notowanej o wartości bilansowej 0 tys. zł w 2017 roku i 3.130 tys. zł w 2016 roku.

Zobowiązaniami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej są instrumenty pochodne:

- terminowe kontrakty walutowe typu forward o wartości bilansowej 543 tys. zł na 31 grudnia 2017 roku oraz 0 tys. zł na 31 grudnia 2016 roku. Wartość nominalna nierozliczonych kontraktów terminowych na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 roku wynosiła 18.934 tys. zł (421 tys. USD i 338 tys. HUF oraz 18.175 tys. EUR). Termin zapadalności transakcji przypada na I i II kwartał 2018 roku.
- transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od kredytów długoterminowych o wartości bilansowej 4 tys. zł. Wartość nominalna nierozliczonych transakcji swap IRS na dzień bilansowy wynosiła 1.268 tys. zł.

Kontrakty walutowe typu forward Grupa Kapitałowa Comp zawierała w 2017 roku w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego związanego z realizowanymi umowami zakupu w walutach obcych.

W ciągu 2017 roku Spółka zawarła i zrealizowała kontrakty typu forward na zakup 1.012 tys. USD oraz sprzedaż 96.174 tys. HUF z ogólnym wynikiem na realizacji 5 tys. zł (zysk).

W 2017 roku Grupa Kapitałowa zrealizowała zawartą w 2016 roku transakcję IRS zabezpieczającą stopę procentową od kredytów długoterminowych o wartości nominalnej 651 tys. zł z wynikiem na realizacji 4 tys. zł (zysk). Płatności wynikające z transakcji IRS są skorelowane z płatnościami odsetek od kredytów. Zmiana wartości godziwej transakcji IRS jest ujmowana w całości w Sprawozdaniu z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów.

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego Grupa nie dokonywała zmian metod wyceny instrumentów finansowych.

W prezentowanych okresach Grupa Kapitałowa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Nota nr 53

Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

Nota nr 54

Koszt wytworzenia środków trwałych na własne potrzeby

Nie występują istotne koszty wytworzenia środków trwałych na własne potrzeby.

Nota nr 55

PNIESIONE I PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE	Poniesione w 2017 roku	Poniesione w 2016 roku
1 Niefinansowe aktywa trwałe	11 010	23 521
2 Zakupy spółek	6 045	11 757
3 Badania i rozwój	24 007	24 400
Razem	41 062	59 678

W 2017 roku Grupa Kapitałowa Comp S.A. planowała dokonać inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe (niefinansowe) oraz wartości niematerialne na poziomie 10 mln złotych, w prace badawczo-rozwojowe na poziomie blisko 15 mln zł.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa Comp S.A. planuje dokonać inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe (niefinansowe) oraz wartości niematerialne na poziomie 15 mln złotych, w prace badawczo-rozwojowe na poziomie blisko 19 mln zł.

Powyższe dane nie zawierają informacji o planowanych inwestycjach kapitałowych.

Nota nr 55a

NAKŁADY NA PRACE BADAWCZO-ROZWOJOWE	Poniesione w 2017 roku	Poniesione w 2015 roku
1 Nakłady na nowe inwestycje (prace rozwojowe)	22 035	21 188
2 Koszty prac badawczych i certyfikacji	-	-
3 Utrzymanie i rozwój inwestycji zakończonych	1 972	3 212
4 Pozostałe	-	-
Razem	24 007	24 400

W 2017 r. spółka zależna ZUK Elzab S.A. zakończył realizację partnerskiego projektu "Innowacyjne stanowisko sprzedaży", na który w latach 2014 -2015 otrzymał dofinansowanie z NCBiR.

Przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnego stanowiska sprzedaży detalicznej – kasy rejestrującej. Projekt obejmuje również modelową funkcjonalność noszącą cechy innowacyjności związaną z nowymi usługami i wartościami, dostarczoną w formie prototypu, protokołów, programów i elementów współpracujących.

Kwota udzielonego dofinansowania na projekt wyniosła 906 tys. zł, w tym na spółkę ZUK Elzab S.A. przypadło 532 tys. zł. W 2017 r. odbyła się kontrola NCBiR i wnioski z tej kontroli były takie, że "beneficjent osiągnął główny cel projektu i jest w trakcie osiągania wskaźników rezultatu". Zdaniem Zarządu spółki zależnej nie ma ryzyka, że wskaźniki rezultatu nie zostaną przez spółkę osiągnięte.

Nota nr 56

Transakcje z podmiotami powiązаныmi za okres 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Transakcje Spółki Comp S.A. oraz spółek zależnych z podmiotami powiązаныmi, za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz stan wzajemnych zobowiązań i należności z tymi jednostkami na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawiają się następująco:

TREŚĆ	sprzedaż Grupy Kapitałowej Comp S.A. do jednostek powiązanych	zakupy Grupy Kapitałowej Comp S.A. od jednostek powiązanych	pozostałe transakcje z jednostkami powiązаныmi	należności Grupy Kapitałowej Comp S.A. od jednostek powiązanych	zobowiązania Grupy Kapitałowej Comp S.A. wobec jednostek powiązanych
Transakcje z podmiotami powiązаныmi	-	24	185	186	3
Lachowski Sławomir SL CONSULTING *	-	24	-	-	-
Jacek Papaj Consulting**	-	-	151	186	-
Andrzej Olaf Wąsowski - Wiceprezes Zarządu	-	-	-	-	1
Krzysztof Morawski - Wiceprezes Zarządu	-	-	34	-	2

* właściciel do dnia 30.06.2017 pełnił funkcję Członkiem Rady Nadzorczej Comp S.A.

** właściciel do dnia 30.06.2017 pełnił funkcję Prezes Zarządu Comp S.A., od dnia 30.06.2017 pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Comp S.A.

Nota nr 57

Wspólne przedsięwzięcia.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółki Grupy Kapitałowej nie była uczestnikiem wspólnych przedsięwzięć wynikających z porozumień.

Nota nr 58

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W OKRESIE (W ETATACH)	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Zarządy jednostek zależnych*	20	17
Pion Prezesa Zarządu (doradcy)	2	5
Pion produkcyjno-handlowy	828	833
Pion administracyjny	136	177
Pion logistyki	94	91
Dział jakości	11	12
Razem	1 096	1 140

*w tej pozycji prezentowane są również 2 osoby niebędące na etatach ale powołane na stanowiska w Zarządach spółek Grupy Kapitałowej

Nota nr 58a

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SPÓLKACH GRUPY KAPITAŁOWEJ W OKRESIE (W ETATACH)	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres bieżący od 01.01.2016 do 31.12.2016
Comp S.A.	558	542
Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.	137	131
Insoft Sp. z o.o.	33	29
Clou Sp. z o.o.	10	-
Grupa Kapitałowa ZUK Elzab S.A.	313	301
Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	43	52
Hallandale Sp. z o.o.	2	-
PayTel S.A.	-	85
Razem	1 096	1 140

Nota nr 59

Wynagrodzenia, nagrody i wartość świadczeń wypłacane osobom zarządzającym i nadzorującym Jednostkę Dominującą w roku 2017 oraz zestawienie akcji w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Comp S.A.

Wynagrodzenia wypłacone osobom zarządzającym i nadzorującym Comp S.A. z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółki wynosiło odpowiednio:

rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Premie	wynagrodzenie z tytułu umów cywilno-prawnych i umów o zarządzanie	inne świadczenia
Robert Tomaszewski - Prezes Zarządu (od 30.06.2017)	694	-	-	4
Jacek Papaj - Prezes Zarządu (do 30.06.2017)	730	600	993*	11
Andrzej Olaf Wąsowski - Wiceprezes Zarządu	476	100	-	21
Krzysztof Morawski - Wiceprezes Zarządu	720	350	-	84
Jarosława Wilk - Wiceprezes Zarządu	720	150	-	12
Andrzej Wawer - Członek Zarządu	600	300	-	36
Zarząd	3 940	1500	993	168
Jacek Papaj - Przewodniczący Rady Nadzorczej (od 30.06.2017)	-	-	40	2
Robert Tomaszewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej (do 30.06.2017)	-	-	18	4
Grzegorz Należyty - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Tomasz Marek Bogutyn - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Sławomir Lachowski - Członek Rady Nadzorczej (do 30.06.2017)	-	-	12	4
Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Jerzy Bartosiewicz - Członek Rady Nadzorczej (od 30.06.2017)	-	-	40	2
Rada Nadzorcza	-	-	370	42

* wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji

rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Premie	wynagrodzenie z tytułu umów cywilno-prawnych i umów o zarządzanie	inne świadczenia
Jacek Papaj - Prezes Zarządu	985	-	-	17
Andrzej Olaf Wąsowski - Wiceprezes Zarządu	478	-	-	58
Krzysztof Morawski - Wiceprezes Zarządu	680	-	-	16

Jarosława Wilk - Wiceprezes Zarządu od 30.06.2016	360	-	-	2
Andrzej Wawer - Członek Zarządu	575	-	-	30
Krzysztof Urbanowicz - Wiceprezes Zarządu do 30.06.2016	-	-	240	-
Zarząd	3 078	-	240	123
Robert Tomaszewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej	-	-	36	-
Tomasz Marek Bogutyn- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Sławomir Lachowski - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Arkadiusz Orlin Jastrzębski - Członek Rady Nadzorczej do 30.06.2016	-	-	12	-
Grzegorz Należyty - Członek Rady Nadzorczej od 30.06.2016	-	-	12	-
Rada Nadzorcza	-	-	180	-

Dodatkowo, w stosunku do wartości wynagrodzeń i innych korzyści osób zarządzających i nadzorujących Spółki, przedstawionych w sprawozdaniu finansowym, osoby te otrzymały w 2017 roku następujące wynagrodzenia, nagrody i korzyści:

Imię i Nazwisko	Spółka	Wynagrodzenie podstawowe	Premia	Wynagrodzenie z tytułu umów cywilnoprawnych i umów o zarządzanie	Pozostałe świadczenia	tytuł wypłaty
Jacek Papaj	ZUK Elzab S.A.	-	-	5	1	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej do dnia 30.06.2017
Krzysztof Morawski	ZUK Elzab S.A.	-	-	5	1	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej do dnia 30.06.2017
Andrzej Wawer	ZUK Elzab S.A.	-	-	8	2	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej
Jarosław Wilk	ZUK Elzab S.A.	-	-	8	2	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej
Grzegorz Należyty	ZUK Elzab S.A.	-	-	8	2	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Kajetan Wojnicz	ZUK Elzab S.A.	-	-	3	1	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej od dnia 30.06.2017
Sławomir Lachowski	Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	-	-	-	24	Wynagrodzenie za usługi świadczone przez firmę Lachowski Sławomir SL CONSULTING na rzecz firmy Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (do dnia 30.06.2017)
Tomasz Bogutyn	PayTel S.A..	-	-	105	-	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej do dnia 16.08.2017 (oddelegowanego do Zarządu w okresie od 19.04.2017 do 18.07.2017) i Przewodniczącego Rady Nadzorczej od dnia 16.08.2017

Zestawienie akcji Comp S.A. będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Comp S.A. na dzień publikacji niniejszego sprawozdania.

Imię i nazwisko	Funkcja w Comp S.A.	Nazwa spółki	Liczba posiadanych akcji (udziałów)	Łączna wartość nominalna akcji/ udziałów (zł)	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Jacek Papaj	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Comp S.A.	603 951	1 509 877,50	10,20%	10,20%
Grzegorz Należyty	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Jerzy Bartosiewicz	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Tomasz Bogutyn	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	34	85,00	0,001%	0,001%
Włodzimierz Hausner	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%

Jacek Klimczak	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Kajetan Wojnicz	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	Comp S.A.	3 460	8 650,00	0,06%	0,06%
Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	Comp S.A.	86 226	215 565,00	1,46%	1,46%
Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Andrzej Wawer	Członek Zarządu	Comp S.A.	1 780	4 450,00	0,03%	0,03%

Nota nr 60

Informacje o wartości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek i gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz spółki przez osoby zarządzające i nadzorujące Comp S.A.

Informacje o wartości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek i gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz spółki przez osoby zarządzające i nadzorujące Comp S.A.	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2016
	Pożyczki	Zaliczki	Pożyczki	Zaliczki
Jacek Papaj - Prezes Zarządu (do 30.06.2017)	-	-	-	4 520
Jarosław Wilk - Wiceprezes Zarządu	-	-	-	2
Zarząd	-	-	-	4 522
Rada Nadzorcza	-	-	-	-
Razem	-	-	-	4 522

Nota nr 61

Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

Obligacje spółki zależnej ZUK Elzab S.A.

Zarząd spółki zależnej ZUK Elzab S.A. w terminie od dnia 08 lutego 2018 r. do dnia 15 lutego 2018 r. zawarł transakcje nabycia celem umorzenia 25.000 zwykłych, niezabezpieczonych, obligacji na okaziciela, serii oznaczonej jako A/2015, wyemitowanych przez spółkę zależną w 2015 roku w ramach programu emisji obligacji ograniczonego do kwoty 50 mln zł, zarejestrowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. pod numerem ISIN PLELZAB00069 i notowanych w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A.

Łączna wartość nominalna nabytych przez spółkę zależną obligacji własnych wynosi 25 mln zł, a średnia jednostkowa cena nabycia jednej obligacji wynosiła około 1 013,23 zł. Transakcje nabycia obligacji przeprowadzone zostały poza Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. na podstawie zlecenia udzielonego mBank S.A. z siedzibą w Warszawie oraz ich odsprzedaży na rzecz spółki zależnej ZUK Elzab S.A. Transakcja została dokonywana w celu restrukturyzacji zadłużenia spółki zależnej.

Obligacje Comp S.A.

W dniu 2 lutego 2018 roku, odbyło się Zgromadzenie Obligatariuszy obligacji serii I/2017, które wyraziło zgodę na zmianę warunków emisji Obligacji serii I/2017 m.in. w zakresie:

- ustanowienia przez Emitenta dodatkowego zabezpieczenia obligacji oraz usunięcia mechanizmu obligującego Emitenta do badania Wskaźnika Zabezpieczenia rozumianego jako wyrażony w procentach stosunek łącznej wartości akcji w kapitale spółki ZUK Elzab S.A. obciążonych zastawem rejestrowym na zabezpieczenie roszczeń obligatariuszy wynikających z obligacji do łącznej wartości wyemitowanych i niewykupionych obligacji; oraz
- usunięcia mechanizmu obligującego Emitenta do ustanawiania dodatkowego zabezpieczenia obligacji w razie spadku Wskaźnika Zabezpieczenia poniżej poziomu 130 % oraz

- usunięcia uprawnienia do zwalniania zabezpieczenia Obligacji w przypadku osiągnięcia Wskaźnika Zabezpieczenia na poziomie co najmniej 180%.

Mając na uwadze zmianę warunków emisji, o której mowa powyżej, Obligacje serii I/2017 zabezpieczone są:

- (i) hipoteką na prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w Nowym Sączu, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu - VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze NS1S/00088044/3 („Nieruchomość”) do sumy 54 mln zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia równym z hipoteką do sumy 75 mln zł na zabezpieczenie wyemitowanych przez Emitenta w dniu 30 czerwca 2015 roku obligacji serii I/2015,
- (ii) zastawami rejestrowymi na łącznie 5.118.777 akcjach w kapitale zakładowym spółki zależnej ZUK Elzab S.A. wraz z blokadami na rachunku papierów wartościowych,
- (iii) zastawem rejestrowym na prawach i wierzytelnościach z rachunku bankowego typu escrow prowadzonego dla Emitenta przez mBank S.A., szczegółowo opisanego w warunkach emisji. Każdy z ww. zastawów został ustanowionych do sumy najwyższej w wysokości 54 mln zł.

Co więcej, Emitent złożył na rzecz administratora zastawów oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego ograniczone do przedmiotów ww. zastawów. Warunki emisji obligacji przewidują możliwość częściowego zwalniania akcji stanowiących przedmiot zastawu spod zabezpieczenia na warunkach i zasadach szczegółowo w nich opisanych.

W związku z zabezpieczeniami opisanymi powyżej obligacji serii I/2017 oraz treścią warunków emisji wyemitowanych uprzednio obligacji serii I/2015, Emitent ustanowił stosowne zabezpieczenia dla obligacji serii I/2015 tj.:

- (i) hipotekę na prawie własności Nieruchomości do sumy 75 mln zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia równym z hipoteką do sumy 54 mln zł na zabezpieczenie obligacji serii I/2017
- (ii) zastawami rejestrowymi na łącznie 7.109.412 akcjach w kapitale zakładowym spółki zależnej ZUK Elzab S.A. wraz z blokadami na rachunku papierów wartościowych oraz
- (iii) zastaw rejestrowy na prawach i wierzytelnościach z rachunku bankowego typu escrow prowadzonego dla Emitenta przez mBank S.A., szczegółowo opisanego w umowie zastawniczej. Z uwagi na łączną wartość nominalną obligacji serii I/2015, każdy z ww. zastawów został ustanowionych do sumy najwyższej w wysokości 75 mln zł.

Co więcej, Emitent złożył na rzecz administratora zastawów oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego ograniczone do przedmiotów ww. zastawów.

Połączenie z Hallandale Sp. z o.o.

W dniu 9 marca 2018 r. nastąpiło połączenie Comp S.A. z Hallandale Sp. z o.o.

Połączenie zostało zrealizowane zgodnie z przepisem art. 492 § 1 punkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, tj. jako połączenie przez przejęcie, co oznacza przeniesienie całego majątku Hallandale sp. z o.o. na Comp S.A. Z uwagi na to, iż Spółka (jako spółka przejmująca) posiadała 100% udziałów w kapitale zakładowym Hallandale sp. z o.o. połączenie zostało przeprowadzone bez podwyższenia kapitału zakładowego Spółki i w trybie uproszczonym, zgodnie z przepisami art. 514 oraz art. 516 § 6 Kodeksu spółek handlowych. Ponadto Spółka w związku z połączeniem nie przyznała szczególnych korzyści dla członków organów łączących się spółek, jak też innych osób uczestniczących w połączeniu.

Nota nr 62

Połączenie z innymi jednostkami

Wskazanie skutków zmian w strukturze aktywów jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek Grupy Kapitałowej Spółki, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności;

Szczegółowe informacje od sprzedaży i zbyciu jednostek Grupy Kapitałowej Comp znajdują się w Opisie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego w punkcie Zakres i metody konsolidacji – Zmiany w składzie Grupy Kapitałowej.

Poniżej zaprezentowane zostały zmiany w strukturze aktywów Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym.

Struktura aktywów obrotowych oraz aktywów trwałych Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Treść	stan na 31.12.2016	struktura [1]	stan na 31.12.2017	struktura [2]	Zmiana [2-1]
A Aktywa trwałe	509 172	100%	512 338	100%	
I Rzeczowe aktywa trwałe	71 627	14%	69 851	14%	0%
II Wartości niematerialne	417 340	82%	431 426	84%	2%
III Nieruchomości inwestycyjne	3 176	1%	-	0%	-1%
IV Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (wycena metodą praw własności)	-	0%	-	0%	0%
V Inwestycje w udziały i akcje	-	0%	1	0%	0%
VI Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 981	1%	2 546	0%	-1%
VII Aktywa finansowe długoterminowe	5 269	1%	1 729	0%	-1%
VIII Należności z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	-	0%	-	0%	0%
IX Pozostałe należności długoterminowe	279	0%	419	0%	0%
X Umowy o budowę - część długoterminowa	5 245	1%	2 779	1%	0%
XI Pozostałe aktywa długoterminowe	255	0%	3 587	1%	1%
B Aktywa obrotowe	311 095	100%	336 431	100%	
I Zapasy	50 466	16%	58 841	17%	1%
II Należności handlowe	148 982	48%	157 352	47%	-1%
III Pozostałe należności	16 534	5%	9 247	3%	-2%
IV Należności z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	-	0%	2 038	1%	1%
V Umowy o budowę - część krótkoterminowa	6 989	2%	6 170	2%	0%
VI Bieżące aktywa podatkowe i inne aktywa o podobnym charakterze	13 898	5%	14 851	4%	-1%
VII Aktywa finansowe krótkoterminowe	10 089	3%	4 743	1%	-2%
VIII Pozostałe aktywa krótkoterminowe	16 791	6%	15 505	5%	-1%
IX Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	37 946	12%	34 963	10%	-2%
X Aktywa przeznaczone do sprzedaży	9 400	3%	32 721	10%	7%

Struktura całości aktywów Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Treść	stan na 31.12.2016	struktura	stan na 31.12.2017	struktura	zmiany	zmiany w strukturze
AKTYWA	820 267	100%	848 769	100%	28 502	
A Aktywa trwałe	509 172	62%	512 338	60%	3 166	-2%
I Rzeczowe aktywa trwałe	71 627	9%	69 851	9%	(1 776)	0%
II Wartości niematerialne	417 340	51%	431 426	51%	14 086	0%
III Nieruchomości inwestycyjne	3 176	0%	-	0%	(3 176)	0%
IV Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (wycena metodą praw własności)	-	0%	-	0%	-	0%
V Inwestycje w udziały i akcje	-	0%	1	0%	1	0%
VI Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 981	1%	2 546	0%	(3 435)	-1%
VII Aktywa finansowe długoterminowe	5 269	1%	1 729	0%	(3 540)	-1%
VIII Należności z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	-	0%	-	0%	-	0%
IX Pozostałe należności długoterminowe	279	0%	419	0%	140	0%
X Umowy o budowę - część długoterminowa	5 245	0%	2 779	0%	(2 466)	0%
XI Pozostałe aktywa długoterminowe	255	0%	3 587	0%	3 332	0%
B Aktywa obrotowe	311 095	38%	336 431	40%	25 336	2%
I Zapasy	50 466	6%	58 841	7%	8 375	1%
II Należności handlowe	148 982	18%	157 352	18%	8 370	0%
III Pozostałe należności	16 534	2%	9 247	1%	(7 287)	-1%
IV Należności z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	-	0%	2 038	0%	2 038	0%
V Umowy o budowę - część krótkoterminowa	6 989	1%	6 170	1%	(819)	0%
VI Bieżące aktywa podatkowe i inne aktywa o podobnym charakterze	13 898	2%	14 851	2%	953	0%
VII Aktywa finansowe krótkoterminowe	10 089	1%	4 743	1%	(5 346)	0%
VIII Pozostałe aktywa krótkoterminowe	16 791	2%	15 505	2%	(1 286)	0%

IX Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	37 946	5%	34 963	4%	(2 983)	-1%
X Aktywa przeznaczone do sprzedaży	9 400	1%	32 721	4%	23 321	3%

Struktura aktywów i pasywów Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Pozycja	stan na 31.12.2017	% sumy bilansowej	stan na 31.12.2016	% sumy bilansowej
1 Aktywa trwałe	512 338	60,4%	509 172	62,1%
2 Aktywa obrotowe	336 431	39,6%	311 095	37,9%
Aktywa razem	848 769	100,0%	820 267	100,0%
1 Kapitał własny	447 525	52,8%	443 415	54,1%
2 Zobowiązania długoterminowe	92 782	10,9%	105 710	12,8%
3 Zobowiązania krótkoterminowe	308 462	36,3%	271 142	33,1%
Zobowiązania razem	401 244	47,3%	376 852	45,9%
Pasywa razem	848 769	100,0%	820 267	100,0%

Nota nr 63

Analiza ryzyka

Nota nr 63a

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Nadrzędnym celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które umożliwiają prowadzenie działalności i zapewniają wzrost wartości Spółki dla akcjonariuszy.

W Grupie Kapitałowej dokonuje się regularnego przeglądu struktury kapitałowej. W ramach tych przeglądów analizuje się koszty kapitału i ryzyko związane z poszczególnymi jego kategoriami. W oparciu o te analizy planuje się odpowiednie działania w celu utrzymania właściwej struktury kapitałowej Grupy Kapitałowej Comp S.A. Głównymi składnikami podlegającymi analizie są: wyemitowane obligacje, kredyty bankowe i pożyczki, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej w tym wyemitowane akcje, agio, zyski zatrzymane.

Zapotrzebowanie Grupy Kapitałowej na kapitał jest niezbędne do jej dalszego szybkiego rozwoju, finansowania działalności i długoterminowych inwestycji.

Stan kapitałów jest monitorowany przez stosowanie wskaźnika dźwigni zdefiniowanej jako stosunek zadłużenia pomniejszonego o środki pieniężne i ich ekwiwalenty do kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Celem działań jest utrzymanie tego wskaźnika na poziomie nieprzekraczającym 50%.

Pozycja	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe	401 244	376 852
Środki pieniężne i ekwiwalenty	(34 963)	(37 946)
Zadłużenie netto	366 281	338 906
Kapitał własny	447 525	443 415
Kapitał z aktualizacji wyceny i kapitał tworzony ustawowo*	(46 642)	(31 188)
Kapitał dyspozycyjny razem	400 883	412 227
Kapitał i zadłużenie netto	767 164	751 133
Dźwignia	47,7%	45,1%

*Część kapitału zapasowego tworzona obligatoryjnie zgodnie z zapisami art. 396 par.1 Ksh.

Warunki ekonomiczne mogą spowodować zmianę sposobu zarządzania kapitałem. W zależności od sytuacji Spółki Grupy Kapitałowej mogą wyemitować nowe akcje lub obligacje, zawiesić lub wypłacić dywidendę lub zaciągnąć kredyty.

Nota nr 63b**Zarządzanie ryzykiem finansowym**

Działalność prowadzona przez Grupę Kapitałową narażona jest na różnego rodzaju ryzyka finansowe: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko zmiany kursów walutowych i stóp procentowych oraz rynkowych cen instrumentów dłużnych i kapitałowych) oraz ryzyko kredytowe i ryzyko utraty płynności.

Ogólny program zarządzania ryzykiem przez Grupę Kapitałową koncentruje się na nieprzewidywalności rynków finansowych i stara się minimalizować ich potencjalne negatywne wpływy na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej.

W określonym zakresie Spółki Grupy Kapitałowej Comp S.A. wykorzystują pochodne instrumenty finansowe, takie jak kontrakty terminowe na waluty obce, w celu minimalizowania ryzyka finansowego.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa Kapitałowa należą: kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty oraz udzielone pożyczki i wyemitowane obligacje. Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy Kapitałowej, zarządzanie ryzykiem płynności oraz doraźne inwestowanie nadwyżek płynnych środków pieniężnych. Grupa Kapitałowa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej działalności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej, co narazi Grupę Kapitałową na straty finansowe.

Aktywami finansowymi, które najbardziej narażone są na ryzyko kredytowe są należności z tytułu dostaw i usług, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, lokaty oraz udzielone pożyczki.

W Grupie Kapitałowej stosowana jest odpowiednia polityka kredytowa polegająca na sprzedaży produktów i świadczeniu usług oraz dostarczaniu finansowania, w dominującej mierze, klientom o sprawdzonej historii kredytowej oraz wiarygodności kredytowej.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta lub grupy kontrahentów o podobnych cechach. Nie występuje koncentracja ryzyka związana z faktem istnienia jednego lub grupy powiązanych odbiorców, w zakresie której Grupa Kapitałowa uzyskiwałaby przychody przekraczające 10% ogólnej kwoty przychodów.

Grupa Kapitałowa ogranicza ryzyko poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej sytuacji finansowej. Ryzyko nieściągalności należności jest ograniczane poprzez bieżące monitorowanie stanu należności i podejmowane ewentualnie działania windykacyjne.

W segmencie Retail realizującym sprzedaż urządzeń fiskalnych i нефiskalnych dla jednostek handlowych i usługowych kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają udzielane kontrahentom limity kredytowe uzależnione od dokonywanych zakupów, przestrzegania terminów spłat należności oraz sytuacji finansowej odbiorcy.

W odniesieniu do aktywów finansowych Grupy Kapitałowej Comp S.A. maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe jest równa ich wartościom bilansowym.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako niekorzystny wpływ zmiany kursów walut na wynik finansowy Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa stara się zmniejszać ryzyko poprzez wykonywanie transakcji zabezpieczających (forward) dla wybranych kontraktów.

Oprócz zabezpieczeń w postaci transakcji forward stosuje się politykę niwelowania negatywnych skutków wahań kursu walut, w taki sposób, iż w wielu przypadkach wartość realizowanych kontraktów jest zawierana w tej samej walucie, co rozliczenie z dostawcą, a płatność następuje wg kursu z dnia wystawienia faktury. Ryzyko walutowe w działaniu Grupy Kapitałowej jest niewielkie ze względu na niewielką skalę operacji przeprowadzanych w walutach obcych.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie jest zabezpieczenie płatności wyrażonych w walutach obcych przed niekorzystnymi skutkami zmiany kursów walutowych, zapewniając odpowiedni poziom marży na kontraktach handlowych bądź produkowanych urządzeniach.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań w walutach w przeliczeniu na złote

Pozycja	Aktywa		Zobowiązania	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Waluta - USD	8 610	1 964	9 136	9 618
Waluta - EUR	41 728	44 917	21 529	25 079
Waluta - GBP	188	164	122	69
Waluta - HUF	1 955	2 943	2 282	3 318
Waluta - inne	1 866	121	528	580
Waluta - PLN	794 422	770 158	367 647	338 188
Razem	848 769	820 267	401 244	376 852

Ekspozycja Grupy Kapitałowej Comp S.A. na ryzyko walutowe dotyczy głównie zobowiązań krótkoterminowych oraz należności krótkoterminowych i środków pieniężnych. Udział zobowiązań krótkoterminowych denominowanych w walutach obcych wynosił 10,66% zobowiązań na 31 grudnia 2017 roku a udział należności krótkoterminowych denominowanych w walutach obcych wynosił 27,52% należności na 31 grudnia 2017 roku. Na koniec poprzedniego roku udział zobowiązań denominowanych w walutach obcych wynosił 13,55% a udział należności denominowanych w walutach obcych wynosił 27,52%.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej rozumiane jest jako niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem stóp procentowych jest doprowadzenie do sytuacji w której oprocentowanie aktywów przewyższałoby oprocentowanie pasywów.

Grupa Kapitałowa ponosi ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych kredytów bankowych, wyemitowanych obligacji, zawartych umów leasingu finansowego, udzielonych pożyczek oraz środków pieniężnych i depozytów na rachunkach bankowych, których oprocentowanie oparte jest na stawkach WIBOR.

Aktywa finansowe o zmiennym oprocentowaniu	wartość bilansowa	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Środki bieżące na rachunku bankowym (środki avista)	6 006	879
Depozyty bankowe	-	-
Udzielone pożyczki długo i krótkoterminowe	2 959	4 355
Obligacje	2 382	2 393
Razem	11 347	7 627

Zobowiązania finansowe o zmiennym oprocentowaniu	wartość bilansowa	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
Kredyty bankowe i pożyczki	74 784	68 669
Pożyczki uzyskane	1 330	1 760
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	18 621	11 569
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	110 670	112 060
Razem	205 405	194 058

Dane porównywalne zostały przekształcone

Podstawowym instrumentem ograniczania ryzyka stóp procentowych jest synchronizacja wielkości pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych według terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów. Na dzień bilansowy Grupa Kapitałowa Comp S.A. korzystała również z instrumentów finansowych

zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych w formie swap na stopę procentową (Interest Rate Swap – IRS).

Ryzyko zmiany ceny

Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie posiada instrumentów finansowych narażonych na ryzyko ze względu na zmiany cen towarów, instrumentów o charakterze kapitałowym lub inne ryzyko rynkowe poza opisanymi w pozostałych punktach oraz poniżej.

W związku z brakiem dokonania przez Małopolska Sieć Szerokopasmowa Sp. z o.o. („MSS”) spłaty odsetek od obligacji zabezpieczonych serii C za okres odsetkowy kończący się w dniu 31 marca 2016 r., Spółka w dniu 26 kwietnia 2016 r. złożyła żądanie wykupu wszystkich obligacji serii C poprzez zapłatę kwoty 10.000.000,00 zł wraz z zaległymi odsetkami od obligacji. Z informacji przekazanych raportem bieżącym przez Hyperion S.A. wynika, iż w dniu 18 sierpnia 2016 r. Zarząd Województwa Małopolskiego pozytywnie zatwierdził, pod względem formalno-merytorycznym oraz finansowo-księgowym, złożony wniosek o płatność nr MRPO.01.02.00-12-102/12-08 na kwotę wydatków kwalifikowanych stanowiących 90% wartości dotacji przyznanej na projekt budowy Małopolskiej Sieci Szerokopasmowej. W konsekwencji przedmiotowy projekt może być w dalszym ciągu realizowany przez MSS. Spółka prowadziła rozmowy dotyczące ustalenia warunków spłaty przez MSS przedmiotowego zadłużenia. W tym celu w dniu 10 listopada 2016 r. Spółka zawarła z MSS porozumienie, na podstawie którego Spółka wyraziła intencję nieprowadzenia działań egzekucyjnych wobec MSS przez okres do 6 miesięcy od dnia jego zawarcia, z zastrzeżeniem iż kontynuacja działań egzekucyjnych może nastąpić na podstawie jednostronnej decyzji Spółki, zwłaszcza w przypadku wystąpienia zdarzeń, które w ocenie Spółki mogą negatywnie wpłynąć na sytuację Grupy Hyperion (z uwzględnieniem MSS), a w szczególności w przypadku wystąpienia zdarzeń określonych szczegółowo w ww. porozumieniu.

W dniu 24 marca 2017 Spółka Comp S.A. została poinformowana przez Komornika Sądowego przy Sądzie rejonowym dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie o podjętych postępowaniach egzekucyjnych wszczętych przeciwko spółce MSS przez trzech innych wierzycieli w celu dochodzenia znaczących kwot. W związku z powyższym oraz uwzględniając fakt braku informacji ze strony MSS (w szczególności o rozwoju działalności pozwalającej na terminową regulację zobowiązań MSS), w ocenie Spółki Comp S.A. wystąpiły zdarzenia które negatywnie mogą wpłynąć na sytuację spółki MSS będącej w Grupie Hyperion. Dlatego też w dniu 28 marca 2017 roku Spółka Comp S.A. podjęła decyzję o wszczęciu działań związanych z dochodzeniem roszczeń wobec spółki MSS mających na celu uzyskanie zaspokojenia swoich roszczeń z tytułu obligacji, jakie MSS wyemitowało w grudniu 2015 roku. Na wniosek Spółki, administrator zabezpieczeń, spółka BSWW Trust Sp. z o.o., dokonała przejęcia na własność części spośród stanowiących przedmiot zastawu rejestrowego modułowych urządzeń dla tzw. warstwy aktywnej infrastruktury sieci szerokopasmowej. W wyniku takiego przejęcia na własność, wierzytelność Spółki Comp S.A. wynikająca z obligacji MSS uległa zaspokojeniu w zakresie kwoty 3.972.075 zł. Ponieważ ww. kwota nie zaspokaja wszystkich roszczeń Spółki Comp S.A. z tytułu objętych obligacji MSS, stąd Spółka podjęła dalsze kroki egzekucyjne m.in. przeciwko MSS i Hyperion.

Postępowania egzekucyjne prowadzone z wniosku Spółki wobec spółek MSS i Hyperion uległy zawieszeniu wobec wszczętych postępowania sanacyjnych.

Postępowanie sanacyjne toczące się wobec spółki Hyperion uległo umorzeniu, a następnie została ogłoszona upadłość tej spółki. BSWW Trust Sp. z o.o. jako administrator zabezpieczeń obligacji posiadanych przez Comp dokonał w postępowaniu upadłościowym zgłoszenia wierzytelności z tytułu poręczenia udzielonego przez Hyperion. Postępowanie takie pozostaje w toku i wierzytelności Spółki wobec Hyperion dochodzone będą w toku takiego postępowania.

Postępowanie sanacyjne wszczęte wobec spółki MSS zostało umorzone postanowieniem właściwego sądu z dnia 12 kwietnia 2018 r.. Postanowienie w przedmiocie umorzenia nie jest prawomocne. W przypadku uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania sanacyjnego, Spółka kontynuowała będzie działania egzekucyjne prowadzone uprzednio wobec MSS. W przypadku, w którym zostanie ogłoszona upadłość MSS, Spółka będzie dochodziła zaspokojenia swoich wierzytelności w postępowaniu upadłościowym.

Akcje spółki Hyperion S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentowane są w wartości bilansowej 0 tys. zł, w związku z dokonany odpisem aktualizującym wartość akcji na całą kwotę 3.130 tys. zł.

W dniu 16 maja 2017 roku Spółka Comp S.A. powzięła informacje o ogłoszonym w tym dniu wyroku w sprawie z powództwa Exorigo – Upos sp. z. o.o. przeciwko Spółce Comp S.A o zapłatę. Sąd Okręgowy w Warszawie XVI

Wydział Gospodarczy zasądził od Spółki na rzecz powoda zapłatę kwoty głównej wraz z odsetkami w łącznej wysokości ok. 3 mln zł.

Wyrok nie jest prawomocny. Spółka Comp S.A. wniosła apelację od wyroku pierwszej instancji. Po uwzględnieniu opinii prawnej, Spółka utworzyła rezerwę w wysokości 50% powyższego zobowiązania.

Ryzyko związane z utratą kluczowych pracowników

Działalność spółek z Grupy Kapitałowej Comp S.A. prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o wiedzę i doświadczenie wysoko kwalifikowanej kadry pracowniczej. Jest to cecha charakterystyczna dla przedsiębiorstw działających na rynku technologii informatycznych. Główną metodą pozyskiwania wysoko wykwalifikowanych pracowników jest oferowanie im konkurencyjnych warunków pracy i płacy. Istnieje potencjalne ryzyko odejścia pracowników o kluczowym znaczeniu, co mogłoby spowodować opóźnienia w realizacji zobowiązań firmy wobec jej klientów czy w rozwoju własnych produktów.

Grupa Kapitałowa, chcąc przeciwdziałać temu zagrożeniu, podejmuje działania polegające na:

- tworzeniu i wdrażaniu efektywnych systemów motywacyjnych,
- budowaniu więzi pomiędzy organizacją a pracownikami,
- monitorowaniu rynku pracy i w miarę możliwości oferowaniu konkurencyjnych warunków zatrudnienia.

Ryzyko związane ze zmianami tempa wzrostu rynku technologii informatycznych w Polsce

Ze względu na sytuację gospodarczą należy wskazać na wrażliwość rynku IT na wahania koniunktury gospodarczej, które w sposób bezpośredni ograniczają politykę inwestycyjną przedsiębiorców, w tym nakłady na informatyzację.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z ewentualnym spadkiem dynamiki wzrostu na rynku technologii informatycznych Grupy Kapitałowej Comp S.A. podejmuje działania polegające na oferowaniu nowych usług i rozwiązań w tym innowacyjnych, dywersyfikując swoją ofertę, a także stara się równomiernie rozkładać sprzedaż na kilka różnych obszarów rynkowych, zmniejszając uzależnienie od koniunktury jednego sektora. Takie działania poprawiają pozycję Grupy Kapitałowej Comp S.A. względem konkurencji i pozwolą na kontynuowanie rozwoju nawet w sytuacji pogorszenia koniunktury. Inną formą ochrony przed wahaniami rynkowymi jest zawieranie przez Grupę Kapitałową Comp S.A. kontraktów długoterminowych.

Ryzyko konkurencji światowych koncernów

Polski rynek informatyczny coraz silniej przyciąga międzynarodowe korporacje. Firmy te mogą wykorzystywać kompetencje oraz zaplecze i doświadczenia biznesowe swych organizacji.

Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A. zdając sobie sprawę z tych zagrożeń podejmują szereg działań mających na celu ich ograniczenie.

Przykładem realizacji takich działań jest koncentracja przez Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A., działalności w niszowych segmentach usług informatycznych. Dodatkowym atutem jest duże doświadczenie w zakresie ochrony informacji oraz posiadanie własnych, certyfikowanych technologii do budowy systemów bezpieczeństwa.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Wyliczenie wskaźników zmienności.

Zmienność kursów walut wyliczono jako odchylenie standardowe na próbie średnich kursów NBP na początek i koniec każdego miesiąca w 2017 roku. Dodatkowo przyjęto założenie, że zmienność kursów walut w 2018 roku będzie podobna.

Oprocentowanie aktywów finansowych oraz zobowiązań oparte jest na stawkach WIBOR. Zmienność tych stawek wyznaczono jako odchylenie standardowe na próbie średnich stawek WIBOR 1M na koniec każdego miesiąca w 2017 roku. Dodatkowo przyjęto założenie, że zmienność tych stawek w 2018 roku będzie podobna.

na dzień	1 USD	1 EUR	1 GBP	100 HUF	WIBOR 1M
2017-01-31	4,0446	4,3308	5,0209	1,3926	1,6600
2017-02-28	4,0770	4,3166	5,0617	1,4028	1,6600

2017-03-31	3,9455	4,2198	4,9130	1,3670	1,6600
2017-04-28	3,8696	4,2170	5,0021	1,3536	1,6600
2017-05-31	3,7354	4,1737	4,7749	1,3561	1,6600
2017-06-30	3,7062	4,2265	4,8132	1,3689	1,6600
2017-07-31	3,6264	4,2545	4,7520	1,3959	1,6600
2017-08-31	3,5822	4,2618	4,6183	1,3919	1,6600
2017-09-29	3,6519	4,3091	4,8842	1,3846	1,6600
2017-10-31	3,6529	4,2498	4,8233	1,3646	1,6600
2017-11-30	3,5543	4,2055	4,7847	1,3451	1,6600
2017-12-28	3,4813	4,1709	4,7001	1,3449	1,6500
Średnia	3,7439	4,2447	4,8457	1,3723	1,6592
Odchylenie standardowe	18,73%	5,07%	12,90%	1,97%	0,28%

W tabelach poniżej przedstawiono wpływ poszczególnych wskaźników na pozycje aktywów i pasywów oraz na wynik finansowy po opodatkowaniu.

Analiza wrażliwości na ryzyko stóp procentowych

Ryzyko stóp procentowych jest iloczynem wartości bilansowych oraz wartości wskaźnika WIBOR 3M i jego zmienności.

Aktywa finansowe o zmiennym oprocentowaniu	wartość bilansowa		wpływ na wynik finansowy po uwzględnieniu podatku	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	rok 2017	rok 2016
Środki bieżące na rachunku bankowym (środki a vista)	6 006	879	+/_0,28	+/_0,57
Depozyty bankowe	-	-	-	-
Udzielone pożyczki długo i krótkoterminowe	2 959	4 355	+/_0,14	+/_2,84
Obligacje	2 382	2 393	+/_0,11	+/_1,56
Podatek związany z ustaleniem ryzyka stóp procentowych			+/_0,10	+/_0,94
Razem	11 347	7 627	+/_0,42	+/_4,02

Zobowiązania finansowe o zmiennym oprocentowaniu	wartość bilansowa		wpływ na wynik finansowy po uwzględnieniu podatku	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	rok 2017	rok 2016
Kredyty bankowe i pożyczki	74 784	68 669	+/_3,43	+/_44,74
Pożyczki uzyskane	1 330	1 760	+/_0,06	+/_1,15
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	18 621	11 569	+/_0,85	+/_7,54
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	110 670	112 060	+/_5,07	+/_73,00
Podatek związany z ustaleniem ryzyka stóp procentowych			+/_1,79	+/_24,02
Razem	205 405	194 058	+/_7,63	+/_102,4

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest uzależnione od wartości pozycji bilansowych denominowanych w walutach oraz wyliczonej zmienności kursów odpowiednich walut.

Aktywa denominowane w walucie obcej	wartość bilansowa		wpływ na wynik finansowy po uwzględnieniu podatku	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	rok 2017	rok 2016
Należności krótkoterminowe denominowane w:				
- USD	2 563	1 018	+/_480,02	+/_120,82
- EUR	4 642	2 117	+/_235,51	+/_110,56
- GBP	11	77	+/_1,42	+/_23,15
- HUF	1 049	1 326	+/_20,62	+/_22,99
Środki pieniężne na rachunku bankowym denominowane w:				
- USD	6 047	946	+/_1132,53	+/_112,28
- EUR	37 086	42 800	+/_1881,52	+/_2235,21

- GBP	177	87	+/_22,84	+/_26,16
- HUF	896	1 606	+/_17,61	+/_27,85
Pozostałe aktywa denominowane w:				
- HUF	-	-	-	-
Podatek związany z ustaleniem ryzyka walutowego			+/_720,53	+/_509,05
Razem aktywa	52 471	49 977	+/_3071,73	+/_2170,16

Pasywa denominowane w walucie obcej	wartość bilansowa		wpływ na wynik finansowy po uwzględnieniu podatku	
	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016	rok 2017	rok 2016
Zobowiązania długoterminowe denominowane w:				
- EUR	647	665	+/_32,82	+/_34,73
- HUF	77	1 270	+/_1,51	+/_22,02
Zobowiązania krótkoterminowe denominowane w:				
- USD	9 136	9 618	+/_1711,06	+/_1141,53
- EUR	20 882	24 414	+/_1059,38	+/_1275,01
- GBP	122	69	+/_15,74	+/_20,74
- HUF	2 205	2 048	+/_43,34	+/_35,51
Podatek związany z ustaleniem ryzyka walutowego			+/_544,13	+/_480,61
Razem pasywa	33 069	38 084	+/_2319,72	+/_2048,93

Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Ryzyko płynności wynika z niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W opinii Zarządu Spółki potencjalne ryzyko występuje z uwagi na następujące czynniki:

- możliwość niezrealizowania w terminie kluczowych kontraktów;
- możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych;
- możliwość zmian w harmonogramie fiskalizacji grup podatników;
- możliwość utrudnionego dostępu do finansowania zewnętrznego.

W opinii Zarządu, Jednostka Dominująca w sposób adekwatny monitoruje występowanie powyższych czynników, co pozwala na odpowiednie zminimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Grupę Kapitałową. Grupa Kapitałowa jest w stałym kontakcie zarówno ze swoimi kontrahentami, jak i z instytucjami finansowymi zapewniającymi finansowanie. Grupa Kapitałowa stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanek mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Mając powyższe na uwadze, w opinii Zarządu Spółki, czynnik ryzyka w postaci utraty płynności jest właściwie monitorowany, a możliwość wystąpienia negatywnych zdarzeń w istotny sposób ograniczona. Ponadto na wypadek ich wystąpienia Grupa Kapitałowa posiada aktywa, które pozwalają w pełni pokryć wystąpienie ryzyka utraty płynności.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych

Poniższe tabele przedstawiają informacje o terminach umownej wymagalności zobowiązań finansowych.

Kredyty i pożyczki długoterminowe	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Powyżej 1 roku do 3 lat	1 211	11 754
b) Powyżej 3 lat do 5 lat	-	-
c) Powyżej 5 lat	-	-
Razem	1 211	11 754

Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	643	632

b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	20 001	7 010
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	35 089	7 863
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	19 179	43 189
e) Zobowiązania przeterminowane	-	-
Razem	74 912	58 694

Zobowiązania handlowe	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	57 711	70 162
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 178	15 223
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 008	58
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 995	136
e) Powyżej 1 roku	-	34
f) Zobowiązania przeterminowane	21 108	21 011
Razem	94 000	106 624

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do roku	10 596	6 011
b) Powyżej 1 roku do 3 lat	10 673	7 549
c) Powyżej 3 lat do 5 lat	810	1 623
d) Powyżej 5 lat	-	-
Razem	22 079	15 183

*Dane porównywalne zostały przekształcone.

Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	stan na 31.12.2017	stan na 31.12.2016
a) Do 1 miesiąca	348	631
b) Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
c) Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	30 227	226
d) Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	9 000	36 000
e) Powyżej 1 roku	72 000	75 000
Razem	111 575	111 857

Nota nr 64

INFORMACJE O WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDZIE

W raportowanym okresie Jednostka Dominująca nie wypłacała, ani nie zadeklarowała wypłaty dywidendy za poprzedni rok obrotowy.

Zarząd planuje pokryć stratę Comp S.A. w kwocie za rok 2017 4.323 tys. zł z zysków przyszłych okresów i taką rekomendację przedstawi Radzie Nadzorczej.

Nota nr 65

INFORMACJE NA TEMAT KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

W oparciu o perspektywy jakie występują przed Grupą Kapitałową w najbliższych latach, Zarząd Jednostki Dominującej potwierdza założenie kontynuacji działalności dla spółek wchodzących w skład Grupy za zasadne.

Jednakże, Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Ryzyko płynności wynika z niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W opinii Zarządu Jednostki Dominującej potencjalne ryzyko występuje z uwagi na następujące czynniki:

- możliwość niezrealizowania w terminie kluczowych kontraktów;
- możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych;
- możliwość zmian w harmonogramie fiskalizacji grup podatkowych;

- możliwość utrudnionego dostępu do finansowania zewnętrznego.

W opinii Zarządu, Jednostka Dominująca w sposób adekwatny monitoruje występowanie powyższych czynników, co pozwala na odpowiednie zminimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Grupę Kapitałową. Grupa Kapitałowa jest w stałym kontakcie zarówno ze swoimi kontrahentami, jak i z instytucjami finansowymi zapewniającymi finansowanie. Grupa Kapitałowa stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanek mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Jednocześnie nie zachowano następujących kowenantów (liczonych na bazie danych skonsolidowanych): wskaźnika płynności – 1,09 (wartość referencyjna: nie mniej niż 1,2) w Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz wskaźnika DCRS (liczony jako obsługa długu bieżącego /EBITDA) – 0,7 (wartość referencyjna: nie mniej niż 1,3) w Mbank S.A. Spółka otrzymała zgodę na niedotrzymanie wyżej wymienionych wskaźników do końca czerwca 2018 r. przez oba banki. Mimo przełamania opisanych powyżej wskaźników Spółka nie widzi istotnego zagrożenia wypowiedzenia umów kredytowych przez banki a tym samym utraty płynności.

Ponadto Zarząd Jednostki Dominującej zwraca uwagę, iż Grupa Kapitałowa dysponuje aktywami, które pozwalają na eliminację ryzyka utraty płynności w przypadku wystąpienia któregoś z czynników o których mowa powyżej. W szczególności Spółka zwraca uwagę, iż źródłami pokrycia niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów mogą być, poza akcjami spółki PayTel S.A. (akcje spółki PayTel S.A. są przeznaczone do sprzedaży i w ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji transakcji sprzedaży w najbliższych miesiącach jest wysokie):

- akcje własne Comp S.A. będące w posiadaniu jednostek z Grupy Kapitałowej;
- akcje Zakładów Urzędzeń Komputerowych „ELZAB” S.A. z siedzibą w Zabrze (przy czym środki z tego aktywa przeznaczone mogą być na spłatę obligacji Spółki);
- zbycie innych niestrategicznych aktywów związanych z działalnością Grupy Kapitałowej.

Zarząd Jednostki Dominującej zwraca uwagę, iż w Raporcie bieżącym nr 13/2018 z dnia 20 marca 2018 r. w założeniach do strategii grupy kapitałowej na lata 2018-2020 opisał aktywa, które uznaje za strategiczne. Ponadto zwraca się uwagę, iż do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zapadły żadne decyzje związane z ewentualną sprzedażą aktywów, o których mowa powyżej, za wyjątkiem decyzji Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie przekwalifikowania akcji PayTel S.A. z siedzibą w Warszawie jako aktywa przeznaczonego do sprzedaży ujętego w niniejszym sprawozdaniu.

Ponadto Zarząd Jednostki Dominującej podkreśla, iż większość nakładów inwestycyjnych związanych z działalnością Grupy Kapitałowej została już poniesiona i nie spodziewa się zwiększania zapotrzebowania kapitałowego związanego z inwestycjami. Powyższe nie obejmuje ew. zwiększonego zapotrzebowania na kapitał obrotowy związany z produkcją urządzeń fiskalnych w związku z planowaną fiskalizacją.

Mając powyższe na uwadze, w opinii Zarządu Jednostki Dominującej, czynnik ryzyka w postaci utraty płynności jest właściwie monitorowany, a możliwość wystąpienia negatywnych zdarzeń w istotny sposób ograniczona. Ponadto na wypadek ich wystąpienia Grupa Kapitałowa posiada aktywa, które pozwalają w pełni pokryć wystąpienie ryzyka utraty płynności. W związku z powyższym w ocenie Zarządu Jednostki Dominującej, w okresie nadchodzących 12 miesięcy, nie występuje zagrożenie dla stabilnego prowadzenia bieżącej działalności Grupy Kapitałowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 23 kwietnia 2018 r. oraz podpisane w imieniu Zarządu przez:

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Bogumiła Lewandowska	Główna Księgowa	

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comp S.A. w 2017 r.

1. Informacje ogólne o Spółce i Grupie Kapitałowej.

INFORMACJE O JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ

Nazwa Spółki	Comp Spółka Akcyjna
Siedziba	02-230 Warszawa, ul Jutrzenki 116
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Nr Rejestru Przedsiębiorców	0000037706
Nr identyfikacji podatkowej REGON	522-00-01-694 012499190
Strona internetowa	www.comp.com.pl

Przedmiotem działalności podstawowej Comp S.A. wg PKD jest działalność związana z informatyką:

- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki - działalność przeważająca - 62.02.Z,
- produkcja maszyn i sprzętu biurowego, z wyłączeniem komputerów i urządzeń peryferyjnych - 28.23.Z,
- naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych- 33.13.Z,
- sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania - 46.51.Z,
- sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych - 46.66.Z,
- działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej - 61.10.Z,
- działalność związana z oprogramowaniem - 62.01.Z,
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi - 62.03.Z,
- pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych - 62.09.Z,
- naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych - 95.11.Z.

Przedmiotem działalności drugorzędnej Comp S.A. jest między innymi:

- produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych (dział 26.20),
- produkcja sprzętu (tele) komunikacyjnego (dział 26.30),
- produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia (dział 28.99),
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (dział 72.19),
- wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery (dział 77.33),
- pozostałe pozaszkolne formy edukacji (dział 85.59)
- sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego (dział 46.52).

Czas trwania Spółki - Jednostki Dominującej zgodnie ze statutem jest nieograniczony.

W okresie sprawozdawczym Spółka posiadała oddziały samobilansujące:

- Oddział Nowy Sącz, mieszczący się przy ul. Nawojowskiej 118 w Nowym Sączu,
- Oddział w Warszawie - IT, mieszczący się przy ul. Jutrzenki 116 w Warszawie.

Sprawozdanie Jednostki Dominującej jest sprawozdaniem połączonym Spółki i jej oddziałów.

Przygotowanie sprawozdania finansowego oparte było na założeniu, że Jednostka Dominująca i spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej będą kontynuować działalność w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności. Dalsze informacje na temat kontynuacji działalności znajdują się w nocie nr 65.

Akcjonariusze lub Rada Nadzorcza mają prawo do zmiany sprawozdania przed jego zatwierdzeniem przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

SKŁAD ORGANÓW SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. Zarząd działał w składzie:

- Jacek Papaj – Prezes Zarządu,
- Andrzej Olaf Wąsowski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Morawski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Wilk – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Wawer – Członek Zarządu.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd działa w składzie:

- Robert Tomaszewski – Prezes Zarządu,
- Andrzej Olaf Wąsowski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Morawski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Wilk – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Wawer – Członek Zarządu.

W dniu 1 czerwca 2017 r. Członek Rady Nadzorczej pan Sławomir Lachowski złożył rezygnację z mandatu członka Rady Nadzorczej, ze skutkiem na koniec dnia zakończenia obrad zwołanego na dzień 30 czerwca 2017 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Zarząd Comp S.A. poinformował o tym w raporcie bieżącym nr 10/2017 z dnia 1 czerwca 2017 roku.

W dniu 1 czerwca 2017 r. Prezes Zarządu - pan Jacek Papaj - złożył rezygnację z mandatu członka zarządu i pełnienia funkcji prezesa zarządu z dniem zakończenia obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, zwołanego na dzień 30.06.2017 r.

W tym samym dniu Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A., pan Robert Tomaszewski złożył rezygnację z mandatu członka Rady Nadzorczej i pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, ze skutkiem na koniec dnia zakończenia obrad zwołanego na dzień 30 czerwca 2017 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

W dniu 1 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powierzeniu dotychczasowemu Przewodniczącemu Rady Nadzorczej Spółki, panu Robertowi Tomaszewskiemu, funkcji Prezesa Zarządu Comp S.A. Uchwała weszła w życie w dniu 1 lipca 2017 r., tj. z początkiem dnia następującego po dniu zakończenia obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raportach bieżących z dn. 1 czerwca 2017 roku nr 11/2017, 12/2017 i 13/2017

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza działała w składzie:

- Robert Tomaszewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Należyty - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Tomasz Marek Bogutyn - Członek Rady Nadzorczej,
- Sławomir Lachowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej,
- Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej,
- Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 30 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Comp S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki na dotychczasową, wspólną kadencję panów Jacka Włodzimierza Papaja i Jerzego Bartosiewicza. Zgromadzenie powierzyło panu Jackowi Papajowi funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 21/2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej jest następujący:

- Jacek Papaj - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Należyty - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jerzy Bartosiewicz - Członek Rady Nadzorczej,
- Tomasz Marek Bogutyn - Członek Rady Nadzorczej,
- Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej,

- Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej,
- Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej spółki dominującej nie uległ zmianie.

Skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w dniu 31 grudnia 2017 r.:

- Jacek Klimczak - Przewodniczący Komitetu Audytu,
- Włodzimierz Hausner - Członek Komitetu Audytu,
- Kajetan Wojnicz - Członek Komitetu Audytu.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

Komitet Audytu działa na zasadach określonych przez odpowiednie przepisy prawa.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Kapitał zakładowy Comp S.A. na dzień bilansowy wynosił 14.795.470 zł i dzieli się na 5.918.188 akcji, o wartości nominalnej po 2,50 zł każda.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)	
Prawo do dywidendy	od daty nabycia
Akcje zwykłe	5 918 188
W tym akcje własne*	456 640
Ograniczenia praw do akcji	-
Liczba akcji razem	5 918 188
Kapitał zakładowy razem	14 795 470 zł
Wartość nominalna 1 akcji	2,50 zł

* akcje własne w posiadaniu Jednostki Dominującej.

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej dzieli się na 5.918.188 akcji, w tym:

- 47.500 Akcji Serii A,
- 1.260.000 Akcji Serii B,
- 150.527 Akcji Serii C,
- 210.870 Akcji Serii E,
- 91.388 Akcji Serii G,
- 555.000 Akcji Serii H,
- 445.000 Akcji Serii I,
- 607.497 Akcji Serii J,
- 1.380.117 Akcji Serii K,
- 1.170.289 Akcji Serii L.

Spółka Comp S.A. na dzień bilansowy jest w posiadaniu 456.640 szt. akcji własnych Spółki. Akcje te stanowią 7,72% kapitału zakładowego Spółki i uprawniają do 456.640 głosów na WZA Spółki, co stanowi 7,72 % udziału w głosach na WZA. Spółka zależna od Comp S.A. - Comp Centrum Innowacji posiada 679.639 akcji Spółki Comp S.A. stanowią 11,48% kapitału zakładowego Spółki i uprawniają do 679.639 głosów na WZA Spółki, co stanowi 11,48 % udziału w głosach na WZA. Akcje te traktowane są jako akcje własne, Comp S.A. i jednostki zależne nie wykonują prawa głosu na WZA.

STRUKTURA WŁASNOŚCI KAPITAŁU PODSTAWOWEGO NA DZIEŃ BILANSOWY 31 GRUDNIA 2017 ROKU WEDŁUG INFORMACJI PRZESŁANYCH DO SPÓŁKI PRZEZ AKCJONARIUSZY ORAZ INNYCH DOSTĘPNYCH PUBLICZNIE ŹRÓDEŁ.

Na dzień sporządzenia niniejszego raportu oraz na dzień jego publikacji wymienieni poniżej akcjonariusze posiadali bezpośrednio lub pośrednio, pakiety powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comp S.A.

Akcjonariat Comp S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku w podziale na liczbę akcji oraz głosów z nich wynikających:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% ogólnej liczby akcji	liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Comp S.A. wraz z jednostkami zależnymi*	1 136 279	19,20%	1 136 279	19,20%
MetLife OFE zarządzane przez MetLife PTE S.A.	864 987	14,62%	864 987	14,62%
ALTUS TFI S.A.	607 140	10,26%	607 140	10,26%
Jacek Papaj**	603 951	10,20%	603 951	10,20%
Nationale-Nederlanden OFE	500 000	8,45%	500 000	8,45%
Pozostali akcjonariusze	2 205 831	37,27%	2 205 831	37,27%
Łącznie	5 918 188	100,00%	5 918 188	100,00%

* Comp S.A. i jednostki zależne nie wykonują prawa głosu na WZ

** Akcjonariusz pełnił funkcję Prezesa Zarządu do dnia 30.06.2017 r., od 30.06.2017 r. Pan Jacek Papaj pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

Według wiedzy Zarządu Spółki, w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 roku, nastąpiły poniższe zmiany w stanie posiadania akcji i głosów przez podmioty posiadające (bezpośrednio, lub pośrednio) powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki Comp S.A.

- **ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**

W dniu 10 lutego 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. zawiadomienie o przekroczeniu progu 10% w ogólnej liczbie głosów w Spółce. Przekroczenie 10% progu nastąpiło na skutek rozliczenia w dniu 7 lutego 2017 roku transakcji nabycia przez ALTUS TFI S.A. na rynku regulowanym 174.561 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadały łącznie 571.361 akcji Spółki, co stanowiło 9,65% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 571.361 głosów, co stanowiło 9,65% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 7 lutego 2017 roku fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadały łącznie 745.922 akcji Spółki, stanowiących 12,60% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 745.922 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 12,60% w ogólnej liczbie głosów.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 3/2017.

W dniu 7 grudnia 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (w imieniu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez ALTUS TFI S.A.) zawiadomienie o zmniejszeniu udziału o co najmniej 2% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Przed zmianą udziału fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadały łącznie 733.053 akcji Spółki, co stanowiło 12,39% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 733.053 głosów, co stanowiło 12,39% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 1 grudnia 2017 roku fundusze inwestycyjne zarządzane przez ALTUS TFI S.A. posiadają łącznie 607.140 akcji Spółki, stanowiących 10,26% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniają akcjonariusza do 607.140 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowi 10,26% w ogólnej liczbie głosów.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 46/2017.

- **Jacek Papaj**

W dniu 12 lipca 2017 roku wpłynęło do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A., zawiadomienie o zawarciu transakcji zbycia akcji. Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusz w dniu 12 lipca 2017 r. dokonał zbycia w transakcji pakietowej na rynku regulowanym 200.000 akcji na okaziciela Spółki Comp S.A., stanowiących 3,38% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Przed zawarciem transakcji zbycia akcji pan Jacek Papaj posiadał łącznie 817.811 akcji zwykłych na okaziciela, co stanowiło 13,82% kapitału zakładowego Spółki oraz odpowiadających 817.811 głosom stanowiących 13,82% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Po zawarciu przedmiotowej transakcji akcjonariusz posiada: 617.811 akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 10,44% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 617.811 głosom, stanowiących 10,44% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Wedle wiedzy Zarządu Comp S.A. akcjonariusz pan Jacek Papaj nie posiada podmiotów zależnych posiadających akcje Comp S.A. Akcjonariusz nie zawierał umów, których przedmiotem było przekazanie uprawnień do wykonywania prawa głosu.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 25/2017 oraz w raporcie bieżącym nr 26/2017.

W dniu 7 grudnia 2017 roku wpłynęło do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A. zawiadomienie o zawarciu transakcji zbycia akcji. Zgodnie

z zawiadomieniem Akcjonariusz w dniu 6 grudnia 2017 r. dokonał zbycia w transakcji pakietowej na rynku regulowanym 4.350 akcji Spółki Comp S.A.

Przed zawarciem transakcji zbycia akcji pan Jacek Papaj posiadał łącznie 617.811 akcji zwykłych na okaziciela, co stanowiło 10,44% kapitału zakładowego Spółki oraz odpowiadających 617.811 głosom stanowiących 10,44% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comp S.A.

Po zawarciu przedmiotowej transakcji akcjonariusz posiadał 613.461 akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 10,37% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 613.461 głosom, stanowiących 10,37% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 47/2017.

W dniu 21 grudnia 2017 roku wpłynęły do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A. dwa zawiadomienia o zawarciu transakcji zbycia akcji. Zgodnie z zawiadomieniami akcjonariusz w dniu 19 grudnia 2017 r. zbył 3.460 akcji Spółki i w dniu 21 grudnia 2017 r. zbył 6.050 akcji Spółki Comp S.A.

Przed zawarciem ww. transakcji zbycia akcji pan Jacek Papaj posiadał łącznie 613.461 akcji zwykłych na okaziciela, co stanowiło 10,37% kapitału zakładowego Spółki oraz odpowiadających 613.461 głosom stanowiących 10,37% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Po zawarciu przedmiotowych transakcji akcjonariusz posiada 603.951 akcji zwykłych na okaziciela, stanowiących 10,20% kapitału zakładowego oraz odpowiadających 603.951 głosom, stanowiącym 10,20% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raportach bieżących nr 52/2017 oraz 53/2017.

- **CE Management Group sp. z o.o.**

Wedle otrzymanego zawiadomienia, akcjonariuszem Comp S.A. jest spółka CE Management Group sp. z o.o., posiadająca – na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania – 138 462 akcje Comp S.A.

Spółka CE Management Group sp. z o.o. jest spółką celową założoną dla potrzeb nabycia od 1% do 9,99% akcji Spółki Comp S.A. w okresie 12 miesięcy od zawarcia porozumienia o powołaniu spółki. O otrzymaniu zawiadomienia o zawarciu porozumienia w przedmiocie powołania w/w spółki celowej Comp S.A. informował raportem bieżącym nr 2/2017 z dn. 10 lutego 2017 roku.

Wszystkie transakcje związane z akcjami Spółki Comp S.A. przeprowadzone w okresie sprawozdawczym przez CE Management Group sp. z o.o., o których został poinformowany Zarząd Spółki, zostały opisane poniżej:

- **Raport bieżący 9/2017**

W dniu 30 maja 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza - spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 29 maja 2017 roku transakcji kupna 18.062 akcji Spółki.

Akcje te uprawniały akcjonariusza do 18.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,31% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 9/2017.

- **Raport bieżący 17/2017**

W dniu 6 czerwca 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza - spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 6 czerwca 2017 roku transakcji kupna 18.300 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 18.062 akcje Spółki, co stanowiło 0,31% kapitału zakładowego Spółki. Akcje te uprawniały akcjonariusza do 18.062 głosów, co stanowiło 0,31% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 6 czerwca akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 36.362 akcji Spółki, co stanowiło 0,61% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 36.362 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,61% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 17/2017.

- **Raport bieżący 19/2017**

W dniu 28 czerwca 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 27 czerwca 2017 roku transakcji kupna 9.638 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 36.362 akcji Spółki, co stanowiło 0,61% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 36.362 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,61% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 27 czerwca akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 46.000 akcji Spółki, co stanowiło 0,78% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 46.000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,78% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 19/2017.

- **Raport bieżący 30/2017**

W dniu 31 lipca 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 28 lipca 2017 roku transakcji kupna 72.062 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 46.000 akcji Spółki, co stanowiło 0,78% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 46.000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 0,78% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 28 lipca 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 118.062 akcji Spółki, co stanowiło 1,99% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniały akcjonariusza do 118.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 1,99% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 30/2017.

- **Raport bieżący 33/2017 oraz 36/2017**

W dniach 8 sierpnia oraz 4 września 2017 roku do Spółki wpłynęły zawiadomienia o ustanowieniu przez CE Management Group sp. z o.o. zastawu rejestrowego na 46.000 akcjach Spółki Comp S.A. oraz 72.062 akcjach Spółki Comp S.A. będących w posiadaniu CE Management Group sp. z o.o.

O powyższym Zarząd Comp S.A. informował w raportach bieżących nr 33/2017 oraz nr 36/2017.

- **Raport bieżący 39/2017**

W dniu 20 września 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółka CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 18 września 2017 roku transakcji kupna 10.000 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 118.062 akcji Spółki, co stanowiło 1,99% kapitału zakładowego Spółki. Udziały te uprawniały akcjonariusza do 118.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 1,99% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 18 września 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 128.062 akcji Spółki, co stanowiło 2,16% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 128.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 2,16% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 39/2017.

- **Raport bieżący 41/2017**

W dniu 31 października 2017 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie o ustanowieniu przez CE Management Group sp. z o.o. zastawu rejestrowego na 10.000 akcjach Spółki Comp S.A., będących w posiadaniu CE Management Group sp. z o.o.

O powyższym Zarząd Comp S.A. informował w raporcie bieżącym nr 41/2017.

- **Raport bieżący 48/2017**

W dniu 7 grudnia 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 6 grudnia 2017 roku transakcji kupna 4.350 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 128.062 akcji Spółki, co stanowiło 2,16% kapitału zakładowego Spółki. Akcje te uprawniały akcjonariusza do 128.062 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 2,16% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 6 grudnia 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadał 132.412 akcji Spółki, co stanowiło 2,24% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniało akcjonariusza do 132.412 głosów na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A., co stanowiło 2,24% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 48/2017.

- **Raport bieżący 54/2017**

W dniu 21 grudnia 2017 roku wpłynęło do Comp S.A. od akcjonariusza spółki CE Management Group sp. z o.o. zawiadomienie o zawarciu w dniu 21 grudnia 2017 roku transakcji kupna 6.050 akcji Spółki.

Przed zawarciem transakcji spółka CE Management Group sp. z o.o. posiadała 132.412 akcji Spółki, co stanowiło 2,24% % kapitału zakładowego Spółki. Akcje te uprawniały akcjonariusza do 132.412 głosów, co stanowiło 2,24% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Od dnia 21 grudnia 2017 roku akcjonariusz spółka CE Management Group sp. z o.o. posiada 138.462 akcji Spółki, co stanowił 2,34% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawnia akcjonariusza do 138.462 głosów, co stanowi 2,34% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 54/2017.

Według zawiadomienia otrzymanego od CE Management Group sp. z o.o., udziałowcami w spółce CE Management Group sp. z o.o. są m.in. członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Comp S.A., tj. Robert Tomaszewski, Krzysztof Morawski, Jarosław Wilk, Andrzej Wawer i Tomasz Bogutyn.

Stan posiadania udziałów i głosów przez ww. osoby w spółce CE Management Group sp. z o.o. na 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania, wynosi:

- Pan Robert Tomaszewski posiada 22.300 udziałów dających 28,19% głosów;
- Pan Krzysztof Morawski posiada 5.100 udziałów dających 6,45% głosów;
- Pan Andrzej Wawer posiada 5.100 udziałów dających 6,45% głosów;
- Pan Jarosław Wilk posiada 2.100 udziałów dających 2,65% głosów;
- Pan Tomasz Bogutyn posiada 6.100 udziałów dających 7,71% głosów.

Akcjonariat Comp S.A. na dzień publikacji niniejszego sprawozdania w podziale na liczbę akcji oraz głosów z nich wynikających:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% ogólnej liczby akcji	liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Comp S.A. wraz z jednostkami zależnymi*	1 136 279	19,20%	1 136 279	19,20%
MetLife OFE zarządzane przez MetLife PTE S.A.	864 987	14,62%	864 987	14,62%
ALTUS TFI S.A.	607 140	10,26%	607 140	10,26%
Jacek Papaj	603 951	10,20%	603 951	10,20%
Nationale-Nederlanden OFE	500 000	8,45%	500 000	8,45%
Pozostali akcjonariusze	2 205 831	37,27%	2 205 831	37,27%
Łącznie	5 918 188	100,00%	5 918 188	100,00%

* brak możliwości wykonywania prawa głosu na WZ przez Comp S.A. i jednostki zależne.

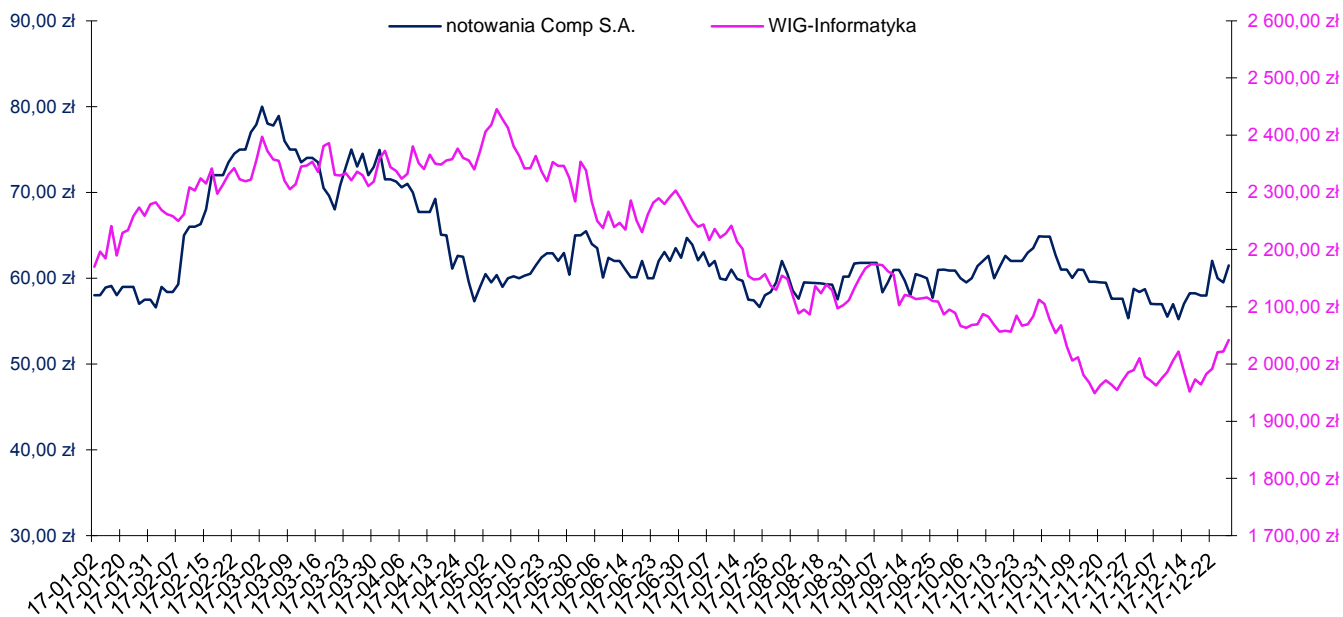
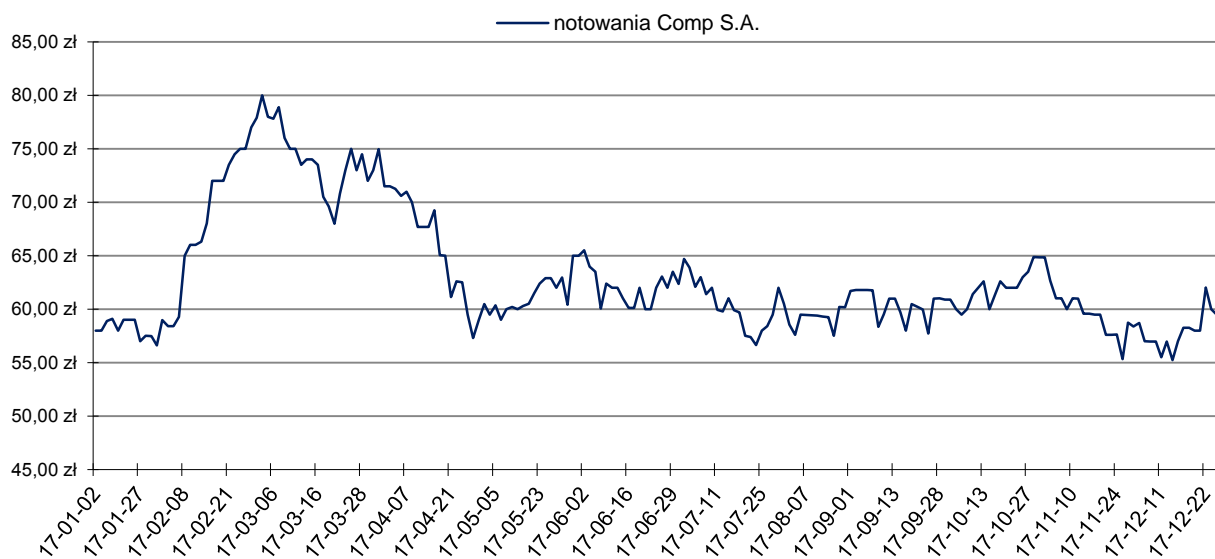
Od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego (tj. od 31 grudnia 2017 r.) do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania podmiotów posiadających (bezpośrednio, lub pośrednio) powyżej 5% na Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.

Wiedza Zarządu Spółki w zakresie zmian w akcjonariacie, jakie zaszły w okresie od przekazania ostatniego raportu okresowego, oparta jest na:

- informacjach publikowanych w raportach rocznych przez Otwarte Fundusze Emerytalne jak i informacjach uzyskanych od Powszechnych Towarzystw Emerytalnych,
- listach obecności Akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w ostatnim, przed datą publikacji niniejszego sprawozdania, Walnym Zgromadzeniu Comp S.A.,
- informacjach otrzymanych od akcjonariuszy, u których zaszły zmiany w ilości posiadanych akcji Spółki;
- informacjach otrzymanych od osób pełniących funkcje zarządcze oraz osób blisko z nimi związanych w zakresie transakcji dokonywanych przez te osoby na akcjach Spółki.

NOTOWANIA AKCJI COMP S.A.

Notowania akcji Spółki w 2017 roku przedstawione są na poniższym wykresie:

INWESTYCJE W UDZIAŁY I AKCJE UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH BEZPOŚREDNIO PODPORZĄDKOWANYCH COMP S.A. stan na dzień 31 grudnia 2017 r.											
Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona)	zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	data objęcia kontroli / współkontroli / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	jednostkowa wartość bilansowa udziałów (akcji)	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1	Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o	ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	Działalność w zakresie oprogramowania oraz produkcja urządzeń kryptograficznych	jednostka zależna	pełna	15.06.2005	58 601	-	58 601	100,00	100,00
2	ZUK Elzab S.A. (Spółka sporządza sprawozdanie skonsolidowane)	ul. Kruczkowskiego 39 41-813 Zabrze	Projektowanie, produkcja i dystrybucja kas fiskalnych, urządzeń i systemów kasowych, urządzeń i akcesoriów służących do rejestracji i zarządzania sprzedażą	jednostka zależna	pełna	14.04.2011	35 209		35 209	75,89 (78,41)**	75,66
3	Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	Działalność w zakresie zarządzania innymi podmiotami (działalność holdingowa) oraz działalność w zakresie informatyki (produkcja sprzętu i oprogramowania)	jednostka zależna	pełna	06.12.2011	68 423	-	68 423	50,28 (89,26)*	50,28
4	Insoft Sp. z o.o.	ul. Jasna 3A 31-227 Kraków	Produkcja i wdrażanie oprogramowania wspomagającego działalność handlową	jednostka zależna	pełna	14.04.2011	2 955	-	2 955	52,00	52,00
5	Hallandale Sp. z o.o.***	ul. Jutrzenki 118 02-230 Warszawa	działalność w zakresie dystrybucji rozwiązań informatycznych klasy SIEM w zakresie bezpieczeństwa korporacyjnego	jednostka zależna	pełna	29.09.2014	9 680	(2 789)	6 891	100,00	100,00
6	PayTel S.A.	ul. Jutrzenki 118 02-230 Warszawa	Świadczenie specjalistycznych usług elektronicznych i finansowych	jednostka zależna	pełna (klasyfikowana jako aktywo przeznaczone do sprzedaży)	27.01.2012	30 740	-	30 740	100,00	100,00
7	Clou Sp. z o.o.	ul. Jutrzenki 118 02-230 Warszawa	Działalność w zakresie marketingu	jednostka zależna	pełna	28.12.2016	226	-	226	33,00 (92,73)*	33,00
							Razem:	205 834	(2 789)	203 045	

* wraz z udziałem pośrednim

** pośrednio wraz z akcjami własnymi ZUK Elzab SA

*** spółka została połączona z Comp S.A. w dniu 9 marca 2018 r.

**UDZIAŁY LUB AKCJE W PODMIOTACH ZALEŻNYCH COMP S.A.
WYBRANE DANE FINANSOWE SPÓŁEK**

Lp.	a	b							c			d		e	f	g	h	
		kapitał własny jednostki							zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki			należności jednostki						
		nazwa podmiotu	kapitał zakładowy	należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	kapitał zapasowy	pozostały kapitał własny, w tym:			-	-	-	-	-					-
zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto					zobowiązania długoterminowe	zobowiązania krótkoterminowe	na należności długoterminowe						na należności krótkoterminowe				
1	Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.	69 585	25 719	-	32 679	11 187	-	11 174	66 715	12 704	54 011	27 259	234	27 025	136 300	96 411	-	-
2	ZUK Elzab S.A. (dane skonsolidowane)	87 141	22 143	-	60 063	4 935	1 435	1 747	94 549	3 676	90 873	44 325	-	44 325	181 690	95 818	-	-
3	Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (dane skonsolidowane)	109 946	117 942	-	3 874	(11 870)	(5 806)	(7 547)	80 233	324	79 909	23 857	10	23 847	190 179	8 231	-	-
4	Insoft Sp. z o.o.	4 622	50	-	4 140	432	-	432	847	492	355	619	-	619	5 469	5 174	-	104
5	Hallandale Sp. z o.o.*	6 469	10	-	9 663	(3 204)	(286)	(2 918)	92	-	92	-	-	-	6 561	10	-	-
6	PayTel S.A.**	3 937	41 793	-	-	(37 856)	(31 837)	(6 019)	30 462	4 092	26 370	9 328	-	9 328	34 399	27 662	-	-
7	Clou Sp. z o.o.	843	685	-	-	158	(24)	182	852	10	842	1 155	-	1 155	1 695	4 921	-	-

* spółka została połączona z Comp S.A. w dniu 9 marca 2018 r.

** spółka prezentowana jako aktywno dostępne do sprzedaży / działalność zaniechana

Kapitały udziałowców niekontrolujących łącznie wynoszą 26.782 tys. zł, z czego 22.805 tys. zł przypada na udziałowców niekontrolujących Grupy Kapitałowej ZUK Elzab S.A.

2. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność emitenta, jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Jednostka Dominująca nie zanotowała istotnych zdarzeń wpływających na działalność Spółki i Grupy Kapitałowej w roku 2017 r.

3. Informacje o przewidywanym rozwoju Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Działalność Grupy Kapitałowej Comp S.A. koncentruje na dwóch podstawowych obszarach / segmentach działalności: rozwiązaniach z zakresu Retail i IT.

W obydwu wyżej wymienionych obszarach Grupa Kapitałowa Comp S.A. ponosi nakłady na rozwój własnych technologii, tworzy produkty, oraz dokonuje ekspansji równocześnie na kilku rynkach – co pozwala dywersyfikować źródła przychodów i w znaczący sposób uniezależnić się od zmian koniunktury na poszczególnych rynkach.

Administracja publiczna

Grupa Kapitałowa Comp S.A. ma ugruntowaną pozycję na tzw. rynku publicznym i dysponuje bazą licznych referencji oraz bardzo dużym potencjałem wykonawczym.

Grupa inwestuje w rozwój własnych rozwiązań i kompetencji z bardzo szerokiego obszaru bezpieczeństwa by móc oferować szeroką gamę produktów i usług dedykowanych i przystosowywanych dla określonych grup odbiorców.

W tym kontekście spółki z grupy planują min. uczestnictwo w projektach realizowanych przez Resort Obrony Narodowej, Ministerstwo Sprawiedliwości czy Resort MSWiA. Grupa aktywnie działa też na rynku rozwiązań mających zapewnić cyberbezpieczeństwo, min. w ramach projektów wynikających z wydanej w marcu 2017r. „Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017 – 2022”, która powoduje szereg działań porządkujących w obszarze Cyberbezpieczeństwa organizacji oraz koordynacji działań pomiędzy różnymi organizacjami publicznymi i prywatnymi.

Grupa zamierza ubiegać się o zamówienia współfinansowane z funduszy unijnych w ramach tzw. perspektywy wydatkowania środków w latach 2014-2020.

W minionych latach spółki z Grupy zrealizowały szereg dużych kontaktów na rzecz podmiotów z rynku administracji publicznej. Zwiększyło to w istotnej mierze bazę dla pozyskiwania zamówień związanych z utrzymaniem i rozwojem zbudowanych wcześniej systemów.

Rynek dużych przedsiębiorstw

Kolejnym rynkiem dla Grupy Kapitałowej Comp S.A. jest rynek dużych przedsiębiorstw z obszarów: telekomunikacji, przemysłu i energetyki, transportu oraz finansów. W szeregu dużych przedsiębiorstwa Grupa posiada ugruntowaną pozycję dostawcy zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Do klientów z tych rynków Grupa zamierza systematycznie poszerzać ofertę z zakresu szeroko rozumianej integracji produktów informatycznych jak również zapewnienia wysokiej dostępności i bezpieczeństwa systemów oraz przetwarzanych danych.

Rynek Retail

W tym obszarze Grupa Kapitałowa Comp S.A. oferuje przede wszystkim kompletne spektrum produktów, przede wszystkim własnej produkcji oraz usług (m.in. rynek fiskalny). Oferta kierowana jest zarówno do małych i średnich przedsiębiorstw jak również klientów posiadających ogólnopolskie sieci sprzedaży.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. zamierza dalej zwiększać swój udział w rynku krajowym, m.in. wprowadzając do sprzedaży innowacyjne produkty jak również usługi bazujące na zintegrowanej platformie usług – projekt M/platform.

Ważnym kierunkiem rozwoju Grupy Kapitałowej w obszarze działalności Retail jest sprzedaż produktów i rozwiązań - technologii na rynku krajowym oraz na innych rynkach zarówno europejskich jak poza (głównie Azja, Afryka).

Outsourcing, jako model świadczenia usług

Podmioty Grupy Kapitałowej są w stanie odpowiadać na szerokie potrzeby informatyczne klientów oraz posiadają umiejętność łączenia kompetencji technicznych z wyczuciem i potrzebami biznesowymi.

Pozwala to oferować kompleksową i zgodną z wymaganiami klientów usługę outsourcingu teleinformatycznego. Grupa Kapitałowa Comp S.A. dysponuje ogólnopolską infrastrukturą i wykwalifikowanymi specjalistami z bardzo szerokiego zakresu technologii i produktów.

Grupa dla wielu światowych producentów sprzętu komputerowego jest partnerem świadczącym w ich imieniu ogólnopolski autoryzowany serwis gwarancyjny.

4. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.

W ciągu ostatnich lat Spółka Comp S.A. wraz ze spółkami z Grupy Kapitałowej prowadziła intensywne prace badawczo – rozwojowe w dziedzinie modernizacji istniejących produktów własnych oraz opracowania i wprowadzenia do produkcji i sprzedaży nowych produktów i usług w kluczowej dla Comp S.A. dziedzinie: rynku retailowego, bezpieczeństwa specjalnego i kryptografii.

Większość nakładów ponoszonych obecnie przez spółki z Grupy Kapitałowej na prace badawcze i rozwojowe wiąże się z rozwijaniem nowych projektów. Specyfika niszy w której operuje Grupa Comp S.A., a także] dążenie do zachowania konkurencyjnej pozycji na rynku, nie pozwala na opisywanie ich charakteru przed wprowadzeniem gotowych wyrobów do sprzedaży.

W 2017 w obszarze cyberbezpieczeństwa rozpoczęto realizację projektu: „Innowacyjny system szybkiego i masowego wykrywania oraz neutralizacji cyberataków na użytkowników sieci Internet”. W wyniku realizacji projektu zostanie opracowane rozwiązanie składające się z modułów, które pozwolą na wykrywanie naruszeń bezpieczeństwa użytkowników korzystających z sieci Internet, bez naruszania poufności i prywatności transmisji użytkowników. Prace badawcze i rozwojowe prowadzone w ramach projektu są dofinansowane z Funduszy Europejskich.

W 2017 roku kontynuowano grupę projektów w zakresie rozwoju systemu M/Platform, koncentrując się na rozwoju poszczególnych usług które docelowo mają być dostępne w systemie oraz projekty związane z produkcją urządzeń typu wpłatomat, automat depozytowy, opłatomat.

5. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe oraz aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.

5.1. Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej.

Pozycja	stan na 31.12.2017	% sumy bilansowej	stan na 31.12.2016	% sumy bilansowej
1 Aktywa trwale	512 338	60,4%	509 172	62,1%
2 Aktywa obrotowe	336 431	39,6%	311 095	37,9%
Aktywa razem	848 769	100,0%	820 267	100,0%
1 Kapitał własny	447 525	52,8%	443 415	54,1%
2 Zobowiązania długoterminowe	92 782	10,9%	105 710	12,8%
3 Zobowiązania krótkoterminowe	308 462	36,3%	271 142	33,1%
Zobowiązania razem	401 244	47,3%	376 852	45,9%
Pasywa razem	848 769	100,0%	820 267	100,0%

Szczegółowe struktura aktywów znajduje się w notcie nr 62 Not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5.2. Skonsolidowane Sprawozdanie z Zysków lub Strat i Innych Całkowitych Dochodów.

Pozycja	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Dynamika	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Przychody ze sprzedaży	541 053	-0,3%	542 745
2 Koszt własny sprzedaży	387 710	-4,4%	405 574
3 Zysk (Strata) brutto ze sprzedaży	153 343	11,8%	137 171
4 Zysk (Strata) z działalności operacyjnej (EBIT)	22 850	-9,2%	25 152
5 EBITDA	45 482	1,6%	44 775
6 Zysk (Strata) brutto	7 563	-15,9%	8 996
7 Zysk (Strata) netto za rok obrotowy	677	-113,3%	(5 074)
8 Całkowite dochody	(1 169)	-69,6%	(3 845)

5.3. Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych.

Pozycja	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	15 619	22 115
2 Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(27 883)	(43 207)
3 Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	10 449	(11 911)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych (w tym środków pieniężnych z działalności zaniechanej)	(1 815)	(33 003)

Biorąc pod uwagę perspektywy stojące przed Grupą Kapitałową w zakresie Segmentów Retail i IT, zgodnie z podaną publicznie prognozą EBITDA na rok 2018 w rekordowej wysokości 70 mln PLN przewiduje się dobrą i stabilną sytuację finansową.

6. Kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki

Wskaźniki	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
1 Rentowność sprzedaży brutto	28%	25%
2 Rentowność EBIT	4%	5%
3 Rentowność EBITDA	8%	8%
4 Rentowność netto	0%	-1%
5 Rentowność kapitału własnego ROE	0%	-1%
6 Rentowność aktywów ROA	0%	-1%
7 Wskaźnik płynności bieżącej	1,1	1,1
8 Wskaźnik płynności szybkiej	0,9	1,0
9 Wskaźnik ogólnego zadłużenia	47%	46%
10 Cykl rotacji zapasów w dniach	51	47
11 Cykl rotacji należności w dniach	102	102
12 Cykl rotacji zobowiązań w dniach	70	77

Zasady wyliczania wskaźników:

- 1 zysk brutto na sprzedaży/przychody ze sprzedaży
- 2 zysk na działalności operacyjnej/przychody ze sprzedaży
- 3 zysk na działalności operacyjnej +amortyzacja/przychody ze sprzedaży
- 4 zysk netto/przychody ze sprzedaży
- 5 zysk netto/kapitały własne
- 6 zysk netto/aktywa razem
- 7 aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe
- 8 aktywa obrotowe - zapasy/zobowiązania krótkoterminowe

9 zobowiązania/aktywa razem

10 zapasy* x ilość dni w okresie/koszt własny sprzedaży

11 należności handlowe* x ilość dni w okresie /przychody ze sprzedaży

12 zobowiązania handlowe* x ilość dni w okresie/(koszt własny sprzedaży+ koszty sprzedaży+ koszty ogólnego zarządu)

* (stan na początek + stan na koniec)/2

7. Informacja o udziałach (akcjach) własnych, w tym:

- a) przyczynie nabycia udziałów własnych dokonanego w roku obrotowym,
- b) liczbie i wartości nominalnej nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów, a w przypadku braku wartości nominalnej – ich wartości księgowej, jak też części kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują,
- c) w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego – równowartości tych udziałów,
- d) liczbie i wartości nominalnej wszystkich udziałów nabytych i zatrzymanych, a w razie braku wartości nominalnej – wartości księgowej, jak również części kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują.

Spółka Comp S.A. w roku obrotowym nie nabywała i nie zbywała udziałów własnych.

Spółka Comp S.A. na dzień bilansowy jest w posiadaniu 456.640 szt. akcji własnych Spółki. Akcje te stanowią 7,72% kapitału zakładowego Spółki i uprawniają do 456.640 głosów na WZA Spółki, co stanowi 7,72 % udziału w głosach na WZA. Spółka zależna od Comp S.A. - Comp Centrum Innowacji posiada 679.639 akcji Spółki Comp S.A. stanowią 11,48% kapitału zakładowego Spółki i uprawniają do 679.639 głosów na WZA Spółki, co stanowi 11,48 % udziału w głosach na WZA Akcje te traktowane są jako akcje własne.

Ilość akcji własnych	Wartość nominalna akcji własnych	Udział jaki stanowią akcje własne w kapitale zakładowym
W posiadaniu Comp S.A.*: 456.640 sztuk	1.141.600 zł	7,72%
W posiadaniu Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.: 679.639 sztuk	1.699.097,5 zł	11,48%

* 307.640 sztuk akcji jest przedmiotem zastawu finansowego na rzecz banku jako zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego

8. Posiadane przez emitenta oddziały (zakłady).

W okresie sprawozdawczym Spółka posiadała oddziały samobilansujące:

- Oddział Nowy Sącz, mieszczący się przy ul. Nawojowskiej 118 w Nowym Sączu,
- Oddział w Warszawie - IT, mieszczący się przy ul. Jutrzenki 116 w Warszawie.

9. Instrumenty finansowe w zakresie:

- a) ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka,
- b) przyjętych przez jednostkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Działalność prowadzona przez Grupę Kapitałową narażona jest na różnego rodzaju ryzyka finansowe: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko zmiany kursów walutowych i stóp procentowych oraz rynkowych cen instrumentów dłużnych i kapitałowych) oraz ryzyko kredytowe i ryzyko utraty płynności.

Ogólny program zarządzania ryzykiem przez Grupę Kapitałową koncentruje się na nieprzewidywalności rynków finansowych i stara się minimalizować ich potencjalne negatywne wpływy na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej.

W określonym zakresie Spółki Grupy Kapitałowej Comp S.A. wykorzystują pochodne instrumenty finansowe, takie jak kontrakty terminowe na waluty obce, w celu minimalizowania ryzyka finansowego.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa Kapitałowa należą: kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty oraz udzielone pożyczki i wyemitowane obligacje. Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy Kapitałowej, zarządzanie ryzykiem płynności oraz doraźne inwestowanie nadwyżek płynnych środków pieniężnych. Grupa Kapitałowa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej działalności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej, co narazi Grupę Kapitałową na straty finansowe.

Aktywami finansowymi, które najbardziej narażone są na ryzyko kredytowe są należności z tytułu dostaw i usług, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, lokaty oraz udzielone pożyczki.

W Grupie Kapitałowej stosowana jest odpowiednia polityka kredytowa polegająca na sprzedaży produktów i świadczeniu usług oraz dostarczaniu finansowania, w dominującej mierze, klientom o sprawdzonej historii kredytowej oraz wiarygodności kredytowej.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta lub grupy kontrahentów o podobnych cechach. Nie występuje koncentracja ryzyka związana z faktem istnienia jednego lub grupy powiązanych odbiorców, w zakresie której Grupa Kapitałowa uzyskiwałaby przychody przekraczające 10% ogólnej kwoty przychodów.

Grupa Kapitałowa ogranicza ryzyko poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej sytuacji finansowej. Ryzyko nieściągalności należności jest ograniczane poprzez bieżące monitorowanie stanu należności i podejmowane ewentualnie działania windykacyjne.

W segmencie Retail realizującym sprzedaż urządzeń fiskalnych i нефiskalnych dla jednostek handlowych i usługowych kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiając udzielane kontrahentom limity kredytowe uzależnione od dokonywanych zakupów, przestrzegania terminów spłat należności oraz sytuacji finansowej odbiorcy.

Transakcje depozytowe oraz transakcje na instrumentach pochodnych Spółki Grupy Kapitałowej zawierają z bankami o uznanej renomie i wysokim standingu finansowym.

W odniesieniu do aktywów finansowych Grupy Kapitałowej Comp S.A. maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe jest równa ich wartościom bilansowym.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako niekorzystny wpływ zmiany kursów walut na wynik finansowy Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa stara się zmniejszać ryzyko poprzez wykonywanie transakcji zabezpieczających (forward) dla wybranych kontraktów.

Oprócz zabezpieczeń w postaci transakcji forward stosuje się politykę niwelowania negatywnych skutków wahań kursu walut, w taki sposób, iż w wielu przypadkach wartość realizowanych kontraktów jest zawierana w tej samej walucie, co rozliczenie z dostawcą, a płatność następuje wg kursu z dnia wystawienia faktury. Ryzyko walutowe w działaniu spółek zależnych jest niewielkie ze względu na niewielką skalę operacji przeprowadzanych w walutach obcych.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej jest zabezpieczenie płatności wyrażonych w walutach obcych przed niekorzystnymi skutkami zmiany kursów walutowych, zapewniając odpowiedni poziom marży na kontraktach handlowych bądź produkowanych urządzeniach.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej rozumiane jest jako niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem stóp procentowych jest doprowadzenie do sytuacji w której oprocentowanie aktywów przewyższałoby oprocentowanie pasywów.

Grupa Kapitałowa ponosi ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych kredytów bankowych, wyemitowanych obligacji, zawartych umów leasingu finansowego, udzielonych pożyczek oraz środków pieniężnych i depozytów na rachunkach bankowych, których oprocentowanie oparte jest na stawkach WIBOR.

Ryzyko zmiany ceny

Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie posiada instrumentów finansowych narażonych na ryzyko ze względu na zmiany cen towarów, instrumentów o charakterze kapitałowym lub inne ryzyko rynkowe poza opisanymi w pozostałych punktach oraz poniżej.

W związku z brakiem dokonania przez Małopolska Sieć Szerokopasmowa Sp. z o.o. („MSS”) spłaty odsetek od obligacji zabezpieczonych serii C za okres odsetkowy kończący się w dniu 31 marca 2016 r., Spółka w dniu 26 kwietnia 2016 r. złożyła żądanie wykupu wszystkich obligacji serii C poprzez zapłatę kwoty 10.000.000,00 zł wraz z zaległymi odsetkami od obligacji. Z informacji przekazanych raportem bieżącym przez Hyperion S.A. wynika, iż w dniu 18 sierpnia 2016 r. Zarząd Województwa Małopolskiego pozytywnie zatwierdził, pod względem formalno–merytorycznym oraz finansowo–księgowym, złożony wniosek o płatność nr MRPO.01.02.00-12-102/12-08 na kwotę wydatków kwalifikowanych stanowiących 90% wartości dotacji przyznanej na projekt budowy Małopolskiej Sieci Szerokopasmowej. W konsekwencji przedmiotowy projekt może być w dalszym ciągu realizowany przez MSS. Spółka prowadziła rozmowy dotyczące ustalenia warunków spłaty przez MSS przedmiotowego zadłużenia. W tym celu w dniu 10 listopada 2016 r. Spółka zawarła z MSS porozumienie, na podstawie którego Spółka wyraziła intencję nieprowadzenia działań egzekucyjnych wobec MSS przez okres do 6 miesięcy od dnia jego zawarcia, z zastrzeżeniem iż kontynuacja działań egzekucyjnych może nastąpić na podstawie jednostronnej decyzji Spółki, zwłaszcza w przypadku wystąpienia zdarzeń, które w ocenie Spółki mogą negatywnie wpłynąć na sytuację Grupy Hyperion (z uwzględnieniem MSS), a w szczególności w przypadku wystąpienia zdarzeń określonych szczegółowo w ww. porozumieniu.

W dniu 24 marca 2017 Spółka Comp S.A. została poinformowana przez Komornika Sądowego przy Sądzie rejonowym dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie o podjętych postępowaniach egzekucyjnych wszczętych przeciwko spółce MSS przez trzech innych wierzycieli w celu dochodzenia znaczących kwot. W związku z powyższym oraz uwzględniając fakt braku informacji ze strony MSS (w szczególności o rozwoju działalności pozwalającej na terminową regulację zobowiązań MSS), w ocenie Spółki Comp S.A. wystąpiły zdarzenia które negatywnie mogą wpłynąć na sytuację spółki MSS będącej w Grupie Hyperion. Dlatego też w dniu 28 marca 2017 roku Spółka Comp S.A. podjęła decyzję o wszczęciu działań związanych z dochodzeniem roszczeń wobec spółki MSS mających na celu uzyskanie zaspokojenia swoich roszczeń z tytułu obligacji, jakie MSS wyemitowało w grudniu 2015 roku. Na wniosek Spółki, administrator zabezpieczeń, spółka BSWW Trust Sp. z o.o., dokonała przejęcia na własność części spośród stanowiących przedmiot zastawu rejestrowego modułarnych urządzeń dla tzw. warstwy aktywnej infrastruktury sieci szerokopasmowej. W wyniku takiego przejęcia na własność, wierzytelność Spółki Comp S.A. wynikająca z obligacji MSS uległa zaspokojeniu w zakresie kwoty 3.972.075 zł. Ponieważ ww. kwota nie zaspakaja wszystkich roszczeń Spółki Comp S.A. z tytułu objętych obligacji MSS, stąd Spółka podjęła dalsze kroki egzekucyjne m.in przeciwko MSS i Hyperion.

Postępowania egzekucyjne prowadzone z wniosku Spółki wobec spółek MSS i Hyperion uległy zawieszeniu wobec wszczętych postępowań sanacyjnych.

Postępowanie sanacyjne toczące się wobec spółki Hyperion uległo umorzeniu, a następnie została ogłoszona upadłość tej spółki. BSWW Trust Sp. z o.o. jako administrator zabezpieczeń obligacji posiadanych przez Comp dokonał w postępowaniu upadłościowym zgłoszenia wierzytelności z tytułu poręczenia udzielonego przez Hyperion. Postępowanie takie pozostaje w toku i wierzytelności Spółki wobec Hyperion dochodzone będą w toku takiego postępowania.

Postępowanie sanacyjne wszczęte wobec spółki MSS zostało umorzone postanowieniem właściwego sądu z dnia 12 kwietnia 2018 r.. Postanowienie w przedmiocie umorzenia nie jest prawomocne. W przypadku uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania sanacyjnego, Spółka kontynuowała będzie działania egzekucyjne prowadzone

uprzednio wobec MSS. W przypadku, w którym zostanie ogłoszona upadłość MSS, Spółka będzie dochodziła zaspokojenia swoich wierzytelności w postępowaniu upadłościowym.

Akcje spółki Hyperion S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentowane są w wartości bilansowej 0 tys. zł, w związku z dokonaniem odpisem aktualizującym wartość akcji na całą kwotę 3.130 tys. zł.

W dniu 16 maja 2017 roku Spółka Comp S.A. powzięła informacje o ogłoszonym w tym dniu wyroku w sprawie z powództwa Exorigo – Upos sp. z. o.o. przeciwko Spółce Comp S.A. o zapłatę. Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy zasądził od Spółki na rzecz powoda zapłatę kwoty głównej wraz z odsetkami w łącznej wysokości ok. 3 mln zł.

Wyrok nie jest prawomocny. Spółka Comp S.A. wniosła apelację od wyroku pierwszej instancji. Po uwzględnieniu opinii prawnej, Spółka utworzyła rezerwę w wysokości 50% powyższego zobowiązania.

Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Ryzyko płynności wynika z niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W opinii Zarządu Spółki potencjalne ryzyko występuje z uwagi na następujące czynniki:

- możliwość niezrealizowania w terminie kluczowych kontraktów;
- możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych;
- możliwość zmian w harmonogramie fiskalizacji grup podatników;
- możliwość utrudnionego dostępu do finansowania zewnętrznego.

W opinii Zarządu, Jednostka Dominująca w sposób adekwatny monitoruje występowanie powyższych czynników, co pozwala na odpowiednie zminimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Grupę Kapitałową. Grupa Kapitałowa jest w stałym kontakcie zarówno ze swoimi kontrahentami, jak i z instytucjami finansowymi zapewniającymi finansowanie. Grupa Kapitałowa stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanek mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Jednocześnie na dzień bilansowy nie zachowano następujących kowenantów (liczonych na bazie danych skonsolidowanych): wskaźnika płynności – 1,09 (wartość referencyjna: nie mniej niż 1,2) w Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz wskaźnika DCRS (liczony jako obsługa długu bieżącego /EBITDA) – 0,7 (wartość referencyjna: nie mniej niż 1,3) w Mbank S.A. Spółka otrzymała zgodę na niedotrzymanie wyżej wymienionych wskaźników do końca czerwca 2018 r. przez oba banki. Mimo przełamania opisanych powyżej wskaźników Spółka nie widzi istotnego zagrożenia wypowiedzenia umów kredytowych przez banki a tym samym utraty płynności.

Ponadto Zarząd zwraca uwagę, iż Grupa Kapitałowa dysponuje aktywami, które pozwalają na eliminację ryzyka utraty płynności w przypadku wystąpienia któregoś z czynników o których mowa powyżej. W szczególności Spółka zwraca uwagę, iż źródłami pokrycia niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów mogą być, poza akcjami spółki PayTel S.A. (akcje spółki PayTel S.A. są przeznaczone do sprzedaży i w ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji transakcji sprzedaży w najbliższych miesiącach jest wysokie):

- akcje własne Comp S.A. będące w posiadaniu jednostek z Grupy Kapitałowej;
- akcje Zakładów Urządzeń Komputerowych „ELZAB” S.A. z siedzibą w Zabrze (przy czym środki z tego aktywa przeznaczone mogą być na spłatę obligacji Spółki);
- zbycie innych niestrategicznych aktywów związanych z działalnością Grupy Kapitałowej.

Zarząd Spółki zwraca uwagę, iż w Raporcie bieżącym nr 13/2018 z dnia 20 marca 2018 r. w założeniach do strategii grupy kapitałowej na lata 2018-2020 opisał aktywa, które uznaje za strategiczne. Ponadto zwraca się uwagę, iż do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zapadły żadne decyzje związane z ewentualną sprzedażą aktywów, o których mowa powyżej, za wyjątkiem decyzji Zarządu Spółki w sprawie przekwalifikowania akcji PayTel S.A. z siedzibą w Warszawie jako aktywa przeznaczonego do sprzedaży ujętego w niniejszym sprawozdaniu.

Ponadto Zarząd Spółki podkreśla, iż większość nakładów inwestycyjnych związanych z działalnością Grupy Kapitałowej została już poniesiona i nie spodziewa się zwiększania zapotrzebowania kapitałowego związanego z inwestycjami. Powyższe

nie obejmuje ew. zwiększonego zapotrzebowania na kapitał obrotowy związany z produkcją urządzeń fiskalnych w związku z planowaną fiskalizacją.

Mając powyższe na uwadze, w opinii Zarządu Spółki, czynnik ryzyka w postaci utraty płynności jest właściwie monitorowany, a możliwość wystąpienia negatywnych zdarzeń w istotny sposób ograniczona. Ponadto na wypadek ich wystąpienia Grupa Kapitałowa posiada aktywa, które pozwalają w pełni pokryć wystąpienie ryzyka utraty płynności. W związku z powyższym w ocenie Zarządu Spółki, w okresie nadchodzących 12 miesięcy, nie występuje zagrożenie dla stabilnego prowadzenia bieżącej działalności Grupy Kapitałowej.

10. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu emitent jest na nie narażony.

10.1. Czynniki ryzyka związane z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako niekorzystny wpływ zmiany kursów walut na wynik finansowy Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa stara się zmniejszać ryzyko poprzez wykonywanie transakcji zabezpieczających (forward) dla wybranych kontraktów.

Oprócz zabezpieczeń w postaci transakcji forward stosuje się politykę niwelowania negatywnych skutków wahań kursu walut, w taki sposób, iż w wielu przypadkach wartość realizowanych kontraktów jest zawierana w tej samej walucie, co rozliczenie z dostawcą, a płatność następuje wg kursu z dnia wystawienia faktury. Ryzyko walutowe w działaniu spółek zależnych jest niewielkie ze względu na niewielką skalę operacji przeprowadzanych w walutach obcych.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej jest zabezpieczenie płatności wyrażonych w walutach obcych przed niekorzystnymi skutkami zmiany kursów walutowych, zapewniając odpowiedni poziom marży na kontraktach handlowych bądź produkowanych urządzeniach.

Ryzyko związane z utratą kluczowych pracowników

Działalność spółek z Grupy Kapitałowej Comp S.A. prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o wiedzę i doświadczenie wysoko kwalifikowanej kadry pracowniczej. Jest to cecha charakterystyczna dla przedsiębiorstw działających na rynku technologii informatycznych. Główną metodą pozyskiwania wysoko wykwalifikowanych pracowników jest oferowanie im konkurencyjnych warunków pracy i płacy. Istnieje potencjalne ryzyko odejścia pracowników o kluczowym znaczeniu, co mogłoby spowodować opóźnienia w realizacji zobowiązań firmy wobec jej klientów czy w rozwoju własnych produktów.

Grupa Kapitałowa, chcąc przeciwdziałać temu zagrożeniu, podejmuje działania polegające na:

- tworzeniu i wdrażaniu efektywnych systemów motywacyjnych,
- budowaniu więzi pomiędzy organizacją a pracownikami,
- monitorowaniu rynku pracy i w miarę możliwości oferowaniu konkurencyjnych warunków zatrudnienia.

10.2. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Spółki z Grupy Kapitałowej prowadzą działalność.

Ryzyko związane ze zmianami tempa wzrostu rynku technologii informatycznych w Polsce

Ze względu na sytuację gospodarczą należy wskazać na wrażliwość rynku IT na wahania koniunktury gospodarczej, które w sposób bezpośredni ograniczają politykę inwestycyjną przedsiębiorców, w tym nakłady na informatyzację.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z ewentualnym spadkiem dynamiki wzrostu na rynku technologii informatycznych Grupa Kapitałowej Comp S.A. podejmuje działania polegające na oferowaniu nowych usług i rozwiązań w tym innowacyjnych, dywersyfikując swoją ofertę, a także stara się równomiernie rozkładać sprzedaż na kilka różnych obszarów rynkowych, zmniejszając uzależnienie od koniunktury jednego sektora. Takie działania poprawiają pozycję Grupy Kapitałowej Comp S.A. względem konkurencji i pozwolą na kontynuowanie rozwoju nawet w sytuacji pogorszenia koniunktury. Inną formą ochrony przed wahaniami rynkowymi jest zawieranie przez Grupę Kapitałową Comp S.A. kontraktów długoterminowych.

Ryzyko konkurencji światowych koncernów

Polski rynek informatyczny coraz silniej przyciąga międzynarodowe korporacje. Firmy te mogą wykorzystywać kompetencje oraz zaplecze i doświadczenia biznesowe swych organizacji.

Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A. zdając sobie sprawę z tych zagrożeń podejmują szereg działań mających na celu ich ograniczenie.

Przykładem realizacji takich działań jest koncentracja przez Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A., działalności w niszowych segmentach usług informatycznych. Dodatkowym atutem jest duże doświadczenie w zakresie ochrony informacji oraz posiadanie własnych, certyfikowanych technologii do budowy systemów bezpieczeństwa.

11. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, z uwzględnieniem informacji w zakresie:

- a) **postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta, z określeniem: przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska emitenta,**
- b) **dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta, z określeniem łącznej wartości postępowań odrębnie w grupie zobowiązań oraz wierzytelności wraz ze stanowiskiem emitenta w tej sprawie oraz, w odniesieniu do największych postępowań w grupie zobowiązań i grupie wierzytelności - ze wskazaniem ich przedmiotu, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stron wszczętego postępowania.**

Według najlepszej wiedzy Zarządu Spółki na dzień sporządzenia sprawozdania nie toczą się tego rodzaju postępowania.

12. Informacje o podstawowych produktach, towarach lub usługach wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży emitenta ogółem, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym.

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY - STRUKTURA RZECZOWA	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>
1 Przychody netto ze sprzedaży usług	159 445	148 477
2 Przychody netto ze sprzedaży produktów	158 950	139 597
3 Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	222 658	254 671
Przychody ze sprzedaży, razem	541 053	542 745

STRUKTURA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY	<i>Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	%	<i>Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016</i>	%
1 Sprzedaż materiałów	18 984	4%	7 416	1%
2 Sprzedaż towarów	203 674	38%	247 255	46%
3 Sprzedaż produktów	158 950	29%	139 597	26%
4 Sprzedaż usług	159 445	29%	148 477	27%
Przychody ze sprzedaży, razem	541 053	100%	542 745	100%

13. Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne, oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi, z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców i dostawców, a w przypadku gdy udział jednego odbiorcy lub dostawcy osiąga co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem - nazwy (firmy) dostawcy lub odbiorcy, jego udział w sprzedaży lub zaopatrzeniu oraz jego formalne powiązania z emitentem.

Struktura przychodów ze sprzedaży Comp S.A. wg segmentów rynku:

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WG SEGMENTÓW RYNKU	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	%	Rok 2016 okres bieżący od 01.01.2016 do 31.12.2016	%
1 Administracja (w tym służby mundurowe)	42 175	11,4%	96 101	23,7%
2 Telekomunikacja	24 415	6,6%	31 874	7,9%
3 Przemysł, Transport i Energetyka	56 176	15,2%	44 821	11,1%
4 Finanse i bankowość	44 890	12,2%	44 227	10,9%
5 Handel i usługi	132 008	35,8%	125 524	30,9%
6 Informatyczny	63 277	17,1%	45 600	11,2%
7 Ubezpieczenia	4 431	1,2%	6 559	1,6%
8 Pozostałe	1 835	0,5%	11 037	2,7%
Przychody netto ze sprzedaży	369 207	100,0%	405 743	100,0%

Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Comp S.A. wg segmentów rynku:

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WG SEGMENTÓW RYNKU	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	%	Rok 2016 okres bieżący od 01.01.2016 do 31.12.2016	%
1 Administracja (w tym służby mundurowe)	100 380	18,6%	114 647	21,1%
2 Telekomunikacja	25 041	4,6%	33 946	6,3%
3 Przemysł, Transport i Energetyka	65 633	12,1%	51 749	9,5%
4 Finanse i bankowość	46 080	8,5%	45 878	8,5%
5 Handel i usługi	222 552	41,1%	240 611	44,3%
6 Informatyczny	60 804	11,2%	32 090	5,9%
7 Ubezpieczenia	4 431	0,8%	6 559	1,2%
8 Pozostałe	16 132	3,1%	17 265	3,2%
Przychody netto ze sprzedaży	541 053	100%	542 745	100%

W 2017 roku blisko 96% przychodów ze sprzedaży była realizowana na rynek krajowy.

SEGMENTY GEOGRAFICZNE	Rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody uzyskane ze sprzedaży na rynek Polski:		
- wartościowo	518 507	490 142
- procentowo	95,83%	90,31%
Przychody uzyskane ze sprzedaży eksportowej na rynki UE:		
- wartościowo	17 851	40 407
- procentowo	3,30%	7,44%
Przychody uzyskane ze sprzedaży eksportowej poza UE:		
- wartościowo	4 695	12 196
- procentowo	0,87%	2,25%

W związku ze skierowaniem podstawowych elementów oferty produktowej Spółki do dużych przedsiębiorstw oraz szeroko rozumianej administracji państwowej, istotna wysokość sprzedaży występuje w województwie mazowieckim. Oferta Spółki w zakresie systemów bezpieczeństwa skierowana jest przede wszystkim do administracji państwowej i telekomunikacji. Sezonowe wahania udziału poszczególnych rynków w sprzedaży wynikają z projektowego i przetargowego charakteru prowadzonej działalności. Spółka realizuje również projekty wieloletnie, których realizacja ma wpływ na udział poszczególnych segmentów rynku w sprzedaży.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta lub grupy kontrahentów o podobnych cechach. Nie występuje koncentracja ryzyka związana z faktem istnienia jednego lub grupy powiązanych odbiorców, w zakresie której Grupa Kapitałowa uzyskiwałaby przychody przekraczające 10% ogólnej kwoty przychodów.

Grupa Kapitałowa ogranicza ryzyko poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej sytuacji finansowej. Ryzyko nieściągalności należności jest ograniczane poprzez bieżące monitorowanie stanu należności i podejmowane ewentualnie działania windykacyjne.

W segmencie Retail realizującym sprzedaż urządzeń fiskalnych i нефiskalnych dla jednostek handlowych i usługowych kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają udzielane kontrahentom limity kredytowe uzależnione od dokonywanych zakupów, przestrzegania terminów spłat należności oraz sytuacji finansowej odbiorcy.

14. Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności jednostki, w tym znanych jednostce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.

Według najlepszej wiedzy Spółki nie zostały w tym czasie zawarte znaczące umowy dla działalności Spółki pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami) oraz znaczące umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.

Wykaz aktualnych polis ubezpieczeniowych Spółki:

LP	Ubezpieczyciel	Przedmiot ubezpieczenia	Nr polisy	Okres ubezpieczenia	Ryzyko	Suma ubezpieczenia (w tys. PLN)	Uwagi
1	Ergo Hestia S.A.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych	KRUG0684/17/KOM	30.01.2017 do 29.01.2018	OC	ustawowa	
					AC	3 093	
2	AIG Europe Limited Sp. z o.o.	Grupowe Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków	0202001364	30.01.2017 do 29.01.2018	Śmierć, inwalidztwo, koszty pogrzebu, przekwalifikowania i inne nieszczęśliwe wypadki	45 000	Maksymalna kwota ubezpieczenia
3	Allianz Polska S.A.	Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z włączeniem OC za produkty	000-17-430-05928755	01.02.2017 do 31.01.2018	Odpowiedzialność deliktowa i kontraktowa, OC za produkty	20 000	Także spółki Grupy Kapitałowej *
4	AIG Europe Limited Sp. z o.o.	Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w zagranicznych podróżach służbowych	202005242	01.05.2017 do 30.04.2018	Śmierć, inwalidztwo, koszty przekwalifikowania, koszty pogrzebu, koszty leczenia, koszty obsługi prawnej i inne nieszczęśliwe wypadki	45 000	Maksymalna kwota ubezpieczenia
5	AIG Europe Limited Sp. z o.o.	Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w zagranicznych podróżach służbowych i prywatnych Zarządu	202006627	08.07.2017 do 07.07.2018	Śmierć	100	
					Inwalidztwo	100	
					Koszty leczenia i nieprzewidziane koszty podróży, koszty akcji ratowniczej, Assistance	nielimitowana	
					Podlimit na koszty leczenia stomatologicznego	2	
					Koszty obsługi prawnej	75	
					Mienie osobiste	5	

					Anulowanie, skrócenie lub opóźnienie podróży	4	
					Środki pieniężne	2	
					Odpowiedzialność cywilna	500	
					Uprowadzenie, porwanie, wzięcie zakładników	50	
6	AIG Europe Limited Sp. z o.o.	OC Członków Organów Spółek	2361000225	16.04.2017 do 15.04.2018	OC	70 000	Także spółki Grupy Kapitałowej **
7	Aviva Sp. z o.o.	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk utraty lub uszkodzenia	320000083143	01.01.2017 do 31.12.2017	Zdarzenie losowe, kradzież z włamaniem, rabunek, wandalizm, inne	71 161	
		Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk				1 844	
		Ubezpieczenie mienia w transporcie				50 000	

* Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o., Insoft Sp. z o.o., Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., PayTel S.A., Hallandale Sp. z o.o., Clou Sp. z o.o.

** Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o., Insoft Sp. z o.o., Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o., PayTel S.A., ZUK Elzab S.A., Hallandale Sp. z o.o.

Poza wyżej wymienionymi polisami, Comp S.A. posiada również polisy ubezpieczeniowe samochodów, które są użytkowane na podstawie umów leasingowych.

Wykaz aktualnych polis ubezpieczeniowych spółek Grupy Kapitałowej Comp S.A.

LP	Ubezpieczyciel	Przedmiot ubezpieczenia	Nr polisy	Okres ubezpieczenia	Ryzyko	Suma ubezpieczenia tys. PLN	Uwagi
1	Aviva TUO S.A.	Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej	320000081611	01.02.2017 do 31.01.2018	Odpowiedzialność deliktowa i kontraktowa	10 000	Suma gwarancyjna
2	Signal Biztosító Zrt.	Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej	532951472	02.02.2017 do 01.02.2018	Odpowiedzialność deliktowa i kontraktowa	30 000 tys. HUF	
2	Europäische Reiseversicherung Aktiengesellschaft (S A)	Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w podróży służbowych	395000599	23.01.2017 do 22.01.2018	OC na osobie	210	
					OC w mieniu	105	
					Koszty leczenia	126	
					Koszty transportu	126	
					Trwały uszczerbek na zdrowiu	84	
Śmierć	84						
3	Compensa S.A.	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk utraty lub uszkodzenia	typ 9802 nr 000055050 typ 9601 nr 000025921	24.07.2017 do 23.07.2018	Pożar, wypadek, rabunek, kradzież i inne	14 430	Suma ubezpieczenia podana łącznie

			typ 7701 nr 001013500				
4	PZU S.A.	Ubezpieczenie Odpowiedzialno ści Cywilnej	1023309774	09.10.2017 do 08.10.2018	Ubezpieczenie OC - Cencert	1 051	
5	PZU S.A.	Ubezpieczenie mienia od ognia i innych żywiolów	1010410782	01.11.2017 do 31.10.2018	Pożar i inne żywioly	337	Suma ubezpieczenia podana łącznie
6	Generali Hellas SA	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk utraty lub uszkodzenia	11467373	08.11.2017 do 08.11.2018	Pożar, wypadek, rabunek, kradzież i inne	1 371	
7	Signal Biztosító Zrt.	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk utraty lub uszkodzenia	532951472	02.02.2017 do 01.02.2018	Pożar, wypadek, rabunek, kradzież i inne	400 450 tys. HUF	Suma ubezpieczenia podana łącznie
				05.07.2017 do 01.02.2018	Pożar, wypadek, rabunek, kradzież i inne	71 150 tys. HUF	Suma ubezpieczenia podana łącznie
8	Aviva TUO S.A.	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk utraty lub uszkodzenia	320000087617	01.01.2017 do 31.12.2017	Pożar, wypadek, rabunek, kradzież i inne	86 241	Suma ubezpieczenia podana łącznie
9	PZU S.A.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych	PGM00953059	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	
					AC, NNW	83	
10	Groupama Biztosító Zrt.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych i przyczepki	851792648 851792663 851792689 851792721 846429611 846429629 851673509	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	
11	Groupama Biztosító Zrt.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych	848929782 844149021 844149054 844148999 844148965 846526028 846526044 847258415	Roczny okres ubezpieczenia	AC	do wysokości szkody	
12	Ergo Hestia S.A.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodu własnego	903012100808	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	
					AC	40	
13	K&H Biztosító Zrt.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych	45543539	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	
14	Allianz Polska S.A.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochód własny i przyczepki	000-17-130-20114478 000-17-130-20114475 000-17-130-20114468 000-17-130-20114859 000-17-130-20115445 000-17-130-20115669 000-17-130-20116698 000-17-130-20117507 000-17-130-20117527 000-17-130-20118263 000-17-130-20119153 000-17-130-20119159 000-17-130-20119500 000-17-130-20119686 000-17-130-20119689 000-17-130-20119693 000-17-130-20121044 000-17-130-20120844 000-17-130-20118086 39516613	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	

15	Allianz Polska S.A.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochód własny i przyczepki	000-17-150-20114479 000-17-692-20114481 000-17-150-20114476 000-17-692-20114477 000-17-150-20114469 000-17-692-20114470 000-17-150-20114860 000-17-692-20114861 000-17-150-20115446 000-17-692-20115447 000-17-150-20115672 000-17-692-20115673 000-17-150-20116699 000-17-692-20116700 000-17-150-20117508 000-17-692-20117509 000-17-150-20117528 000-17-692-20117529 000-17-150-20119155 000-17-692-20119157 000-17-150-20119161 000-17-692-20119162 000-17-150-20119501 000-17-692-20119502 000-17-150-20119687 000-17-692-20119688 000-17-150-20119691 000-17-692-20119692 000-17-150-20119694 000-17-692-20119695 000-17-150-20121045 000-17-692-20121046 000-17-150-20121845 000-17-692-20121846 000-17-150-20118087 000-17-692-20118088 39516613	Roczny okres ubezpieczenia	AC, NNW	1 231	
16	Allianz Hungária Zrt.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych	AHB850262926	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	
17	UniQa S.A.	Ubezpieczenia komunikacyjne samochodów własnych	338500136892 338500136875	Roczny okres ubezpieczenia	OC	ustawowa	
					AC, NNW	112	

Dodatkowo spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A. posiadają ubezpieczenia urządzeń i samochodów w leasingu oraz ubezpieczenia grupowe pracowników.

15. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania.

Spółka nie ponosiła w roku 2017 żadnych istotnych nakładów na aktywa finansowe, papiery wartościowe i inwestycje kapitałowe, które nie zostałyby ujęte w niniejszym sprawozdaniu.

PONIESIONE I PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE	Poniesione w 2017 roku	Poniesione w 2016 roku
1 Niefinansowe aktywa trwałe	11 010	23 521
2 Zakupy spółek	6 045	11 757
3 Badania i rozwój	24 007	24 400
Razem	41 062	59 678

W 2017 roku Grupa Kapitałowa Comp S.A. planowała dokonać inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe (niefinansowe) oraz wartości niematerialne na poziomie 10 mln złotych, w prace badawczo-rozwojowe na poziomie blisko 15 mln zł.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa Comp S.A. planuje dokonać inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe (niefinansowe) oraz wartości niematerialne na poziomie 15 mln złotych, w prace badawczo-rozwojowe na poziomie blisko 19 mln zł.

Powyższe dane nie zawierają informacji o planowanych inwestycjach kapitałowych.

16. Informacje o transakcjach zawartych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji.

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązanymi zostały zawarte na zasadach rynkowych.

17. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności.

Poza opisanymi w nocie 26a zaciągniętymi w roku bieżącym kredytami i pożyczkami spoza Grupy Kapitałowej Comp S.A. poniżej znajduje się opis pożyczek zaciągniętych wewnątrz Grupy Kapitałowej.

W dniu 2 stycznia 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks nr 1 oraz w dniu 13 stycznia 2017 aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 7 grudnia 2015 roku, na mocy których odsetki zostały skapitalizowane z kwotą główną pożyczki oraz termin spłaty przesunięty do 7 grudnia 2017 roku. W dniu 2 lutego 2018 roku został podpisany aneks, w którym zmieniony został termin spłaty pożyczki na dzień 7 grudnia 2018 roku oraz stawka WIBOR i marża, w oparciu o które są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 1 lutego 2017 roku Spółka Comp S.A. udzieliła pożyczki w kwocie 62,5 tys. zł Spółce Clou Sp. z o.o. Termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 31 marca 2017 roku. Zabezpieczeniem pożyczki jest weksel własny „In blanco” „na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową. Kwota pożyczki wraz z naliczonymi odsetkami została spłacona w dniu 28 marca 2017 roku.

W dniu 6 lutego 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 30 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 28 lutego 2019 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

W dniu 10 lutego 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 22 tys. zł spółce Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. Spłata ma nastąpić w terminie 12 miesięcy od daty uruchomienia płatności. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o marżę. Pożyczka została spłacona w marcu 2018 roku.

W dniu 22 lutego 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. aneks do umowy pożyczki z dnia 22 czerwca 2011 roku, na mocy którego termin spłaty raty pożyczki w kwocie 2.500 tys. zł został przesunięty na dzień 31 grudnia 2017 roku. Aneks z dnia 9 lutego 2018 roku zmieniony został termin spłaty pożyczki na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz stawka WIBOR i marża, w oparciu o które są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 27 marca 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 50 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 28 lutego 2019 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

W dniu 11 maja 2017 roku Spółka Micra-Metripond Kft. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks do umowy pożyczki z dnia 24 maja 2016 roku, na mocy którego odsetki od pożyczki zostały skapitalizowane (nowa kwota pożyczki 285.252 tys. HUF) a termin spłaty pożyczki został ustalony na 31 maja 2018 roku.

W dniu 23 maja 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 15 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 31 maja 2018 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

W dniu 16 sierpnia 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 33 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 28 lutego 2019 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

W dniu 11 września 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 45 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 31 maja 2018 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

W dniu 18 października 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 15 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 30 kwietnia 2018 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

W dniu 5 września 2017 roku Spółka Comp S.A. udzieliła pożyczki w kwocie 70 tys. zł Spółce Hallandale Sp. z o.o. Termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 31 grudnia 2017 roku. Zabezpieczeniem pożyczki jest weksel własny „In blanco” „na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową. Aneks z dnia 29 grudnia 2017 roku przedłużył termin spłaty pożyczki do dnia 31 marca 2018 roku.

W dniu 2 marca 2018 roku Spółka Comp S.A. udzieliła pożyczki w kwocie 33 tys. zł Spółce Hallandale Sp. z o.o. Termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 31 marca 2018 roku. Zabezpieczeniem pożyczki jest weksel własny „In blanco” „na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową.

Pożyczki udzielone Spółce Hallandale Sp. z o.o. przez Spółkę Comp S.A. w dniach: 5 września 2017 roku oraz 2 marca 2018 roku zostały rozliczone w dniu 9 marca 2018 roku w dniu połączenia Hallandale Sp. z o.o. z Comp S.A., które odbyło się poprzez przeniesienie całego majątku Hallandale Sp. z o.o. na Comp S.A.

W dniu 30 listopada 2017 roku Spółka Comp S.A. udzieliła pożyczki w kwocie 4.000 tys. zł Spółce ZUK Elzab S.A. Termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 8 marca 2018 roku. Zabezpieczeniem pożyczki jest weksel własny „In blanco” „na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową. Aneks nr 1 z dnia 1 marca 2018 roku przedłużył termin spłaty pożyczki do dnia 8 marca 2019 roku.

W dniu 6 marca 2017 roku zostały podpisane Aneksy nr 1 do Porozumienia dotyczącego zobowiązań pożyczkowych, zawartego w dniu 4 lipca 2016 roku pomiędzy Airport Handling Systems Sp. z o.o. i Comp S.A. z tytułu pożyczki z dnia 22 maja 2013 oraz pożyczki z dnia 28 marca 2014 roku, w których termin spłaty pożyczek został przesunięty na dzień 30 czerwca 2017 roku. Aneksy nr 2 z dnia 6 września 2017 roku do ww. Porozumienia określiły termin spłaty pożyczki na dzień 31 sierpnia 2018 roku. Kwota pożyczki z dnia 22 maja 2013 oraz pożyczki z dnia 28 marca 2014 roku wraz z naliczonymi odsetkami została spłacona w dniu 20 lutego 2018 roku.

W dniu 12 kwietnia 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks nr 1 oraz w dniu 6 września 2017 aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 19 września 2016 roku, na mocy których termin spłaty pożyczki został przesunięty do 20 września 2018 roku oraz zmieniona została stawka WIBOR i marża, w oparciu o które są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 12 kwietnia 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks nr 1 oraz w dniu 6 września 2017 aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 17 marca 2016 roku, na mocy których termin spłaty pożyczki został przesunięty do 16 września 2018 roku oraz zmieniona została stawka WIBOR i marża, w oparciu o które są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 6 września 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 28 czerwca 2016 roku, w którym termin spłaty pożyczki został przesunięty do dnia 30 września 2018 roku oraz zmieniona została stawka WIBOR i marża, w oparciu o którą są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 6 września 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 18 sierpnia 2015 roku, w którym termin spłaty pożyczki został przesunięty do dnia 18 sierpnia 2018 roku oraz zmieniona została stawka WIBOR i marża, w oparciu o którą są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 26 października 2017 roku Spółka Elzab Hellas SPV Sp. z o.o. spłaciła pożyczkę udzieloną w dniu 25.08.2016 r. przez Spółkę ZUK Elzab S.A..

W dniu 29 października 2017 roku Spółka Comp S.A. podpisała ze Spółką Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. aneks nr 1 do umowy pożyczki z dnia 27 października 2016 roku, w którym termin spłaty pożyczki został przesunięty do dnia 28 października 2018 roku oraz zmieniona została stawka WIBOR i marża, w oparciu o którą są wyliczane odsetki od pożyczki.

W dniu 19 grudnia 2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. udzieliła pożyczki w wysokości 10 tys. EUR spółce Elzab Hellas S.A., z terminem spłaty do 30 kwietnia 2018 roku. Warunki finansowe w/w umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o stawkę EURIBOR 1M powiększoną o marżę.

Wszystkie pożyczki udzielone są w: PLN, EUR lub HUF.

Stopy oprocentowania pożyczek oparte są o zmienne stopy na bazie WIBOR lub EURIBOR.

18. Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych podmiotom powiązanim z emitentem, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności.

Poza wymienionymi w punkcie powyżej zaciągniętymi w roku bieżącym pożyczkami wewnątrz Grupy Kapitałowej Comp S.A. poniżej znajduje się opis pożyczek udzielonych podmiotom spoza Grupy Kapitałowej.

<i>stan na 31.12.2017</i>	<i>kwota udzielonej pożyczki</i>	<i>kwota pozostała do spłaty (wraz z odsetkami) na dzień bilansowy</i>	<i>termin wymagalności</i>
<i>Pożyczki dla osób fizycznych</i>			
Długoterminowe	644	632	
Osoba fizyczna	644	632	Do 22.09.2019
Krótkoterminowe:	35	13	
Pracownicy	35	13	przeteryminowane
Pożyczki z ZFŚS	1 041	614	
Razem	1 720	1 259	
<i>Pożyczki dla firm</i>			
Krótkoterminowe:	4 038	2 348	
4PI Sp. z o.o.	81	21	Przeteryminowana
PCE Nieruchomości Sp. z o.o.	180	196	Do 30.04.2018
PCE Nieruchomości Sp. z o.o.	820	893	Do 30.04.2018
PCE Nieruchomości Sp. z o.o.	620	218	Do 30.06.2018
PCE Nieruchomości Sp. z o.o.	640	872	Do 30.06.2018
Airport Handling Systems Sp. z o.o.	947	55	Do 31.08.2018
Airport Handling Systems Sp. z o.o.	750	93	Do 31.08.2018
Razem	4 038	2 348	
Razem pożyczki	5 758	3 607	

W dniu 18 czerwca 2017 roku Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. podpisała ze Spółką PCE Nieruchomości sp. z o.o. aneksy do umów pożyczek zawartych 3 i 26 czerwca 2015 roku, w których termin spłaty pożyczek został ustalony na 30 czerwca 2018 roku.

W dniu 15 listopada 2017 roku Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. złożyła w Sądzie Okręgowym w Warszawie pozew o zapłatę przeciwko spółce NOA Tech Sp. z o.o.. Dochodzona należność w kwocie 1.163.355,94 zł. wynika z nieregulowanych w terminie pożyczek udzielonych przez Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. w roku 2015. Należność z tytułu pożyczek została przeniesiona do należności dochodzonych na drodze sądowej.

W dniu 27.12.2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. podpisała ze Spółką PCE Nieruchomości sp. z o.o. aneks nr 3 do umowy pożyczki z dnia 9 czerwca 2015 roku, w którym termin spłaty pożyczki został ustalony na 30 kwietnia 2018 roku.

W dniu 27.12.2017 roku Spółka ZUK Elzab S.A. podpisała ze Spółką PCE Nieruchomości sp. z o.o. aneks nr 2 do umowy pożyczki z dnia 26 czerwca 2015 roku, w którym termin spłaty pożyczki został ustalony na 30 kwietnia 2018 roku.

Stopy oprocentowania pożyczek oparte są o zmienne stopy na bazie WIBOR lub EURIBOR lub są stałymi stopami oprocentowania.

19. Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach, ze szczególnym uwzględnieniem poręczeń i gwarancji udzielonych podmiotom powiązanim z emitentem.

Wykaz czynnych gwarancji wystawionych na zlecenie Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Gwarant	Beneficjent	Nr gwarancji	Rodzaj gwarancji	Kwota gwarancji	Ważność gwarancji		Kaucje gwarancyjne
						od	do	
1.	mBank S.A.	Ered3	MT020045KPA10	gwarancja zapłaty	914	2014-04-23	2018-10-31	-
2.		Hanford	MT490045KPB13	gwarancja zapłaty	616	2015-11-24	2018-10-31	-
3.		Orange	02281KPB09UE	należyte wykonanie	100	2009-07-08	2018-07-31	-
4.		Orange	02388KPB10	należyte wykonanie	100	2010-06-23	2018-07-31	-
5.		RCZSiUT	MT490037KPB14	należyte wykonanie	25	2014-05-04	2018-04-16	17
6.		MPIPS	MT490065KPB14	należyte wykonanie	253	2014-06-30	2019-01-31	51
7.		Digiservice	MT490146KPB14	należyte wykonanie	62	2014-10-24	2018-12-15	12
8.		MSZ	MT490175KPB14	należyte wykonanie	48	2014-12-18	2018-02-15	10
9.		KGP	MT490013KPB15	należyte wykonanie	45	2015-02-19	2018-04-16	9
10.		Insp.Uzbrojenia	MT490034KPB15	należyte wykonanie	795	2015-03-19	2018-08-16	159
11.		NFZ	MT490052KPB15	należyte wykonanie	34	2015-04-27	2018-07-16	7
12.		PGE Systemy	MT490085KPB15	należyte wykonanie	32	2015-07-01	2018-12-31	6
13.		Castellum	MT490103KPB15	należyte wykonanie	134	2015-07-29	2020-06-15	27
14.		WKD	MT490108KPB15	należyte wykonanie	211	2015-08-06	2021-12-27	42
15.		RCZSiUT	MT490147KPB15	należyte wykonanie	35	2015-09-23	2019-12-17	7
16.		ZMiGDP	MT490156KPB15	należyte wykonanie	149	2015-10-16	2021-01-04	30
17.		Woj. Podlaskie	MT490166KPB15	należyte wykonanie	664	2015-12-02	2021-02-28	133
18.		PHU Bychowo	MT490004KMB16	należyte wykonanie	39	2016-01-13	2018-02-28	-
19.		ARiMR	MT490007KPB16	należyte wykonanie	47	2016-01-21	2019-01-31	9
20.		PGE Systemy	MT490042KPB16	należyte wykonanie	19	2016-05-18	2019-08-31	4
21.		PGE Systemy	MT490097KPB16	należyte wykonanie	48	2016-10-03	2019-12-16	10
22.		RCZSiUT	MT490114KPB16	należyte wykonanie	208	2016-11-03	2019-01-24	42
23.		RCZSiUT	MT49096KPB17	należyte wykonanie	8	2017-07-04	2020-11-17	2
24.		RCZSiUT	MT49097KPB17	należyte wykonanie	8	2017-07-04	2020-12-15	1
25.		RCZSiUT	MT49104KPB17	należyte wykonanie	266	2017-07-25	2021-10-30	53
26.		Sophia	MT49153KPB17	należyte wykonanie	18	2017-10-03	2020-11-30	4
27.		Tramwaje Warszawskie	MT49179KTG17	przetargowa	30	2017-11-21	2018-01-31	-
28.		Skarb Państwa MF	MT49185KTG17	przetargowa	110	2017-12-05	2018-02-28	-
29.		Gm.Ostrow Wlkp	MT49193KTG17	przetargowa	40	2017-12-05	2018-01-31	-
30.		MSZ	MT49203KTG17	przetargowa	35	2017-12-12	2018-03-12	-
razem					5 093			635

1.	Raiffeisen	UM Łódź	CRD/G/0044408	należyte wykonanie	228	2012-12-04	2018-04-16	46
2.	Bank	Kanc.Kochański,Zięba	CRD/G/0048288	należyte wykonanie	45	2013-08-13	2018-12-31	9
3.	Polska	PBO KARTEL	CRD/G/0053336	należyte wykonanie	27	2014-05-12	2018-12-31	5
4.	S.A.	Gm. Solec Kujawski	CRD/G/0053883	należyte wykonanie	22	2014-06-05	2020-03-05	5
5.		Woj. Małopolskie	CRD/G/0054737	należyte wykonanie	127	2014-07-17	2020-12-21	25
6.		Integrated Solutions	CRD/G/0060019	należyte wykonanie	127	2015-05-06	2018-03-30	-
7.		ICM	CRD/G/0060537	należyte wykonanie	17	2015-06-01	2018-08-03	3
8.		Politechnika Gdańska	CRD/G/0061084	należyte wykonanie	17	2015-06-26	2018-09-28	-

9.	MNiSW	CRD/G/0063019	należyte wykonanie	21	2015-09-21	2021-03-31	4
10.	PBO Kartel	CRD/G/0065295	należyte wykonanie	24	2016-01-07	2022-06-30	16
11.	PBO Kartel	CRD/G/0065380	należyte wykonanie	2	2016-01-13	2021-02-26	1
12.	KGP	CRD/G/0067325	należyte wykonanie	261	2016-04-20	2019-05-31	52
13.	JW5499	CRD/G/0070894	należyte wykonanie	99	2016-11-03	2019-12-30	20
14.	Mawilux	CRD/G/0071215	należyte wykonanie	86	2016-11-25	2018-03-30	-
15.	KRUS	CRD/G/0071206	należyte wykonanie	27	2016-11-28	2019-01-31	-
16.	PIG	CRD/G/0071496	należyte wykonanie	43	2016-12-13	2020-11-03	29
17.	MF	CRD/G/0071832	należyte wykonanie	236	2017-01-05	2021-06-21	47
18.	Exatel	CRD/G/0075139	należyte wykonanie	185	2017-07-27	2020-08-21	37
19.	PWST-E Jarosław	CRD/G/0075986	należyte wykonanie	54	2017-09-20	2019-12-02	-
20.	Fast Group	CRD/G/0076063	należyte wykonanie	26	2017-09-26	2023-01-16	17
21.	Woj. Pomorskie	CRD/G/0076305	należyte wykonanie	44	2017-10-10	2023-02-24	9
22.	Gm. Srem	CRD/G/0076716	należyte wykonanie	65	2017-10-31	2020-08-17	-
23.	Woj. Wielkopolskie	CRD/G/0076715	należyte wykonanie	110	2017-10-31	2020-02-17	-
24.	PKP Intercity	CRD/G/0076921	należyte wykonanie	1 224	2017-11-21	2018-11-30	-
25.	UMWW	CRD/G/0077127	należyte wykonanie	52	2017-11-30	2020-02-17	-
26.	Pow. Wolsztyński	CRD/G/0077093	należyte wykonanie	80	2017-11-28	2023-05-02	16
27.	Fujitsu	CRD/G/0077654	gwarancja zapłaty	1 250	2017-12-28	2018-02-15	-
28.	Min. Rozwoju	CRD/G/0075761	przetargowa	30	2017-09-13	2018-01-31	-
29.	COI	CRD/G/0075819	przetargowa	50	2017-09-18	2018-02-28	-
30.	ZUS	CRD/G/0076424	przetargowa	85	2017-10-23	2018-02-19	-
31.	ZUS	CRD/G/0076427	przetargowa	139	2017-10-23	2018-02-19	-
32.	ZUS	CRD/G/0076426	przetargowa	15	2017-10-23	2018-02-19	-
33.	NCBJ	CRD/G/0076443	przetargowa	25	2017-11-07	2018-01-31	-
razem				4 843			341

Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Gwarant	Beneficjent	Nr gwarancji	Rodzaj gwarancji	Kwota gwarancji	Ważność gwarancji		Kaucje gwarancyjne
						od	do	
1	mBank S.A.	NBP	MT49068KPB16	należyte wykonanie	34	2016-12-16	2018-01-30	-
2		KGP	MT49148KTG17	należyte wykonanie	9	2017-09-27	2017-12-22	-
3		MSWiA	MT49152KPB17	należyte wykonanie	148	2017-10-02	2018-01-21	30
4		KGP	MT49163KPB17	należyte wykonanie	137	2017-10-09	2019-02-22	-
5		KGP	MT49165KTG17	należyte wykonanie	5	2017-10-19	2018-02-09	-
6		KGP	MT49170KTG17	należyte wykonanie	100	2017-10-26	2018-01-19	-
7		KGP	MT49177KTG17	należyte wykonanie	9	2017-11-17	2018-01-07	-
8		KGP	MT49180KPB17	należyte wykonanie	22	2017-11-20	2018-01-14	-
9		CIRF	MT49182KTG17	należyte wykonanie	14	2017-11-27	2018-02-16	-
10		KGP	MT49181KPB17	należyte wykonanie	31	2017-11-23	2021-01-30	6
11		Orizon	MT49191KTG17	należyte wykonanie	25	2017-12-04	2018-05-04	-
12		SA Wrocław	MT49195KTG17	należyte wykonanie	50	2017-12-04	2018-03-30	-
13		COI	MT49194KTG17	należyte wykonanie	13	2017-12-07	2018-02-23	-
14		MF	MT49196KTG17	należyte wykonanie	40	2017-12-05	2018-03-30	-
15		COI	MT49198KTG17	należyte wykonanie	25	2017-12-13	2018-03-05	-
16		KGP	MT49199KPB17	należyte wykonanie	86	2017-12-06	2020-01-30	17
17		KGP	MT49204KPB17	należyte wykonanie	39	2017-01-08	2021-01-04	8
18		KWP	MT49207KPB17	należyte wykonanie	15	2017-12-11	2018-01-22	-
19		MRiF	MT49210KTG17	należyte wykonanie	30	2017-12-19	2018-03-10	-
20		KGP	MT49216KTG17	należyte wykonanie	50	2017-12-28	2018-03-19	-
21		COI	MT49215KTG17	należyte wykonanie	20	2017-12-20	2018-03-12	-
22		KGP	MT49217KPB17	należyte wykonanie	489	2017-12-15	2018-03-30	-
23		NBP	MT49221KPB17	należyte wykonanie	42	2017-12-21	2019-01-30	-
24		PAŻP	MT49223KTG17	należyte wykonanie	18	2017-12-21	2018-03-30	-
razem					1 451			61
1	BZ WBK S.A.	IC	DOK4094GWB15AR	należyte wykonanie	75	2016-01-29	2020-01-28	-

2	KGP	DOK1533GWB16AR	należyte wykonanie	73	2016-06-30	2018-01-31	-
3	SP KGP	DOK1401GWB16JG	należyte wykonanie	287	2016-08-24	2018-12-12	-
4	KGP	DOK2179GWB16AR	należyte wykonanie	562	2016-07-29	2019-09-06	-
5	OZZW	DOK3214GWB16AR	należyte wykonanie	23	2016-11-03	2019-02-06	-
6	MF	DOK3420GWB16JO	należyte wykonanie	33	2016-11-18	2020-03-02	-
7	JW 5949	DOK3708GWB16JO	należyte wykonanie	220	2016-12-12	2019-11-30	-
8	RCZSiUT	DOK0767GWB17KI	należyte wykonanie	160	2017-02-28	2020-12-20	-
9	KGP	DOK2419GWB17AR	należyte wykonanie	89	2017-06-13	2019-12-19	-
10	KGP	DOK3213GWB17AR	należyte wykonanie	489	2017-08-17	2021-06-14	-
11	LeasePlan	DOK3492GWB17AA	należyte wykonanie	334	2017-08-17	2020-02-10	-
12	RCZSiUT	DOK3785GWB17AR	należyte wykonanie	44	2017-09-21	2019-11-30	-
13	KGP	DOK4200GWB17BD	należyte wykonanie	69	2017-10-20	2021-01-18	-
razem				2 458			-

Wykaz poręczeń wystawionych przez Grupę Kapitałową Comp S.A.

Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Beneficjent	Rodzaj zobowiązania	Kwota	Termin wygaśnięcia zobowiązania
1.	mBank S.A.	spłata wierzytelności z tytułu gwarancji Enigma SOI Sp. z o.o.	3 000	2021.06.30
2.	mBank S.A.	poręczenie kredytu Enigma SOI Sp. z o.o.	3 000	2018.06.28
3.	Bank Zachodni WBK S.A.	poręczenie kredytu Enigma SOI Sp. z o.o.	5 000	2020.11.30
4.	Bank Zachodni WBK S.A.	poręczenie kredytu Enigma SOI Sp. z o.o.	6 000	2027.11.26
5.	Raiffeisen Bank S.A.	świadczenie usług „MassDirectDebit” PayTel S.A.	400	2018.09.15
6.	Raiffeisen Bank S.A.	limit wierzytelności PayTel S.A.	11 000	2019.10.01
7.	Raiffeisen Bank S.A.	poręczenie kredytu PayTel S.A.	10 000	2018.10.01
8.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	913	2018.12.31
9.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 470	2018.12.31
10.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	622	2018.12.31
11.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 152	2019.06.30
12.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	421	2019.09.30
13.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	675	2019.12.31
14.	Millennium Leasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 521	2019.11.30
15.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	3 923	2019.11.30
16.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 938	2019.12.31
17.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 435	2020.01.31
18.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	975	2020.02.29
19.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	1 411	2020.03.15
20.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	782	2020.06.16
21.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	817	2020.06.30
22.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	902	2020.07.15
23.	mLeasing Sp. z o. o.	umowa leasingu terminali płatniczych PayTel S.A.	476	2020.08.15
Razem			57 833	

Spółki z Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Stan na dzień 31.12.2017 r.

Nie dotyczy

20. W przypadku emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem - opis wykorzystania przez emitenta wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności.

Program emisji skierowany do spółek Grupy Kapitałowej Comp S.A.

W 2017 roku kontynuowany był program emisji obligacji skierowanych do spółek Grupy Kapitałowej Comp S.A.

Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 30 grudnia 2017 roku wyemitowała obligacje w łącznej wartości nominalnej 30.700 tys. zł. Obligacje zostały objęte przez Jednostkę Dominującą oraz spółkę zależną ZUK Elzab S.A. Oprocentowanie obligacji ustalone zostało według stopy procentowej równej stawce WIBOR 1M/WIBOR 3M powiększonej o marżę. Obligacje są niezbywalne i niezabezpieczone. Termin wykupu obligacji został ustalony na rok 2018. Celem emisji obligacji jest finansowanie działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej. Warunki transakcji nie odbiegają od warunków charakterystycznych dla tego rodzaju transakcji na rynku.

Równocześnie Spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. dokonała wykupu wyemitowanych obligacji za kwotę 30.906 tys. zł. Wykupione obligacje podlegają umorzeniu z chwilą ich wykupu.

Obligacje w trybie emisji niepublicznej Comp S.A.

Zestawienie obligacji na dzień bilansowy:

L.p.	Seria	Data emisji/objęcia	Termin wykupu	Kwota transakcji	Ilość
1	I ₁₇	28.07.2017	28.07.2018, 28.07.2019, 28.07.2020	36.000	36.000
2	I ₁₅	30.06.2015	29.06.2018, 28.06.2019, 30.06.2020.	50.000	50.000

Obligacje serii I₁₄

W dniu 28 lipca 2014 r., w trybie emisji niepublicznej, Jednostka Dominująca („Emitent”) wyemitowała 36.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela, niemających formy dokumentu, o wartości nominalnej i cenie emisyjnej jednej obligacji równej 1.000 zł i o łącznej wartości nominalnej 36 milionów zł. Termin wykupu przedmiotowych obligacji przypadają na dzień 28 lipca 2017 r., zaś wypłata odsetek następować będzie półrocznie. Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 6M powiększonej o marżę ustaloną na warunkach rynkowych.

W dniu 28 stycznia przypadają termin płatności V raty odsetek od obligacji wyemitowanych 28 lipca 2014 r. Kwota zapłaconych odsetek wyniosła 742 tys. zł.

W dniu 28 lipca 2017 r. Spółka wykupiła 36.000 sztuk obligacji serii I₁₄ o łącznej wartości nominalnej 36 milionów zł powiększonej o należne odsetki (VI rata) w wysokości 1.002 tys. zł.

W związku z procedurą wykupu obligacji serii I/2014, Spółka zawarła umowę o kredyt obrotowy w celu wykupu obligacji wyżej wymienionej serii, w kwocie 10 milionów zł, od dnia 14 lipca 2017 roku do dnia 28 lipca 2017 roku, z ostateczną datą jego spłaty na dzień 1 sierpnia 2017 roku. Kredyt uruchomiony został w dniu 14 lipca 2017 roku i spłacony został w całości w dniu 1 sierpnia 2017 roku. Poza tym Spółka skorzystała za zgodą banku, z możliwości uruchomienia dodatkowego kredytu w wysokości 10 milionów zł, w ramach linii kredytowej dostępnej w rachunku bieżącym. Wskazana kwota została uruchomiona na okres od dnia 14 lipca do dnia 1 sierpnia 2017 r.

Obligacje serii I₁₅

W dniu 30 czerwca 2015 r. trybie emisji niepublicznej, Jednostka Dominująca wyemitowała kolejną emisję 50.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela, niemających formy dokumentu, o wartości nominalnej i cenie emisyjnej jednej obligacji równej 1.000 zł i o łącznej wartości nominalnej 50 milionów zł. Termin wykupu przedmiotowych obligacji przypada na dni 29 czerwca 2018 r., 28 czerwca 2019 r. i 30 czerwca 2020 r. (odpowiednio 100, 200 i 700 zł z każdej obligacji), zaś wypłata odsetek następować będzie półrocznie zaczynając od 30 grudnia 2015r. Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 6M powiększonej o marżę ustaloną na warunkach rynkowych.

W dniu 30 czerwca i 27 grudnia 2017 r. przypadają termin płatności IV i V raty odsetek od obligacji wyemitowanych w dniu 30 czerwca 2015 r. Kwota zapłaconych odsetek wyniosła po 1.398 tys. zł dla każdej raty odsetek.

Obligacje serii I₁₇

W dniu 28 lipca 2017 roku, w trybie emisji niepublicznej, spółka Comp S.A. (dalej „Emitent”) dokonała emisji 36.000 zabezpieczonych obligacji na okaziciela, niemających postaci dokumentu serii oznaczonej jako I/2017, o wartości nominalnej i cenie emisyjnej jednej obligacji równej 1.000 zł i o łącznej wartości nominalnej 36 milionów zł. Cel emisji został określony

jako: zrefinansowanie zadłużenia wynikającego z Obligacji serii I/2014 lub zadłużenia finansowego, które zostało zaciągnięte w celu zrefinansowania Obligacji serii I/2014. Obligacje oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M powiększonej o marżę w wysokości 3,8 procent w skali roku. Odsetki płatne są kwartalnie. Obligacje będą wykupywane w następujących dniach wykupu: 28 lipca 2018 r., 28 lipca 2019 r., 28 lipca 2020 r. poprzez płatność rat wykupu (odpowiednio 250 złotych, 350 złotych, 400 złotych na jedną obligację). Ponadto, warunki emisji Obligacji serii I/2017 przewidują od trzeciego okresu odsetkowego Opcję Wcześniejszego Wykupu na Żądanie Emitenta oraz Obowiązkowy Wcześniejszy Wykup w Wyniku Zwolnienia Zabezpieczenia.

W dniu 2 lutego 2018 roku, odbyło się Zgromadzenie Obligatariuszy obligacji serii I/2017, które wyraziło zgodę na zmianę warunków emisji Obligacji serii I/2017 m.in. w zakresie:

- ustanowienia przez Emitenta dodatkowego zabezpieczenia obligacji oraz usunięcia mechanizmu obligującego Emitenta do badania Wskaźnika Zabezpieczenia rozumianego jako wyrażony w procentach stosunek łącznej wartości akcji w kapitale spółki ZUK Elzab S.A. obciążonych zastawem rejestrowym na zabezpieczenie roszczeń obligatariuszy wynikających z obligacji do łącznej wartości wyemitowanych i niewykupionych obligacji; oraz
- usunięcia mechanizmu obligującego Emitenta do ustanawiania dodatkowego zabezpieczenia obligacji w razie spadku Wskaźnika Zabezpieczenia poniżej poziomu 130 % oraz
- usunięcia uprawnienia do zwalniania zabezpieczenia Obligacji w przypadku osiągnięcia Wskaźnika Zabezpieczenia na poziomie co najmniej 180%.

Zabezpieczenia

Mając na uwadze zmianę warunków emisji, o której mowa powyżej, Obligacje serii I/2017 zabezpieczone są:

- (i) hipoteką na prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w Nowym Sączu, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu - VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze NS1S/00088044/3 („Nieruchomość”) do sumy 54 mln zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia równym z hipoteką do sumy 75 mln zł na zabezpieczenie wyemitowanych przez Emitenta w dniu 30 czerwca 2015 roku obligacji serii I/2015,
- (ii) zastawami rejestrowymi na łącznie 5.118.777 akcjach w kapitale zakładowym spółki zależnej ZUK Elzab S.A. wraz z blokadami na rachunku papierów wartościowych,
- (iii) zastawem rejestrowym na prawach i wierzytelnościach z rachunku bankowego typu escrow prowadzonego dla Emitenta przez mBank S.A., szczegółowo opisanego w warunkach emisji. Każdy z ww. zastawów został ustanowionych do sumy najwyższej w wysokości 54 mln zł.

Co więcej, Emitent złożył na rzecz administratora zastawów oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego ograniczone do przedmiotów ww. zastawów. Warunki emisji obligacji przewidują możliwość częściowego zwalniania akcji stanowiących przedmiot zastawu spod zabezpieczenia na warunkach i zasadach szczegółowo w nich opisanych.

W związku z zabezpieczeniami opisanymi powyżej obligacji serii I/2017 oraz treścią warunków emisji wyemitowanych uprzednio obligacji serii I/2015, Emitent ustanowił stosowne zabezpieczenia dla obligacji serii I/2015 tj.:

- (i) hipotekę na prawie własności Nieruchomości do sumy 75 mln zł, z najwyższym pierwszeństwem zaspokojenia równym z hipoteką do sumy 54 mln zł na zabezpieczenie obligacji serii I/2017
- (ii) zastawami rejestrowymi na łącznie 7.109.412 akcjach w kapitale zakładowym spółki zależnej ZUK Elzab S.A. wraz z blokadami na rachunku papierów wartościowych oraz
- (iii) zastaw rejestrowy na prawach i wierzytelnościach z rachunku bankowego typu escrow prowadzonego dla Emitenta przez mBank S.A., szczegółowo opisanego w umowie zastawniczej. Z uwagi na łączną wartość nominalną obligacji serii I/2015, każdy z ww. zastawów został ustanowionych do sumy najwyższej w wysokości 75 mln zł.

Co więcej, Emitent złożył na rzecz administratora zastawów oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego ograniczone do przedmiotów ww. zastawów.

Obligacje w trybie emisji niepublicznej ZUK Elzab S.A.

Zarząd spółki zależnej ZUK Elzab S.A. w dniu 23 lutego 2015 r. podjął uchwałę o emisji obligacji ograniczonej do kwoty 50 milionów złotych stanowiącej maksymalną dopuszczalną łączną wartość wyemitowanych i niewykupionych obligacji oraz o przeprowadzeniu w ramach programu emisji pierwszej serii niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o łącznej wartości nominalnej do 20 milionów złotych.

W dniu 30 marca 2015 r. Zarząd spółki ZUK Elzab S.A. podjął uchwałę w sprawie zwiększenia kwoty emisji obligacji, ustalenia wysokości marży odsetkowej oraz ostatecznych Warunków Emisji. Na mocy uchwały, zwiększona została wartość nominalna obligacji do 25 milionów złotych.

W ramach pierwszej emisji, wyemitowanych zostało do 25.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii A/2015, nie mających formy dokumentu, o wartości nominalnej 1.000 złotych każda, o łącznej wartości nominalnej wszystkich obligacji w wysokości do 25 milionów złotych, po cenie emisyjnej równej wartości nominalnej, oprocentowanych według stopy procentowej równej w skali roku stopie bazowej WIBOR 6M powiększonej o marżę odsetkową ustaloną na poziomie rynkowym, o terminie wykupu w dniu 3 kwietnia 2018 r.

Obligacje zostały wyemitowane w ramach programu, jako papiery na okaziciela, w formie zdematerializowanej zgodnie z Ustawą o obligacjach z dnia 29 czerwca 1995 roku. Emisja obligacji nastąpiła zgodnie z art. 9 pkt 3 Ustawy o obligacjach (emisja niepubliczna) poprzez skierowanie propozycji nabycia obligacji do indywidualnych adresatów, w liczbie nie większej niż 149 osób. Obligacje nie są zabezpieczone. Cel emisji obligacji w rozumieniu art. 10 Ustawy o obligacjach nie został określony. Oferującym obligacje był MBank S.A., z którym w dniu 23 lutego 2015 r. Spółka ZUK Elzab S.A. zawarła umowę na program emisji obligacji.

Do dnia bilansowego, Spółka ZUK Elzab S.A. wypłaciła Obligatariuszom odsetki od obligacji w następujących terminach i wysokościach:

Terminy płatności odsetek od obligacji serii A:

Data ustalenia praw do odsetek	Data płatności odsetek	Kwota odsetek
23.09.2015	01.10.2015	17,35 zł
23.03.2016	01.04.2016	18,05 zł
23.09.2016	03.10.2016	17,94 zł
24.03.2017	03.04.2017	17,90 zł
22.09.2017	02.10.2017	18,00 zł

Zarząd spółki zależnej ZUK Elzab S.A. w terminie od dnia 08 lutego 2018 r. do dnia 15 lutego 2018 r. zawarł transakcje nabycia celem umorzenia 25.000 zwykłych, niezabezpieczonych, obligacji na okaziciela, serii oznaczonej jako A/2015, wyemitowanych przez spółkę zależną w 2015 roku w ramach programu emisji obligacji ograniczonego do kwoty 50 mln zł, zarejestrowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. pod numerem ISIN PLELZAB00069 i notowanych w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A.

Łączna wartość nominalna nabytych przez spółkę zależną obligacji własnych wynosi 25 mln zł, a średnia jednostkowa cena nabycia jednej obligacji wynosiła około 1 013,23 zł. Transakcje nabycia obligacji przeprowadzone zostały poza Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. na podstawie zlecenia udzielonego mBank S.A. z siedzibą w Warszawie oraz ich odsprzedaży na rzecz spółki zależnej ZUK Elzab S.A. Transakcja została dokonywana w celu restrukturyzacji zadłużenia spółki zależnej.

21. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok.

Spółka nie publikowała prognoz wyników na rok 2017.

22. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.

W najbliższym czasie Spółka nie planuje inwestycji wykraczających poza zdolność finansowania.

Spółka prowadzi inwestycje związane z rozwojem nowych produktów i kompetencji finansując je na bieżąco ze środków własnych lub ze środków zewnętrznych.

23. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik.

Nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy.

24. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności emitenta co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej.

W roku 2018 działalność gospodarcza Comp S.A. oraz Spółek Grupy Kapitałowej będzie prowadzona przede wszystkim jako kontynuacja głównych kierunków strategicznego rozwoju z lat ubiegłych.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. będzie koncentrować się na działalności w kilku atrakcyjnych niszach rynkowych, bazując na unikalnych kompetencjach oraz wysokich barierach wejścia do każdej z nich:

- bezpieczeństwo elektroniczne oraz informatyczne, stanowiące trzon segmentu IT;
- usługi dla małych i średnich przedsiębiorstw i produkcja urządzeń fiskalnych, stanowiące trzon segmentu retailowego.

Grupa identyfikuje sprzyjające uwarunkowania zewnętrzne w każdej z głównych nisz swojej działalności: w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa specjalnego, programu fiskalizacji online, możliwości rozwoju usług dodanych dla małych i średnich detalistów.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. liczy również na udział, w planowanym przez Administrację Rządową, wprowadzeniu systemu on-linowych kas fiskalnych. Według aktualnego stanu projektów regulacji Ministerstw Rozwoju i Finansów w 2018 r. ma zacząć obowiązywać w Polsce nowa organizacja rejestracji sprzedaży na kasach fiskalnych, które mają raportować na bieżąco dane o transakcjach - do tzw. systemu centralnego. Przewiduje się przy tym obowiązek współpracy każdego urządzenia fiskalnego z terminalem płatniczym, co ma wspierać ideę płatności elektronicznych i ograniczać obrót gotówkowy. Docelowo zmiany mają uszczelnić system fiskalny i systematycznie eliminować źródła powstawania szarej strefy.

Czynnikami, które będą miały wpływ na wyniki kolejnych kwartałów to:

- kontynuacja i realizacja nowych projektów handlowych w segmencie IT (między innymi w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego). W tym kontekście, Grupa pozyskała i realizuje kilka istotnych projektów dotyczących systemów min. dla Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sprawiedliwości, PKP Intercity oraz kilku największych przedsiębiorstw z sektora przemysłu i finansów. Grupa, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, uczestniczy i planuje również udział w kolejnych kwartałach 2018 roku w szeregu postępowań realizowanych w oparciu o prawo zamówień publicznych, wśród których wymienić można min. przetarg prowadzony przez Ministerstwo Sprawiedliwości na „Usługę eksploatacji i rozwoju Systemu Dozoru Elektronicznego”, w którym spółka z Grupy Kapitałowej Comp S.A., Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. jako lider w ramach konsorcjum, złożyła ofertę.
- dalszy rozwój projektu M/platform (budowanie skali działalności operacyjnej, generowanie kolejnych produktów/usług) także w oparciu o spółki Grupy Kapitałowej Comp S.A.
- wykorzystanie nadarżających się szans eksportowych – także pozyskiwanie nowych rynków zbytu dla rozwiązań i technologii wytworzonych przez Grupę Kapitałową Comp S.A.
- w związku z planowanym wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rozwoju (obecnie znajduje się ono w końcowej fazie procedury legislacyjnej: <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12288904>) w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, jak również przyjętym 5.04.2018r przez Radę Ministrów „Projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo o miarach” (<https://www.premier.gov.pl/wydarzenia/decyzje-rzadu/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-podatku-od-towarow-i-uslug-oraz-ustawy-3.html>), zakładającym wprowadzenie w 2018 roku nowego typu urządzeń fiskalnych, które technicznie będą dostosowane do wymogu rejestracji danych o sprzedaży w trybie online, pojawia się szansa zwiększonej aktywności Grupy Kapitałowej Comp S.A. na rynku retailowym / fiskalnym w zakresie

produkcji i sprzedaży nowych urządzeń. Dla Grupy Comp oznacza to również potrzebę sprawnego dostosowania posiadanej oferty urządzeń fiskalnych do nowych wymogów technicznych. Na bazie obserwacji zachowań klientów w podobnych przypadkach wcześniejszych zmian regulacji prawnych, nie można również wykluczyć zwiększonego zainteresowania rynku obecną ofertą w okresie bezpośrednio poprzedzającym wejście w życie zmienionej Ustawy i nowego Rozporządzenia.

25. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania emitentem i jego grupą kapitałową.

W 2017 roku Spółka nie zmieniła w istotny sposób zasad zarządzania przedsiębiorstwem i Grupą Kapitałową.

26. Wszelkie umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.

W przypadku zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny, członkom zarządu Comp S.A. - pełniącym funkcje w oparciu o umowę o pracę - przysługuje odszkodowanie w wysokości 12-krotności średniego wynagrodzenia miesięcznego.

Pan Jacek Papaj ma wypłacane odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji w 24 równych miesięcznych ratach, płatnych do 5 dnia danego miesiąca kalendarzowego.

27. Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiowych opartych na kapitale emitenta, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających, nadzorujących albo członków organów administrujących emitenta, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy emitent jest jednostką dominującą, znaczącym inwestorem, współnikiem jednostki współzależnej lub odpowiednio jednostką będącą stroną wspólnego ustalenia umownego - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych.

Spółka nie wprowadziła żadnych systemów motywacyjnych opartych na kapitale Spółki.

Wynagrodzenia, nagrody i wartość świadczeń wypłacane osobom zarządzającym i nadzorującym Jednostkę Dominującą w roku 2017

Wynagrodzenia wypłacone osobom zarządzającym i nadzorującym Comp S.A. z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółki wynosiło odpowiednio:

<i>rok 2017 okres bieżący od 01.01.2017 do 31.12.2017</i>	<i>wynagrodzenie z tytułu umowy o prace</i>	<i>Premie</i>	<i>wynagrodzenie z tytułu umów cywilno-prawnych i umów o zarządzanie</i>	<i>inne świadczenia</i>
Robert Tomaszewski - Prezes Zarządu (od 30.06.2017)	694	-	-	4
Jacek Papaj - Prezes Zarządu (do 30.06.2017)	730	600	993*	11
Andrzej Olaf Wąsowski - Wiceprezes Zarządu	476	100	-	21
Krzysztof Morawski - Wiceprezes Zarządu	720	350	-	84
Jarosława Wilk - Wiceprezes Zarządu	720	150	-	12
Andrzej Wawer - Członek Zarządu	600	300	-	36
Zarząd	3 940	1500	993	168
Jacek Papaj - Przewodniczący Rady Nadzorczej (od 30.06.2017)	-	-	40	2
Robert Tomaszewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej (do 30.06.2017)	-	-	18	4

Grzegorz Należyty - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Tomasz Marek Bogutyn- Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Sławomir Lachowski - Członek Rady Nadzorczej (do 30.06.2017)	-	-	12	4
Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej	-	-	52	6
Jerzy Bartosiewicz - Członek Rady Nadzorczej (od 30.06.2017)	-	-	40	2
Rada Nadzorcza	-	-	370	42

* wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji

rok 2016 okres porównywalny od 01.01.2016 do 31.12.2016	wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę	Premie	wynagrodzenie z tytułu umów cywilno-prawnych i umów o zarządzanie	inne świadczenia
Jacek Papaj - Prezes Zarządu	985	-	-	17
Andrzej Olaf Wąsowski - Wiceprezes Zarządu	478	-	-	58
Krzysztof Morawski - Wiceprezes Zarządu	680	-	-	16
Jaroslawa Wilk - Wiceprezes Zarządu od 30.06.2016	360	-	-	2
Andrzej Wawer - Członek Zarządu	575	-	-	30
Krzysztof Urbanowicz - Wiceprezes Zarządu do 30.06.2016	-	-	240	-
Zarząd	3 078	-	240	123
Robert Tomaszewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej	-	-	36	-
Tomasz Marek Bogutyn- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Sławomir Lachowski - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Włodzimierz Kazimierz Hausner - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Jacek Klimczak - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej	-	-	24	-
Arkadiusz Orlin Jastrzębski - Członek Rady Nadzorczej do 30.06.2016	-	-	12	-
Grzegorz Należyty - Członek Rady Nadzorczej od 30.06.2016	-	-	12	-
Rada Nadzorcza	-	-	180	-

Dodatkowo, w stosunku do wartości wynagrodzeń i innych korzyści osób zarządzających i nadzorujących Spółki, przedstawionych w sprawozdaniu finansowym, osoby te otrzymały w 2017 roku następujące wynagrodzenia, nagrody i korzyści:

Imię i Nazwisko	Spółka	Wynagrodzenie podstawowe	Premia	Wynagrodzenie z tytułu umów cywilnoprawnych i umów o zarządzanie	Pozostałe świadczenia	tytuł wypłaty
Jacek Papaj	ZUK Elzab S.A.	-	-	5	1	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej do dnia 30.06.2017
Krzysztof Morawski	ZUK Elzab S.A.	-	-	5	1	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej do dnia 30.06.2017
Andrzej Wawer	ZUK Elzab S.A.	-	-	8	2	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej
Jaroslawa Wilk	ZUK Elzab S.A.	-	-	8	2	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej
Grzegorz Należyty	ZUK Elzab S.A.	-	-	8	2	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Kajetan Wojnicz	ZUK Elzab S.A.	-	-	3	1	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej od dnia 30.06.2017

Sławomir Lachowski	Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.	-	-	-	24	Wynagrodzenie za usługi świadczone przez firmę Lachowski Sławomir SL CONSULTING na rzecz firmy Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (do dnia 30.06.2017)
Tomasz Bogutyn	PayTel S.A..	-	-	105	-	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej do dnia 16.08.2017 (oddelegowanego do Zarządu w okresie od 19.04.2017 do 18.07.2017) i Przewodniczącego Rady Nadzorczej od dnia 16.08.2017

28. Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym

W 2017 roku nie wystąpiły zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

29. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji (udziałów) emitenta oraz akcji i udziałów odpowiednio w podmiotach powiązanych z emitentem będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących emitenta (dla każdej osoby oddzielnie).

Zestawienie na dzień publikacji niniejszego sprawozdania.

Imię i nazwisko	Funkcja w Comp S.A.	Nazwa spółki	Liczba posiadanych akcji (udziałów)	Łączna wartość nominalna akcji/ udziałów (zł)	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (%)
Jacek Papaj	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Comp S.A.	603 951	1 509 877,50	10,20%	10,20%
Grzegorz Należyty	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Jerzy Bartosiewicz	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Tomasz Bogutyn	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	34	85,00	0,001%	0,001%
Włodzimierz Hausner	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Jacek Klimczak	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Kajetan Wojnicz	Członek Rady Nadzorczej	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	Comp S.A.	3 460	8 650,00	0,06%	0,06%
Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	Comp S.A.	86 226	215 565,00	1,46%	1,46%
Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	Comp S.A.	0	0	0%	0%
Andrzej Wawer	Członek Zarządu	Comp S.A.	1 780	4 450,00	0,03%	0,03%

Według wiedzy Zarządu Spółki, w okresie od 1 stycznia 2017 do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nastąpiły zmiany w liczbie akcji posiadanych przez Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu.

- Robert Tomaszewski**

W dniu 30 maja 2017 roku do Spółki wpłynęło powiadomienie o zbyciu akcji Comp S.A. przez pana Roberta Tomaszewskiego - Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

Zgodnie z powiadomieniem pan Robert Tomaszewski zbył w dniu 29 maja 2017 roku 18.062 akcji Spółki.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianach w raporcie bieżącym nr 8/2017.

Po przeprowadzeniu w/w transakcji pan Robert Tomaszewski nie posiadał akcji Spółki.

- **Jacek Papaj**

W dniach 12 lipca 2017 roku, 7 grudnia 2017 roku oraz 21 grudnia 2017 roku wpłynęły do Spółki od akcjonariusza pana Jacka Papaja, który pełni obowiązki zarządcze jako Przewodniczący Rady Nadzorczej Comp S.A., zawiadomienia o zbyciu akcji. Szczegóły transakcji zostały opisane powyżej w punkcie: „*Struktura własności kapitału podstawowego na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 roku według informacji przesłanych do Spółki przez akcjonariuszy oraz z innych, dostępnych publicznie źródeł*”.

Zarząd Comp S.A. informował w ww. zmianach raportami bieżącymi: 25/2017, 26/2017, 47/2017, 52/2017 oraz 53/2017.

- **Robert Tomaszewski**

W dniu 21 grudnia 2017 roku wpłynęło do Spółki od pana Roberta Tomaszewskiego, który pełni obowiązki zarządcze jako Prezes Zarządu Comp S.A. zawiadomienie o zawarciu transakcji kupna akcji. Od dnia 19 grudnia 2017 r. pan Robert Tomaszewski posiada 3.460 akcji Spółki, co stanowi 0,06% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawnia akcjonariusza do 3.460 głosów, co stanowił 0,06% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Zarząd Comp S.A. poinformował o ww. zmianie w raporcie bieżącym nr 51/2017.

30. Informacje o znanych emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

Emitentowi nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy, z wyjątkiem porozumienia, o którym mowa poniżej.

W dniu 10 lutego 2017 r. Spółka powzięła informację o wejściu w życie porozumienia co do wspólnego nabywania od 1% do 9,99% akcji Spółki w okresie 12 miesięcy od daty wejścia w życie porozumienia pośrednio poprzez spółkę celową, o czym Spółka podała do publicznej wiadomości w Raporcie bieżącym nr 2/2017. Wg wiedzy Spółki tą spółką celową jest CE Management Group sp. z o.o., która obecnie posiada 138.462 akcji Spółki, co stanowi ok. 2,34% kapitału zakładowego i głosów w ogólnej liczbie głosów w Spółce. Prezesem i jedynym członkiem zarządu CE Management Group sp. z o.o. jest Pan Tomasz Bogutyn. Wspólnikami CE Management Group sp. z o.o. są członkowie organów spółki: Pan Robert Tomaszewski, Pan Tomasz Bogutyn, Pan Krzysztof Morawski, Pan Jarosław Wilk, Pan Andrzej Wawer, a także Pan Jerzy Popławski – Wiceprezes Zarządu ZUK Elzab S.A. i niezwiązana ze Spółką osoba fizyczna.

31. Informacja o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.

Spółka nie posiada programów akcji pracowniczych.

32. Informacje o:

- a) dacie zawarcia przez emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa,
- b) wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy odrębnie za:
  - badanie rocznego sprawozdania finansowego,
  - inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego,
  - usługi doradztwa podatkowego,
  - pozostałe usługi,
- c) informacje określone w lit. b należy podać także dla poprzedniego roku obrotowego,

Rada Nadzorcza Spółki w dniu 18 lutego 2016 r. wybrała podmiot uprawniony do przeglądu półrocznego oraz badania rocznego sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego za lata 2016 - 2018. Umowa o świadczenie usług została zawarta na okres 3 lat, w wyniku porozumienia z kwietnia 2018 r., umowa o świadczenie usług została skrócona do 2 lat, jako efekt wprowadzonych regulacji prawnych związanych z długością świadczenia usług przez jednego audytora.

Wynagrodzenie (kwoty netto bez VAT)	<i>Za badanie roku 2017</i>	<i>Za badanie roku 2016</i>
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	160	140
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego	50	52*
razem	210	192

* kwota zawiera zwrot poniesionych kosztów

W dniu 14.06.2017 r. została zawarta pomiędzy ZUK Elzab S.A. a Deloitte Polska Spółka z o.o. Sp.k. (od 19 marca 2018 roku Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.) umowa o badanie i przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania ZUK Elzab S.A. i Grupy ZUK Elzab S.A. za 2017 r. Wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy wynosi 98 tys. zł plus zwrot poniesionych kosztów.

W 2017 r. ZUK Elzab S.A. wypłaciła Deloitte Polska Spółka z o.o. Sp. k. (od 19 marca 2018 roku Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.) z w/w umów wynagrodzenie w kwocie netto 51,5 tys. zł z tytułu badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 r. oraz 53,7 tys. zł netto z tytułu przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2017 r.

Wynagrodzenie Deloitte Certified Public Accountants SA za przegląd i audyt sprawozdania Spółki Elzab Hellas S.A. za 2017 r. zgodnie z umową wyniesie netto 9 tys. euro.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Comp S.A.

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	

Oświadczenie Comp S.A. o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2017 roku

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego zostało opracowane zgodnie z wymaganiami określonymi w § 91 ust. 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133).

I. Zasady ładu korporacyjnego, którym podlega COMP S.A.

Zbiorem zasad ładu korporacyjnego, który stosowany jest przez Comp S.A. („Spółka”), jest zbiór pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej w skrócie „DP 2016”), stanowiący załącznik do Uchwały nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku (tekst dokumentu dostępny jest na stronie internetowej GPW: <https://www.gpw.pl/dobre-praktyki>).

Zgodnie z § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. spółka w razie niestosowania w sposób stały lub naruszania incydentalnie zasady szczegółowej ładu korporacyjnego ma obowiązek opublikowania raportu powiadamiającego o tym, która z zasad nie jest stosowana oraz o przyczynach jej niezastosowania.

Spółka w 2017 roku stosowała zasady DP 2016 zgodnie z oświadczeniem Spółki złożonym w dniu 29 stycznia 2016 roku, w formie raportu bieżącego o stosowaniu zasad DP 2016 nr 1/2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. opublikowanego na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.comp.com.pl/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny/raporty-biezace>.

Stosując zasadę dotyczącą prowadzenia przejrzystej i efektywnej polityki informacyjnej (I.Z.1 DP 2016), Spółka prowadzi pod adresem www.comp.com.pl stronę internetową zawierającą wszelkie niezbędne i wymagane przepisami prawa informacje. Jej wygląd i struktura prezentacji informacji wynika z użytej technologii i ogólnego schematu prezentacji informacji na stronach internetowych Spółki.

II. Stosowanie zasad ładu korporacyjnego

Spółka w roku 2017 nie stosowała, jak i w najbliższym czasie nie przewiduje wdrożenia 4 rekomendacji: II.R.2, IV.R.2, VI.R.1, VI.R.2.

W 2017 roku Spółka nie stosowała oraz nie będzie stosowała w 2018 roku 7 zasad szczegółowych: I.Z.1.20, II.Z.2, III.Z.3, IV.Z.1, IV.Z.2, V.Z.6, VI.Z.4.

Rekomendacje niestosowane przez Spółkę:

- II.R.2. Osoby podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, między innymi pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego.*

Wyjaśnienia Spółki: Organy Spółki dokonując wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej kierują się interesem spółki.

- IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez (1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, (2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia, (3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.*

Wyjaśnienia Spółki: Ze względu na strukturę akcjonariatu i brak oczekiwań akcjonariuszy, jak też ze względów ekonomicznych, Spółka nie umożliwia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

3. *VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.*

Wyjaśnienia Spółki: Spółka nie przyjęła polityki wynagrodzeń. Wynagrodzenie członków organów i kluczowych menedżerów ustalane jest przez odpowiednie organy spółki.

4. *VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią Spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.*

Wyjaśnienia Spółki: Spółka nie wprowadziła polityki wynagrodzeń, a w konsekwencji trwale nie stosuje rekomendacji VI.R.2.

Zasady niestosowane przez Spółkę:

1. *I.Z.1.20. Zamieszczanie na stronie internetowej Spółki zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia w formie audio lub wideo.*

Wyjaśnienia Spółki: Spółka nie rejestruje obrad walnego zgromadzenia w formie audio ani wideo ze względu na brak istotnego zainteresowania ze strony akcjonariuszy oraz względy ekonomiczne.

2. *II.Z.2. Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej.*

Wyjaśnienia Spółki: Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek konkurencyjnych wymaga zgody rady nadzorczej.

3. *III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.*

Wyjaśnienia Spółki: W spółce nie wyodrębniono funkcji audytu wewnętrznego.

4. *IV.Z.1. Spółka ustala miejsce i termin walnego zgromadzenia w sposób umożliwiający udział w obradach jak największej liczbie akcjonariuszy.*

Wyjaśnienia Spółki: Spółka ustala termin i miejsce walnego zgromadzenia w sposób umożliwiający udział w obradach wszystkim zainteresowanym akcjonariuszom.

5. *IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.*

Wyjaśnienia Spółki: Z uwagi na strukturę akcjonariatu oraz względy ekonomiczne, spółka nie zapewnia transmisji zgromadzeń w czasie rzeczywistym.

6. *V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.*

Wyjaśnienia Spółki: Spółka nie wprowadziła szczególnych regulacji wewnętrznych dotyczących rozwiązywania konfliktu interesów. W przypadku wystąpienia konfliktu interesów stosowane są powszechnie obowiązujące przepis prawa.

7. *VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń.*

Wyjaśnienia Spółki: Spółka nie wprowadziła polityki wynagrodzeń.

Zasady, które nie dotyczą Spółki:

1. *I.Z.1.10. Zamieszczanie na stronie internetowej Spółki prognoz finansowych – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji – opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji.*

Wyjaśnienia Spółki: Wskazana zasada nie miała i nie ma zastosowania do Spółki, bowiem Spółka nie podjęła decyzji o publikacji prognoz finansowych.

2. *IV.R.3. Spółka dąży do tego, aby w sytuacji gdy papiery wartościowe wyemitowane przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.*

Wyjaśnienia Spółki: Wskazana zasada nie miała i nie ma zastosowania do Spółki, bowiem papiery wartościowe emitowane przez Spółkę są przedmiotem obrotu wyłącznie na rynku krajowym.

3. *VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.*

Wyjaśnienia Spółki: Wskazana zasada nie miała i nie ma zastosowania do Spółki, bowiem w radzie nadzorczej nie funkcjonuje komitet wynagrodzeń.

4. *VI.Z.1 Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstw.*

Wyjaśnienie Spółki: Wskazana zasada nie miała i nie ma zastosowania do Spółki, bowiem w Spółce nie są realizowane programy motywacyjne.

5. *VI.Z.2 Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.*

Wyjaśnienie Spółki: Wskazana zasada nie miała i nie ma zastosowania do Spółki, bowiem w Spółce nie są realizowane programy motywacyjne.

6. *I.Z.2 Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.*

Wyjaśnienie spółki: Akcje spółki nie są zakwalifikowane do indeksu WIG20 ani WIG40.

W zakresie zasad szczegółowych określonych w I.Z.13. oraz II.Z.1. DP 2016 Zarząd Spółki, uchwałą, przyjął wewnętrzny podział odpowiedzialności członków zarządu za poszczególne obszary działalności Spółki. Sprawy Spółki prowadzone są przez członków zarządu zgodnie z ogólnymi normami wynikającymi z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

III. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej Spółki, obejmujący swoim zakresem proces sporządzania sprawozdań finansowych, został tak przygotowany, by umożliwić kontrolę ryzyka procesu przy zachowaniu odpowiedniego nadzoru nad prawidłowością gromadzenia, przetwarzania i prezentowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z istniejącym na dzień sporządzenia niniejszego oświadczenia stanem prawnym sprawozdania Spółki, zarówno sprawozdanie roczne jednostkowe, jak i roczne sprawozdanie skonsolidowane grupy kapitałowej Spółki są przedmiotem badania przeprowadzanego przez firmę audytorską, zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. 2017, poz. 1089 ze zm.). Wyboru tego podmiotu dokonuje Rada Nadzorcza. Wybór dokonywany jest zgodnie z przyjętą przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej Spółki „Polityką wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania w spółce Comp Spółka Akcyjna” oraz w oparciu o „Procedurę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania w spółce Comp Spółka Akcyjna” również przyjętą przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej Spółki.

Dodatkowo, mając na uwadze zapewnienie rzetelności danych finansowych prezentowanych w pozostałych, publikowanych raportach okresowych, Spółka wdrożyła procedury współpracy z biegłym rewidentem, zapewniające konsultowanie na bieżąco istotnych kwestii związanych z ujmowaniem zdarzeń ekonomicznych w księgach i sprawozdaniach finansowych. Funkcjonujący w Spółce system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu

Informacje o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji Spółki wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu została zamieszczona we wstępie do sprawozdania finansowego.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Informacje o posiadaczach wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne wraz z ich opisem zostały zamieszczone we wstępie do sprawozdania finansowego.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Informacje o wszelkich ograniczeniach odnośnie do wykonywania prawa głosu zamieszczone zostały we wstępie do sprawozdania finansowego.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Informacje o wszelkich ograniczeniach dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych zamieszczone zostały we wstępie do sprawozdania finansowego.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Stosownie do §§ 31 i 32 statutu spółki, Zarząd Spółki składa się z trzech do ośmiu osób powoływanych na wspólną kadencję. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu i od dwóch do trzech Wiceprezesów Zarządu, a w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż trzech osób, również członkowie Zarządu. Kadencja Zarządu trwa cztery lata. Zarząd Spółki powołuje Radę Nadzorczą określając liczbę członków Zarządu na każdą kadencję oraz funkcję, jaką powołana do Zarządu Spółki osoba ma pełnić w Zarządzie. Zmiana funkcji pełnionej w Zarządzie Spółki nie jest dopuszczalna bez uprzedniego odwołania danej osoby z Zarządu Spółki. Rada Nadzorcza może odwołać członka Zarządu lub cały Zarząd Spółki przed upływem kadencji.

Zarząd spółki zarządza spółką i reprezentuje ją na zewnątrz. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa spółki, niezastrzeżone ustawą lub statutem do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu. Do składania oświadczeń woli oraz podpisywania w imieniu spółki upoważniony jest Prezes Zarządu samodzielnie lub dwóch Wiceprezesów Zarządu łącznie lub Wiceprezes Zarządu łącznie z członkiem Zarządu.

IX. Opis zasad zmiany statutu Spółki

Stosownie do postanowień statutu Spółki, Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Zgromadzeniu i nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu, co do powzięcia uchwały.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy lub reprezentowanych akcji, o ile Kodeks spółek handlowych nie stanowi inaczej. Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów akcjonariuszy obecnych na Zgromadzeniu, o ile statut lub obowiązujące przepisy prawa nie stanowią inaczej.

§ 24. ustęp 1 pkt 8 Statutu Spółki stanowi, iż do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności zmiana statutu Spółki.

Stosownie do postanowienia Art. 415. § 1. Kodeksu spółek handlowych, uchwała dotycząca (...) zmiany statutu, (...) zapada większością trzech czwartych głosów.

X. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

Walne Zgromadzenie działa wg zasad określonych w Kodeksie spółek handlowych i statucie Spółki. Zgromadzenia odbywają się w Warszawie. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów oddanych na zgromadzeniu, chyba że przepisy Kodeksu spółek handlowych przewidują inne warunki podejmowania uchwał. Walne Zgromadzenie zwołane na umotywowany wniosek Rady Nadzorczej lub umotywowany wniosek akcjonariuszy powinno odbyć się w terminie wskazanym we wniosku, a jeżeli dotrzymanie tego terminu jest istotnie utrudnione, to w innym, możliwie najkrótszym terminie.

Walne Zgromadzenie określa dzień, według którego ustala się listę akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy za dany rok obrotowy (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy.

Walne Zgromadzenie może być odwołane wyłącznie w przypadku, gdy jego odbycie napotyka na nadzwyczajne przeszkody. Odwołanie następuje w taki sposób, jak zwołanie. Zmiana terminu Walnego Zgromadzenia następuje w takim samym trybie jak jego zwołanie, choćby nie uległ zmianie proponowany porządek obrad.

Organizacja Walnego Zgromadzenia należy do obowiązków Zarządu. Zarząd zapewnia obsługę administracyjną, techniczną i prawną Walnego Zgromadzenia. Zarząd zapewnia w miarę potrzeby również udział biegłego rewidenta oraz ekspertów firmy. Przewodniczący zgromadzenia zapewnia sprawny przebieg obrad i poszanowanie praw i interesów wszystkich akcjonariuszy. Przewodniczący powinien przeciwdziałać w szczególności nadużywaniu uprawnień przez uczestników zgromadzenia i zapewnić respektowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych. Przedstawiciele mediów mogą brać udział w Walnym Zgromadzeniu.

Akcjonariusze nie uchwalili regulaminu walnego zgromadzenia.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności (§24 statutu Spółki):

1. podejmowanie uchwał o podziale zysków albo pokryciu strat,
2. połączenie lub przekształcenie spółki,
3. rozwiązanie i likwidacja spółki,
4. podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
5. ustalenie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej i zatwierdzenie regulaminu Rady Nadzorczej,
6. tworzenie i znoszenie funduszy celowych,
7. zmiana przedmiotu przedsiębiorstwa spółki,
8. zmiana statutu spółki,
9. emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
10. wybór likwidatorów,
11. wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązywaniu spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru,
12. rozpatrywanie spraw wniesionych przez Radę Nadzorczą, Zarząd lub akcjonariuszy.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących emitenta oraz ich komitetów

Informacje o składzie osobowym i zasadach działania organów zarządzających i nadzorczych Spółki oraz ich komitetów zostały przedstawione we wstępie do sprawozdania finansowego. Jeśli nie wskazano inaczej, organy Spółki działają na podstawie obowiązujących ogólnych regulacji prawnych oraz statutu Spółki.

XII. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym

Spółka nie opracowała polityki różnorodności. Decyzje o wyborze składu zarządu, rady nadzorczej oraz obsadzania stanowisk kluczowych menedżerów znajdują się w gestii uprawnionych organów Spółki (I.Z.1.15 DP 2016).

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Comp S.A.

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Comp S.A. za 2017 rok

Niniejsze oświadczenie na temat informacji niefinansowych dla Grupy Kapitałowej Comp S.A. („Grupa”, „Grupa kapitałowa”) zostało sporządzone w myśl przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) w oparciu o własne standardy, uwzględniające w istotnym zakresie Standard Informacji Niefinansowych (SIN). Oświadczenie obejmuje informacje niefinansowe dotyczące spółek z Grupy („spółki”) za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz stanowi wyodrębnioną część Sprawozdania Zarządu z działalności za 2017 rok. Niniejsze oświadczenie jest pierwszym oświadczeniem na temat informacji niefinansowych publikowanym przez Grupę.

Dane przedstawione w oświadczeniu będą weryfikowane i aktualizowane w rocznych okresach sprawozdawczych i publikowane wraz z raportami za kolejne lata obrotowe.

Istotni interesariusze i zagadnienia niefinansowe.

Zarząd Comp S.A. („Jednostka dominująca”) dokonał oceny istotnych obszarów niefinansowych oraz wyboru kluczowych wskaźników niefinansowych. Dobór kluczowych wskaźników niefinansowych został oparty na istotności wpływu na kluczowe grupy interesariuszy. Podstawę tej analizy stanowiły zgromadzone przez Grupę dane o interesariuszach wewnętrznych i zewnętrznych oraz model budowania wartości Grupy.

Istotne grupy interesariuszy
Klienci
Pracownicy
Akcjonariusze
Partnerzy handlowi
Społeczności lokalne

Istotne zagadnienia niefinansowe
Środowiskowe:
<ul style="list-style-type: none"> • Odpady
Społeczne i pracownicze:
<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie, wynagrodzenia, równość • Bezpieczeństwo i higiena pracy • Rozwój i edukacja

•	Prawa człowieka
•	Przeciwdziałanie korupcji
•	Wpływ na społeczeństwo

Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności.

Zarząd Jednostki dominującej wytypował następujące kluczowe niefinansowe wskaźników wyniki efektywności:

1. Zarządzanie operacyjne:
  - 1) **WPP - Wydajność pracy (Przychód)**
obliczany jako iloraz Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku i Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku;
  - 2) **WPE - Wydajność pracy (EBITDA)**
obliczany jako iloraz EBITDA w danym roku i Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku.
2. Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz BHP:
  - 1) **WZCN – Wskaźnik zatrudnienia na czas nieokreślony**
obliczany jako iloraz Liczby pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony na koniec danego roku i Całkowitej liczba pracowników zatrudnionych na koniec danego roku;
  - 2) **WRO - Wskaźnik rotacji (Ogółem)**
obliczany jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku;
  - 3) **WRZ - Wskaźnik rotacji (Zmodyfikowany)**
obliczany jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku;
  - 4) **WS - Wskaźnik stabilizacji**
obliczany jako iloraz Całkowitej liczby pracowników na koniec danego roku, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec roku wcześniejszego;
  - 5) **WPO - Wypadki przy pracy (Ogółem)**
Liczba wypadków przy pracy (ogółem) w danym roku;
  - 6) **WPŚ – Wypadki przy pracy (Śmiertelne)**
Liczba wypadków śmiertelnych przy pracy w danym roku.
3. Marketing:

WM – Wskaźnik marketingu
obliczany jako iloraz Środków finansowych wydatkowanych na działania marketingowe w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.
4. Środowisko naturalne:
  - 1) **IKŚN – Ilość kar (Środowisko naturalne)**
Całkowita liczba kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku;
  - 2) **WKŚN – Wartość kar (Środowisko naturalne)**

Całkowita wartość kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku;

3) **WOŚN – Wskaźnik opłat środowiskowych (Środowisko naturalne)**

obliczany jako iloraz całkowitej wysokości opłat środowiskowych w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.

5. Społeczności lokalne:

WIL – Wskaźnik inicjatyw lokalnych

Liczba inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych w danym roku.

Powyższa lista kluczowych niefinansowych wskaźników efektywności stanowi wybór z wszystkich wskaźników prezentowanych w treści niniejszego oświadczenia. Nadzór nad analizą ryzyk niefinansowych oraz gromadzeniem wartości kluczowych niefinansowych wskaźników efektywności dla całej Grupy sprawuje Zarząd Comp S.A. w oparciu o dane z poszczególnych spółek.

Obszar Zarządczy.

1. Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju (G.1. 1., G.1.2.).

Comp S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Comp S.A. W niniejszym raporcie działania Grupy są rozumiane jako działania za pośrednictwem jednej lub więcej spółek należących do Grupy.

W skład Grupy na dzień sprawozdawczy wchodziły następujące spółki zależne:

- 1) PayTel S.A.;
- 2) Enigma SOI sp. z o. o.;
- 3) Hallandale sp. z o. o.;
- 4) Zakłady Urzędzeń Komputerowych ELZAB S.A.;
- 5) Elzab Soft sp. z o. o.;
- 6) Elzab Hellas SPV sp. z o. o.;
- 7) Elzab Hellas AE;
- 8) Insoft sp. z o. o.;
- 9) Comp Centrum Innowacji sp. z o. o.;
- 10) JNJ Ltd;
- 11) Micra Metripond KFT;
- 12) Clou sp. z o. o.

Działalność Grupy.

Grupa kapitałowa Comp S.A. zatrudnia ponad 1 000 pracowników w licznych lokalizacjach w Polsce oraz w kilku za granicą. Grupa jest obecna na polskim rynku od 27 lat, co umożliwiło jej wypracowanie pozycji lidera w dziedzinie producenta urządzeń fiskalnych w Polsce.

Grupa, przy pomocy spółek zależnych realizuje swój model biznesowy, opierając go równomiernie na dwóch obszarach – Retail oraz IT. Podstawowymi klientami Grupy są stali klienci instytucjonalni oraz autoryzowani partnerzy handlowi, w tym dystrybutorzy urzędów fiskalnych.

Grupa, opierając swoją strategię na innowacjach, inwestuje w działalność własnych ośrodków badawczych i rozwojowych.

Spółki z Grupy notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie to:

- 1) Comp S.A. (od 14 stycznia 2005 r.);
- 2) ELZAB S.A. (od 13 maja 1998 r.).

Obie spółki są zaliczane do sektora informatycznego (WIG – Informatyka).

Grupa zasadniczo prowadzi działalność w Polsce, zaś za granicą przede wszystkim na Węgrzech, w Czechach, Słowacji i Grecji. Grupa w 2017 r. posiadała łącznie 13 spółek.

Struktura zarządcza Grupy opiera się na kontroli właścicielskiej sprawowanej przez Comp S.A. i na dialogu spółek.

W zakresie rozwiązań IT Grupa prowadzi działalność polegającą na tworzeniu rozwiązań informatycznych poprzez łączenie własnych produktów z rozwiązaniami oferowanymi przez innych producentów sprzętu i oprogramowania. W gronie stałych klientów jest liczne grono klientów instytucjonalnych, w tym największych przedsiębiorstw, banków i urzędów centralnych.

W zakresie działań rynkowych dotyczących produktów Retail, Grupa w przeważającej mierze opiera się na sprzedaży za pośrednictwem autoryzowanych partnerów handlowych (łącznie blisko 2 000 współpracujących podmiotów). Urządzenia w tym segmencie są w większości projektowane i produkowane w dwóch fabrykach:

- 1) Nowy Sącz (Oddział Nowy Sącz - marka Novitus);
- 2) Zabrze (ELZAB S.A.).

Model biznesowy i działalność kluczowych spółek.

Jednostka dominująca Comp S.A. jest spółką technologiczną specjalizującą się w rozwiązaniach z zakresu bezpieczeństwa IT, bezpieczeństwa sieciowego i kryptografii oraz rozwiązaniach dla rynku handlu i usług obejmujących urządzenia fiskalne i niefiskalne oraz zintegrowane platformy usług. Comp S.A. jest jednym z największych integratorów rozwiązań informatycznych w Polsce, z powodzeniem łącząc produkty własne z rozwiązaniami oferowanymi przez innych producentów sprzętu i oprogramowania.

Comp Centrum Innowacji sp. z o. o. zarządza innowacyjnymi projektami prowadzonymi w ramach Grupy. Zajmuje się zarządzaniem zasobami, zarówno know-how, jak i zasobami produkcyjnymi oraz organizacyjnymi oferowanymi przez Grupę. Comp Centrum Innowacji sp. z o. o. prowadzi działalność w zakresie wieloetapowej analizy rynku, badań i rozwoju oraz wdrożeń rynkowych dla tworzonych przez Grupę produktów.

Przedmiotem działalności Hallandale sp. z o.o. jest dystrybucja rozwiązań informatycznych klasy SIEM w zakresie bezpieczeństwa korporacyjnego.

ELZAB S.A. specjalizuje się w projektowaniu, produkcji i dystrybucji szerokiej gamy kas fiskalnych, urządzeń i systemów kasowych, urządzeń i akcesoriów służących do rejestracji i zarządzania sprzedażą, takich jak: wagi elektroniczne, sprawdzarki cen, drukarki nefiskalne, drukarki etykiet, szuflady kasowe, modemy kasowe i multipleksery. Oferta Grupy Elzab S.A. obejmuje również produkty dla gitarzystów sprzedawane pod marką GLAB.

Elzab Soft sp. z o.o. jest spółką świadczącą usługi informatyczne dla ELZAB S.A. oraz dostarczającą oprogramowanie do urządzeń fiskalnych.

Celem Grupy Elzab Hellas jest dostarczanie urządzeń fiskalnych i nefiskalnych na rynek grecki oraz na rynki afrykańskie.

Enigma SOI sp. z o. o. dostarcza oprogramowanie z zakresu podpisu elektronicznego, PKI, kryptografii oraz zarządzania bezpieczeństwem. Spółka ta dostarcza rozwiązania dla NATO, administracji publicznej, służb mundurowych, sektora energetycznego, telekomunikacyjnego i bankowego.

Insoft sp. z o. o. zajmuje się projektowaniem oraz wdrażaniem oprogramowania systemów sprzedaży i systemów wspomagających obsługę klienta. Oferta produktowa Insoftu obejmuje trzy główne grupy: systemy sprzedaży, systemy CRM i Isoform oraz systemy kartowe.

PayTel S.A. jest spółką teleinformatyczną świadczącą specjalistyczne usługi elektroniczne i finansowe. Kluczowymi obszarami działalności spółki jest obsługa terminali płatniczych, doładowań elektronicznych oraz płatności za rachunki wystawców masowych. Spółka posiada własne aplikacje terminalowe i własną infrastrukturę, opartą o system centralny. JNJ Limited głównie prowadzi działalność handlową w zakresie informatyki (sprzedaż usług i produktów w tym technologii). Rynkiem zbytu dla tej spółki są kraje Azji, Afryki i niektóre kraje europejskie.

Micra Metripond KFT jest dystrybutorem na rynku węgierskim urządzeń fiskalnych produkowanych przez Comp S.A. i ELZAB S.A. Ponadto, spółka produkuje i sprzedaje wagi kalkulacyjne, metkujące, elektroniczne i urządzenia do krojenia wędlin. Spółka świadczy również usługi serwisowe w zakresie sprzedawanych produktów.

Clou sp. z o. o. zajmuje się kompleksową obsługą marketingową Grupy. Spółka zajmuje się tworzeniem strategii marketingowej, tworzeniem planów komunikacji, a także realizacją działań marketingowych i PR, głównie w obszarze B2B.

Podstawowe segmenty rynku krajowego, w których Grupa prowadzi działalność to administracja (w tym służby mundurowe), telekomunikacja, przemysł, transport i energetyka, finanse, bankowość i ubezpieczenia, handel i usługi oraz

segment informatyczny. Ponadto, Grupa jest obecna na rynkach zagranicznych, w takich krajach jak Grecja, Węgry, Czechy oraz Słowacja.

Główne obszary, w których działa Grupa to:

- Administracja publiczna i organizacje międzynarodowe

Grupa ma ugruntowaną pozycję na rynku administracji publicznej. Dysponuje bazą licznych referencji, a także dużym potencjałem wykonawczym. Grupa w minionych latach realizowała szereg dużych kontraktów na rzecz podmiotów z rynku administracji publicznej. Zwiększyło to w istotnej mierze bazę dla pozyskiwania zamówień związanych z utrzymaniem i rozwojem zbudowanych wcześniej systemów.

W tym obszarze, na szczególną uwagę zasługuje Enigma SOI sp. z o.o., która buduje dedykowane rozwiązania dla jednostek centralnych i samorządowych, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo systemów i ochronę informacji niejawnych. Spółka ta dostarcza również rozwiązania kryptograficzne dla agencji NCI (Nato Communications and Information Agency).

- Rynek dużych przedsiębiorstw

Grupa działa na rynku dużych przedsiębiorstw z obszarów takich jak: telekomunikacja, przemysł i energetyka, transport oraz finanse. Na tym rynku Grupa posiada ugruntowaną pozycję dostawcy zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Grupa systematycznie poszerza ofertę z zakresu szeroko rozumianej integracji produktów informatycznych, jak również zapewnienia wysokiej dostępności i bezpieczeństwa systemów oraz przetwarzanych danych.

- Rynek Retail

Na rynku Retail Grupa oferuje szeroką gamę produktów oraz usług. Oferta Grupy jest kierowana do autoryzowanych partnerów handlowych, w tym dystrybutorów urzędów fiskalnych oraz do małych i średnich przedsiębiorstw, ale także do klientów posiadających ogólnopolskie sieci sprzedaży. Grupa zamierza zwiększać swój udział w rynku wprowadzając do sprzedaży nowe, innowacyjne produkty.

W tym obszarze również szczególnie udział posiada Insoft sp. z o.o., która oferuje rozwiązania informatyczne dla sklepów sieciowych, gastronomii, stacji paliw, sklepów odzieżowych, drogerii, piekarni, sklepów mięsnych, sieci handlowych oraz sklepów internetowych.

- Outsourcing

Dzięki kompetencji umożliwiającym odpowiadanie na szerokie potrzeby informatyczne klientów Grupa może oferować kompleksową usługę outsourcingu teleinformatycznego.

Comp S.A. dysponuje wykwalifikowanymi specjalistami z szerokiego zakresu technologii. Spółka ta dla wielu światowych producentów sprzętu komputerowego jest partnerem świadczącym w ich imieniu ogólnopolski autoryzowany serwis gwarancyjny.

- Bankowość i usługi płatnicze

Grupa posiada w swojej strukturze PayTel S.A., która jest Krajową Instytucją Płatniczą. Spółka ta współpracuje z takimi podmiotami jak: mBank, Ingenico Group, Verifone, Visa, Mastercard, Millennium Bank.

Otoczenie konkurencyjne.

Polski rynek informatyczny coraz silniej przyciąga korporacje międzynarodowe. Mogą one wykorzystywać swoje kompetencje oraz zaplecze i doświadczenie biznesowe swoich organizacji. Stanowi to zagrożenie dla działalności Grupy. Grupa podejmuje szereg działań mających na celu ograniczenie tego ryzyka i przyjęła narzędzia przeciwdziałania negatywnym skutkom aktywności konkurencji. Grupa w szczególności nieustannie dokonuje dywersyfikacji produktów i świadczonych usług. Grupa koncentruje także działalność w niszowych segmentach usług informatycznych. Dodatkowym atutem jest duże doświadczenie w zakresie ochrony informacji oraz posiadanie własnych, certyfikowanych technologii do budowy systemów bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo działania Grupy jest zapewniane poprzez zdywersyfikowany wachlarz spółek prowadzących działalność w różnych segmentach rynku. Ponadto, szerokie portfolio produkowanych urządzeń oraz oferowanych usług z kategorii Retail oraz IT umożliwia pozyskiwanie zarówno dużych, jak i mniejszych klientów z różnych dziedzin biznesu.

Do atutów Grupy można zaliczyć:

- 1) oferowanie kompleksowej oferty rozwiązań, przystosowanych dla różnych grup odbiorców na rynku Retail i IT;
- 2) znaczący udział w szeregu segmentów rynkowych zarówno w IT jak i Retail, w szczególności w rynku fiskalnym Grupa posiada pozycję lidera na rynku krajowym i znaczący udział na rynku węgierskim;
- 3) wysoką siłę przetargową i utrwaloną pozycję na rynku;
- 4) dywersyfikację rynków zbytu i kategorii odbiorców ograniczającą ryzyko wynikające ze zmian koniunktury;
- 5) posiadanie dobrych relacji z największymi światowymi partnerami technologicznymi;
- 6) inwestowanie w rozwój ukierunkowany na innowacyjne produkty i usługi oraz zagraniczne rynki zbytu – m.in. wdrażanie projektu M/platform (pierwsza w Polsce platforma internetowa, która w oparciu o sieć kas fiskalnych pozwala rozwijać biznes na różnych poziomach);
- 7) doświadczoną kadrę menadżerską, wiedzę branżową i unikalne kompetencje technologiczne oraz rozpoznawalność marek (Comp, Novitus, ELZAB, CSS, Enigma, Insoft, PayTel).

Kierunki rozwoju.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. planuje w dalszym ciągu zwiększać swój udział w rynkach, na których obecnie prowadzi działalność. Grupa ponosi nakłady na rozwój własnych technologii, tworzy produkty oraz dokonuje ekspansji równocześnie na kilku rynkach. Umożliwia to dywersyfikowanie źródeł przychodów i uniezależnienie od zmian koniunktury na poszczególnych rynkach.

Strategia funkcjonowania i rozwoju Grupy zakłada dalszą dywersyfikację zarówno w zakresie produktów, jak też rynków i klientów.

Do podstawowych elementów strategii Grupy można zaliczyć:

- 1) opieranie istotnej części działalności o własne produkty, w szczególności w zakresie rozwiązań dla rynku fiskalnego oraz specjalizowanych urzędów i oprogramowania służących do ochrony informacji - uzupełnieniem głównych linii produktów stanowi szereg produktów i usług wspomagających, np. gotowe pakiety oprogramowania firmy Insoft sp. z o.o., jak również produkty tworzone przez Comp S.A., ELZAB S.A., Enigma SOI sp. z o.o. oraz Comp Centrum Innowacji sp. z o.o., w oparciu o specyficzne wymagania klienta;
- 2) funkcjonowanie w obszarze IT w perspektywicznych niszach rynkowych, z dążeniem do uzyskania pozycji lidera rynkowego, w szczególności w obszarze rozwiązań z zakresu cyberbezpieczeństwa, sieci transmisji i bezpieczeństwa danych;
- 3) wykorzystanie szansy rynkowej związanej z planowanym nowym rynkiem fiskalnym w Polsce (tzw. „on-line”) od 2019 roku - celem jest utrzymanie pozycji lidera na krajowym rynku oraz osiągnięcie efektu skali projektu M/platform poprzez oferowanie użytkownikom urzędów fiskalnych dodatkowych usług;
- 4) rozwój eksportu oferowanych produktów i technologii.

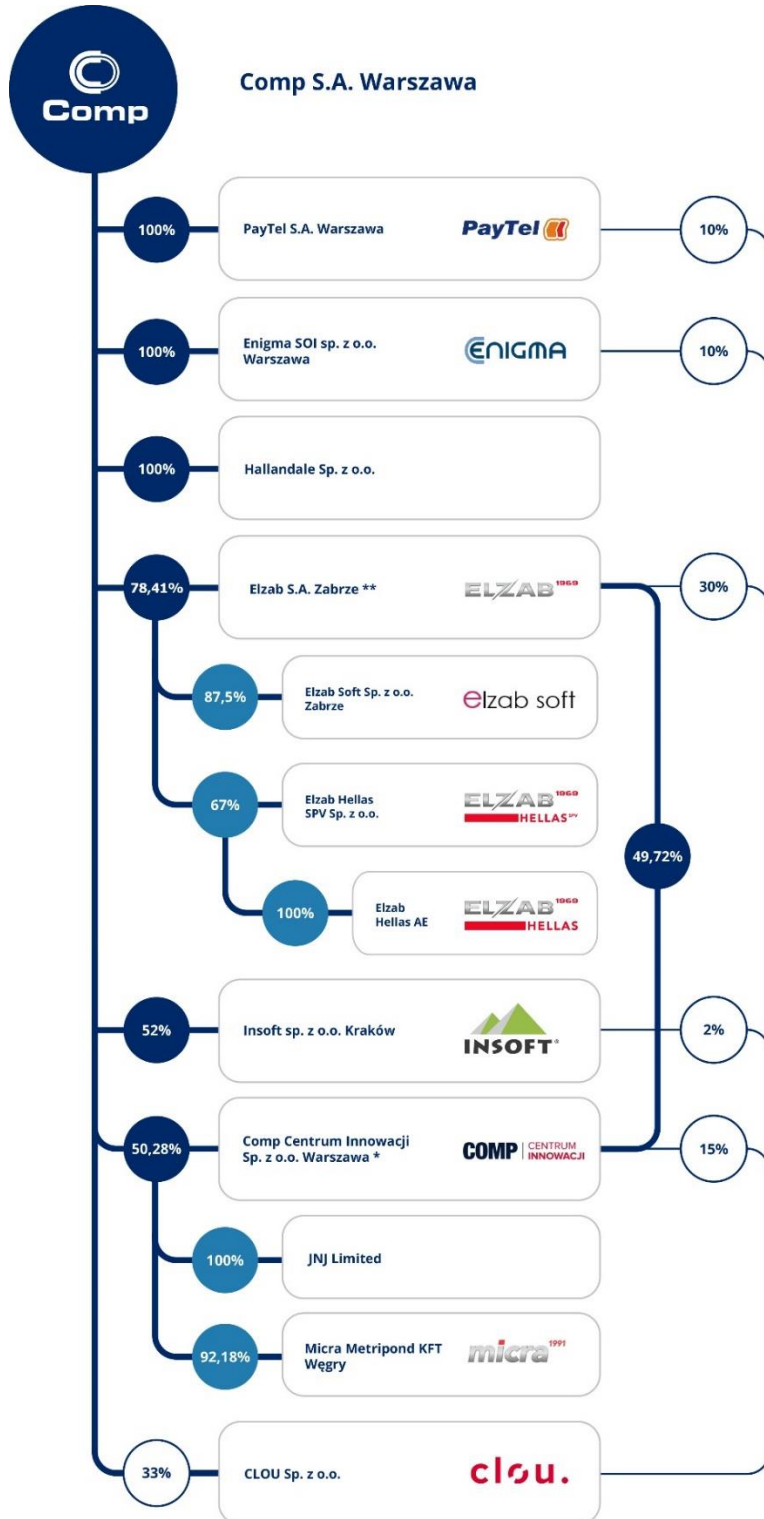
Konsekwencje społeczne oraz środowiskowe.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. jest świadoma oddziaływania na społeczeństwo i środowisko. Zarządy Jednostki dominującej i spółek zależnych stale monitorują te zagadnienia i analizują ryzyka w celu zapewnienia należytej staranności w zakresie oddziaływania społecznego i środowiskowego. Grupa działając w sposób odpowiedzialny, przejrzysty i godny zaufania zapewnia przede wszystkim przyjazne środowisko pracy swoim pracownikom, dając im możliwość rozwoju zawodowego. Grupa nie jest też obojętna na inicjatywy społeczne oraz sponsoring. Należy również zauważyć, że Grupa posiada trzy zakłady produkcyjne zlokalizowane w Warszawie, Nowym Sączu oraz w Zabrzu. Całkowita wysokość opłat środowiskowych wynikających z obowiązujących przepisów prawa jest nieznacząca w stosunku do osiągniętych przychodów ze sprzedaży netto, zaś o odpowiedzialności działania w tym zakresie stanowi fakt, że w 2017 roku nie były nakładane na spółki z Grupy żadne kary z tytułu naruszenia przepisów ochrony środowiska.

2. Podejście zarządcze do ładu korporacyjnego (G.2.1.)

Struktura Grupy

Struktura Grupy Kapitałowej Comp S.A. jest przedstawiona na poniższej grafice

Zgodnie ze Statutem Jednostki dominującej Comp S.A., władzami tej spółki są Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza i Zarząd. Comp S.A. jako Jednostka dominująca prowadzi nad pozostałymi spółkami nadzór właścicielski oraz wypracowała formułę dialogu pomiędzy spółkami wchodzącymi w skład Grupy. Walne Zgromadzenie („WZ”) to najwyższy organ Jednostki dominującej. Do kompetencji WZ należy m.in. podejmowanie uchwał o podziale zysków lub pokryciu strat, podwyższeniu lub obniżeniu kapitału zakładowego. Zarząd Comp S.A. kieruje Jednostką dominującą i reprezentuje ją na zewnątrz, w tym na zgromadzeniach spółek zależnych. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki, niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd Spółki składał się z 5 osób.

Spółki należące do Grupy posiadają własne organy wymagane przepisami Kodeksu spółek handlowych lub innego prawa właściwego, a w swojej działalności kierują się przede wszystkim powszechnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, do których należą:

- 1) Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia,
- 2) na obszarze działania organów, które je stanowiły, akta prawa miejscowego, jak i rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE), które są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.
- 3) prawo lokalne obowiązujące poza granicami Polski.

W Comp S.A. nie wyodrębniono funkcji audytu wewnętrznego. W Radzie Nadzorczej Comp S.A. powołano Komitet Audytu, w skład którego wchodzi niezależna osoba z odpowiednimi kwalifikacjami określonymi przepisami prawa.

Podobnie w ELZAB S.A. nie wyodrębniono komórki audytu wewnętrznego, zaś w Radzie Nadzorczej powołano Komitet Audytu, w skład którego wchodzi niezależna osoba z odpowiednimi kwalifikacjami.

Wyodrębnione stanowisko audytora wewnętrznego zostało utworzone w PayTel S.A. Spółka ta pełni funkcję Krajowej Instytucji Płatniczej i podlega z tego tytułu szczególnym przepisom prawa.

Systemy zarządzania (G.2.2.).

W Grupie Kapitałowej Comp S.A. funkcjonują certyfikowane systemy zarządzania: PN-EN ISO 9001 oraz Wewnętrzny System Kontroli.

PN-EN ISO 9001

Certyfikowane systemy zarządzania jakością z aktualną datą ważności posiadały w Grupie następujące spółki:

- 1) Comp S.A. - zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2008;
- 2) ELZAB S.A. – zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2008;
- 3) Enigma SOI sp. z o.o. – zgodny z normą PN- EN 9001:2008;
- 4) Insoft sp. z o.o. – zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2015.

Wewnętrzny System Kontroli

W Jednostce dominującej funkcjonuje Wewnętrzny System Kontroli z terminem aktualnej ważności do 16 lipca 2018 roku. Zakres certyfikacji dla systemu Wewnętrzny System Kontroli obejmuje wywóz, transfer wewnątrzunijny, usługi

pośrednictwa, pomoc techniczną, przywóz towarów, technologii i usług o znaczeniu strategicznym zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. *o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa* (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1050).

Pozostałe certyfikaty

Grupa prowadzi stały nadzór standardów zarządzania ryzykiem w szczególnie sensytywnych obszarach działalności Grupy. Do takich procedur należy zaliczyć wprowadzenie Polityki Zarządzania Ryzykiem w PayTel S.A., która jako Krajowa Instytucja Płatnicza podlega ryzykom szczególnego rodzaju. Ponadto, wszystkie Spółki należące do Grupy prowadzą regularnie analizę ryzyk biznesowych, środowiskowych i społecznych.

PayTel S.A. posiada certyfikat PCI DSS (Payment Card Industry Data Security Standard), będący normą bezpieczeństwa wydaną przez Payment Card Industry Security Standards Council. Posiadając powyższy certyfikat spółka ta daje gwarancję wysokiego i spójnego poziomu bezpieczeństwa we wszystkich środowiskach, w których przetwarzane są dane kartowe.

Należy również zauważyć, że PayTel S.A. cyklicznie przechodzi audyty organizacji płatniczych. W 2017 roku audyt ten został przeprowadzony przez MasterCard i miał na celu weryfikację postępowania zgodnie z wymogami tej organizacji. Enigma SOI sp. z o.o. posiada certyfikaty:

- 1) ISO 27001:2013 – systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji;
- 2) AQAP 2110:2009 – systemu jakości dla dostawców wojska.

System kontroli wewnętrznej (G2.3.)

Kontrola wewnętrzna w spółkach Grupy Kapitałowej Comp S.A. działa przede wszystkim w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Grupę sprawozdań finansowych, co jest odnotowywane w opinii biegłego rewidenta badającego skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe oraz w raporcie z przeglądu skonsolidowanego półrocznego sprawozdania finansowego. Powyższe kwestie regulują przyjęte w tych spółkach różne dokumenty, przykładowo w Jednostce dominującej są to Polityka rachunkowości i Instrukcja obiegu dokumentów finansowych. Podobnie, przyjęta w spółce ELZAB S.A. Polityka rachunkowości opisuje spójne zasady księgowe.

Zarządy poszczególnych spółek Grupy zapewniają sprawne funkcjonowanie systemów kontroli wewnętrznej przede wszystkim poprzez podział kompetencji związanych z podejmowaniem decyzji gospodarczych i ich ewidencjonowaniem, przestrzeganie obowiązujących procedur i instrukcji, ustalony sposób raportowania finansowego stosowanego w Grupie i regularną ocenę działalności spółki w oparciu o sporządzane raporty finansowe.

Szczególny system zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej w spółce PayTel S.A., będącej Krajową Instytucją Płatniczą, jest wymagany przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o usługach płatniczych* (t.j. z 2017 r. poz. 2003 z późn. zm.). Nadzór nad realizacją powyższego wymagania sprawuje Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Kontrola wewnętrzna obejmuje swoim zakresem cały obszar działalności tej spółki i jest realizowana na podstawie zadań

powierzonych kierownikom komórek organizacyjnych. W sposób cykliczny zgodnie z planem audytu lub w wyniku audytu pozaplanowego praca kierujących odpowiedzialnych za powierzoną komórkę organizacyjną jest weryfikowana przez Audytora Wewnętrznego. Monitoring różnych obszarów działalności jest prowadzony w sposób ciągły i analizowany oraz omawiany na posiedzeniach Zarządu PayTel S.A., Komitetu Ryzyka lub specjalnie do tego powoływanych grup projektowych.

Należy również zauważyć, że Zarząd Insoft sp. z o.o., zgodnie z przyjętą instrukcją "ADM-Przeгляд", przeprowadza przeglądy zarządzania spółką - nie rzadziej niż raz na rok, najpóźniej do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy. W przeglądzie, któremu przewodniczy Prezes Zarządu, uczestniczy cały Zarząd spółki. Przeglądy obejmują ocenę szerokiego spectrum odpowiedzialności, z których to są sporządzane stosowne protokoły. Również ELZAB S.A. dokonuje corocznych przeglądów strategii i planów biznesowych, zarówno w odniesieniu do tej spółki jak i wszystkich spółek zależnych.

3. Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym (G3.1, G3.2).

Zarządy poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej Comp S.A. monitorują ryzyka w otoczeniu wewnętrznym oraz zewnętrznym, które mogą wpłynąć na Grupę oraz osiągnięte przez nią wyniki. Dotyczy to szczególnie ryzyk finansowych oraz rynkowych. Ryzyka te są podsumowywane w skonsolidowanym raporcie rocznym.

Budując wartość oraz zarządzając ryzykami Grupa uwzględnia również obszary niefinansowe, tj w szczególności: pracowniczy, społeczny, środowiskowy, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji.

W Grupie zidentyfikowano ryzyka związane z obszarem pracowniczym, społecznym, środowiskowym, poszanowania praw człowieka i przeciwdziałania korupcji oraz wskazano sposoby zarządzania tymi ryzykami.

Poniżej zostały zaprezentowane przykładowe ryzyka z obszarów niefinansowych oceniane przez spółki oraz wybrane sposoby i działania mające na celu minimalizację wystąpienia i skutków analizowanego ryzyka.

Kwestie pracownicze	
Ryzyko	Sposoby zarządzania ryzykiem
Protest pracowniczy	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie sytuacji w Grupie • aktywne zarządzanie obszarem miejsca pracy • ocena pracownicza
Presja płacowa ze strony pracowników	<ul style="list-style-type: none"> • połączenie wysokości płac z wynikami w pracy • okresowy przegląd wynagrodzeń • motywowanie dodatkowymi benefitami i szkoleniami oraz dofinansowaniami
Utrata kluczowych pracowników, w tym na rzecz konkurencji	<ul style="list-style-type: none"> • systemy motywacyjne i aktywne zarządzanie • monitorowanie pracowników • ocena pracownicza • pakiety socjalne
Utrata kompetencji wśród pracowników	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez kierowanie na specjalistyczne szkolenia • monitoring aktualności certyfikatów i uprawnień/dopuszczeń
Wypadki przy pracy	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne • szkolenia z zakresu BHP • przeglądy stanowisk pracy • identyfikacja zagrożeń • monitoring badań medycyny pracy • rozmowy z pracownikami uświadamiające ewentualne zagrożenia • przegląd ciągów komunikacyjnych
Zmiana przepisów prawa dotyczących zatrudnienia podnosząca koszty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring przepisów prawa pracy • optymalizacja form zatrudnienia
Brak efektywności i wydajności wykonywanej pracy	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne zarządzanie efektywnością • ocena pracowników • systemy motywacyjne
Choroby zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie do zakupu okularów • stosowanie się do zasad BHP

Niż demograficzny i brak absolwentów chętnych do pracy	<ul style="list-style-type: none"> • ciągły monitoring rynku pracy • systemy motywacyjne
Utrata reputacji dobrego pracodawcy	<ul style="list-style-type: none"> • systemy motywacyjne • działania PR • podnoszenie wynagrodzeń, wprowadzanie premii • polepszanie warunków pracy • monitorowanie procesów
Wysokie koszty rekrutacji	<ul style="list-style-type: none"> • outsourcing pracowników z Grupy • analiza ofert firm HR
Spadek morale wśród pracowników	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne zarządzanie • ocena pracownicza • system motywacyjny • pakiety socjalne
Utrata możliwości przyciągania talentów	<ul style="list-style-type: none"> • okresowe przeglądy kwalifikacji zasobów • rozwój strategii
Niezgodność z prawem w obszarze pracowniczym	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie BHP • kontakt z pracownikami
Rotacja pracowników	<ul style="list-style-type: none"> • systemy motywacyjne • szkolenia
Skargi i zażalenia	<ul style="list-style-type: none"> • system komunikacji wewnętrznej
Utrata ciągłości działania	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie procesów
Zła atmosfera w pracy	<ul style="list-style-type: none"> • ocena pracowników • system komunikacji w spółce

Kwestie społeczne	
Ryzyko	Sposoby zarządzania ryzykiem
Konflikt ze społecznością lokalną	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie postrzegania Spółek z Grupy przez lokalną społeczność • działania PR • reagowanie na sygnały aktywistów • spotkania, debaty z uwzględnieniem społeczności lokalnych
Zmiana podstawowych przepisów prawa dotyczących kwestii społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie sytuacji politycznej • monitorowanie zmian w przepisach • działania dostosowawcze
Zahamowanie realizacji projektów strategicznych wymagających akceptacji społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie sytuacji społecznej, działania dostosowawcze
Powstanie konfliktów społecznych innych niż lokalne	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie sytuacji społecznej

Kwestie środowiskowe	
Ryzyko	Sposoby zarządzania ryzykiem
Zmiana przepisów podnosząca koszty wynikające z oddziaływania na środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie zmian przepisów prawa w zakresie wymagań środowiskowych • współpraca z firmami eksperckimi w zakresie prawnych wymagań środowiskowych
Nieżłożenie deklaracji w terminie	<ul style="list-style-type: none"> • sprawowanie nadzoru kierowniczego
Niewniesienie opłaty w terminie	<ul style="list-style-type: none"> • sprawowanie nadzoru kierowniczego
Zmiana technologii podnosząca koszty korzystania ze środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> • optymalizacja technologii ze względu na koszty korzystania ze środowiska
Niezgodność z prawem	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie • przekazywanie elektrośmieci wykwalifikowanym podmiotom
Zakaz stosowania określonych technologii/substancji	<ul style="list-style-type: none"> • wymiana czynnika chłodniczego, gaśniczego w instalacjach serwerowni
Wygaśnięcie pozwoleń przed upływem terminu ich obowiązywania lub brak ważnych pozwoleń lub umów	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie procesów technologicznych • sprawowanie nadzoru kierowniczego
Zagrożenia wynikające z wytwarzaniem odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • sprawowanie nadzoru kierowniczego • regularny monitoring

Kwestie poszanowania praw człowieka	
Ryzyko	Sposoby zarządzania ryzykiem
Naruszenie praw człowieka na poziomie pracowniczym	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja pracowników • zobowiązanie zatrudnionych do przestrzegania przepisów prawa pracy
Naruszenie praw człowieka na poziomie kierowniczym i zarządczym	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja kadry zarządzającej • zobowiązanie do przestrzegania przepisów prawa • oświadczenie o przestrzeganiu prawa
Systemowe naruszenie praw człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikacja prawna obowiązujących regulacji wewnętrznych
Utrata wizerunku w związku z posądzeniem o naruszenie praw człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie sytuacji w Spółkach Grupy • monitorowanie środków masowego przekazu • działania Spółek mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom wynikającym z nieuczciwej działalności konkurencyjnej, również na poziomie wizerunkowym • działania PR • budowanie zaufania do Spółki, przygotowanie do walki z „czarnym” PR
Dostarczanie produktów/usług podmiotom, które wykorzystują je w celu łamania prawa	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikacja i monitoring działań poszczególnych podmiotów
Dyskryminacja w dziedzinie zatrudniania i wykonywania zawodu	<ul style="list-style-type: none"> • zapisy prawne ujęte w obowiązujących regulaminach wewnętrznych • ocena pracownicza • system komunikacji
Występowanie mobbingu	<ul style="list-style-type: none"> • system komunikacji

Kwestie przeciwdziałania korupcji	
Ryzyko	Sposoby zarządzania ryzykiem
Działanie korupcyjne na poziomie pracowniczym	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne z zakresu unikania zachowań korupcyjnych • zobowiązanie pracownicze do przestrzegania prawa
Działanie korupcyjne na poziomie kierowniczym i zarządczym	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne z zakresu unikania zachowań korupcyjnych • zobowiązanie do przestrzegania prawa
Posądzenie o działanie korupcyjne	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie środków masowego przekazu i opinii środowiskowych • działania PR • analizy umów i cen • analizy zachowań pracowniczych
Zatajenie konfliktu interesów przez osobę zarządzającą	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne z zakresu unikania konfliktu interesów • zapewnienie doradztwa prawnego • ocena i zgoda Rad Nadzorczych w przypadku uzyskania istotnych umów
Konieczność zapłacenia kary	<ul style="list-style-type: none"> • audyt • przegląd prawny • analiza prawna

Niedrożność kanałów komunikacji podejrzanych zdarzeń	<ul style="list-style-type: none"> • system komunikacji
Niezgodność z prawem	<ul style="list-style-type: none"> • audyt • przegląd prawny • analiza prawna • powołanie stanowiska specjalisty ds. zgodności
Pozbawienie możliwości budowania zaufania i rozwoju w łańcuchu dostaw	<ul style="list-style-type: none"> • ciągła komunikacja z głównymi dostawcami • badanie zadowolenia dostawców i podwykonawców • monitoring agencji ratingowych przyznających ocenę spółce jako dostawcy
Protesty dostawców	<ul style="list-style-type: none"> • ciągły kontakt z dostawcami • badanie zadowolenia (niesformalizowane)
Utrata reputacji	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie zadowolenia klientów • działania PR
Konieczność wypłaty odszkodowań	<ul style="list-style-type: none"> • procedury, regulaminy, zasady rozliczania
Zwiększony koszt pozyskania kapitału	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z różnymi dostawcami produktów finansowych

4. Zarządzanie etyką.

Polityka Zarządzania Jakością, przyjęta przez Jednostkę dominującą w Grupie Kapitałowej Comp S.A, określa cel istnienia tej spółki i jest zobowiązaniem do ciągłego doskonalenia swoich wyrobów i usług. Polityka ta, stanowiąca wskazanie dla funkcjonowania każdej ze spółek w Grupie, jest oparta jest na trzech głównych filarach funkcjonowania Grupy:

Klientach – w zakresie dostarczanych im bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych oraz Retail; niezawodność i rzetelność w działaniu oznacza, że wszystkie podejmowane przedsięwzięcia nakierowane są na realizację celów Klienta.

Pracownikach – stanowiących główną wartość spółek Grupy; indywidualne traktowanie każdego pracownika oznacza dbałość o ich rozwój, wspieranie realizacji ich indywidualnych potrzeb, z zachowaniem poczucia godności każdego pracownika oraz zobowiązań wynikających z posiadania rodziny.

Akcjonariuszach – którzy oczekują godziwego zwrotu z inwestycji.

Ponadto, oddzielną Politykę jakości posiada ELZAB S.A. Dokument ten bezpośrednio wpływa na zarządzanie wartościami i etyką w tej spółce.

Obowiązek wobec akcjonariuszy Grupy, jakim jest stały wzrost wartości spółek i trwała perspektywa ich rozwoju jest realizowany w szczególności poprzez poszerzanie oferty, doskonalenie produktów i zdobywanie nowych rynków.

Istotą działalności spółek Grupy jest poczucie odpowiedzialności za jakość pracy, za bezpieczeństwo danych powierzonych przez Klientów oraz za zadowolenie Klientów ze świadczonych usług oraz dostarczonych produktów. Swoją rolę Grupa realizuje poprzez działalność badawczo-rozwojową i wdrażanie kolejnych innowacyjnych rozwiązań.

Spółki Grupy podkreślają, że pracownicy są największą wartością - każdy jest traktowany indywidualnie, ma zapewnione możliwości rozwoju i samorealizacji, zagwarantowane poczucie godności i poszanowania jednostki. Wynagrodzenie jest adekwatne do wnoszonej przez pracownika wartości. Ponadto, spółki Grupy dbają o poczucie wspólnoty pracowników, nie zapominając o ich rodzinach i obowiązkach wynikających z ich posiadania.

Kodeks Etyki (G.4.1.)

Priorytetem Grupy jest prowadzenie działalności w sposób odpowiedzialny, przejrzysty i godny zaufania. Celem działań Grupy w zakresie budowania etycznej kultury korporacyjnej jest zapewnienie przyjaznego środowiska pracy, wolnego od dyskryminacji, zastraszania, prześladowania i nierównego traktowania. Grupa szanuje prywatność swoich pracowników i współpracowników chroniąc wszelkie dane osobowe. W zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa celem Grupy jest minimalizacja liczby i skutków wypadków w miejscu pracy i unikanie zagrożeń. Grupa nie wypracowała dokumentu określanego jako Kodeks etyki, natomiast kluczowe wartości i zasady są respektowane, a także zostały umieszczone w poszczególnych dokumentach wewnętrznych funkcjonujących w spółkach należących do Grupy.

Mechanizm zgłaszania nieprawidłowości (G.4.5.)

W spółkach Grupy obowiązują powszechnie znane mechanizmy składania skarg oraz sposób rozpatrywania zgłoszeń związanych z nadużyciami, w szczególności ewentualne nieprawidłowości, nadużycia i naruszenia etyki są zgłaszane bezpośrednio członkom zarządów spółek.

Pracownicy są zachęceni do bezpośredniej rozmowy z przełożonymi na tematy dotyczące funkcjonowania ich miejsca pracy.

Wskaźnik własny:

W 2017 roku w Grupie Kapitałowej Comp S.A. nie zgłoszono żadnych naruszeń standardów etycznych.

Audyty etyczne (G.4.2., G4.3.)

Grupa nie przeprowadza audytów etycznych u swoich dostawców. Również spółki zależne nie były poddane audytowi zewnętrznemu pod kątem przestrzegania praw człowieka, standardów etycznych, standardów pracy i bezpieczeństwa miejsca pracy. Tego typu audytowi została poddana Jednostka dominująca. Pozytywny wynik tego audytu potwierdził, że Comp S.A. stosuje się do następujących zasad:

- 1) niekorzystanie z jakiegokolwiek pracy o charakterze wymuszonym;
- 2) niekorzystanie z pracy dzieci;
- 3) przestrzeganie przepisów prawa w zakresie wynagradzania i przestrzegania godzin pracy;

- 4) niestosowanie dyskryminacji;
- 5) odnoszenie się z szacunkiem do wszystkich pracowników;
- 6) zapewnienie swobody zrzeszania się;
- 7) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Obszar środowiskowy.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. jest świadoma wpływu swojej działalności na środowisko naturalne i konieczności inicjowania działań dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju. Kierując się powyższym Grupa prowadzi działania w zakresie monitorowania i ograniczania negatywnego wpływu swojej działalności na środowisko naturalne.

Główny wpływ na środowisko naturalne występuje:

- 1) podczas prowadzenia działalności operacyjnej (zakłady produkcyjne w Warszawie, Zabrzu oraz w Oddziale Nowy Sącz);
- 2) w zakresie wykorzystywania sprzętu elektronicznego.

Zagadnienia związane ze środowiskiem naturalnym w obszarze produkcyjnym są regulowane przez Księgi Zarządzania Jakością obowiązujące w Jednostce dominującej oraz w ELZAB S.A., a dla zakładu produkcyjnego w Warszawie w Zintegrowanym Systemie Zarządzania obowiązującym w Enigma SOI sp. z o.o.. Spółki w ramach planowania procesu produkcyjnego zidentyfikowały wszystkie substancje i preparaty chemiczne oraz oszacowały ich wpływ na bezpieczeństwo pracy oraz środowisko naturalne. Zasady postępowania przy posługiwaniu się i używaniu substancji i preparatów chemicznych zapisane zostały w instrukcjach BHP. Instrukcje te określają w szczególności:

- 1) najważniejsze właściwości substancji;
- 2) tryb udzielania pierwszej pomocy;
- 3) stosowane środki ochrony osobistej (w tym odzież ochronną);
- 4) postępowanie awaryjne;
- 5) postępowanie w przypadku pożaru;
- 6) zasady składowania, przechowywania oraz dezaktywacji środków i substancji chemicznych.

Ponadto, w zakresie ograniczenia wpływu wywieranego na środowisko naturalne Grupa prowadziła m.in. odpowiednią utylizację sprzętu elektronicznego oraz innych odpadów. Realizując to zadanie spółki Grupy, działając na rynku polskim, stosowały się do przepisów prawa, w szczególności obowiązujących przepisów:

- 1) ustawy z dnia 11 września 2015 r. *o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1688 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 150);
- 3) ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach* (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 1803);
- 4) ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 21);
- 5) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

Grupa podejmuje działania na rzecz zapewnienia przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska naturalnego rygorystycznie wypełniając nałożone na spółki Grupy obowiązki dotyczące posiadania stosownych umów na odbiór odpadów i ścieków oraz dokonywania stosownych opłat środowiskowych wymaganych przepisami prawa.

W zakresie transportu i unieszkodliwiania odpadów Grupa współpracuje wyłącznie z uprawnionymi podmiotami posiadającymi środki techniczne pozwalające na gospodarowanie przekazanymi przez Grupę odpadami w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska naturalnego.

Grupa w obszarze środowiskowym identyfikuje takie istotne ryzyka jak: zmiana technologii podnosząca koszty związane z oddziaływaniem na środowisko naturalne, niezłożenie deklaracji w terminie lub niewniesienie opłat w terminie oraz zmiana przepisów prawa powodująca wzrost kosztów związanych z oddziaływaniem poszczególnych spółek na środowisko. Aby chronić Grupę przed zmaterializowaniem się tych ryzyk prowadzony jest stały monitoring zmian przepisów prawa, stały nadzór kierowniczy oraz optymalizacja w zakresie wykorzystywanych technologii.

1. Paliwa i energia.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. ma na uwadze wpływ gospodarowania paliwami i energią na środowisko naturalne, dlatego w swojej działalności skupia się na oszczędnym korzystaniu z tych dóbr.

Poniższe zestawienie zostało sporządzone na bazie danych całościowych dotyczących zużycia paliw i energii w poszczególnych spółkach Grupy na podstawie danych sprawozdawczych pozostających w posiadaniu Grupy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w szczególności sprawozdań bilansowych nośników energii i infrastruktury ciepłowniczej G-02b.

Wskaźnik (E.2.1.):

Zużycie paliw i energii		
Energia elektryczna	MWh	1 737,15
Energia cieplna (w parze wodnej i gorącej wodzie)	GJ	10 554,33
Benzyna	T	70,35
Olej napędowy	T	405,88
Olej opałowy	T	10,23
Gaz ziemny	Dam3	63,64

Większość energii wykorzystywanej w działalności operacyjnej Grupy jest używana w zakładach produkcyjnych w Zabrze oraz w Nowym Sączu. Energia pochodząca ze spalania benzyny i oleju napędowego jest związana z wykorzystywaniem floty pojazdów.

2. Odpady i ścieki

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, w świetle przepisów dotyczących ochrony środowiska część spółek należących do Grupy Kapitałowej Comp S.A. jest wprowadzającym sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie oraz opakowania na rynek polski. Spółki te działając na rynku polskim, jako wprowadzający, podlegają 5 następującym aktom prawnym:

- 1) ustawie z dnia 11 września 2015 r. *o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1688 z późn. zm.);
- 2) ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 150);
- 3) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach* (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 1803);
- 4) ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 21);
- 5) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

Z punktu widzenia wpływu na środowisko Grupa wprowadza na rynek duże ilości sprzętu, opakowań oraz baterii i akumulatorów. Współpraca spółek z organizacjami odzysku zapewnia spełnianie obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów zbierania zużytego sprzętu i opakowań oraz sprawozdawczości, które wynikają z wyżej wymienionych aktów prawnych.

Poniższe zestawienia zostały sporządzone na podstawie danych poszczególnych spółek Grupy posiadających swoje siedziby i działających na terytorium Polski. Zestawienia odnoszą się do wymaganych poziomów zbierania.

Wskaźnik własny:

Ilość i masa sprzętu wprowadzonego do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku				
Comp S.A./Enigma SOI sp. z o.o./ELZAB S.A				
Rodzaj sprzętu	Ilość sprzętu (szt.)	Masa sprzętu (kg)	Wymagany poziom zbierania	Osiągnięty poziom zbierania
Sprzęt informatyczny i telekomunikacyjny	140 282	141 250	40%	40%
Przyrządy do monitorowania i kontroli	54 347	109 568	40%	40%

Wskaźnik własny:

Ilość i masa sprzętu wprowadzonego do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku				
PayTel S.A.				
Rodzaj sprzętu	Ilość sprzętu (szt.)	Masa sprzętu (kg)	Wymagany poziom zbierania	Osiągnięty poziom zbierania
Sprzęt informatyczny i telekomunikacyjny	11 800	11 400	98%	99,2%

Wskaźnik własny:

Masa baterii i akumulatorów wprowadzonych do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku			
Comp S.A./ELZAB S.A.			
	Masa (kg)	Wymagany poziom zbierania	Osiągnięty poziom zbierania
Baterie i akumulatory	19 572	45%	46,49%

Wskaźnik własny:

Masa baterii i akumulatorów wprowadzonych do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku			
PayTel S.A.			
	Masa (kg)	Wymagany poziom zbierania	Osiągnięty poziom zbierania
Baterie i akumulatory	590	98%	99,2%

Wskaźnik własny:

Masa opakowań/papier i tektura wprowadzonych do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku Comp S.A./ELZAB S.A./Insoft sp. z o.o.			
	Masa (kg)	Wymagany poziom recyklingu/odzysku	Osiągnięty poziom recyklingu/odzysku
Opakowania poddane recyklingowi	140 367	56%	55,94%
Opakowania poddane odzyskowi	143 868	61%	60,94%

Wskaźnik własny:

Masa opakowań/papier i tektura wprowadzonych do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku			
PayTel S.A.			
	Masa (kg)	Wymagany poziom recyklingu/odzysku	Osiągnięty poziom recyklingu/odzysku
Opakowania poddane recyklingowi	3 150	85%	93%
Opakowania poddane odzyskowi	1 570	90%	98%

3. Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. jest świadoma praw i regulacji środowiskowych jakim podlega. Grupa dba, aby jej działania były z nimi zgodne. Wyznacznikiem tego, czy Grupa spełnia nałożone na nią wymogi są następujące wskaźniki:

- całkowita liczba kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku (IKŚN);
- całkowita wartość kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku (WKŚN).

Wskaźnik własny (IKŚN, E.7.3):

Całkowita liczba kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego w 2017 roku
0

Wskaźnik własny (WKŚN, E.7.4):

Całkowita wartość kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego w 2017 roku
0

Powyższe wskaźniki pomagają Zarządowi Jednostki dominującej w zarządzaniu tym obszarem i są wykorzystywane odpowiednio przez zarządy spółek zależnych w ramach działań własnych. W 2017 roku żadna ze spółek Grupy nie była ukarana w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska.

Obowiązujące przepisy prawa nakładają na Grupę obowiązek uiszczania opłat środowiskowych związanych z ochroną środowiska naturalnego oraz ponoszenia dodatkowych kosztów związanych ze spełnianiem wymogów prawnych. Opłaty i koszty jakie w 2017 roku musiała ponieść Grupa dotyczyły w szczególności:

- opłat rejestrowych do Ministerstwa Środowiska;
- opłat środowiskowych za emisję dotyczącą samochodów;
- kosztów umów z podmiotami w zakresie odbioru i utylizacji odpadów;
- opłat za finansowanie publicznych kampanii edukacyjnych za wprowadzane baterie i akumulatory;

5) opłat właściwych w danym kraju.

Całkowita wysokość opłat środowiskowych wniesionych przez spółki Grupy w 2017 roku wyniosła 159 tys. zł.

Miarą pomagającą Zarządowi Jednostki dominującej w zarządzaniu tym obszarem jest wskaźnik opłat środowiskowych (WOŚN) obliczany jako iloraz Całkowitej wysokości opłat środowiskowych w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku. Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach działań własnych.

Wskaźnik własny (WOŚN):

Wskaźnik opłat środowiskowych w 2017 roku
0,03%

Biorąc pod uwagę zróżnicowany charakter działalności prowadzonej przez poszczególne spółki wchodzące w skład Grupy, Zarząd Jednostki dominującej nie podjął decyzji o wypracowaniu jednolitej polityki środowiskowej Grupy Kapitałowej Comp S.A. Zarządy poszczególnych spółek sprawują jednak stały monitoring obszaru środowiskowego poprzez analizę wyników przyjętych kluczowych wskaźników środowiskowych obowiązujących we wszystkich spółkach należących do Grupy.

Obszar społeczny i pracowniczy.**1. Korzystanie z pomocy publicznej.**

W 2017 roku pomoc publiczną otrzymały:

- 1) Comp S.A. w zakresie projektu Treatnet „Innowacyjny system szybkiego i masowego wykrywania oraz neutralizacji cyberataków na użytkowników sieci Internet”;
- 2) Enigma SOI sp. z o.o. w zakresie projektów:
  - a) „Opracowanie i stworzenie systemu zarządzania informacją na potrzeby centrum ds. uprowadzeń”,
  - b) „Teleinformatyczny moduł kryminalistyczny wspomagający ujawnienie śladów linii papilarnych na trudnych powierzchniach chłonnych i niechłonnych.

Ponadto, Enigma SOI sp. z o.o. otrzymała pomoc de minimis od Marszałka Województwa Mazowieckiego w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Wskaźnik (S.I.I.):

Faktyczna wartość pomocy publicznej udzielonej w 2017 roku dla Comp S.A. w ramach projektu Treatnet wyniosła 1.819 tys. zł.

Faktyczna wartość pomocy udzielonej w 2017 roku w spółce Enigma SOI sp. z o.o. w ramach wskazanych wyżej dwóch projektów wyniosła 2.044 tys. zł, zaś wartość pomocy de minimis otrzymanej przez Enigma SOI sp. z o.o. w 2017 roku wyniosła 2 tys. zł.

2. Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń

Grupa Kapitałowa Comp S.A. zatrudnia ponad 1 000 pracowników w licznych lokalizacjach w Polsce oraz w kilku za granicą. Grupa dokłada wszelkich starań aby stworzyć przyjazne i bezpieczne środowisko pracy pozwalające na zapewnienie stabilności finansowej swoim pracownikom. Zaangażowanie pracowników stanowi podstawę sukcesu rynkowego Grupy. Odpowiadając na to wyzwanie i rozwijając posiadany potencjał pracowników, Grupa inwestuje w programy szkoleniowe i dba o zapewnienie pracownikom możliwości udziału w ciekawych projektach w nowoczesnym technologicznym środowisku.

Grupa zdaje sobie sprawę, że zagadnienia związane z zatrudnianiem pracowników, ich rozwojem oraz właściwym środowiskiem pracy są kluczowe dla jej długoterminowego rozwoju. Dlatego celem działań strategicznych Grupy jest zarządzanie obszarem pracowniczym ukierunkowane na pozyskiwanie i utrzymywanie najbardziej wartościowych pracowników oraz wzmacnianie pozytywnego wizerunku pracodawcy.

Mając powyższe na uwadze, Grupa realizuje politykę personalną m.in. poprzez:

- 1) zapewnienie równouprawnienia;
- 2) dobre warunki pracy, w tym zatrudnienia i wynagrodzeń;
- 3) zapewnienie równego dostępu do oferowanych świadczeń pracowniczych;
- 4) poszanowanie prawa pracowników do informacji oraz wyrażania opinii;

- 5) rozwój umiejętności i kompetencji pracowników w formie różnych szkoleń specjalistycznych oraz konsultacji;
- 6) zapewnienie okresowych szkoleń pracowników z zakresu BHP;
- 7) propagowanie wśród pracowników i ich rodzin aktywnego trybu życia, poprzez angażowanie do różnych akcji związanych ze sportem, w szczególności poprzez organizowane wydarzenia firmowe oraz dofinansowania działalności sportowo-rekreacyjnej;
- 8) pomoc pracownikom i ich rodzinom w przypadku trudnych sytuacji życiowych.

Poszczególne spółki w Grupie prowadzą politykę personalną za pomocą wewnętrznych regulacji. Przykładowo, Regulaminy pracy oraz zasady wynagradzania / regulaminy wynagradzania obowiązują m.in. w Comp Centrum Innowacji sp. z o.o., Clou sp. z o.o., ELZAB S.A., Enigma SOI sp. z o.o., Insoft sp. z o.o., Micra Metripond KFT, PayTel S.A. oraz Comp S.A.

Grupa monitoruje wskaźniki związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi. Wskaźniki własne są wskazane poniżej.

Średnie zatrudnienie w Grupie w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. w przeliczeniu na etaty wyniosło 1 096.

Zdecydowana większość pracowników w Grupie jest zatrudnionych na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony, co pozwala na zapewnianie stabilności zatrudnienia. Umowy na czas określony są stosowane tylko w przypadku nieco ponad 10% zatrudnionych.

Wskaźnik własny (WZCN):

Zatrudnienie na czas nieokreślony – odsetek wszystkich pracowników Grupy
87,79%

Ze względu na swoją specyfikę, czyli zatrudnianie wysoko wykwalifikowanych pracowników z branży IT, Grupa dopuszcza zatrudnianie pracowników na umowy cywilnoprawne, przy czym w Grupie nie stosuje się umów cywilnoprawnych, które de facto miałyby zastępować umowy o pracę. W 2017 roku w Grupie zawarto 75 nowych umów cywilnoprawnych oraz rozwiązano 62 takie umowy.

Wskaźnik własny – zmodyfikowany Wskaźnik (S.2.4.):

Zatrudnienie na umowy cywilnoprawne w podziale na typ umowy dla całej Grupy (na dzień 31 grudnia 2017 roku)			
	Umowa zlecenie	Umowa o dzieło	Razem
Kobiety	10	0	10
Mężczyźni	22	5	27
Razem	32	5	37

W 2017 roku w Grupie zatrudniono 185 nowych pracowników oraz odeszło 138 osób w przeliczeniu na etaty.

Wskaźnik własny – zmodyfikowany Wskaźnik (S.2.2., S.2.3.):

Liczba osób nowo zatrudnionych oraz liczba osób, które odeszły z pracy w 2017 roku (w przeliczeniu na pełne etaty)			
	Pracownicy nowo zatrudnieni	Pracownicy, którzy odeszli	Bilans
Kobiety	82	77	5
Mężczyźni	102	61	41
Razem	184	138	46

Jednym z istotnych ryzyk związanych z obszarem miejsca pracy jest utrata kluczowych pracowników. Realizacja tego ryzyka mogłaby spowodować opóźnienia w realizacji zobowiązań spółek Grupy wobec ich klientów czy w rozwoju własnych produktów. Jest to szczególnie istotne z uwagi na obserwowany w 2017 roku tzw. rynek pracownika oraz możliwe trudności w zastąpieniu wartościowych pracowników innymi osobami.

Grupa zarządza powyższym ryzykiem poprzez oferowanie pracownikom konkurencyjnych warunków pracy i płacy. Grupa podejmuje działania polegające na tworzeniu i wdrażaniu efektywnych systemów motywacyjnych, budowaniu więzi pomiędzy organizacją a pracownikami oraz monitorowaniu rynku pracy, aby w porę reagować na działania konkurencji.

Równolegle, zarządy każdej ze spółek w Grupie elastycznie i efektywnie zarządzają zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację tych zasobów w projektach biznesowych i wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych, kierując się jednocześnie zasadami stabilności zatrudnienia oraz stabilności zespołów pracowniczych w grupach o wskazanym stażu pracy.

Ze względu na wyżej opisane ryzyko, kluczowymi wskaźnikami w obszarze miejsca pracy są dla Grupy wskaźniki rotacji pracowników. Grupa oblicza dwa wskaźniki rotacji: ogółem i zmodyfikowany. Wskaźnik rotacji ogółem (WRO) obliczany jest jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku.. Natomiast wskaźnik rotacji zmodyfikowany (WRZ) obliczany jest jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku. Wskaźnik WRO prezentuje poziom stabilności zespołów pracowniczych, natomiast wskaźnik WRZ mówi o stabilności zespołów pracowniczych w grupie osób o krótkim stażu pracy.

Wskaźnik własny (WRO):

Wskaźnik rotacji ogółem – odsetek wszystkich pracowników Grupy
11,16%

Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach działań własnych.

Wskaźnik własny (WRZ):

Wskaźnik rotacji zmodyfikowany – odsetek wszystkich pracowników Grupy
3,72%

Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach działań własnych.

Jak wspomniano wyżej, z punktu widzenia ciągłości działania organizacji istotne jest stabilne, długookresowe zatrudnienie najwyższej klasy specjalistów. Z tego powodu Grupa stale kontroluje wskaźnik stabilizacji (WS), który obliczany jest jako iloraz całkowitej liczby pracowników na koniec danego roku, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec roku wcześniejszego. Niska wartość tego wskaźnika stanowi o stabilności zespołów pracowniczych w grupie osób o dłuższym stażu pracy.

Wskaźnik własny (WS):

Wskaźnik stabilizacji – odsetek wszystkich pracowników Grupy
16,69%

Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach działań własnych.

Grupa podejmuje szereg działań w zakresie dbania o wizerunek pracodawcy. Działania te mają na celu zbudowanie spójnego i pozytywnego wizerunku Spółek z Grupy jako pracodawców. Jest to długoterminowa strategia przyciągania, angażowania oraz zatrzymywania najbardziej utalentowanych pracowników w Grupie.

Ryzykiem dla Grupy, wynikającym z obecnych trendów na rynku pracy, jest silna presja płacowa ze strony pracowników. Dużym wyzwaniem wewnątrz Grupy jest natomiast skuteczne zarządzanie, mające na celu pogodzenie oczekiwań pracowników z możliwościami ekonomicznymi organizacji. Działania podejmowane przez Grupę w tym zakresie obejmują połączenie wysokości płac z wynikami w pracy oraz przeprowadzanie okresowych przeglądów wynagrodzeń. Wskaźnikami pomagającymi Zarządowi Jednostki dominującej w zarządzaniu tym obszarem są wskaźniki wydajności pracy WPP oraz WPE. Wskaźnik WPP obliczany jest jako iloraz Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku oraz Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku. Wskaźnik WPE obliczany jest natomiast jako iloraz EBITDA w danym roku i Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku.

Wskaźnik własny (WPP):

Wydajność pracy (przychód netto ze sprzedaży)
494 tys. zł/etat

Wskaźnik własny (WPE):

Wydajność pracy (EBITDA)
41 tys. zł/etat

Grupa nie prowadzi na szeroką skalę współpracy z agencjami zatrudnienia.
Spółki Grupy nie korzystają z usług outsourcingu pracowników merytorycznych.

Wskaźnik (S2.8.):

Z uwagi na międzynarodową działalność Grupy, w jej spółkach zatrudniani byli także pracownicy nieposiadający polskiego obywatelstwa. Liczba pracowników zatrudnionych w Grupie poza granicami Polski wyniosła w 2017 r. łącznie 28 osób.

Dla Grupy istotne jest tworzenie równych szans dla wszystkich pracowników, którzy ze względu na swoją sytuację mogą doświadczyć szczególnych trudności. W rozumieniu Grupy są to przede wszystkim osoby niepełnosprawne oraz kobiety lub mężczyźni powracający do pracy po urlopie rodzicielskim.

Wskaźnik (S2.6.):

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Grupie zatrudnionych było 10,5 osób niepełnosprawnych (1,5 osoby niepełnosprawnej w stopniu znacznym, 6 osób w stopniu umiarkowanym oraz 3 osoby w stopniu lekkim), co stanowiło 0,87% wszystkich pracowników Grupy, zatrudnionych na ten dzień w przeliczeniu na pełne etaty. Wszystkie osoby niepełnosprawne są zatrudnione w Grupie na czas nieokreślony. Ich stanowiska pracy zostały odpowiednio dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto, realizowane są wskazania dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkoleń oraz wsparcia w egzystencji, wyrażone w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności.

Wskaźnik (S.2.13.):

Wysokość składek na PFRON odprowadzonych przez Grupę w 2017 roku wyniosła 1.061 tys. zł.

Wskaźnik (S.2.14.):

W 2017 roku do pracy po urlopie rodzicielskim wróciło 10 pracowników Grupy. W tym samym czasie nie odnotowano ani jednego przypadku rezygnacji z pracy po tym urlopie.

W Grupie są stosowane także dodatkowe świadczenia pozapłacowe dla pracowników w formie współfinansowanego przez niektóre spółki Grupy dostępu do obiektów sportowych i rekreacyjnych.

Wskaźnik (S.2.15.):

Odsetek pracowników Grupy korzystających z dofinansowania działalności sportowo-rekreacyjnej
22%

Dodatkowo pracownicy korzystają z dofinansowania aktywności sportowo-rekreacyjnej w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Fundusz ten funkcjonuje w następujących spółkach Grupy: Comp S.A., PayTel S.A., Enigma SOI sp. z o.o., ELZAB S.A. oraz Insoft sp. z o.o.

Ponadto, pracownicy mają również możliwość przystąpienia do programu opieki medycznej lub do programu grupowego ubezpieczenia pracowniczego.

3. Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się.

Wskaźnik (S.3.1., S3.2.):

W Grupie Kapitałowej Comp S.A. funkcjonują dwa związki zawodowe. Są to:

- 1) Związek Zawodowy Inżynierów i Techników przy ELZAB S.A.;
- 2) Związki Zawodowe Solidarności przy ELZAB S.A.

w ELZAB S.A. Współczynnik uzwiązkowienia w tej spółce na 31 grudnia 2017 roku wynosił 14%.

Wskaźnik (S.3.5.):

W żadnej ze spółek Grupy nie wybrano przedstawiciela pracowników, poza przedstawicielami związanymi z ZFŚS.

Jednym z ryzyk, które w wyniku przeprowadzonej analizy zostało uznane za istotne dla Grupy, jest ryzyko protestów pracowniczych. Ewentualne protesty mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy oraz spowodować opóźnienia w realizacji kontraktów, w konsekwencji doprowadzając do utraty klientów. W celu uniknięcia zmaterializowania się tego ryzyka, Grupa prowadzi stały monitoring sytuacji oraz aktywne zarządzanie w obszarze miejsca pracy.

Wskaźnik (S.3.3.):

W 2017 roku nie miały miejsca żadne akcje protestacyjne wśród pracowników Grupy.

4. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Zarządy poszczególnych spółek w Grupie Kapitałowej Comp S.A. stawiają sobie za cel utrzymanie wysokiego standardu bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony zdrowia i warunków socjalnych pracowników spółek. Działania jakie spółki Grupy prowadzą w ramach BHP obejmują zarówno standardowe zagadnienia z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również ochronę przeciwpożarową.

Poszczególne spółki Grupy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stosują odpowiednio, w szczególności zapisy:

- 1) Instrukcji stanowiskowych;
- 2) Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego;
- 3) Księgi zarządzania jakością w Jednostce dominującej;
- 4) Księgi zarządzania jakością w ELZAB S.A.

W Grupie zostały zidentyfikowane i są na bieżąco nadzorowane wszystkie czynniki środowiska pracy, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo pracowników. Nadzorowanie czynników środowiska pracy odbywa się w szczególności poprzez:

- 1) śledzenie zmian w przepisach prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wdrażanie ich w spółkach;

- 2) przeprowadzanie okresowych przeglądów środowiska pracy oraz zlecanie pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- 3) analizowanie okoliczności wypadków przy pracy oraz podejmowanie odpowiednich działań zapobiegawczych;
- 4) ocenę ryzyka zawodowego i informowanie pracowników o istniejących zagrożeniach;
- 5) zaopatrzenie pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną, jeśli jest to wymagane;
- 6) podnoszenie świadomości pracowników poprzez wstępne i okresowe szkolenia z dziedziny BHP;
- 7) kierowanie pracowników na wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie;
- 8) przeglądy zagrożeń oraz przeprowadzana jest ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w ramach nadzorowania czynników środowiska pracy.

Wypadki przy pracy stanowią dla Grupy istotne ryzyko w obszarze miejsca pracy. W celu zminimalizowania prawdopodobieństwa oraz ewentualnych skutków zmaterializowania się tego ryzyka, Grupa prowadzi działania edukacyjne w postaci szkoleń z zakresu BHP, przeglądy stanowisk pracy oraz stałą identyfikację zagrożeń.

Wszyscy pracownicy Grupy są zobowiązani do bezwzględnego przestrzegania obowiązujących przepisów BHP, wyrażając w ten sposób osobistą odpowiedzialność za siebie i za współpracowników. Wypadki przy pracy badają zgodnie z obowiązującymi przepisami powoływane komisje wypadkowe. Protokoły ustalania okoliczności i przyczyn wypadków są zatwierdzane przez pracodawców.

Wskaźnik (WPO, S.4.1):

Liczba wypadków przy pracy w 2017 roku w Grupie
6

Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach działań własnych.

Wskaźnik (WPŚ, S.4.3):

Liczba śmiertelnych wypadków przy pracy w 2017 roku w Grupie
0

Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach działań własnych.

Wszystkie spółki Grupy prowadzą odpowiednią dokumentację i wprowadziły stosowne procedury w zakresie BHP, które są wymagane przepisami prawa.

Rozszerzone procedury BHP obowiązują w Comp S.A. oraz w ELZAB S.A.. Procedury te są związane z działalnością produkcyjną obu tych spółek. Przykładowo w Oddziale Nowy Sącz obowiązują zapisy:

- 1) Procedury postępowania w przypadku zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz wypadków;
- 2) Procedury badań i pomiarów czynników środowiska pracy oraz oceny ryzyka zawodowego;
- 3) Procedury wewnętrznych kontroli warunków pracy;
- 4) Procedury komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w zakresie BHP;

5) Procedury identyfikowania sytuacji awaryjnych oraz postępowania na wypadek awarii.

Natomiast w ELZAB S.A. w obszarze BHP obowiązują zapisy:

- 1) Polityki BHP;
- 2) Regulacji - Tabela Przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej i środków higieny;
- 3) Procedury Oceny ryzyka zawodowego na wszystkich stanowiskach pracy;
- 4) Instrukcji współdziałania pracodawców na tym samym terenie;
- 5) Karty dopuszczenia pracowników firmy obcej na teren ELZAB;
- 6) Procedury w sprawie przeprowadzania badań na zawartość alkoholu;
- 7) Procedury zgłaszania zdarzeń potencjalnie wypadkowych.

5. Rozwój i edukacja.

Jednym z istotnych ryzyk obszaru miejsca pracy jest utrata kompetencji wśród pracowników. Grupa Kapitałowa Comp S.A. przeciwdziała temu ryzyku poprzez dbałość o rozwój kadry pracowniczej. Grupa umożliwia pracownikom podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział w licznych szkoleniach. Poszczególne spółki inwestują w szkolenia pracownicze, opłacają studia podyplomowe i refundują kursy językowe. Pracownicy mają możliwość uzyskania dofinansowania do studiów podyplomowych, o ile ich tematyka związana jest z zajmowanym stanowiskiem i zakresem obowiązków

Pracownicy Grupy, kierując się potrzebami wynikającymi z realizowanych zadań i prowadzonych projektów, w roku 2017 uczestniczyli w licznych szkoleniach specjalistycznych otrzymując stosowne certyfikaty wymagane przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub ich odnowienie, jak i zaświadczenia o ukończeniu tych szkoleń.

Grupa ma świadomość, że do zapewnienia sprawnego funkcjonowania spółek w dłuższej perspektywie, niezbędna jest nieustanna troska o zapewnienie ciągłości kompetencji. Kierując się powyższym Jednostka dominująca realizuje programy stażowe dla uczniów uczelni wyższych lub szkół średnich. Poza unormowanymi pisemnie umowami o praktyki studenckie, spółka ta współpracuje także ze studentami na podstawie umów cywilnoprawnych. Inne spółki należące do Grupy również wspierają edukację młodych ludzi. Przykładowo, ELZAB S.A. zawarł umowy ze szkołami średnimi, a także porozumienie z Górnośląskim Centrum Edukacyjnym, zaś Micra Metripod KFT przekazała szkołom na preferencyjnych warunkach kasy fiskalne, które pomogą w kształceniu uczniów.

Jednostka dominująca aktywnie współpracuje z uczelniami wyższymi w zakresie dydaktyki. W 2017 roku spółka ta wspólnie z Wydziałem Zastosowań Informatyki i Matematyki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie uruchomiła i prowadziła fakultet programowania zaawansowanego w środowisku Oracle Fusion Middleware – Application Development Framework (ADF). Z kolei rekrutację poprzez uczelniane biura karier prowadzi także Comp Centrum Innowacji sp. z o. o.

6. Zarządzanie różnorodnością.

Wskaźnik (S.6.1.):

W obszarach przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji Grupa Kapitałowa Comp S.A. opiera się na bieżącej realizacji zasad zawartych w Kodeksie Pracy, który zawiera przepisy o charakterze antymobbingowym i antydyskryminacyjnym. Spółki działające na rynkach międzynarodowych stosują się także do regulacji właściwych w tym zakresie na tamtych rynkach.

Wskaźnik (S.6.2.):

W 2017 roku Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie odnotowała żadnych zgłoszeń zdarzeń związanych z mobbingiem, dyskryminacją lub molestowaniem.

Wskaźnik (S.6.4.):

Grupa Kapitałowa Comp S.A. nie przeprowadza audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u swoich podwykonawców i dostawców. Natomiast Comp S.A., jako jednostka dominująca poddaje się audytom przeprowadzanym przez swoich partnerów. W ramach tych audytów spółka ta podlega weryfikacji przestrzegania m. in. zakazu dyskryminacji.

Grupa nie posiada centralnej funkcji zarządzania obszarem pracowniczym. Poszczególne spółki z Grupy stosują się do obowiązujących przepisów prawa oraz prowadzą działania w obszarze miejsca pracy, które wynikają z analizy rynku pracy oraz ich specyficznych potrzeb biznesowych. Kierując się powyższym w Grupie nie wprowadzono jednej polityki w odniesieniu do zagadnień pracowniczych. Zarząd Jednostki dominującej prowadzi nadzór i kontrolę nad tym obszarem w szczególności poprzez analizę wyników ustalonych i raportowanych przez wszystkie spółki na podstawie wskaźników przedstawionych w niniejszym oświadczeniu.

7. Prawa człowieka, praca dzieci i praca przymusowa.

Wszystkie spółki Grupy Kapitałowej Comp S.A. w ramach relacji handlowych z kontrahentami, są zobowiązane do przestrzegania i działania zgodnie z przyjętymi w Europie oraz na świecie zasadami etycznego i odpowiedzialnego zachowania, włączywszy te dotyczące praw człowieka, ochrony środowiska naturalnego, zrównoważonego rozwoju, a także zwalczania korupcji. Zobowiązania, o których mowa powyżej, obejmują również zapewnienie, że podwykonawcy oraz inne osoby przy pomocy których Grupa realizuje umowy, przestrzegają powyższych zasad, tj. w szczególności zasad, postanowień i zobowiązań zawartych w aktach oraz znajdujących zastosowanie unormowaniach prawa krajowego, które implementują te akty, takich jak: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r. - rezolucja nr 44/25, Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 182 z 1999 r. dotycząca natychmiastowego zniesienia najgorszych form pracy dzieci, Konwencja MOP nr 111 z 1958 r. dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, Konwencja MOP nr 138 z 1973 r. dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia.

Zapisy dotyczące przestrzegania praw człowieka znajdują się przykładowo w Księdze Zarządzania Jakością Jednostki dominującej. Jest to dokument, który wyznacza kierunek działań Jednostki dominującej oraz umożliwia ciągłą kontrolę, jak również stałe doskonalenie w obszarach tam zawartych, obejmujących także zagadnienia związane z przestrzeganiem praw człowieka. Ujęcie praw człowieka jako kluczowych dla Jednostki dominującej w Księdze Zarządzania Jakością, brak przypadków łamania praw człowieka w spółkach Grupy, oszacowane niskie ryzyko łamania praw człowieka przez wszystkie spółki Grupy - zarówno w zakresie relacji pracowniczych, jak i w relacjach z interesariuszami, głównie w łańcuchu dostaw powoduje, że w opinii Zarządu tej spółki nie wystąpiła w 2017 roku konieczności opracowania oddzielnego dokumentu polityki w odniesieniu do zagadnień poszanowania praw człowieka.

Żadna ze spółek należących do Grupy nie zatrudnia dzieci i nie korzysta z pracy przymusowej. Grupa przestrzega w tym zakresie przepisów prawa krajowego i międzynarodowego.

8. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. podejmuje działania na rzecz wsparcia organizacji społecznych, kierując się w szczególności kryteriami użyteczności społecznej. Ponadto, poszczególne spółki Grupy, każda w zakresie swoich możliwości i potrzeb:

- 1) prowadzą dialog ze społecznościami lokalnymi w celu budowania trwałych opartych na wzajemnym zaufaniu relacji;
- 2) zachęcają pracowników do podejmowania aktywności na rzecz społeczności lokalnych i angażowania się w inicjatywy obywatelskie.

Główne ryzyka w obszarze społecznym jakie identyfikuje Grupa to ryzyko wywołania konfliktu ze społecznościami lokalnymi oraz zmiana podstawowych przepisów prawa dotyczących kwestii społecznych. W celu minimalizacji tych ryzyk Grupa monitoruje postrzeganie spółek z Grupy przez lokalne społeczności oraz prowadzi działania PR.

Grupa określiła własny wskaźnik wsparcia inicjatyw lokalnych, który zaprezentowany jest poniżej.

Wskaźnik własny (WIL):

Liczba inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych w 2017 roku w Grupie
30

Wskaźnik ten jest wykorzystywany odpowiednio przez zarządy spółek w ramach własnych działań.

Grupa prowadzi też działania w zakresie sponsoringu. Działania w tym obszarze można podzielić na sponsoring wewnętrzny oraz zewnętrzny.

Sponsoring wewnętrzny

Grupa docenia pasję i zaangażowanie sportowe pracowników, dlatego zdecydowała się wspierać najwytrwalszych i najbardziej utalentowanych z nich. Tak powstał „Comp Team” – sportowa elita Grupy – inspirująca, odnosząca sukcesy i dająca motywacyjny impuls pozostałym pracownikom.

Wsparcie w tym zakresie jest realizowane poprzez program „COMP Wspieramy Pasje”. Sponsorowane były takie dyscypliny jak: siatkówka, koszykówka, kolarstwo górskie, alpinizm, wspinaczka górską, bieganie, ultramaratony, triathlon, modelarstwo lotnicze, strzelectwo sportowe i myśliwskie, skoki spadochronowe, golf oraz nurkowanie. Grupa przygotowała także dokument ukazujący osiągnięcia członków zespołu i zachęcająca innych pracowników do dołączenia do niego. W roku 2017 Wydatki na sponsoring w ramach programu „COMP Wspieramy Pasje” w 2017 roku wyniosły 94 tys. zł.

Ponadto, ELZAB S.A. od 2017 r. wspiera oddolną inicjatywę pracowników #elzabactiveteam, w ramach której pracownicy biorą udział w imprezach biegowych. Planowane jest rozszerzenie wsparcia na drużynę MTB, piłki halowej oraz chodźczy Nordic Walking.

Sponsoring zewnętrzny

Każda ze spółek Grupy podejmuje własne liczne działania w zakresie sponsoringu zewnętrznego, odpowiednio w roli partnera lub sponsora. W 2017 roku były to między innymi:

- 1) Europoltech, Międzynarodowe Targi Techniki i Wyposażenia Służb Policyjnych;
- 2) Targi EuroCIS, Dusseldorf;
- 3) Targi Retail Show.

Sponsoring zewnętrzny jest związany także z przekazywaniem wsparcia na cele charytatywne - w 2017 roku były to przykładowo:

- 1) Choinka Dobrych Serc - Fundacja Dobrych Inicjatyw;
- 2) Wsparcie Domu Dziecka w Białowieży;
- 3) „Loteria dla Syrii” (sponsoring gadżetów) zorganizowana przez Społeczne Gimnazjum nr 5 w Warszawie - pieniądze z loterii przekazane zostały do Caritas Rodzina Rodzinie;
- 3) Wsparcie Fundacji „Rozwoju Akademii Morskiej w Gdyni”;
- 4) Szlachetna Paczka;
- 5) Szlachetna Firma;
- 6) Wsparcie Stowarzyszenia „Nasze Dzieci”;
- 7) Wsparcie Fundacji na Ratunek Dzieciom - spółki przekazały środki na leczenie dziecka pracownika;
- 8) Wsparcie Fundacji Ex Litteris Libertas - przekazanie środków na realizację celów statutowych Fundacji;
- 9) Wsparcie Stowarzyszenia Nowoczesna i Przyjazna Szkoła - pokrycie kosztów opłaty wpisowej na turniej charytatywny piłki nożnej;
- 10) Zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla przechodzącej na emeryturę pracownicy;
- 11) Wsparcie przez Grupę ELZAB akcji usuwania skutków nawałnicy w powiecie chojnickim - zakup 8 zestawów pilarek wraz z oprzyrządowaniem.

Wskaźnik (S.9.5.):

W 2017 roku wydatki poniesione na sponsoring wewnętrzny w ramach programu „COMP Wspieramy Pasje” wyniosły 94 tys. zł.

Na sponsoring zewnętrzny Grupa przeznaczyła w 2017 roku kwotę 157 tys. zł.

Grupa nie zdecydowała się na wdrożenie kompleksowej polityki z odniesieniem do zagadnień społecznych, które oddziaływałyby na szeroki zakres podmiotów zewnętrznych, zważywszy m.in. na niewielki wpływ działalności operacyjnej Grupy na społeczności lokalne. Spółki Grupy mają swobodę kształtowania swoich działań związanych z zaangażowaniem społecznym i odpowiadania na potrzeby lokalnych społeczności. Czynnikiemami decydującymi o podjęciu działań społecznych są znajomość potrzeb lokalnej społeczności oraz kryteria użyteczności społecznej.

9. Przeciwdziałanie korupcji.

W zakresie zagadnień przeciwdziałania korupcji Grupa Kapitałowa Comp S.A. w ramach poszczególnych spółek podejmuje działania na rzecz:

- 1) edukacji zapobiegającej zachowaniom korupcyjnym i łapownictwu;
- 2) identyfikacji potencjalnych obszarów ryzyka korupcyjnego;
- 3) określenia trybu zgłaszania potencjalnych naruszeń;
- 4) zobowiązania pracowników do przeciwdziałania korupcji i łapownictwu;
- 5) wyciągania konsekwencji wobec osób zaangażowanych w zachowania korupcyjne i łapownictwo.

Zarządy wszystkich spółek Grupy są przekonane o istotnej wadze przestrzegania obowiązujących uregulowań, przepisów prawnych i postępowania zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami etycznymi. Grupa przestrzega fundamentalnych dla działalności biznesowej zasad uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, korupcji oraz nielegalnym płatnościom. Wszyscy pracownicy Grupy są zobowiązani do ścisłego przestrzegania przepisów prawa, postępowania zgodnie z standardami odwołującymi się do ogólnie przyjętych zasad etycznych.

Grupa podkreśla istotność zasady, że pracownicy Grupy, niezależnie od zajmowanego stanowiska, są zobowiązani w pełni respektować wartości i standardy etyczne w trakcie wykonywania swoich obowiązków służbowych, w szczególności:

- 1) unikać sytuacji, w których ich prywatny interes lub osób z nimi spokrewnionych może kolidować z interesem Grupy/spółki;
- 2) nie wykorzystywać zajmowanego stanowiska do czerpania korzyści osobistych lub majątkowych przez nich lub osoby im bliskie.

Zarządy wszystkich spółek Grupy podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie potencjalnym zachowaniom korupcyjnym. Pracownicy Grupy są zobowiązani do nie wręczania i nie przyjmowania korzyści finansowych.

Zarządy spółek Grupy kierują się zasadą, że nie mogą być zatrudniani pracownicy, jeżeli to zatrudnienie miałyby bezpośrednio lub pośrednio nastąpić w wyniku przyjęcia korzyści finansowej.

Wskaźnik (S.10.2.):

W 2017 roku w żadnej spółce należącej do Grupy nie zgłoszono zachowań noszących znamiona korupcji, również żadne postępowanie nie zostało wszczęte przez właściwe organy, ani też nie toczyło się wobec pracowników Grupy wewnętrzne postępowanie dotyczące zachowań korupcyjnych lub łapownictwa.

Wysoka kultura prawna funkcjonująca w Grupie oraz stosowanie się do obowiązujących uregulowań, przepisów prawnych i postępowania zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami etycznymi pozwalają na minimalizację powstawania przypadków korupcyjnych. Istotne ryzyka w obszarze antykorupcyjnym zidentyfikowane przez Grupę to ewentualne działanie korupcyjne na poziomie pracowniczym, kierowniczym i zarządczym, a także posądzenie spółki Grupy o działanie korupcyjne oraz zatajenie konfliktu interesów przez osobę zarządzającą.

Stosowanie się do powszechnie obowiązującego prawa oraz zasad ładu korporacyjnego obowiązującego w Jednostce dominującej pozwalają na minimalizację powstawania przypadków korupcyjnych. Biorąc powyższe pod uwagę Zarząd Comp S.A. nie podjął decyzji o wypracowaniu odrębnej polityki antykorupcyjnej.

10. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. dba o to, aby jej produkty były bezpieczne dla używających je klientów. Przykładowo, kasy fiskalne i inne urządzenia produkowane w zakładach w Zabrze i w Nowym Sączu są poddawane kompleksowym procedurom testowania i sprawdzania jakości wyrobu. Zasady dotyczące kontroli produktów są opisane w Księgach Zarządzania Jakością (ELZAB S.A. i Comp S.A.)

Grupa nie odnotowała przypadków wystąpienia jakiegokolwiek zagrożenia dla użytkownika jej produktów w roku 2017, zaś spółki Grupy nie były również stroną postępowań sądowych lub administracyjnych dotyczących bezpieczeństwa ich produktów.

Wskaźnik własny:

Wyznacznikiem skuteczności procesu kontroli jakości wyrobów w zakładach produkcyjnych jest niski poziom zgłaszanych reklamacji:

- 1) Oddział Nowy Sącz (marka Novitus) - na poziomie 2,5%;
- 2) ELZAB S.A. - na poziomie 2,8 %.

11. Komunikacja marketingowa.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. ma świadomość tego, że każde z przedsiębiorstw, które chce budować trwałą pozycję rynkową, musi być zorientowane na klienta i jego satysfakcję. Kierując się powyższym w Grupie są przeprowadzane badania potrzeb i zadowolenia klientów, które wskazują, jakie będą zachowania rynkowe klientów, jego przyszłe preferencje i oczekiwania.

Informacje zwrotne z rynku, pozwalające na ocenę poziomu zadowolenia klientów pozyskiwane są poprzez:

- 1) indywidualne, bezpośrednie rozmowy z klientami oraz partnerami handlowymi;

- 2) spotkania marketingowe z partnerami handlowymi;
- 3) badania ankietowe przeprowadzane na wybranej grupie partnerów handlowych oraz wśród odbiorców końcowych.

W tym zakresie realizowane są następujące zadania dla spółek Grupy:

- 1) koordynuje działania promocyjne produktów i usług na wydarzeniach branżowych (targi, konferencje, itp.);
- 2) prowadzi obsługę PR;
- 3) prowadzi obsługę marketingową wybranych projektów;
- 4) realizuje działania marketingowe i wizerunkowe związane z promocją Grupy jako całości;
- 5) wdraża rozwiązania mające na celu wymianę informacji i współpracę pomiędzy spółkami Grupy.

Dla spółek Grupy został zaprojektowany logotyp, określono kolory i wykorzystywane kroje pism oraz zaprojektowano podstawowe akcydensy takie jak papier firmowy, wizytówki i wzory prezentacji. Wszystkie wytyczne są zawarte w księgach identyfikacji wizualnej marek.

Komunikacja z mediami jest realizowana za pośrednictwem profesjonalnej agencji PR.

W celu kwantyfikacji działań marketingowych prowadzonych przez Grupę stosowany jest wskaźnik marketingu (WM) obliczany jako iloraz Środków finansowych wydatkowanych na działania marketingowe w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.

Wskaźnik (WM):

Wskaźnik marketingu w 2017 roku dla Grupy
2,35%

12. Ochrona prywatności.

Wszystkie spółki należące do Grupy Kapitałowej Comp S.A. przestrzegają powszechnie obowiązującego prawa w zakresie ochrony prywatności i ochrony danych osobowych. Tylko dane niezbędne do prowadzenia działalności są zbierane i przechowywane przez poszczególne spółki, a zgromadzone dane nie są udostępniane osobom nieuprawnionym. Wszyscy pracownicy Grupy mają prawo wiedzieć jakie dane osobowe są o nich gromadzone i przechowywane oraz w każdej chwili mogą uzyskać dostęp do swoich akt osobowych. W zakresie ochrony danych osobowych spółki Grupy posiadają odpowiednie sformalizowane dokumenty i są wyznaczone osoby, w których zakresie obowiązków znajdują się kwestie ochrony tych danych.

Wskaźnik (S.13.1.):

W 2017 roku w Grupie Kapitałowej Comp S.A nie wystąpiły żadne zdarzenia dotyczące wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych.

Wskaźnik (S.13.2.):

W 2017 roku nie były prowadzone żadne postępowania administracyjne przeciwko spółce z Grupy Kapitałowej Comp S.A. w zakresie niewłaściwej ochrony danych osobowych, w tym przez GIODO, a także nie nałożono na Spółkę żadnych kar w tym obszarze.

13. Oznakowanie produktów.

Grupa Kapitałowa Comp S.A. wdrożyła odpowiednie procedury w celu zapewnienia, że wszystkie produkty i wyroby są prawidłowo zidentyfikowane i oznaczone. Procedury te określają zasady identyfikowania:

- 1) materiałów do produkcji;
- 2) wyrobów gotowych zarówno własnych jak i przeznaczonych do dalszej dystrybucji.

System identyfikowania i oznaczania wyrobów pozwala na:

- 1) uniknięcie błędów polegających na zastosowaniu niewłaściwego urządzenia lub towaru;
- 2) skuteczne określanie przyczyn niezgodności, oraz zapewnia możliwość skutecznych działań korygujących w przypadku wystąpienia niezgodności.

Proces identyfikacji obejmuje cały cykl wewnętrznego przetwarzania wyrobu począwszy od przyjęcia podzespołów do magazynu do momentu wydania wyrobu gotowego do klienta, jak również procesy związane z posprzedażną opieką nad wyrobem.

Identyfikacja jest prowadzona przy pomocy systemów informatycznych oraz systemu znakowania wyrobów gotowych oraz podzespołów.

Grupa dba także o właściwe stosowanie znaków swoich kluczowych marek. Do tego rodzaju działań należy zaliczyć prowadzenie Księgi identyfikacji wizualnej dla: Comp Centrum Innowacji sp. z o.o., PayTel S.A., Insoft sp. z o.o., Enigma S.A., ELZAB S.A., Comp S.A. oraz marek Mplatform i CSS Centrum Usług IT. Księgi zawierają ustandaryzowane formy komunikacji graficznej.

Specyfikacja Oświadczenia**Data sporządzenia:** 23 kwietnia 2018 roku**Zakres oświadczenia:** oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Comp S.A. za 2017 rok**Standard oświadczenia:** oświadczenie sporządzone zgodnie ze standardem własnym, z szczególnym uwzględnieniem Standardu Informacji Niefinansowych**Weryfikacja oświadczenia:** oświadczenie nie było poddane zewnętrznej weryfikacji**Lista wskaźników wg SIN w oświadczeniu:**

Wskaźnik	Opis	Strona	Uwagi
G.1.1.	Opis przyjętej strategii rozwoju z uwzględnieniem aspektów społecznych i środowiskowych.	184	
G.1.2.	Charakterystyka przyjętego modelu biznesowego, włączając w to opis łańcucha dostaw, ze szczególnym uwzględnieniem opisu oddziaływania społecznego i środowiskowego.	184	
G.2.1.	Opis struktury zarządczej, zawierający informację o tym czy i jak uwzględnione zostało podejście do zarządzania aspektami niefinansowymi (społecznymi, środowiskowymi), jak wygląda system zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego.	190	
G.2.2.	Wykaz certyfikowanych systemów zarządzania (np. ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, itd.).	191	
G.2.3.	Opis systemu kontroli wewnętrznej, ze wskazaniem monitorowania społecznych i środowiskowych aspektów działalności.	192	
G.3.1.	Opis podejścia do zarządzania ryzykiem i uwzględnienia w nim aspektów społecznych i środowiskowych.	193	
G.3.2.	Lista zidentyfikowanych ryzyk społecznych lub środowiskowych wraz z ich krótką charakterystyką.	193	

Wskaźnik	Opis	Strona	Uwagi
G.4.1.	Wskazanie czy organizacja posiada formalny Kodeks Etyczny lub równoważny dokument odpowiadający na potrzeby organizacji.	201	
G.4.2.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych u dostawców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości.	201	
G.4.3.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych w organizacji na żądanie jej odbiorców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości.	201	
G.4.5.	Liczba zgłaszanych skarg potencjalnych naruszeń standardów etycznych (jeśli to możliwe w podziale na zgłoszenia pochodzące z wewnątrz /z zewnątrz organizacji).	201	
E.2.1.	Całkowite zużycie energii w GJ wg głównych źródeł jej pozyskania	203	We wskaźniku pokazano całkowite zużycie paliw i energii. W zależności od źródła, zużycie wykazane jest w różnych jednostkach miary.
E.7.3.	Lista potencjalnych naruszeń przepisów ochrony środowiska, w związku z którymi wszczęte zostały postępowania administracyjne.	206	Lista niezareportowana ze względu na brak wystąpienia potencjalnych zdarzeń do zareportowania w 2017 roku.
E.7.4.	Całkowita kwota prawomocnych kar nałożonych w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska.	206	
S.1.1.	Wartość pomocy publicznej uzyskanej od państwa (wsparcie finansowe i ekwiwalenty dotacji).	208	
S.2.2.	Liczba pracowników w etatach nowo zatrudnionych wg typu umowy o pracę (wg wieku i płci).	210	Wskaźnik zmodyfikowany – wg płci

Wskaźnik	Opis	Strona	Uwagi
S.2.3.	Liczba pracowników w etatach, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (wg wieku i płci).	210	Wskaźnik zmodyfikowany – wg płci
S.2.4.	Liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego, liczba zawartych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie, liczba zakończonych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie.	209	Wskaźnik zmodyfikowany – wg płci
S.2.6.	Liczba pracowników niepełnosprawnych oraz ich % udział w ogóle zatrudnionych.	212	
S.2.8.	Liczba oraz przeciętne wynagrodzenie obcokrajowców świadczących pracę na rzecz przedsiębiorstwa i pod jego nadzorem (niezależnie czy są pracownikami własnymi, czy podmiotów trzecich, którym zlecona jest praca), pochodzących z krajów znajdujących się w gorszej od Polski sytuacji ekonomicznej lub krajów w których uprawdopodobnione jest łamane praw człowieka wg kraju pochodzenia (np. Białoruś, Ukraina, Rosja, Bułgaria, Rumunia, Mołdawia, Wietnam, Filipiny, Korea Północna, Chiny).	212	Wartość wskaźnika niezareportowana ze względu na niską istotność.
S.2.13.	Łączna wysokość rocznych składek na PFRON.	212	
S.2.14.	Odsetek kobiet, które po urodzeniu dziecka i powrocie do pracy, zrezygnowały z pracy w ciągu 12 m-cy od powrotu do pracy.	212	W wartości wskaźnika uwzględniono również mężczyzn.
S.2.15.	Informacja na temat dodatkowych świadczeń pozapłacowych dostępnych	212	

Wskaźnik	Opis	Strona	Uwagi
	dla pracowników (np. dodatkowe ubezpieczenie, pakiety medyczne, pracowniczy program emerytalny, akcjonariat pracowniczy, karty uprawniające do korzystania z obiektów sportowych, pożyczki mieszkaniowe).		
S.3.1.	Liczba działających w spółce związków zawodowych ogółem (reprezentatywnych i pozostałych).	213	
S.3.2.	Odsetek (%) pracowników należących do związków zawodowych (tzw. współczynnik uzwiązkowienia).	213	
S.3.3.	Liczba akcji strajkowych w ostatnim roku oraz szacunkowy wpływ na wyniki przedsiębiorstwa z tym związane (w przypadku, w którym odnotowano strajki, należy opisać ich przyczynę, formę, czas trwania oraz poczynione ustalenia).	213	
S.3.5.	Informacja, czy w zakładzie pracy powołano radę pracowników – a w przypadku innych przedstawicieli niż rada pracowników i związki zawodowe, czy tacy przedstawiciele pracowników zostali powołani w drodze wyborów, w których mogli uczestniczyć wszyscy pracownicy.	213	
S.4.1.	Liczba wypadków przy pracy wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu.	214	
S.4.3.	Liczba wypadków śmiertelnych wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu.	214	

Wskaźnik	Opis	Strona	Uwagi
S.6.1.	Informacja, czy u pracodawcy została wdrożona polityka antymobbingowa i polityka antydyskryminacyjna.	216	
S.6.2.	Liczba zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.	216	
S.6.4.	Liczba audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u podwykonawców.	216	
S.9.5.	Całkowita kwota wydatkowana na sponsoring (ze wskazaniem największych sponsorowanych partnerów).	218	
S.10.2.	Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji.	219	
S.13.1.	Liczba zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych (klientów, pracowników).	221	
S.13.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce (np. przez GIODO) oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych.	222	

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Comp S.A.

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	